

การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



นายพิชชาณัฐ ตูจินดา

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์

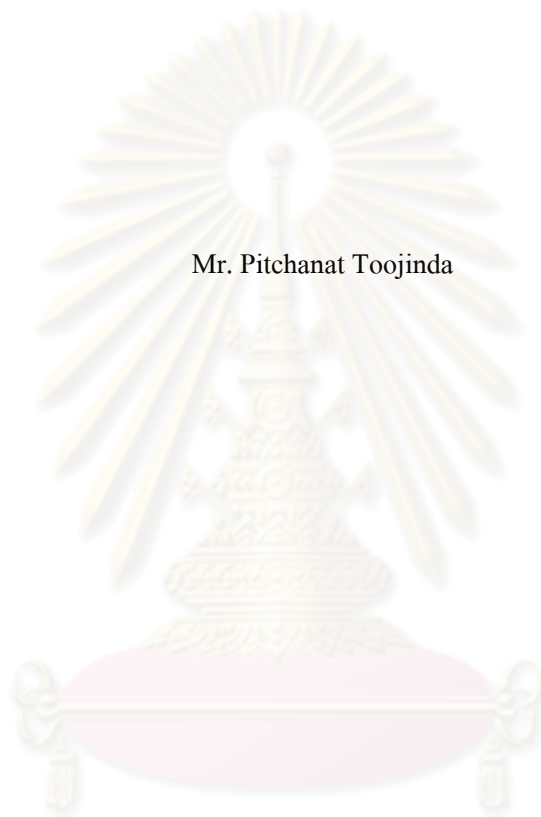
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๕๑

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MUSICAL TRANSMISSION OF BAN MAI HANG KRABEN PIPAT ENSEMBLE IN  
AYUTHAYA PROVINCE

Mr. Pitchanat Toojinda



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Arts Program in Thai Music

Department of Music

Faculty of Fine and Applied Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพายัพบ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โดย

นายพิชชาณัฐ คู่จินดา

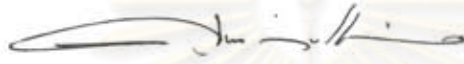
สาขาวิชา

ดุริยางค์ไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.บุษกร บินชาสันต์

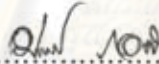
คณะกรรมการศาสตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน  
หนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต



..... คณบดีคณะกรรมการ

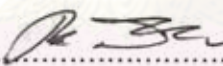
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน)



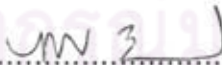
..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุษกร บินชาสันต์)



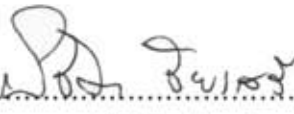
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จำคม พรประสิทธิ์)



..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรประพิตร์ เผ่าสวัสดิ์)



..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ พิชิต ชัยเสรี)

พิชชาณัฐ คูจินดา : การถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (MUSICAL TRANSMISSION OF BAN MAI HANG  
KRABEN PIPAT ENSEMBLE IN AYUTHAYA PROVINCE) อ. ที่ปรึกษา  
วิทยานิพนธ์หลัก : รศ.ดร.บุษกร บินจาสันต์, ๒๕๖๓ หน้า.

วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นวงปี่พาทย์ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยึดในสังคมดนตรีไทย มีลักษณะเป็นสถาบันครอบครัวทำหน้าที่สืบทอดและสะสมวิชาความรู้ด้านวัฒนธรรมดนตรีปี่พาทย์ และเป็นแหล่งผลิตนักดนตรีไทยที่มีความสำคัญของชาติ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การถ่ายทอดความรู้และสายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดำเนินการวิจัยโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อทำการสัมภาษณ์และวิจัยจากเอกสาร


ผลจากการศึกษาพบว่า วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีต้นกำเนิดมาตั้งแต่ครั้งต้นยุคกรุงรัตนโกสินทร์ และสืบทอดกิจการมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ผ่านผู้นำวงถึง ๓ ชั่วอายุคน โดยเป็นบุคคลภายในสกุลเกิดผล คือ นายวน เกิดผล นายสังเวียน เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ในเรื่องการถ่ายทอดความรู้พบว่า มีวิธีการถ่ายทอดความรู้แบบมุขปาฐะ เน้นระเบียบและวิธีการที่โบราณจารย์ได้ถ่ายทอดไว้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะองค์ความรู้ของสำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสธ อันเป็นแนวทางและวิธีการปฏิบัติของครูจางวางทั่ว พาทย์โกสธ ที่ถูกถ่ายทอดผ่านครูดนตรีไทยผู้มีชื่อเสียงของสำนักดนตรีพาทย์โกสธ คือ ครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร ในเรื่องสายสืบทอดความรู้พบว่า องค์ความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสายสืบทอดทั้งที่เป็นบุคคลภายในและภายนอกตระกูลเกิดผล องค์ความรู้ต่างๆ ยังคงได้รับการสืบทอดมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ภาควิชา.....ดุริยางคศิลป์.....

สาขาวิชา.....ดุริยางค์ไทย.....

ปีการศึกษา.....๒๕๕๓.....

ลายมือชื่อนิสิต 

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก 



## 5286742835: MAJOR THAI MUSIC

KEYWORDS : MUSICAL TRANSMISSION / BAN MAI HANG KRABEN PIPAT ENSEMBLE IN AYUTHAYA PROVINCE



PITCHANAT TOOJINDA : MUSICAL TRANSMISSION OF BAN MAI HANG KRABEN PIPAT ENSEMBLE IN AYUTHAYA PROVINCE.

ADVISOR : ASSOC. PROF. BUSSAKORN BINSON, Ph.D., 283 pp.

Ban Mai Hang Kraben Piphat ensemble of Phra Nakhon Si Ayutthaya is named for the famous Piphat ensemble in Phra Nakhon Si Ayutthaya province. The Piphat ensemble is well known among Thai classical music society. In addition to performing, the Ban mai Hang Kraben Piphat ensemble also teaches the next generation of Piphat musicians. The Piphat ensemble has a reputation for treating their students as if they were family members. As this performing and instructional tradition has a multi-generational history, it provides a unique opportunity for x, y, z teaching the culture of Piphat ensemble The purpose of the research is to study the context of knowledge transmission of the Ban Mai Hang Kraben Piphat ensemble in Phra Na Khorn Si Ayutthaya province. The study has conducted by using qualitative research, involving field work interviews, and written documents concerning the Piphat ensemble.

The result of the study showed that Ban Mai Hang Kraben Piphat ensemble of Phra Nakhon Si Ayutthaya province has been originated since the early Rattanakosin era, and it has been passed down to three generations in the family of Mr. Won Kerdphol, Mr. Sangwien Kerdphol, and Mr. Wichien Kerdphol. Moreover. The study discovered that their music (and culture) has been preserved and transmitted through oraltradition. The Ban Mai Hang Kraben ensemble has been trying to keep the original knowledge as traditional as it has been, especially, the knowledge transmission of Patthayakosol Music School. It has wass passed down from the master Jangwang Toi Patthayakosol.

Department : .....Music.....  
Field of Study : .....Thai Music..  
Academic Year : ...2010.....

Student's Signature   
Advisor's Signature 

## กิตติกรรมประกาศ

ขอสักการะเทพสังคีตอาจารย์ น้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดามารดา และโบราณจารย์ ด้านดุริยางคศิลป์ไทย โดยเฉพาะครูอาจารย์ในสำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสลด และวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อันเป็นบุคคลผู้อยู่ในสายตระกูลเกิดผล และเครือญาติ ตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ดี เนื่องด้วยความอนุเคราะห์จากคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนผู้มีพระคุณอีกหลายท่าน ที่ให้ความเมตตาและความสะดวก ตลอดจนการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้อุปการคุณ ดังนี้

กราบขอบพระคุณ ครูสำราญ เกิดผล ครูสำเร้ง เกิดผล ครูจำลอง เกิดผล ครูมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) และครูวิเชียร เกิดผล ครูดนตรีไทยจากวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่กรุณาเรื่องข้อมูลและความรู้ในการทำวิจัย และได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านดนตรีปี่พาทย์ให้แก่ผู้วิจัยอย่างไม่ปิดบัง ทั้งเป็นแม่แบบสำคัญในการประพุดิปฏิบัติตน ในการเป็นนักดนตรีที่ดี สัมกับความเป็นผู้ที่สืบทอดและรักษามรดกอันทรงคุณค่ายิ่ง

ขอขอบพระคุณ รศ. พิชิต ชัยเสรี รศ. ปกรณ์ รอดช้างเพื่อน รศ.ดร. บุญกร บินทสันต์ ผศ.ดร. ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์ รศ. ดร. จำคม พรประสิทธิ์ และ ผศ. ดร. พรประพิตร์ เผ่าสวัสดิ์ คณาจารย์จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ความรู้ด้านการวิจัย เปิดโลกทรรศน์ทางการศึกษาในวงวิชาการ ทั้งตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีผลทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดความสมบูรณ์และสามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สนอง คลังพระศรี อาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่กรุณาให้คำชี้แนะแนวทางในเรื่องการเขียนหนังสือแก่ผู้วิจัย อันเป็นประโยชน์ให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ คุณครูดนตรีไทยทุกๆ ท่านที่มีได้กล่าวถึงในที่นี้ ทั้งท่านที่เป็นผู้ให้การอบรม สั่งสอน และผู้ที่เป็นแรงบันดาลใจ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสศึกษาเรียนรู้ วัฒนธรรมด้านดนตรีไทย อันสมบัติที่ได้รับการสั่งสมจากภูมิปัญญาบรรพบุรุษของสยามประเทศ

ขอบคุณนิสิตปริญญาโท (ภาคนอกเวลาราชการ) รุ่นที่ ๘ สาขาวิชาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นทั้งพี่และน้องที่คอยให้กำลังใจ คำปรึกษา และคำแนะนำต่างๆ อันเป็นผลให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเสมอมา

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย.....	๕
๑.๓ วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	๖
๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๗
บทที่ ๒ บริบทของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๘
๒.๑ ความเป็นมาของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๑๐
๒.๒ ทำเลที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๒
๒.๓ สายการรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๕๑
๒.๔ ผลงานการบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยครั้งสำคัญ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๖๑
๒.๕ เครื่องดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๗๔
๒.๖ กิจกรรมพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๘๔
บทที่ ๓ การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๘๔
๓.๑ ประวัติบุคคลข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์.....	๘๔
๓.๒ การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๑๒๐

๓.๓ การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๑๖๔
๓.๔ บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๑๘๕
บทที่ ๔ สายการสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๒๐๕
๔.๑ สายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๒๐๕
๔.๒ สายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล.....	๒๕๒
บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	๒๖๓
รายการอ้างอิง.....	๒๖๔
ภาคผนวก.....	๒๖๖
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	๒๘๓



## สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๒.๑ ภาพครูเพชร จรรย์นาฏย์.....	๑๕
๒.๒ ภาพครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง).....	๑๖
๒.๓ ภาพนายสังเวียน เกิดผล.....	๑๗
๒.๔ ภาพวงปี่พาทย์ของครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล.....	๑๗
๒.๕ ภาพวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บรรเลงในงานพระราชทานเพลิงศพนางยูพา พาทย์โกศล ณ วัดประยูรวงศาวาสวรวิหาร.....	๒๗
๒.๖ ภาพนายวิเชียร เกิดผล.....	๓๐
๒.๗ ภาพแผนที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๓๓
๒.๘ ภาพแผนที่อำเภอพระนครศรีอยุธยา.....	๓๔
๒.๙ ภาพบ้านของนางประจวบ เดชศรี.....	๔๓
๒.๑๐ ภาพบ้านของนางแสง ตันตะต๋นย์.....	๔๓
๒.๑๑ ภาพบ้านของนางสุรินทร์ บุญจำเริญ.....	๔๔
๒.๑๒ ภาพบ้านของนายวิเชียร เกิดผล และบ้านของนางวิภาพร พงษ์จะ โป๊ะ.....	๔๔
๒.๑๓ ภาพบริเวณหน้าบ้านนายวิเชียร เกิดผล.....	๔๕
๒.๑๔ ภาพบริเวณหลังบ้านนายวิเชียร เกิดผล.....	๔๕
๒.๑๕ ภาพบ้านของนางมาลี สุขเสียงศรี.....	๔๖
๒.๑๖ ภาพแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณหน้าบ้านของนายวิเชียร เกิดผล.....	๔๖
๒.๑๗ ภาพพระอุโบสถหลังเก่าของวัดบำรุงธรรม (วัดสะพานยาว).....	๔๗
๒.๑๘ ภาพโรงเรียนปทุมวิทยาคารในปัจจุบัน.....	๔๗
๒.๑๙ ภาพทางแยกก่อนที่จะเข้าบ้านตระกูลเกิดผล.....	๔๗
๒.๒๐ ภาพสถานีอนามัยบ้านใหม่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๔๗
๒.๒๑ ภาพนายสำราญ เกิดผล .....	๕๔
๒.๒๒ ภาพนายจำลอง เกิดผล เข้ารับพระราชทานเงินจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อรับมอบ เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยจากนายสำราญ เกิดผล.....	๕๗

๒.๒๓	ภาพนายศิวศิษย์ นิลสุวรรณ เข้ารับพระราชทานเจิมจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อรับมอบ เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยจากนายตำรวจ เกิดผล.....	๕๘
๒.๒๔	ภาพกลุ่มเครื่องดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๗๕
๒.๒๕	ภาพกลุ่มเครื่องดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๗๖
๒.๒๖	ภาพกลุ่มเครื่องดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๗๗
๒.๒๗	ภาพรางระนาดเอก.....	๗๗
๒.๒๘	ภาพรางระนาดทุ้ม.....	๗๘
๒.๒๙	ภาพตะโพนไทยของหลวงพ่อเทียม วัดกษัตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๗๘
๒.๓๐	ภาพหน้าพระม้องมอญวงใหญ่ที่ชำรุด.....	๗๙
๒.๓๑	ภาพโตะวางเครื่องดนตรีไทย (กลองทัด) วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๗๙
๒.๓๒	ภาพโตะวางเครื่องดนตรีไทย (กระจังโหม่ง) วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๘๐
๒.๓๓	ภาพโตะวางเครื่องดนตรีไทย (ระนาดทุ้ม) วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๘๐
๒.๓๔	ภาพโตะวางเครื่องดนตรีไทย (ตะโพน) วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๘๑
๒.๓๕	ภาพโตะวางเครื่องดนตรีไทย (ม้องวงใหญ่) วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๘๑
๒.๓๖	ภาพเก้าอี้นั่งสำหรับนักดนตรีไทย วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๘๒
๒.๓๗	ภาพพระสงฆ์กำลังเจริญพุทธมนต์ในช่วงเย็น ในวันสุกดิบงานไหว้ครูของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๘๕

๒.๓๘ ภาพวงดนตรีปี่พาทย์จากวงกรุงเทพมหานคร เข้าร่วมบรรเลงถวายมือในวันสุกดิบงานไหว้ครูของวงปี่พาทย์ บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๕๐
๒.๓๙ ภาพประรำพิธีไหว้ครูในงานพิธีไหว้ครู ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๕๐
๒.๔๐ ภาพนายสำราญ เกิดผล กำลังเจิมเครื่องดนตรีไทย ในงานพิธีไหว้ครูของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	๕๑
๓.๑ ภาพนายสำราญ เกิดผล.....	๕๖
๓.๒ ภาพนายสำเร็จ เกิดผล.....	๕๗
๓.๓ ภาพนายจำลอง เกิดผล.....	๕๘
๓.๔ ภาพนายวิเชียร เกิดผล.....	๑๐๐
๓.๕ ภาพพระจันทโร (นายวัฒน์ เกิดผล).....	๑๐๑
๓.๖ ภาพนายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี.....	๑๐๓
๓.๗ ภาพนายพรรัตน์ สุขเสียงศรี.....	๑๐๔
๓.๘ ภาพนายวรเทพ บุญจำเริญ.....	๑๐๕
๓.๙ ภาพนางวิภาพร พงษ์จะ โป๊ะ.....	๑๐๗
๓.๑๐ ภาพนายศิวศิษย์ นิลสุวรรณ.....	๑๐๘
๓.๑๑ ภาพนายอุเทน เปี้ยหลอ.....	๑๑๐
๓.๑๒ ภาพนายพรชัย ผลนิโคธร.....	๑๑๑
๓.๑๓ ภาพนายเมืองทอง เม้าราสี.....	๑๑๒
๓.๑๔ ภาพนายกรมมงคล รณรงค์.....	๑๑๔
๓.๑๕ ภาพนายพนกฤษ บุญพบ.....	๑๑๕
๓.๑๖ ภาพนายชเนศ อุกโทก.....	๑๑๗
๓.๑๗ ภาพนายณัฐวุฒิ รักจิณี.....	๑๑๘
๓.๑๘ ภาพนายเกียรติศักดิ์ ดีซัง.....	๑๒๐
๔.๑ ภาพนายวัน เกิดผล.....	๒๐๖
๔.๒ ภาพนางช้อน เกิดผล.....	๒๐๖
๔.๓ ภาพงานศพของนางช้อน เกิดผล.....	๒๐๗
๔.๔ ภาพนางสังวาล เกิดผล ภรรยา นายหงส์ เกิดผล.....	๒๑๔

ภาพที่

หน้า

๔.๕ ภาพนางศิริ บุญจำเริญ.....	๒๑๕
๔.๖ ภาพนายผวน บุญจำเริญ.....	๒๑๖
๔.๗ ภาพนายเทียมเทพ บุญจำเริญ เข้ารับพระราชทานสิ่งของ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....	๒๒๐
๔.๘ ภาพนายสมนึก บุญจำเริญ.....	๒๒๐
๔.๙ ภาพนายสำราญ เกิดผล.....	๒๒๖
๔.๑๐ ภาพนายจำลอง เกิดผล.....	๒๒๘
๔.๑๑ ภาพนายสังเวียน เกิดผล.....	๒๓๕
๔.๑๒ ภาพนางชั้น เกิดผล ภรรยา นายสังเวียน เกิดผล.....	๒๔๓
๔.๑๓ ภาพนางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล).....	๒๔๔
๔.๑๔ ภาพนายวิเชียร เกิดผล.....	๒๔๕
๔.๑๕ ภาพนางสาวศรีทอง เกิดผล.....	๒๔๖

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## บทที่ ๑

### บทนำ

#### ๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย เป็นจังหวัดหนึ่ง ที่ถือได้ว่าเป็นศูนย์รวมของศิลปวัฒนธรรมไทยแขนงต่างๆ ที่ทรงคุณค่ายิ่ง เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเคยเป็นราชธานีสำคัญของสยามประเทศ และเป็นศูนย์กลาง ความเจริญรุ่งเรืองทางด้านอารยธรรม

ความสำคัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากจะเป็นสถานที่ตั้งของโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้รับการยกย่องจากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ประกาศขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลก เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นแหล่งปลูกสร้างเรือไทยที่มีชื่อเสียงของประเทศ เป็นแหล่งผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่มีคอรัญญิก ปลาตะเพียนทอง ปลาไทยจากโบลาน งามบกรุงเก่า เป็นแหล่งผลิตหัวโขนที่มีความสวยงาม ทั้งยังเป็นคลังความรู้ที่สำคัญทางด้านศิลปะ การดนตรีมาแต่โบราณ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นพื้นที่สำคัญทางวัฒนธรรมด้านดนตรีเป่าพาทย์ ในสังคมนาตรีไทย เพราะจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นถิ่นกำเนิดของครูคนตรีไทย ที่มีชื่อเสียงหลายท่าน เช่น หลวงกัลยาณมิตตาวาส (ทับ พาทย์โกสล) ครูไป่ วรรณเขจร ครูเชื้อ คนตรีรส ครูประสิทธิ์ ถาวร (ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๑) ครูประเวช กุมาท (ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๒) นายสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘) นายพินิจ ฉายสุวรรณ (ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๐) นายวิเชียร สาระเดช และนายเทิม สมานมิตร เป็นต้น และเป็นแหล่งที่ตั้งของวงคนตรีเป่าพาทย์คณะต่างๆ เช่น วงเป่าพาทย์ คณะนายวัน คล้ายทิม วงเป่าพาทย์คณะสรทอง วงเป่าพาทย์คณะจรรยาณู วงเป่าพาทย์คณะสุนิมิตร วงเป่าพาทย์คณะนายถึก วงเป่าพาทย์คณะ ส. ลัดดาอ่อน วงเป่าพาทย์คณะศิลปะแสงทอง และวงเป่าพาทย์ คณะวินัยไทรน้อย เป็นต้น

วงเป่าพาทย์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ล้วนแต่มีเอกลักษณ์และความสำคัญเฉพาะทางคนตรี ที่ได้สั่งสมมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ และได้รับการถ่ายทอดจนกระทั่งถึงอนุชนในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้ ยังมีวงเป่าพาทย์ที่สำคัญอีกวงหนึ่ง คือ วงเป่าพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน ซึ่งเป็นวงเป่าพาทย์ ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยูจักกันเป็นอย่างดีในสังคมนาตรีไทย ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกิดจากการรวมตัวของสมาชิก และญาติพี่น้องในสายตระกูลเกิดผล อันประกอบด้วย ๑. นางชื่น เกิดผล (กุหลาบแย้ม) ๒. นายหงส์ เกิดผล ๓. นายจำรัส เกิดผล ๔. นายพวง เกิดผล ๕. นายสังเวียน เกิดผล และ ๖. นางชด เกิดผล (พวงประดับ) ท่านเหล่านี้มีความรู้ความสามารถเรื่องการดนตรีและนาฏศิลป์ ไทยเป็นอย่างดี เนื่องจากได้รับการปลูกฝังจากบรรพบุรุษในสายตระกูลเกิดผล และได้รับการถ่ายทอดความรู้จากสำนักดนตรีครูเพชร จรรย์นาฏย์

ในเวลาต่อมา นายสังเวียน เกิดผล ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ร่วมก่อตั้งวงปีพาทย์บ้านใหม่ ทางกระเบน ได้เชิญครูดนตรีไทยผู้มีชื่อเสียงจากสำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสลด คือ ครูฉัตร สุนทรวาทีน และครูช่อ สุนทรวาทีน มาถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีไทย ให้กับสมาชิกและนักดนตรีในวง จึงทำให้องค์ความรู้จากสำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสลด อันเป็นแนวทางและวิธีการปฏิบัติของครูจางวางทั่ว พาทย์โกสลด ทั้งระเบียบวิธีการ กลวิธีการ บรรเลง บทเพลงและทางขับร้องประเภทต่างๆ รวมถึงข้อวัตรปฏิบัติทางด้านดนตรีไทย ถูกถ่ายโอนสู่วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน เป็นจำนวนมาก ซึ่งมีสมาชิกและนักดนตรี ที่มีความสำคัญในยุคนั้น เช่น ๑. นายสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘) ๒. นายจำลอง เกิดผล ๓. นายสำเรียง เกิดผล ๔. นายวิเชียร เกิดผล และ ๕. นางมาลี เกิดผล (สุขเสียงศรี) เป็นต้น

นอกจากวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะได้รับความกรุณา เรื่องความรู้ด้านดนตรีไทยจากครูฉัตร สุนทรวาทีน และครูช่อ สุนทรวาทีน แล้ว ยังได้รับความรู้ เพิ่มเติมจากนักดนตรีไทยคนสำคัญของสำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสลดอีกท่านหนึ่ง คือ ครูอาจ สุนทร

หนังสือ “อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรณ” ได้กล่าวถึง บทบาทของครูทั้ง ๓ ท่าน ต่อวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ครูช่อและครูฉัตรนั้น ได้เป็นครูสอนดนตรีบ้านพาทย์โกสลด หมายความว่า เป็นครูรุ่นพี่ช่วยสอนนักดนตรีรุ่นน้อง สอนแทนหรือตามคำสั่ง ของคุณครูจางวางทั่ว ได้ทำหน้าที่นี้ร่วมกับนักดนตรีเอกของบ้านอีกคนหนึ่ง คือ ครูอาจ สุนทร ซึ่งคุณหญิงไพฑูรย์เรียกว่า “พี่อาจ”

ทั้งสามท่านนี้ ได้รับความยอมรับนับถือในบ้านพาทย์โกสลดมาก ได้ทำหน้าที่ครูและนักดนตรีผู้ใหญ่ของวงมาตลอดจนคุณครูจางวางทั่ว ถึงแก่กรรมลงเมื่อปี ๒๔๘๑ หลังจากนั้นไม่นานจึงออกจากบ้านวัดกัลยาณ์ฯ ไปอยู่ต่างจังหวัดทั้ง ๓ คน

จนเมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ เลิกแล้วทั้งสามคนจึงไปเป็นครูสอนดนตรีที่บ้าน นายสังเวียน เกิดผล อาของกำนันสำราญ เกิดผล ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และปรับวงให้บ้านนายสังเวียน เกิดผล รวมทั้งได้นำบรรดาเพลงของบ้านคุณหญิง ไพบูรีที่จัดเป็นโน้ตสากลไว้อย่างละเอียดลออไปมอบให้ที่บ้านนายสังเวียนเป็นจำนวนมาก

วงดนตรีบ้านนายสังเวียนก็ได้ยึดแนวทางเพลงฝั่งธนบุรีของบ้านคุณหญิงนี้ไว้อย่างมั่นคง จึงเกิดความผูกพันด้วยดีและเคารพนับถือกันมาโดยตลอด (พูนพิศ อมาตยกุล, ๒๕๔๑: ๓๗)

เนื่องจากวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบนได้รับความรู้จากครูดนตรีไทยทั้ง ๓ ท่านดังที่ได้กล่าวมาแล้ว กอปรกับความพร้อมในด้านฝีมือของสมาชิกและนักดนตรีในวง จึงทำให้วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เริ่มเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงในสังคมดนตรีไทยมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้รับเลือกจากกรมศิลปากรให้เป็นสถานที่อบรมดุริยางคศิลป์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ) ได้เขียนถึงโครงการฝึกอบรมดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไว้ในหนังสือ “อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายสังเวียน เกิดผล” มีใจความดังนี้

ปี ๒๕๔๕ กรมศิลปากรเปิดการอบรม ดนตรี นาฏศิลป์ เป็นการอบรมขั้นพื้นฐานที่ถูกต้อง ผู้ได้รับการอบรมแล้วจะได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตร อาสังเวียนกับท่านครูอาจได้พยายามขออนุมัติทางกรมศิลปากรขอจัดตั้งสถานที่อบรมขึ้นในตำบลบ้านใหม่อยุธยา โดยไม่ต้องไปรับการอบรมจากทางกรมศิลปากร

ดุริยางคศิลป์ ท่านครูอาจ สุนทรเป็นผู้สอน นาฏศิลป์ แม่ครูละมุล ยมคุปต์ เป็นผู้สอน ทางกรมศิลปากรอนุมัติตามที่ขอ ผู้ที่ผ่านการอบรมจากสถาบันบ้านใหม่แล้ว สิทธิเหมือนกับกรมศิลปากรทุกประการ สำหรับป้ายชื่อสถาบันมีข้อความว่า สถานที่อบรม ดุริยางคศิลป์ ตำบลบ้านใหม่ สอนดนตรีไทยโดยโน้ตสากล ตามแบบกรมศิลปากร

(สำราญ เกิดผล, ๒๕๓๒: ๒๓)

นอกจากนี้ ยังส่งผลให้มีการติดต่อรับเชิญวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปบรรเลงและร่วมงานประชันดนตรีปี่พาทย์บ่อยครั้งมากขึ้น ซึ่งมีทั้งงานประชันวงแบบชาวบ้าน งานประชันวงหน้าพระที่นั่ง และมีงานบันทึกเสียงเพลงไทยเพื่อการอนุรักษ์และการเผยแพร่สู่สาธารณชนอีกด้วย

งานประชันดนตรีปี่พาทย์ งานแสดงดนตรีไทยในวาระต่างๆ และงานบันทึกเสียงเพลงไทยครั้งสำคัญของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เช่น

๑. ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ร่วมบรรเลงถวายมือในงานไหว้ครูดนตรีไทย สมาคมสงเคราะห์ สหาศิลปิน ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งแรก ณ วัดพระพิเรนทร์ กรุงเทพมหานคร

๒. ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ร่วมงานประชันปี่พาทย์หน้าพระที่นั่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับวงปี่พาทย์อ้อพวา ณ โรงละครแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

๓. ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ร่วมบรรเลงดนตรีไทยถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในงานเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคมหาราช ณ พระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔. ปี พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๔ ร่วมบันทึกเสียงเพลงไทยพระนิพนธ์ในจอมพลเรือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ในงานฉลองครบ ๑๐๐ ปี วันประสูติทูลกระหม่อมบริพัตรฯ ณ ศาลาศิลป์ดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

๕. ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ร่วมงานประชันปี่พาทย์กับวงปี่พาทย์ครูประสงค์ พิณพาทย์ ณ โรงละครแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

๖. ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓ ท่าน คือ ๑. นายสำราญ เกิดผล ๒. นายจำลอง เกิดผล และ ๓. นายวิเชียร เกิดผล ได้รับคัดเลือกให้บรรเลงเพลงเดี่ยวหน้าพระที่นั่ง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงาน “มหกรรมเดี่ยวเพลงไทยชัยมงคล” ณ โรงละครแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

๗. ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ร่วมบรรเลงดนตรีไทยในงานมหกรรมรามายณะนานาชาติ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ ๖๖ พรรษา ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร

จากความสำคัญข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงในสังคมดนตรีไทยประกอบด้วย ๕ ปัจจัย คือ ๑. ระเบียบวิธีการบรรเลงที่เคร่งครัด ๒. สมาชิกนักดนตรีในวงมีฝีมือการบรรเลง

เครื่องดนตรีไทยอย่างดีเยี่ยม ๓. ครูผู้ถ่ายทอดวิชาที่ดี ๔. สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย และ ๕. สมาชิกนักดนตรีมีความพร้อมในการฝึกซ้อม นอกจากนี้ยังต้องอาศัยปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเรียนการสอนและการถ่ายทอดความรู้ทางดนตรี

ทั้งนี้สถานที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังกลายเป็นแหล่งความรู้ด้านดนตรีไทย ตลอดจนเป็นสถานที่ฝึกฝนการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยให้มีความชำนาญ และสามารถที่จะออกไปเป็นนักดนตรีไทยมืออาชีพได้ โดยที่องค์ความรู้ต่างๆ ได้ถูกถ่ายทอดระหว่างบุคคลผู้เป็นครูญาติในสายตระกูลเกิดผล และถูกถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์จากภายนอก ที่ประสงค์เข้ามาฝากตัวเพื่อศึกษาดนตรีไทย

ผู้วิจัยจึงสนใจเป็นอย่างยิ่งว่า การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่ในอดีตนั้นเป็นอย่างไร ซึ่งคำว่า การถ่ายทอด ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายว่า *โดยปริยายหมายความว่า นำเรื่องที่รู้ไปแล้วต่อ* (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๒: ๖๐๖) กอปรกับสมาชิกและนักดนตรีอาวุโสของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลายคนยังคงมีชีวิตอยู่ และสามารถบรรยายบรรยากาศที่แท้จริงในวิถีชีวิต ที่ครั้งหนึ่งได้ประสบกับเหตุการณ์ในอดีตอันเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การถ่ายทอดรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นการบันทึกหน้าประวัติศาสตร์ และแสดงให้เห็นถึงวิธีการเรียนการสอนและการถ่ายทอดความรู้ที่แท้จริงว่าเป็นอย่างไร มีสายการสืบทอดความรู้อย่างไร บรรยากาศการใช้ชีวิตและความเป็นอยู่ของสมาชิกนักดนตรีแต่ละท่านเป็นอย่างไร ทั้งยังเป็นการบันทึกประวัติสมาชิกและนักดนตรีคนสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งนับว่าข้อมูลสำคัญเหล่านี้จะเลื่อนหายไปกับกาลเวลาที่ล่วงเลย

## ๑.๒ วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

๑. ศึกษาประวัติและบริบทของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒. ศึกษาการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓. วิเคราะห์สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

### ๑.๓ วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์และศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลเป็นรูปเล่มวิทยานิพนธ์ สำหรับแหล่งข้อมูลการค้นคว้า ด้านเอกสารและการสัมภาษณ์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แหล่งข้อมูลทางเอกสาร

- ห้องสมุดดนตรี จิว บางซื่อ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สัมภาษณ์บุคคลข้อมูลเชิงลึกจากศิลปินอาวุโสของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และลูกศิษย์ในชั้นหลังที่ได้ทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังมีรายนามต่อไปนี้

๑. นายสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘)

๒. นายสำเริง เกิดผล

๓. นายจำลอง เกิดผล

๔. นายวิเชียร เกิดผล

๕. พระจันทโร (นายวัฒน์ เกิดผล)

๖. นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี

๗. นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี

๘. นายวรเทพ บุญจำเริญ

๙. นางวิภาพร เกิดผล

๑๐. นายเกียรติศักดิ์ ดีซัง

๑๑. นายณัฐวุฒิ รักจินี

๑๒. นายศิวศิษฏ์ นิลสุวรรณ

๑๓. นายอุเทน เปี้ยหล่อ

๑๔. นายพรชัย ผลนิโคธร

๑๕. นายเมืองทอง เม้าราสี

๑๖. นายกรมงคล ธรรมรงค์

๑๗. นายพนกฤษ บุญพบ

๑๘. นายธเนศ อุกโทก



#### ๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทราบประวัติและบริบทของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒. ทราบการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓. ทราบสายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

#### ๑.๕ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำราญ เกิดผล (๒๕๓๒: ๒๒-๒๕) เขียนบทความเรื่อง ปุชนิยมบุคคล ตระกูลเกิดผล ในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายสังเวียน เกิดผล เนื้อหากล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างนายสังเวียน เกิดผล (อา) กับนายสำราญ เกิดผล (หลาน) ทางด้านการศึกษาดนตรีไทย และกล่าวถึงวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างสังเขป

บุญสืบ บุญเกิด (๒๕๓๘) จากปริญญาานิพนธ์เรื่องศึกษาชีวประวัติและวิเคราะห์ผลงานเพลงของนายสำราญ เกิดผล เนื้อหาว่าด้วยเรื่องชีวประวัติในด้านต่างๆ และวิเคราะห์ผลงานเพลงของนายสำราญ เกิดผล

พูนพิศ อมาตยกุล (๒๕๔๑: ๓๑-๔๓) เขียนบทความเรื่อง เครื่องญาติและชีวิตในวัยเด็ก ในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ เนื้อหากล่าวถึงเครื่องญาติ และประวัติสมาชิกครอบครัวในสายตระกูลพาทย์โกสัล และกล่าวถึงลูกศิษย์คนสำคัญในสำนักดนตรีพาทย์โกสัล

อดิศร เวชกร (๒๕๔๘) จากอาศรมศึกษา: ครูวิเชียร เกิดผล เนื้อหาว่าด้วยการบันทึกอาศรมศึกษา ศึกษาประวัติชีวิตจากศิลปปั้นต้นแบบ และวิเคราะห์บทเพลงจากการถ่ายทอดของครูวิเชียร เกิดผล โดยทำการศึกษาเดี่ยวฆ้องวงเล็ก เพลงเชิดนอก ทางครูเพชร จรรย์นาฎย์ ประวัติความเป็นมาของเพลงเชิดนอก ศึกษาจังหวะ สังกัดลักษณะ บันไดเสียง และการใช้กลวิธีพิเศษของเพลงเดี่ยวเชิดนอกทางครูเพชร จรรย์นาฎย์

พิรุณ บุญพบ (๒๕๔๙) จากอาศรมศึกษา: ครูมาลี เกิดผล (สุขเสียงศรี) เนื้อหาว่าด้วยการบันทึกอาศรมศึกษา ศึกษาประวัติชีวิตจากศิลปปั้นต้นแบบ และวิเคราะห์บทเพลงจากการถ่ายทอดของครูมาลี เกิดผล (สุขเสียงศรี) โดยทำการศึกษาทางร้องเพลงสารถิ ๓ ชั้น ประวัติความเป็นมาของเพลงสารถิ ศึกษาจังหวะ สังกัดลักษณะ บันไดเสียง การใช้กลวิธีพิเศษ และการบรรจุคำร้องของเพลงสารถิ ๓ ชั้น

ปานหทัย สุคนทรส (๒๕๕๒) จากวิทยานิพนธ์เรื่องเพลงชุดโหมโรงกลางวัน คำรับครูทองดี ชูศักดิ์ เนื้อหาว่าด้วยการศึกษาบริบททางสังคมวัฒนธรรมและทางดนตรี

ของเพลงชุดโหมโรงกลางวัน การสืบทอดเพลงชุดโหมโรงกลางวันตำรับครูทองดี ชูศักดิ์ ประวัตติและผลงานนายสำราญ เกิดผล และศึกษาโครงสร้างเพลงชุดโหมโรงกลางวัน

ณรงค์ชัย ปีฎกรัษต์ (๒๕๕๒) จากงานวิจัยเรื่อง องค์ความรู้ศิลปป็นแห่งชาติ : นายสำราญ เกิดผล เนื้อหาว่าด้วยการศึกษาประวัติ ผลงาน และเอกลักษณ์ด้านดนตรี ของนายสำราญ เกิดผล และศึกษาองค์ความรู้ด้านผลงานการประพันธ์เพลงประเภทต่างๆ ของนายสำราญ เกิดผล

พิชชาณัฐ คุ้มจินดา (๒๕๕๓) จากอาศรมศึกษา: ครูจำลอง เกิดผล เนื้อหาว่าด้วยการบันทึก อาศรมศึกษา ศึกษาประวัติชีวิตจากศิลปต้นแบบ และวิเคราะห์บทเพลงจากการถ่ายทอด ของนายจำลอง เกิดผล โดยทำการศึกษาเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ เพลงจินฉิมใหญ่ ๒ ชั้น ทางครูช่อ สุนทรวาทิน ประวัติความเป็นมาของเพลงจินฉิมใหญ่ ๒ ชั้น ศึกษากลวิธีการบรรเลง จังหวะ ตั้งคืดลักษณะ บันไดเสียง และแบบแผนท่วงทำนองของเพลงเดี่ยวจินฉิมใหญ่ ๒ ชั้น ทางครูช่อ สุนทรวาทิน



ศูนย์วิทยพัทยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## บทที่ ๒

### บริบทของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

งานวิจัยเรื่องการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นี้ ผู้วิจัยได้แบ่งศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยเนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงบริบทของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นสำคัญ

การศึกษาเรื่องบริบทของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและค้นคว้าจากหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายสังเวียน เกิดผล หนังสืออยุธยา โดยสำนักพิมพ์สารคดี หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ หนังสือพิธีไหว้ครู หนังสือ ๕๐ พรรษา มหาวชิราลงกรณ์ เพลงหน้าพาทย์ไหว้ครู และหนังสือประวัติ ผลงาน และเกียรติคุณของนายสำราญ เกิดผล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูลที่เป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกจำนวน ๕ ท่าน คือ ๑. นายสำราญ เกิดผล ๒. นายสำเริง เกิดผล ๓. นายจำลอง เกิดผล ๔. นายวิเชียร เกิดผล และ ๕. พระจันทโร (นายวัฒน์ เกิดผล) ซึ่งบุคคลข้อมูลในกลุ่มนี้ สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริบทของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้อย่างชัดเจน เพราะบุคคลข้อมูลเหล่านี้ได้เคยประสบเหตุการณ์ต่างๆ ในอดีต และเคยสัมผัสบุคคลสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งในปัจจุบันหลายท่านได้เสียชีวิตไปแล้วด้วยตนเอง

เนื้อหาของหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเหตุการณ์และเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่ในอดีตและสืบเนื่องจนกระทั่งถึงปัจจุบัน โดยแบ่งหัวข้อที่จะทำการศึกษาออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ความเป็นมาของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๒ ทำเลที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๓ สายการรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๔ ผลงานการบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยครั้งสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๕ เครื่องดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๖ กิจกรรมพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

### ๒.๑ ความเป็นมาของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วงดนตรีไทยวงหนึ่งที่มีชื่อเสียงในสังคมดนตรีไทย ประกอบไปด้วยนักดนตรีและนักขับร้องเพลงไทยจำนวนมาก ซึ่งกลุ่มนักดนตรีและนักขับร้องเพลงไทยที่ได้รวมตัวกันขึ้นเป็นวงปี่พาทย์ดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มบุคคลที่อยู่ในครอบครัวตระกูลเกิดผล และตระกูลอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เช่น ตระกูลอรรถกฤษณ์ ตระกูลกุหลาบแย้ม ตระกูลดนตรี ตระกูลบุญจำเริญ และตระกูลพวงประดับ ฯลฯ นอกจากนี้ยังประกอบด้วยบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เป็นเครือญาติอีกจำนวนหนึ่ง

สำหรับความเป็นมาของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่ละท่านได้กล่าวถึงความเป็นมาของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายตำรวจ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความเป็นมาของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

วงปี่พาทย์บ้านใหม่นี้ ถ้าจะกล่าวถึงการตั้งวงคงจะมีมาตั้งแต่สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นวงปี่พาทย์วงหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเฉพาะถ้าคำนวณตามอายุของปู่วนซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งแล้ว ถ้ามีอายุอยู่จนกระทั่งถึงปัจจุบันก็จะมีอายุ ๑๘๐ กว่าปี ถ้าอยู่ตอนนี้ละ เพราะฉะนั้นการตั้งวงปี่พาทย์บ้านใหม่นั้นมีมาไม่ต่ำกว่าร้อยกว่าปีแล้ว

ตระกูลนี้เรียนดนตรีและเล่นดนตรีโดยเฉพาะ อาชีพก็ดนตรี โดยเฉพาะตั้งแต่ครูจำความได้ พ่อ แม่ ปู่ ย่า และอาๆ ทั้งหลายไม่ได้มีอาชีพทางอื่นเลย มีแต่ ปี่พาทย์ แตรวง หนังใหญ่ ลิเก แอ่วลาว เพลงเรือ เพลงเกี่ยวข้าว มีทุกอย่าง แต่ว่าแต่ละท่านก็มีหน้าที่ในการคุมเป็นอย่างๆ ไป ย่าคุมลิเก ปู่คุมปี่พาทย์ แม่ของครูก็คุมเพลงพื้นบ้านอะไรอย่างนี้ นี่ก็ความเป็นมา

(ตำรวจ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับความเป็นมาของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความเป็นมาที่ยาวนาน สามารถคาดคะเนได้จากอายุของผู้ก่อตั้งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายวน เกิดผล มีอายุประมาณ ๑๘๐ ปี ซึ่งอยู่ในช่วงต้นยุคกรุงรัตนโกสินทร์

ผู้ก่อตั้งและสมาชิกในวงของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยส่วนใหญ่เป็นเครือญาติในสายตระกูลเกิดผล นอกจากกิจการด้านดนตรีที่บุคคลในสายตระกูลเกิดผลเป็นผู้ก่อตั้งและดูแลแล้ว ยังมีกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมด้านอื่นๆ อีกด้วย คือ หนังใหญ่ ละคร ลิเก และเพลงพื้นบ้านประเภทต่างๆ

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความเป็นมาของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ปี่พาทย์นี้มันมีมาแต่ครั้งปู่แล้ว ชื่อปู่วน เพราะท่านเป็นคนบุกเบิก มาตั้งแต่ต้น แล้วก็เป็นคนี่สร้างเครื่องดนตรีไทยขึ้นมา แต่ว่าไม่ใช่จำเพาะ จะมีแต่ปี่พาทย์อย่างเดียวเท่านั้นนะ มีหลายอย่าง มีทั้งหนังใหญ่ มีทั้งลิเก มีทั้งละคร ท่านสร้างขึ้นมาทั้งนั้น

เชื้อสายของคนบ้านใหม่ทั้งหลายเป็นศิลปินทั้งนั้น เพราะว่ามันมีตั้งหลาย อย่าง ลิเก หนังใหญ่ ละคร เวลาจะไปงานที่นะก็พ่อคุณเอ๊ย มากอยกันอยู่ที่บ้าน เต็มไปหมด อย่างป่าสังวาล แม้พี่ราญเขาก็เป็นละคร เป็นเพลงเรือ เป็นเพลงฉ่อย แอ่วลาว พวกปี่พาทย์ก็ได้กับพวกละคร มันก็อย่างนี้แหละ ออกมาลูกๆ ก็เป็นคนตรีกันทั้งนั้น

เวลาไปงานกันที่สมัยก่อนที่ครูจำได้ แต่ว่าเด็กๆ เละนะ ตอนนั้นเราอายุ ประมาณไม่กี่ขวบ แต่ว่าพอจะจำความได้ การคมนาคมก็ใช้เรือแจว บางครั้ง เครื่องก็บรรทุกกันไป แล้วคนก็เดินกันไป ไกลหน่อยเราก็เดิน แต่ว่าถ้าไกลหน่อย เราก็ไม่ไหว ก็ไปเรือกันหมด ไปก็ไปเรือยนต์ เพราะว่าไหนจะเครื่องปี่พาทย์ ไหนจะหนังใหญ่ ลิเก เป็นลำๆ ฟังเป็นแถวไปเลย

ปู่ท่านก็คุมปี่พาทย์ไป ย่าเป็นคนคุมลิเก ย่าซ็อน ย่าซ็อนท่านไม่เป็นลิเกนะ แต่ว่าเป็นคนคุม ลูกวงก็มาจากทางป่าโมก จังหวัดอ่างทองบ้าง หนังใหญ่ก็



พื้นที่ที่เป็นญาติๆ กันทั้งหมด แตรก็ใช้คนทางบ้านบางบาลข้างนะ แต่ว่าเครื่อง  
ต่างๆ ขายเป็นหมดแล้ว เพราะว่าไม่มีใครคุม

หนังสือนี้โบราณท่านเรียกเป็นศึก ประมาณ ๓ ศึก ศึกใหญ่ก็มีศึกรบ  
ทศกัณฐ์ หนังสือสร้างมาตั้งแต่ครั้งปู่วนเลย ตอนนั้นเราเป็นเด็กๆ นะ จำเขาเรียกได้  
แต่ว่ารวมแล้วเป็น ๓ ศึก ศึกอะไรบ้างนั้นเราจำไม่ได้แล้ว แล้วก็ไม่ได้ถามกัน  
(สำเร็จ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำเร็จ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับความเป็นมาของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้ก่อตั้งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
คือ นายวน เกิดผล และนางซ้อน เกิดผล (ภรรยา) โดยสมาชิกในวงจะประกอบด้วยเครื่องญาติ  
ในสายตระกูลเกิดผล และนอกจากกิจการด้านดนตรีที่นายวน เกิดผล และนางซ้อน เกิดผล  
เป็นผู้ดูแลแล้ว ยังมีกิจการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศิลปวัฒนธรรมอีกหลายชนิด คือ ลิเก หนังสือ  
แตงวอน อังกะลุง และเพลงพื้นบ้าน โดยผู้ที่มีความอาวุโสภายในบ้าน และมีความรู้ความสามารถ  
ในกิจการนั้นๆ จะเป็นผู้ดูแลและผู้ควบคุม

นายจำลอง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความเป็นมาของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เราเกิดมาก็เห็นปู่กับย่าซ้อนเป็นคนก่อตั้งมาแล้ว ทั้งเครื่องปีพาทย์  
เครื่องลิเก แตงวอน หนังสือเป็นตบๆ มีทั้งปีพาทย์ ทั้งหนังสือ ย่าซ้อน  
ก็เป็นได้โผล่ลิเก

ปีพาทย์สมัยก่อนนั้นมีแค่เครื่องห้า พ่อครูก็ช่วยเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงด้วย  
เพราะว่าพ่อเป็นลูกชายคนโต ก่อนนั้นปีพาทย์ที่บ้านมันเป็นวงเครื่องห้า  
แล้วปู่กับพ่อก็ขยับขยายมาเรื่อยๆ จนเป็นปีพาทย์เครื่องคู่ ก็หาเงินหาทองมาซื้อ  
มาเป็นเครื่องคู่แล้วมาเป็นเครื่องใหญ่

สมัยก่อนนั้นเขามีเครื่องห้า ก็มีระนาดเอก ซ้องวงใหญ่ ตะโพน ปี  
กลองทัด และฉิ่ง แล้วมาตอนหลังที่แกมีสตางค์ ท่านเห็นว่าคนอื่นเขามีเครื่องคู่กัน  
ท่านก็เลยซื้อทุ้มกับซ้อฆ้องเล็กเข้ามาประสม ลูกวงก็เป็นพี่น้องกันทั้งนั้น  
ตอนหลังนายสังเวียนกับนายพวงมีสตางค์มาแล้วก็หัดดนตรี

(จำลอง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๑)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายจำลอง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับความเป็นมาของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้ก่อตั้งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายวน เกิดผล และนางซ็อน เกิดผล (ภรรยา) โดยสมาชิกในวงจะประกอบด้วยเครื่องดนตรีในสายตระกูลเกิดผล และนอกจากกิจกรรมด้านดนตรีที่นายวน เกิดผล และนางซ็อน เกิดผล เป็นผู้ดูแลแล้ว ยังมีกิจการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมอีกหลายชนิด คือ ลิเก หนังใหญ่ แตรวง อังกะลุง และเพลงพื้นบ้าน

โดยเฉพาะกิจการด้านดนตรีปี่พาทย์นายวน เกิดผล จะเป็นผู้ดูแลและเป็นผู้ควบคุม และมีบุตรชายคนโต คือ นายหงส์ เกิดผล เป็นผู้เข้าร่วมบุกเบิกมาพร้อมกับบิดา โดยได้มีการสร้างเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์ให้มีความทัดเทียมกับวงปี่พาทย์ในระแวกใกล้เคียง

นายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความเป็นมาของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

คนบุกเบิกก็คือปู่ นายวน เกิดผลนะ คนนี้รุ่นแรกเลย ก็พ่อของพ่อครู พ่อสังเวียนนั่นแหละ ปู่ท่านสร้างเครื่องทั้งหมดทุกชิ้นทุกอย่าง ตั้งแต่กลองทัด สมัยก่อนนั้นกลองทัดมันซุดด้วยมือทั้งนั้นนะ ไม่ได้ซุดด้วยเครื่องอย่างสมัยนี้ ไม้จะอะไรต่างๆ นานา ก็สั่งมาจากเหนือเลย ไม้มาเป็นท่อนเลย ไม้ประคูดูอะไรต่ออะไร กลองทัดซุดกันอะไรกัน

ย่าของครูคือย่าซ็อนก็เป็นหัวหน้าวงลิเก ก็อยู่ที่นั่นแหละ อยู่ด้วยกันทั้งหมด นี่แหละ ปู่เป็นคนบุกเบิกวงปี่พาทย์วงดนตรีไทย แล้วก็หนังใหญ่ หนังใหญ่ สมัยก่อนนั้นมันมีเป็นห้องๆ เชียวนะ มีทั้งสามศึก ศึกอินทรีซิด ศึกอะไรต่างๆ ครูจำไม่ได้แล้ว

แต่ตอนหลังก็ได้ขายไป เพราะว่าสมัยนั้นตอนที่ฉันจะบวช พ.ศ. ๒๕๐๒ ขายไปทั้งหมด ๘,๐๐๐ บาท เพราะว่าบางทีหน้าก็ไม่มี หนูกัดบ้างอะไรบ้าง แบบว่ากัดหมด เอาไว้ก็ไม่มีประโยชน์อะไร ก็เลยขายไป ขายให้กับฝรั่งไปนะ ถ้าครูจำไม่ผิด

ครูไม่ทันปู่นะ แต่ว่าทันย่า ครูไม่เคยเห็นย่าท่านร้องเพลงเลยนะ ไม่เป็นคนตรีด้วย เพราะว่าตอนนั้นท่านแก่มากแล้ว แต่ว่าย่าเป็นโต้โพลีเก สร้างเครื่องลิเกไว้มาก ทั้งชฎายอดเงิน ยอดอะไร ยอดที่ใส่จะมีพร้อม ตอนหลังก็ขาย

อันนี้พ่อเขาเล่าให้ฟัง ที่นี้ชอบดนตรีไทย ต่อมาก็ส่งมาที่พ่อสังเวียน  
เป็นคนสานต่อมา

(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับความเป็นมาของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้ก่อตั้งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
คือ นายวน เกิดผล และนางซ้อน เกิดผล (ภรรยา) โดยนางซ้อน เกิดผล จะเป็นผู้ดูแลกิจการด้านลิเก  
นอกจากนายวน เกิดผล จะเป็นผู้บุกเบิกวงดนตรีปี่พาทย์ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบนแล้ว  
ยังเป็นผู้บุกเบิกกิจการหนังใหญ่อีกด้วย

จากคำสัมภาษณ์ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๔ ท่าน สามารถกล่าวได้ว่า ผู้ก่อตั้งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายวน เกิดผล นอกจากท่านจะเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งวงดนตรีปี่พาทย์ขึ้น  
ในครอบครัวเกิดผลแล้ว ท่านยังเป็นผู้ริเริ่ม และควบคุมกิจการต่างๆ ภายในครอบครัวอีกหลายอย่าง  
เช่น หนังใหญ่ แตรวง ลิเก และเพลงพื้นบ้านประเภทต่างๆ

โดยมีการจัดสรรบุคคลภายในครอบครัวเพื่อควบคุมและดูแลกิจการต่างๆ ภายในตระกูล  
เช่น นายวน เกิดผล เป็นผู้ดูแลวงดนตรีปี่พาทย์และหนังใหญ่ นางซ้อน เกิดผล ดูแล  
เรื่องการแสดงลิเก นายหงส์ เกิดผล เป็นผู้ดูแลเกี่ยวกับการแสดงหนังใหญ่ และนางสังวาล เกิดผล  
เป็นผู้ดูแลเรื่องเพลงพื้นบ้านต่างๆ เป็นต้น ซึ่งลูกวงและสมาชิกในกิจการแต่ละประเภท  
โดยส่วนใหญ่แล้วจะประกอบด้วยบุคคลภายในสายตระกูลและกลุ่มเครือญาติเป็นหลัก  
และจะสรรหาบุคคลจากภายนอกมาช่วยเสริมเพื่อให้มีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น

โดยเฉพาะบทบาททางด้านดนตรีปี่พาทย์ นายวน เกิดผล จะคอยดูแลจัดการ  
เรื่องเกี่ยวกับดนตรีไทยทั้งหมด ทั้งเรื่องเครื่องดนตรีและเรื่องการสรรหาครูอาจารย์ที่จะสอน  
ดนตรีไทยให้แก่บุตรของตน โดยการส่งบุตรชายทั้ง ๔ คน คือ ๑. นายหงส์ เกิดผล  
๒. นายจำรัส เกิดผล ๓. นายพวง เกิดผล และ ๔. นายสังเวียน เกิดผล ไปฝากตัวเรียนดนตรีไทย  
กับครูเพชร จรรย์นาฎย์ ซึ่งมีที่พำนักอยู่แถววัดสามวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และนอกจาก  
จะได้ร่ำเรียนดนตรีไทยกับครูเพชร จรรย์นาฎย์แล้ว ยังได้มีโอกาสศึกษาดนตรีไทย  
กับครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ที่วังบูรพาภิรมย์อีกด้วย ดังนั้นทางบรรเลง  
ที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้บรรเลงในยุคนี้นี้จึงเป็นทางบรรเลง  
ของครูเพชร จรรย์นาฎย์และทางของครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ทั้งหมด

บุตรชายทั้ง ๔ คนของนายวน และนางซ็อน เกิดผล ถือเป็นกำลังสำคัญของวงปีพาทย์ บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสมัยนั้น ซึ่งแต่ละท่านมีความรอบรู้ และความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยที่แตกต่างกัน ดังนี้ ๑. นายจำรัส เกิดผล มีความชำนาญในด้านการบรรเลงระนาดเอก ๒. นายพวง เกิดผล มีความชำนาญในด้านการบรรเลง ระนาดเอก และฆ้องวงเล็ก ๓. นายหงส์ เกิดผล มีความชำนาญในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และการเชิดหนังใหญ่ และ ๔. นายสังเวียน เกิดผล มีความชำนาญในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และระนาดเอก



ภาพที่ ๒.๑ ภาพครูเพชร จรรย์นาฎย์



ภาพที่ ๒.๒ ภาพครูลหวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

ในสมัยที่นายวน เกิดผล ดูแลกิจการต่างๆ ภายในครอบครัว ผู้คนส่วนใหญ่จะเรียกชื่อวงปี่พาทย์ของนายวน เกิดผล ว่า วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน วงปี่พาทย์นายวน หรือลิเกยาส้อน ปี่พาทย์ตาวน หนั่งใหญ่ตาวน ซึ่งชื่อวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน ผู้คนจะเรียกตามชื่อหมู่บ้านที่เป็นสถานที่ตั้งของบ้านนายวน เกิดผล

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์นายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงบทบาทหน้าที่ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสมัยที่นายวน เกิดผล เป็นผู้ดูแลกิจการดนตรีปี่พาทย์ภายในครอบครัว นายสำราญ เกิดผล กล่าวว่า

รู้แต่ว่าเขาไปหากินในทางการบรรเลงตามปกติธรรมดาเนี่ยแหละ เช่น งานศพ งานบวชนาค งาน โกงนุก โดยส่วนใหญ่แล้วเขาก็จะบรรเลงกันตามธรรมดา ตามที่พวกเราบรรเลงกันเนี่ยแหละนะ ที่ไหนก็ไป เช่น ต่างจังหวัดก็ไป ทั้งในจังหวัดใกล้เคียงแล้วก็จังหวัดไกลๆ เพราะว่างานปี่พาทย์สมัยนั้นมันไม่เหมือนสมัยนี้



สมัยนั้นครูเป็นเด็กเกินไปที่จะจดจำอะไรต่างๆ ครูโตมาแล้วครูบาอาจารย์ท่านก็ตายหมด ครู ๖ ขวบพ่อครูก็ตายไปแล้ว ตายก่อนที่เราจะได้รำเรียนอะไรด้วยซ้ำ แล้วครูจะไปทันได้อย่างไร อาริสตายครูก็ ๕ ขวบ เห็นแต่ท่านตีระนาด แต่ว่าครูก็ไม่รู้ว่าท่านมีฝีมือหรือเปล่า เพราะมันเด็กเกินไป แต่ที่ผู้ใหญ่เล่าให้ฟังเท่าที่จำได้ก็เท่านั้น

(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสมัยที่นายวน เกิดผล เป็นผู้ดูแลกิจการดนตรีปี่พาทย์ภายในครอบครัว พบว่า บทบาทของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคของนายวน เกิดผล เป็นผู้ นำ จะบรรเลงดนตรีไทยตามการว่าจ้างของประชาชนโดยทั่วไป ทั้งในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และในเขตจังหวัดใกล้เคียง โดยรูปแบบงานบรรเลงดนตรีไทยที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เดินทางไปทำการบรรเลงนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่รับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม เช่น งานโกนจุก งานขึ้นบ้านใหม่ งานศพ เป็นต้น

ในระยะเวลาต่อมา เมื่อนายวน และนางซ้อน เกิดผล ได้เสียชีวิตลง กิจการต่างๆ ภายในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการดนตรีปี่พาทย์และการแสดงต่างๆ จึงตกเป็นภาระหน้าที่ของบุตรชาย ทั้ง ๔ คน ที่จะต้องบริหารจัดการและดูแลเองทั้งหมด แต่ก็ก็เป็นเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น เพราะเมื่อนายจรัส เกิดผล นายพวง เกิดผล และนายหงส์ เกิดผล ได้เสียชีวิตลง นายสังเวียน เกิดผล บุตรชายคนเล็กของนายวน เกิดผล จึงเป็นผู้รับผิดชอบหน้าที่ต่างๆ นี้ทั้งหมด

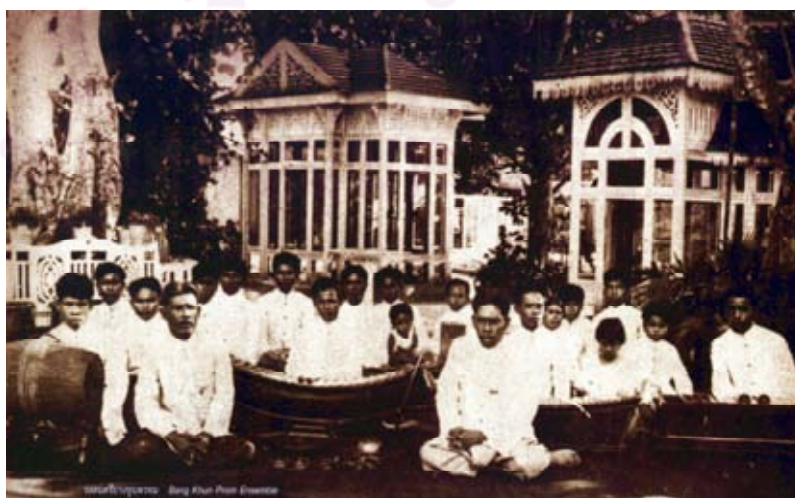
ในช่วงระยะเวลานี้ กิจการภายในครอบครัวบางประเภท เช่น แตรวง หนังใหญ่ ลิเก และเพลงพื้นบ้าน ได้ถูกยกเลิก เพราะขาดผู้นำและขาดผู้ที่จะมาสานต่อในกิจการเหล่านี้ กอปรกับศิลปินที่เคยร่วมงานแสดงต่างมีอายุที่มากขึ้น และบางท่านได้เสียชีวิตลง จึงทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องยกเลิกกิจการบางอย่าง ในภายหลังจึงคงไว้แต่กิจการดนตรีปี่พาทย์เพียงอย่างเดียว

ในยุคที่นายสังเวียน เกิดผล ดูแลและจัดการวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสังเวียนได้วางแนวทางเรื่องการเรียนการสอนดนตรีให้แก่บุตรหลานของตนภายในบ้าน โดยการส่งนายสำราญ เกิดผล บุตรของนายหงส์ เกิดผล ไปศึกษารำเรียนดนตรีปี่พาทย์ที่บ้านของครูเพชร จรรย์นาฎย์และส่งตัวนายสำราญ เกิดผล เข้าศึกษาดนตรีปี่พาทย์ที่สำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสศ ซึ่งมีที่พำนักอยู่หลังวัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร โดยการนำฝากของครูเทียบ คงลายทอง



ภาพที่ ๒.๓ ภาพนายสังเวียน เกิดผล

วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคที่นายสังเวียน เกิดผล  
 ดูแลกิจการอยู่นี้ จึงเริ่มใช้ทางบรรเลงของบ้านพาทย์โกสธ และในระยะเวลาต่อมา  
 วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ยึดถือทางบรรเลง  
 ของบ้านพาทย์โกสธเป็นหลัก และใช้ทางบรรเลงนี้จนกระทั่งถึงยุคปัจจุบัน



ภาพที่ ๒.๔ ภาพวงปี่พาทย์ของครูจางวางทั่ว พาทย์โกสธ

จากการสัมภาษณ์ข้อมูลบุคคล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงและการถ่ายโอนความรู้จากสำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสลด หรือทางบรรเลงสายฝรั่งชน มาสู่วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคของนายสังเวียน เกิดผล ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงและการโอนถ่ายความรู้จากสำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสลด หรือทางบรรเลงสายฝรั่งชน มาสู่วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคของนายสังเวียน เกิดผล ว่า

สมัยก่อนนั้นเลยก็มีสายของทางคุณครูหลวงประดิษฐแล้วก็มีสายของท่านครูเพชร ก่อนที่จะมีสายครูจางวางท่วมที่บ้านเราก็คือหลังจากปี ๒๔๖๖ ที่มีการประชันที่วังบางขุนพรหม

งานนั้นเป็นงานสี่มะเส็ง ปีพาทย์วังบูรพา ๆ วังบางขุนพรหม พวกๆ อาเขาก็ไปฟังกัน ที่วังบางขุนพรหมเขาแพ้ระนาดทุ้มอย่างเดียวนอกนั้นเขาก็เป็นเลิศหมดเลยทุกๆ อย่าง ระนาดทุ้มแพ้นายแสวง โสภา

อาท่านชอบใจเพลงการของบ้านพาทย์โกสลด หลักเกณฑ์หนักแน่น เค็ดขาดก็อยากได้แต่ว่าไม่รู้ว่าจะได้อย่างไร ก็พอดีเอาเราไปฝากก็เอาเราเข้าไปบ้านนั้นพอดี มาระยะหลังนี้ก็มาใช้เพลงการของบ้านนี้อย่างเดียว

(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงและการโอนถ่ายความรู้จากสำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสลด หรือทางบรรเลงสายฝรั่งชน มาสู่วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคของนายสังเวียน เกิดผล พบว่า ในช่วงแรกตั้งแต่ยุคก่อตั้งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนกระทั่งถึงกลางยุคที่นายสังเวียน เกิดผล เป็นผู้ดูแลกิจการ ทางบรรเลงที่วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้บรรเลง คือ ทางฝรั่งพระนคร โดยมีครูผู้ถ่ายทอดความรู้ คือ ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และครูเพชร จรรย์นาฎย์

จนกระทั่งในภายหลังก่อนนายสังเวียน เกิดผล ได้ส่งตัวนายสำราญ เกิดผล ไปเรียนดนตรีปีพาทย์ที่สำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสลด จึงทำให้ทางบรรเลงฝรั่งชนอันเป็นแนวทางการปฏิบัติ

ตามอย่างครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ได้ถูกถ่ายโอนมายังวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงและการโอนถ่ายความรู้จากสำนักดนตรีบ้านพาทยโกศล หรือทางบรรเลงสายฝรั่ง มาสู่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคของนายสังเวียน เกิดผล ว่า

ท่านครูเพชร ท่านเป็นคนน้องของครูหลวงประดิษฐไพเราะ อยู่วังบูรพา ฯ แล้วคราวนี้พ่อฉันเรียนอยู่กับครูเพชร ก็เลยมีโอกาสเดินทางเข้าไปมาหาอยู่กับวังบูรพา ก็เป็นลูกศิษย์ของครูหลวงประดิษฐไพเราะด้วย ลูกฉันสองคนสามคน ก็อย่างนั้นด้วย

ทีนี้แม่ของฉันก็เป็นคนร้องอยู่ที่วังบูรพาภิรมย์ เขาเกิดประชันกันที่วังบางขุนพรหม มีวงวังบูรพาฯ วงวังบางขุนพรหม แล้วก็อีกวงหนึ่งจำไม่ได้ นะ ๓ วงเขาประชันกัน แต่ว่าคราวนั้นพ่อเขาได้เข้าไปด้วย วงของวังบางขุนพรหม นายทรัพย์ เซ็นพานิชเป็นคนระนาด คนน้องก็คุณลุงช่อ คนพี่กับคนน้องเล็กฉันจำไม่ได้ เขาทำเพลงเรื่องกันนะ ตอนนั้น วงของวังบางขุนพรหม ตอนนั้นพ่อได้ยินเข้า ก็บอกว่ามันลึกซึ้งเหลือเกิน ในเรื่องเพลงการ

ตั้งแต่นั้นมาพ่อก็คิดมาโดยตลอดว่า เราจะได้เพลงของฝั่งวังบางขุนพรหม มาได้อย่างไร แต่ว่าแกก็คิดไม่ตก เพราะว่า ถ้าจะไปอยู่ไปขอต่อ กูก็จะไปเข้าสองเข้า บ่าวสองนาย ไม่ได้ คิดไปคิดมาก็เลยส่งพี่ราญเขาไปเรียนอย่างนั้นไง

พ่อเขาก็เลยเอาพี่ราญไปส่งเสียที่บ้านครูเทียบ ก็บ้านมันติดกันเลย ลงจากบ้านครูเทียบนิดเดียว ลงจากบันไดแล้วเดินมาก็บ้านครูจางวางทั่วแล้ว เราก็ถึงได้เพลงของบ้านฝรั่งมา

(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงและการโอนถ่ายความรู้จากสำนักดนตรีบ้านพาทยโกศล หรือทางบรรเลงสายฝรั่ง มาสู่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคของนายสังเวียน เกิดผล พบว่า สมาชิกนักดนตรีของวงปี่พาทย์



บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคบุกเบิกนั้น ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีปี่พาทย์จากครู ๒ ท่าน คือ ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และครูเพชร จรรย์นาฎย์ จึงทำให้ทางบรรเลงของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ใช้บรรเลงในยุคบุกเบิก คือ ทางบรรเลงในสายฝั่งพระนคร

จนกระทั่งในภายหลัง นายสังเวียน เกิดผล ได้ส่งตัวนายสำราญ เกิดผล ไปเรียนดนตรีปี่พาทย์ที่สำนักดนตรีบ้านพาทย์โกศล จึงทำให้ทางบรรเลงฝั่งธนอันเป็นแนวทางการปฏิบัติตามอย่างครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล ได้ถูกถ่ายโอนมายังวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยขอยกข้อเขียนที่นายสำราญ เกิดผล ได้เขียนลงในหนังสือพาทย์รัตนหนังสือที่ระลึกในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพนายสังเวียน เกิดผล เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๒ ณ เมรุวัดบำรุงธรรม ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ข้าพเจ้าเป็นหลานของอาสังเวียน เกิดผล ได้อยู่ในความอุปการะมาตั้งแต่อายุ ๘ ปี เนื่องจากบิดาของข้าพเจ้า (นายหงส์ เกิดผล) ตายเมื่อข้าพเจ้าอายุ ๖-๗ ปี อาจึงรับอุปการะข้าพเจ้ามาตลอด เสมือนเป็นบิดาของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าถูกอาบังคับให้เรียนดนตรีไทย ทั้ง ๆ ที่ขณะนั้นข้าพเจ้าไม่รักที่จะเรียนดนตรีเลย แต่ข้าพเจ้ายอมรับว่า ข้าพเจ้าเป็นคนตรีด้วยการถูกบังคับจากอาสังเวียน เกิดผล

หลังจากนั้น ข้าพเจ้าเคยได้ยืนอาปรารภกับเพื่อนฝูงที่เป็นนักดนตรีรุ่นราวคราวเดียวกัน คุยถึงเรื่องดนตรีการ อาก่าวถึงบ้านท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล วัดกัลยาณ์ ว่า เคยได้ฟังปี่พาทย์ประชันวงกันที่วังบางขุนพรหม ๓ วง อาชอบทางเพลงของท่านครูจางวางทั่ว ๆ มาก

ชอบความเป็นระเบียบเรียบร้อย หนักแน่น มีกฎมีเกณฑ์ที่ดี การรับร้องส่งเสียงให้ร้องอย่างไร ไม่เลอะเทอะเประประะ ไม่อยู่ในประเภทที่ว่า ใครนึกจะรับก็รับ นึกจะส่งเสียงก็ส่ง ตรงไหนก็ได้ แต่ของท่านครูจางวางทั่ว ๆ ท่านวางกฎเกณฑ์ของท่านไว้ไม่เหมือนทั่วๆ ไปในปัจจุบันนี้ว่า ใครจะทำอย่างไรก็ได้ ที่ทำอะไรจะไปอย่างท่านครูโบราณของเราท่านเคยได้สอนไว้ไม่มีเลย

อาบอกว่าท่านครูสมัยก่อนเคยพูดเคยสอนไว้ว่า ทำจะอยู่ที่จะไปนะลูกนะ ต้องระวังให้ดี เพราะคนตรีบอกกันด้วยวาจาไม่ได้ เราจะต้องรู้ว่าเราจะอยู่



หรือเราจะไป จากท่าที่ลักษณะของการบรรเลง จะบอกให้เราารู้ได้คือว่า ควรจะเป็นอย่างไร และอาเคยบ่นเสียใจว่าไม่มีโอกาส ไม่สามารถเรียน ได้ด้วยตนเองแต่ต้องได้สักวันหนึ่ง

ฉะนั้น เมื่อข้าพเจ้าอายุได้ ๑๑ ปี อาได้นำข้าพเจ้าลงไปฝากให้เรียนดนตรีที่บ้านท่านครูเทียบ คงลายทอง ซึ่งอาอยู่กับท่านครูเทียบรักและนับถือกันมาก ท่านครูเทียบนำข้าพเจ้าไปฝากที่บ้านพาทย์โกสลด วัดกัลยาณ์ ขณะนั้นท่านครูฉัตรและท่านครูช่อ สุนทรวาทีน ยังพักอยู่ที่บ้านนั้น ข้าพเจ้าจึงได้เรียนดนตรีไทยกับท่านครูทั้งสองอยู่ประมาณ ๒ ปี

ข้าพเจ้าขอกล่าวเพิ่มเติมว่า ขณะที่พักอาศัยอยู่บ้านท่านครูเทียบนั้นในเรื่องอาหารการกินหรือที่พัก ข้าพเจ้าไม่เคยเสียเงินค่าใช้จ่ายใดๆ เลย ท่านครูเทียบบอกว่า ไม่ต้องการค่าตอบแทน ขอแต่เพียงให้ได้ช่วยอุปการะและได้เห็นเด็กคนนี้เป็นคนตรึการสักคนหนึ่ง ข้าพเจ้าไม่เคยลืมพระคุณของท่านครูเทียบเลย ยังจำได้ดีเสมอ ได้กรวดน้ำอุทิศส่วนบุญกุศลให้ท่านครูเทียบ คงลายทอง เป็นประจำ

ขณะที่ข้าพเจ้ากำลังเรียนดนตรีกับท่านครูฉัตร ท่านครูช่อ นั้น อาส่งเวียนได้ไปอ้อนวอนท่านครูทั้งสอง ขอความกรุณาได้โปรดช่วยขึ้นมาสอนที่บ้านใหม่อยุธยา ด้วยเถิด เพราะทางวงบ้านใหม่มีเด็กประมาณ ๑๐ คน ท่านครูฉัตรท่านครูช่อ ก็ได้เมตตาขึ้นมาสอนให้ตามความประสงค์ของอาส่งเวียน

จนกระทั่งปี ๒๔๘๓ เข้าแก้วนวรัตน์ ณ เชียงใหม่ ได้เรียกตัวท่านครูทั้งสองกลับเชียงใหม่ ท่านครูทั้งสองจำเป็นต้องจากอาและพวกเราไป ซึ่งในขณะนั้นพวกเราพอจะอ่านออกเขียนได้ทางดนตรี อาส่งเวียนไม่สามารถจะทนดูพวกเราอยู่เฉย ๆ ได้ จึงได้นำข้าพเจ้าไปฝากเรียนดนตรีต่อ กับท่านครูอาจ สุนทร ซึ่งเป็นศิษย์เอกของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกสลด ท่านครูอาจสอนอยู่ที่บ้านครูแถม คงศรีวิไล วัดหญ้าไทร จังหวัดนนทบุรี ต่อมาอาส่งเวียนได้เชิญท่านครูอาจขึ้นมาสอนที่บ้านใหม่อยุธยา

ปี ๒๔๘๕ กรมศิลปากรเปิดการอบรม ดนตรี นาฏศิลป์ เป็นการอบรมขั้นพื้นฐานที่ถูกต้อง ผู้ได้รับการอบรมแล้วจะได้รับวุฒิปัตริ์หรือประกาศนียบัตริ์ อาส่งเวียนกับท่านครูอาจ ได้พยายามวิ่งเต้นขออนุมัติทางกรมศิลปากรขอจัดตั้งสถานที่อบรมขึ้นในตำบลบ้านใหม่ อยุธยา โดยไม่ต้องไปรับการอบรมจากทางกรมศิลปากร

คริยางคศิลป์ ท่านครูอาจ สุนทร เป็นผู้สอน นาฏศิลป์ แม่ครูละมุด ยมคุปต์ เป็นผู้สอน ทางกรรมศิลป์ากรอนุมัติตามที่ขอ ผู้ที่ได้ผ่านการอบรมจากสถาบัน บ้านใหม่แล้ว สิทธิเหมือนกับกรรมศิลป์ากรทุกประการ สำหรับป้ายชื่อสถาบัน มีข้อความว่า สถานที่อบรม คริยางคศิลป์ ตำบลบ้านใหม่ สอนดนตรีไทย โดยโน้ตสากล ตามแบบกรรมศิลป์ากร และหลังจากนั้นไม่ทราบว่าเป็นเพราะสาเหตุใด เรื่องราว กฎเกณฑ์ ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ได้เวียนหาย เลิกกันไป

ท่านครูอาจ สุนทร สอนอยู่ที่บ้านใหม่ จนกระทั่งท่านได้ป่วย กระเสาะกระแสะด้วยโรคเบาหวาน แล้วท่านได้บ่นตัวบวช และมรณภาพ ในเพศสมณะ เมื่อท่านครูอาจมรณภาพแล้ว ข้าพเจ้าคงไม่มีครูสอนอีกแล้ว อาสังเวียนจึงให้ข้าพเจ้าลงมามาหาท่านครูเทียบอีกเพื่อขอให้ท่านช่วยหาครู ให้ข้าพเจ้า

ท่านครูเทียบนำไปฝากกับท่านครูพุ่ม บาบุยะวาทย์ บ้านขมิ้น ข้าพเจ้า ได้เรียนกับท่านครูพุ่มอยู่ระยะหนึ่ง ประมาณ ๒ ปีเศษ แล้วกลับมาเรียนดนตรี กับท่านครูเพชร จรรย์นาฏย์ อีกเป็นบางโอกาส ข้าพเจ้าเคยได้เรียนกับท่าน มาบ้างแล้ว โดยอาสังเวียนนำไปฝากเรียน สำหรับท่านครูเพชร จรรย์นาฏย์ นี้ เป็นครูของอาสังเวียนมาแต่เดิม

ขอบอกย้าว่า ยังไม่เพียงพอกับจุดประสงค์ของอาสังเวียนที่ได้ตั้งไว้ เพื่อตระกูล อาสังเวียนได้นำข้าพเจ้าไปเรียนเพลงมอญของโบราณ จากบ้านปู่เงิน อาสังเยี่ยม อาสงวน คนตรีเสนาะ จังหวัดปทุมธานี แต่ก็ยังจะต้องก้าวกันต่อไป เพื่อ คริยางคศิลป์ อันเป็นมงคลนามทางดนตรีการ

อาสังเวียนได้เชิญครูเอื้อน กรเกษม ศิษย์ของท่านครูช่อ สุนทรวาทิน ขอให้ขึ้นมาสอนเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงให้อีก ต่อมาข้าพเจ้าได้รับเกียรติ ไปเป็นอาจารย์สอนดนตรีไทยที่วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา เป็นครูสอนดนตรีไทยการศึกษานอกโรงเรียน ปี่พาทย์วงวัดพรหมนิवास และได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต กิตติมศักดิ์ (ศส.บ.กิตติมศักดิ์)

เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๐ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จเยี่ยมบ้านอาสังเวียน เกิดผล ได้พระราชทาน ชื่อวงปี่พาทย์ให้ใหม่ว่า “พาทย์รัตน” ทรงพระราชนิพนธ์เนื้อร้อง เพลงดับขมสวนขวัญ เพลงลอยประทีป เถา เพลงกำสรวลสุรางค์ เถา เพลงวิหคเหิน เถา ฯลฯ นับว่าเป็นมงคล มงคลนามแก่ตระกูลเกิดผลเป็นอย่างยิ่ง (ตำราญ เกิดผล, ๒๕๓๒ : ๒๒-๒๕)

จากบทความข้างต้นจะเห็นได้ว่า นอกจากนายสังเวียน เกิดผล จะเป็นผู้พาตัว นายสำราญ เกิดผล ไปฝากเรียนคนตรีที่บ้านของครูจางวางทั่ว พาทยโกศล แล้ว นายสังเวียนยังได้เชิญครูคนตรีไทยคนสำคัญของบ้านพาทยโกศล คือ ครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน ครูอาจ สุนทร และครูเอื้อน กรเกษม มาถ่ายทอดความรู้ด้านคนตรีที่พาทย ที่วังปีพาทยบ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกด้วย

เมื่อครั้งที่ครูคนตรีไทยเหล่านี้เดินทางมาสอนคนตรีที่พาทยที่วังปีพาทยบ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากจะมีนายสำราญ เกิดผล เป็นศิษย์แล้ว ยังมีบุตรหลานภายในตระกูลเกิดผล และบุคคลภายนอกเดินทางมาศึกษาคนตรีที่วังปีพาทย บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกจำนวนหนึ่งด้วย และนอกจากนี้ นายสังเวียน เกิดผล ยังได้พาตัวนายสำราญ เกิดผล ไปฝากตัวเรียนคนตรีที่พาทย กับครูพุ่ม บานูยะวาทย์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล ได้กล่าวถึงบทบาทของครูคนตรีไทย จากสำนักคนตรีบ้านพาทยโกศล คือ ครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร ที่มีต่อวังปีพาทยบ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดีพิมพ์ลงในหนังสืออนุสรณ์ งานพระราชทานเพลิงศพคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวราณ ดังนี้

ครูช่อและครูฉัตรนั้น ได้เป็นครูสอนคนตรีบ้านพาทยโกศล หมายความว่า เป็นครูรุ่นพี่ช่วยสอนนักคนตรีรุ่นน้อง สอนแทนหรือตามคำสั่ง ของคุณครูจางวางทั่ว ได้ทำหน้าที่นี้ร่วมกับนักคนตรีเอกของบ้านอีกคนหนึ่ง คือ ครูอาจ สุนทร ซึ่งคุณหญิงไพฑูรย์เรียกว่า “พี่อาจ”

ทั้งสามท่านนี้ ได้รับความยอมรับนับถือในบ้านพาทยโกศลมาก ได้ทำหน้าที่ครู และนักคนตรีผู้ใหญ่ของวงมาตลอดจนคุณครูจางวางทั่ว ถึงแก่กรรมลงเมื่อปี ๒๔๘๑ หลังจากนั้นไม่นานจึงออกจากบ้านวัดกัลยาณ์ฯ ไปอยู่ต่างจังหวัดทั้ง ๓ คน

จนเมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ เลิกแล้วทั้งสามคนจึงไปเป็นครูสอนคนตรี ที่บ้าน นายสังเวียน เกิดผล อาของกำนันสำราญ เกิดผล ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และปรับวงให้บ้านนายสังเวียน เกิดผล รวมทั้ง ได้นำบรรดาเพลงของบ้านคุณหญิงไพฑูรย์ที่จดเป็นโน้ตสากล ไว้อย่างละเอียดลออ ไปมอบให้ที่บ้านนายสังเวียนเป็นจำนวนมาก

วงดนตรีบ้านนายสังเวียนก็ได้ยึดแนวทางเพลงฝั่งธนบุรีของบ้านคุณหญิง  
นี้ไว้อย่างมั่นคง จึงเกิดความผูกพันด้วยดีและเคารพนับถือกันมาโดยตลอด  
(พูนพิศ อมาตยกุล, ๒๕๔๑: ๓๗)

จากบทความข้างต้นจะเห็นได้ว่า องค์ความรู้ต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายโอนจากสำนักดนตรี  
บ้านพาทยโกศลมาสู่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
ในสมัยที่นายสังเวียน เกิดผล เป็นผู้นำนั้น ทั้งแนวทางและวิธีการปฏิบัติทางดนตรี  
ของครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ระเบียบวิธีการ กลวิธี การบรรเลง บทเพลงและทางขับร้อง  
ประเภทต่างๆ รวมถึงข้อวัตรปฏิบัติทางด้านดนตรีไทย ได้ถูกถ่ายทอดผ่านทางครูดนตรีไทย  
คนสำคัญของสำนักดนตรีบ้านพาทยโกศลดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ โน้ตเพลงไทย ที่ครูอาจ สุนทร ท่านได้บันทึกทางเพลง  
ของบ้านพาทยโกศลไว้ทั้งหมด ภายหลังได้มอบให้เป็นสมบัติแก่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมอบให้แก่นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีไทยคนสำคัญของวงปีพาทย์  
บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกด้วย

จากการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงโน้ตเพลงไทยของครูอาจ สุนทร ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงโน้ตเพลงไทยของครูอาจ สุนทร ว่า

พอท่านไหว้ครูเสร็จ ท่านก็เรียกเข้าไปมอบตำรับตำราให้เสร็จนะ  
มอบโองการไหว้ครู แล้วก็บอกเพลงการของครูที่มีอยู่ทั้งหมดก็ขอมอบไว้ให้แก  
ทั้งหมดเลย

ท่านก็เขียนนะสิ เพลงของทางฝั่งธน เพราะว่าท่านเป็นคนบันทึกเพลง  
ให้ท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ท่านบอกว่าท่านเขียนให้ครูจางวางทั่วเพลง  
ท่านก็เก็บเอาไว้เพลง เขียนไว้เพลงก็เอาไว้เพลง ด้นฉบับเพลงการต่างๆ  
ที่มันมาอยู่ที่บ้านของเรามันจึงมีมากพอสมควร เพราะถ้าเอามาเรียงเป็นแถวๆ  
ก็สูงกว่าตัวครูอีกนะ ตอนนี้อยู่ไปเยอะ เพราะปลวกมันกินข้างอะไรข้าง  
แล้วน้ำก็ท่วม เราเก็บของไม่ทัน มันก็ลอยไปกับน้ำเยอะ มาตอนหลังๆ ก็มาคัดๆ  
เก็บเอาไว้ได้หลายเพลง มีอยู่ที่มันลึกๆ ก็อีกมาก

(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)



จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงโน้ตเพลงไทยของครูอาจ สุนทร พบว่า ครูอาจ สุนทร เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการจดบันทึกโน้ตเพลงไทยในรูปแบบโน้ตตะวันตก โดยที่ท่านจะเป็นผู้บันทึกโน้ตเพลงไทยให้กับครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล และนอกจากท่านจะจดบันทึกโน้ตเพลงไทยให้ครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล แล้ว ท่านยังได้ทำการสำเนาโน้ตเพลงไทยส่วนหนึ่งไว้เป็นส่วนตัวอีกด้วย ในภายหลังโน้ตเพลงไทยดังกล่าว ครูอาจ สุนทร ได้มอบไว้ให้กับนายสำราญ เกิดผล ซึ่งในขณะนั้นเป็นนักดนตรีที่มีความรู้ความสามารถมากที่สุดของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงทำให้ทางเพลงของสำนักดนตรีบ้านพาทย์โกศลมาอยู่ที่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจำนวนมาก

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงโน้ตเพลงไทยของครูอาจ สุนทร ว่า

ท่านครูอาจท่านจะสอนให้พวกเรามีความรู้ด้วย เพราะว่าท่านได้มอบโน้ตเพลงไทยทั้งหมดไว้ให้กับพี่ราญ แล้วเพลงตัวนั้นแหละที่พี่เขาศึกษาเพิ่มเติม แล้วก็เอาเพลงจากโน้ตนั้นมาบรรเลงด้วย เพลงเก่าๆ ทั้งนั้น ขนาดชื่อเพลงบางเพลงเรายังไม่เคยได้ยินเลย เพราะครูอาจท่านเป็นคนที่ศึกษาโน้ต ท่านเขียนโน้ตให้ครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล ๑ ใบ แล้วก็เขียนเก็บเอาไว้ ๑ ใบ ฉะนั้นเพลงการต่างๆ ของที่นั้นเกือบทั้งหมด มันถึงได้มาอยู่ที่นี้ไง  
(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงโน้ตเพลงไทยของครูอาจ สุนทร พบว่า ครูอาจ สุนทร เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการจดบันทึกโน้ตเพลงไทยในรูปแบบโน้ตตะวันตก โดยที่ท่านจะเป็นผู้บันทึกโน้ตเพลงไทยให้กับครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล และนอกจากท่านจะจดบันทึกโน้ตเพลงไทยให้ครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล แล้ว ท่านยังได้ทำการสำเนาโน้ตเพลงไทยส่วนหนึ่งไว้เป็นส่วนตัวอีกด้วย ในภายหลังโน้ตเพลงไทยดังกล่าว ครูอาจ สุนทร ได้มอบไว้ให้กับนายสำราญ เกิดผล ซึ่งในขณะนั้นเป็นนักดนตรีที่มีความรู้ความสามารถที่สุดของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงทำให้ทางเพลงของสำนักดนตรี



บ้านพาทย์โกศลมาอยู่ที่วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจำนวนมาก

ในสมัยที่นายสังเวียน เกิดผล ดำเนินการโดยเป็นผู้นำในเรื่องดนตรีปีพาทย์ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นั้น ใช้ชื่อเรียกววงปีพาทย์วงนี้ว่า วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน วงปีพาทย์นายสังเวียน เกิดผล หรือวงปีพาทย์ดุริยางคศิลป์ จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๐ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินยังบ้านของนายสังเวียน เกิดผล เป็นการส่วนพระองค์ พระองค์ได้พระราชทานนามแก่วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า พาทย์รัตน์



ภาพที่ ๒.๕ ภาพวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
บรรเลงในงานพระราชทานเพลิงศพนางยูพา พาทย์โกศล ณ วัดประยูรวงศาวาสวรวิหาร

สมาชิกนักดนตรีและนักขับร้องเพลงไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายในครอบครัว ที่มีความสำคัญต่อวงปีพาทย์ในยุคที่นายสังเวียน เกิดผล ดูแลกิจการและเป็นผู้นำอยู่นั้น ได้แก่ ๑. นายพวน บุญจำเริญ บรรเลงปี่ใน ๒. นายสำราญ เกิดผล บรรเลงระนาดเอก ๓. นายจำลอง เกิดผล บรรเลงฆ้องวงใหญ่ ๔. นายวิเชียร เกิดผล บรรเลงฆ้องวงเล็ก ๕. นายสวาง เกิดผล บรรเลงเครื่องหนัง

๖. นายโปรง กุหลาบแยม บรรเลงระนาดทุ้ม ๗. นายสำเร็จ เกิดผล บรรเลงฆ้องวงใหญ่ และเครื่องหนัง และ ๘. นางมาลี สุขเสียงศรี ผู้ขับร้อง

ในยุคที่นายสังเวียน เกิดผล เป็นหัวหน้าวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นั้น ถือได้ว่าเป็นยุคแห่งความเจริญรุ่งเรืองของวงปี่พาทย์วงนี้ เพราะสังเกตได้จากมีการติดต่อรับเชิญให้วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปบรรเลงและร่วมงานประชันดนตรีปี่พาทย์ ซึ่งมีทั้งงานประชันวงแบบชาวบ้าน งานประชันวงหน้าพระที่นั่ง และมีงานบันทึกเสียงเพลงไทยเพื่อเป็นการอนุรักษ์และการเผยแพร่สู่สาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

ในปลายยุคที่นายสังเวียน เกิดผล เป็นผู้นำและดูแลกิจการดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้นำทางด้านวิชาการดนตรี ทั้งเรื่องเพลงการต่างๆ และครูผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการเรียนการสอนขณะนั้น คือสมาชิกนักดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีความอาวุโสภายในครอบครัว ได้แก่ นายสำราญ เกิดผล นายสำเร็จ เกิดผล นายจำลอง เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ซึ่งในระยะเวลาช่วงนี้ ได้มีการเรียนการสอนและการถ่ายทอดวิชาดนตรีปี่พาทย์ให้แก่บุตรหลานภายในครอบครัว และนักดนตรีจากวงปี่พาทย์วงอื่นๆ ที่เข้ามาศึกษาที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นกำลังและเป็นสมาชิกนักดนตรีภายในวงปี่พาทย์ทดแทนนักดนตรีรุ่นก่อนที่หลายท่านเริ่มเข้าสู่วัยชรา และบางท่านได้เสียชีวิตลง

ในระยะเวลาต่อมา เมื่อนายสังเวียน เกิดผล ได้เสียชีวิตลง นายสังเวียน เกิดผล ได้มอบมรดกเครื่องดนตรีไทยในวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมอบภาระหน้าที่ในการเป็นผู้นำวงให้แก่ นายวิเชียร เกิดผล บุตรชาย

จากการสัมภาษณ์นายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงช่วงเวลาที่นายสังเวียน เกิดผล ได้มอบมรดกเครื่องดนตรีไทยในวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมอบภาระหน้าที่ในการเป็นผู้นำวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้แก่ตน นายวิเชียร เกิดผล กล่าวว่า

ถ้าจะพูดไปแล้ว เครื่องปี่พาทย์ทั้งหมดทั้งมวลนี้ตามความเป็นจริง ต้องเป็นของกำนันสำเร็จเขา เพราะว่าพ่อสังเวียนท่านมีภรรยาสองคนนะ กำนันสำเร็จก็เป็นลูกของเมียหลวง ฉันเป็นลูกเมียผู้น้อย เพราะฉะนั้นตามความเป็นจริงแล้วมันต้องเป็นสิทธิข้างพี่เรียงเขาละ

พ่อเขาก็มอบไว้ให้กับพี่เรিং แต่ก็บอกว่าเอ็งไม่ต้องเสียใจนะ เพราะว่าเอ็งเอาเครื่องไทยไว้ เพราะเครื่องไทยเอ็งได้มาจากหลวงพ่อบุญรอดวัดกษัตราเอ็งเลือกเอาว่าเอ็งจะเอาทองทัดใบไผ่นี่เอาไป

แต่ว่าคราวนี้พ่อฉันป่วยนะ พอหลังๆ มาแล้ว เครื่องหนังอะไรต่างๆ มันก็พังลงนะ ทั้งตะโพน เปิงมาง เพราะว่าตอนนั้นนายสำเร็จเขาเป็นคนขึ้นไ้เราก็ งานก็จะถึงบ้าง กลองก็มาพังเสียอีก จากนั้นมาเราก็ทำเองเลย พ่อก็บอกว่าเอ็งทำเลยไอ้เชิธร ฉันก็ขึ้นเอง ก็ใช้ได้ ฉันขึ้นเองหมด ไปงานได้

คราวนี้พ่อฉันป่วยขั้นสุดท้ายแล้ว หลังจากที่สมเด็จพระรัตนที่ท่านเสด็จมาแล้วนะ ปี ๓๑ พ่อเสีย ป่วยหนักเลย เราก็บอกว่าพี่เรিংพ่อเริ่มไม่ดีแล้วนะ เขาก็มาเยี่ยมมาอะไร แต่ว่าพ่อฉันเวลาเขาฟื้นมาแล้วเขาก็จะหอบไป เขาก็นั่งขึ้นมา ตอนนั้นฉันทำปีพาทย์อยู่ที่วัดกุฎีลายปากทาง พ่อให้หลานชายไปตามฉันมา ฉันก็นั่งรถหลานชายมา พ่อก็ฟื้นแล้ว ก็คือว่าเอายาให้กิน แก้กี้ลูกขึ้นนั่ง

แกก็พูดว่า กูขอพูด เพราะว่ากูเขียนหนังสือไม่ได้ กูขอพูดเป็นคำพูดของกู เครื่องปีพาทย์ทั้งหมดของกู กูขอยกให้นายวิเชียรทั้งหมด เป็นของวิเชียรทั้งหมด ห้ามเคลื่อนย้าย พอตกลงกลางคืนก็แย้ ไม่เท่าไรเรื่งก็เสีย

(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงช่วงเวลาที่นายสังเวียน เกิดผล ได้มอบมรดกเครื่องดนตรีไทยในวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมอบภาระหน้าที่ในการเป็นผู้นำวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้แก่ตน พบว่านายสังเวียน เกิดผล ได้มอบภาระหน้าที่ในการดูแลวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้แก่บุตรชายของตน คือ นายวิเชียร เกิดผล ซึ่งนายวิเชียร เกิดผลเป็นผู้ที่มีความรอบรู้และมีความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรีอย่างยิ่งยวด

ยุคปัจจุบัน ผู้นำคนสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายวิเชียร เกิดผล ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญของบ้านตระกูลเกิดผล เป็นผู้ดูแลกิจการดนตรีปีพาทย์ภายในครอบครัว โดยบทบาทและฐานะนั้นเป็นผู้อาวุโสในบ้าน มีความรู้ความสามารถทางดนตรีปีพาทย์รอบวง รวมถึงเครื่องหนังไทยทุกชนิดด้วย



ภาพที่ ๒.๖ ภาพนายวิเชียร เกิดผล

ในด้านวิชาการดนตรี บุคคลสำคัญที่มีหน้าที่หลักในเรื่องเพลงการต่างๆ และการปรับวงปี่พาทย์เพื่อการออกงานบรรเลงต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากนายวิเชียร เกิดผล แล้ว ยังมีนายสำราญ เกิดผล ซึ่งเป็นเสมือนครูและผู้อาวุโสที่สุดภายในตระกูลเกิดผล ที่สมาชิกนักดนตรีและหมู่เครื่องดนตรีทั้งหมดให้ความเคารพนับถือ และยังมีศิลปินอาวุโสที่สมาชิกนักดนตรีภายในตระกูลให้ความเคารพนับถืออีกจำนวนหนึ่ง คือ นายสำเริง เกิดผล นายจำลอง เกิดผล และนางมาลี สุขเสียงศรี

ทั้งนี้ ในยุคที่นายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้ดูแลวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีการฝึกฝนและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ักดนตรีที่เป็นเครื่องดนตรีในบ้านเพิ่มเติม เพื่อทำหน้าที่เป็นนักดนตรีรุ่นต่อไป คือ นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี นายวรเทพ บุญจำเริญ นายเทียมเทพ บุญจำเริญ นายรัชชชัย สุขเสียงศรี

จากการศึกษาเรื่องความเป็นมาของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีต้นกำเนิดมาตั้งแต่ประมาณต้นยุครัตนโกสินทร์ โดยมีนายวน เกิดผล เป็นผู้ก่อตั้งกิจการ และนอกจากจะมีกิจการในเรื่องดนตรีปี่พาทย์แล้ว นายวน เกิดผล ยังเป็นผู้ริเริ่มกิจการต่างๆ ภายในบ้านอีกด้วย



คือ หนึ่งใหญ่ แตรวง อังกะลุง และลิเก ซึ่งกิจการต่างๆ เหล่านี้ สมาชิกภายในครอบครัวตระกูลเกิดผลจะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไปตามความถนัดและความสามารถของแต่ละคน

๒. วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถแบ่งยุคต่างๆ โดยใช้ตัวบุคคลที่เป็นผู้นำของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเกณฑ์ในการแบ่งยุคได้ดังนี้ ๑. ยุคของนายวน เกิดผล ๒. ยุคของนายสังเวียน เกิดผล ๓. ยุคของนายวิเชียร เกิดผล ซึ่งผู้นำของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทุกคนล้วนแต่เป็นบุคคลในสายตระกูลเกิดผลทั้งสิ้น

๓. แนวทางปฏิบัติเครื่องดนตรีและทางเพลงต่างๆ ที่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้บรรเลงและปฏิบัติในแต่ละยุคนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ แนวทางด้วยกัน คือ ๑. ทางเพลงสายฝรั่งพระนคร ใช้บรรเลงและปฏิบัติในยุคที่นายวน เกิดผล เป็นผู้นำวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนกระทั่งถึงประมาณ ปี พ.ศ. ๒๔๘๒ ซึ่งเป็นช่วงประมาณกลางยุคที่นายสังเวียน เกิดผล เป็นผู้นำวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. ทางเพลงสายฝรั่งธนบุรี ใช้บรรเลงและปฏิบัติตั้งแต่ประมาณปลายยุคที่นายสังเวียน เกิดผล เป็นผู้นำวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่นายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้นำวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔. ครูคนตรีไทยคนสำคัญที่นำทางเพลงของวงปีพาทย์บ้านพาทย์โกศล หรือสายฝรั่งนมอมอบ ให้กับวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ๑. ครูฉัตร สุนทรวาทีน ๒. ครูช่อ สุนทรวาทีน ๓. ครูอาจ สุนทร และ ๔. ครูเอื้อน กรเกษม

โดยเฉพาะโน้ตเพลงไทยที่ครูอาจ สุนทร ได้มอบไว้ให้กับนายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงทำให้องค์ความรู้ในเรื่องบทเพลงของวงปีพาทย์บ้านพาทย์โกศลถูกถ่ายโอนมาสู่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจำนวนมาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## ๒.๒ ทำเลที่ตั้งของวังป้าพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อดีตเป็นราชธานีของไทย มีหลักฐานของการเป็นเมืองในกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๖-๑๘ โดยมีร่องรอยของที่ตั้งเมืองโบราณสถาน โบราณวัตถุ และเรื่องราวเหตุการณ์ในลักษณะตำนานพงสาวดาร ไปจนถึงหลักฐานจารึก ซึ่งถือว่าเป็นหลักฐานร่วมสมัยที่ใกล้เคียงเหตุการณ์มากที่สุด ซึ่งเมืองอโยธยา หรืออโยธยาศรีรามเทพนคร หรือเมืองพระราม มีที่ตั้งอยู่บริเวณด้านตะวันออกของเกาะเมืองอยุธยา เป็นบ้านเมืองที่มีความเจริญทางการเมืองการปกครอง และมีวัฒนธรรมที่รุ่งเรืองแห่งหนึ่ง มีการใช้กฎหมายในการปกครองบ้านเมือง ๓ ฉบับ คือ พระอัยการลักษณะเบ็ดเสร็จ พระอัยการลักษณะทาส และพระอัยการลักษณะกู้หนี้

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีเมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๓ กรุงศรีอยุธยาเป็นศูนย์กลางของประเทศสยามสืบต่อยาวนานถึง ๔๑๗ ปี มีพระมหากษัตริย์ปกครอง ๓๓ พระองค์ จาก ๕ ราชวงศ์ คือ ราชวงศ์อู่ทอง ราชวงศ์สุพรรณภูมิ ราชวงศ์สุโขทัย ราชวงศ์ปราสาททอง ราชวงศ์บ้านพลูหลวง กรุงศรีอยุธยาสูญเสียเอกราชให้แก่พม่า ๒ ครั้ง ครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๑๑๒ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกู้เอกราชคืนมาได้ ใน พ.ศ. ๒๑๒๗ และเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๓๑๐ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกอบกู้เอกราชได้ในปลายปีเดียวกัน แล้วทรงสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีแห่งใหม่กวาดต้อนผู้คนจากกรุงศรีอยุธยาไปยังกรุงธนบุรีเพื่อสร้างบ้านเมืองแห่งใหม่ให้มั่นคง แต่กรุงศรีอยุธยาก็ไม่ได้กลายเป็นเมืองร้าง ยังมีคนที่รักถิ่นฐานบ้านเดิมอาศัยอยู่ และมีราษฎรที่หลบหนีไปอยู่ตามป่ากลับเข้ามาอาศัยอยู่รอบๆ เมือง รวมกันเข้าเป็นเมืองจนทางการยกเป็นเมืองจัตวาเรียกว่า เมืองกรุงเก่า

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงยกเมืองกรุงเก่าขึ้นเป็นหัวเมืองจัตวาเช่นเดียวกับสมัยกรุงธนบุรี หลังจากนั้นพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้จัดการปฏิรูปการปกครองทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยการปกครองส่วนภูมิภาคนั้น โปรดให้จัดการปกครองแบบเทศาภิบาลขึ้น โดยให้รวมเมืองที่ใกล้เคียงกัน ๓-๔ เมือง ขึ้นเป็นมณฑล มีข้าหลวงเทศาภิบาลเป็นผู้ปกครอง โดยในปี พ.ศ. ๒๔๓๘ ทรงโปรดให้จัดตั้งมณฑลกรุงเก่าขึ้นประกอบด้วยหัวเมืองต่างๆ คือ กรุงเก่าหรืออยุธยา อ่างทอง สระบุรี ลพบุรี พรหมบุรี อินทร์บุรี และสิงห์บุรี ต่อมาโปรดให้รวมเมืองอินทร์และเมืองพรหมบุรีเข้ากับเมืองสิงห์บุรีตั้งที่ว่าการมณฑลที่อยุธยา และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๖๕ เปลี่ยนชื่อจากมณฑลกรุงเก่าเป็นมณฑลอยุธยา ซึ่งจากการจัดตั้งมณฑลอยุธยามีผลให้อยุธยามีความสำคัญทางการบริหารการปกครองมากขึ้น การสร้างสิ่งสาธารณูปโภคหลายอย่างมีผลต่อการพัฒนาเมืองอยุธยา

ในเวลาต่อมา จนเมื่อยกเลิกการปกครองระบบเทศาภิบาล ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ยุทธยาจึงเปลี่ยนฐานะเป็นจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจนถึงปัจจุบัน (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๒ : ออนไลน์)



ภาพที่ ๒.๗ ภาพแผนที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพจาก <http://www.ayutthaya.go.th/showatg.php?setatg=18>, ๒๕๕๒: ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๒

ปัจจุบันจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอาณาเขตติดต่อ คือ ทางด้านทิศเหนือ เขตอำเภอบางแพรง อำเภอมหาราช ติดต่อกับจังหวัดอ่างทองและจังหวัดลพบุรี ทางด้านทิศตะวันออก เขตอำเภอท่าเรือ อำเภอภาชี อำเภอกุทัย และอำเภวังน้อย ติดต่อกับจังหวัดสระบุรี ทิศตะวันตก เขตอำเภอผักไห่ อำเภอบางซ้าย ติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี และทิศใต้ เขตอำเภอลาดบัวหลวง อำเภอบางไทร และอำเภอบางปะอิน ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม ปทุมธานี และนนทบุรี

(อยุธยา, ๒๕๓๘ : ๓๑๑)

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๖ อำเภอ คือ

อำเภอท่าเรือ  
 อำเภอนครหลวง  
 อำเภอบางซ้าย  
 อำเภอบางไทร  
 อำเภอบางบาล  
 อำเภอบางปะหัน  
 อำเภอบางปะอิน  
 อำเภอบ้านแพรก  
 อำเภอผักไห่  
 อำเภอพระนครศรีอยุธยา  
 อำเภอภาชี  
 อำเภอมหาราช  
 อำเภอลาดบัวหลวง  
 อำเภอวังน้อย  
 อำเภอเสนา  
 อำเภออุทัย

แผนที่อำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยา  
 Amphoe Phra Nakhon Si Ayutthaya MAP



ภาพที่ ๒.๘ ภาพแผนที่อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ภาพจาก [http://www.ayutthaya.go.th/16/pranakon/pk\\_map.html](http://www.ayutthaya.go.th/16/pranakon/pk_map.html), ๒๕๕๒: ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๒

ตำบลบ้านใหม่ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา เดิมเรียกบ้านใหม่มะขามหย่อง เป็นชุมชนเก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีทั้งคนไทย จีน และลาวอาศัยอยู่เป็นกลุ่ม แบ่งการปกครอง เป็น ๘ หมู่บ้าน โดยชื่อเรียกในแต่ละหมู่บ้านจะต่างกันดังนี้

หมู่ที่ ๑ เรียกว่า บ้านใหม่หัวคุม

หมู่ที่ ๒ เรียกว่า บ้านใหม่มะขามหย่อง

หมู่ที่ ๓ เรียกว่า บ้านใหม่

หมู่ที่ ๔ เรียกว่า บ้านใหม่

หมู่ที่ ๕ เรียกว่า บ้านใหม่บ้านลาว

หมู่ที่ ๖ เรียกว่า บ้านใหม่บ้านลาว

หมู่ที่ ๗ เรียกว่า บ้านใหม่ท้ายไผ่

หมู่ที่ ๘ เรียกว่า บ้านใหม่ทางกระเบน

หมู่ที่ ๙ เรียกว่า บ้านใหม่ทางกระเบน

บ้านตระกูลเกิดผล ตั้งอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถานที่ตั้งติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ ซึ่งที่ดินผืนนี้เป็นกรรมสิทธิ์ของนายวน เกิดผล โดยพื้นที่เหนือขึ้นไปจากกลุ่มบ้านตระกูลเกิดผล เป็นพื้นที่สวนทางการเกษตรของนายบุญมา (ไม่ทราบนามสกุล)

สภาพบ้านของตระกูลเกิดผลในอดีตนั้นจะประกอบด้วยที่พักอาศัยของเครือญาติในสายตระกูลเกิดผล ที่สร้างบ้านเป็นหลังๆ เกาะกลุ่มกันอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งคนในอดีตหรือชาวบ้านที่อยู่ในละแวกใกล้เคียงจะเรียกรวมบ้านหลังต่างๆ ของตระกูลเกิดผลว่า บ้านเกาะหรือบ้านโรง เพราะสิ่งที่น่าสนใจอย่างหนึ่ง คือ บ้านที่ที่พักอาศัยของตระกูลเกิดผลทุกหลังคาเรือนสามารถเดินติดต่อกันได้ทั้งหมด เมื่อขึ้นบันไดบ้านหนึ่งแล้วก็สามารถเดินไปยังบ้านหลังอื่นๆ ได้ โดยไม่ต้องลงมาเดินที่พื้นดิน เพราะจะมีทางเดินหรือนอกซอกที่เชื่อมต่อบ้านแต่ละหลังให้เดินไปมาหาสู่กันได้

นอกจากกลุ่มบ้านเหล่านี้จะเป็นที่อยู่ที่พักอาศัยของบรรดาสมาชิกในสายตระกูลเกิดผลแล้ว สถานที่แห่งนี้ยังเป็นที่ตั้ง สถานที่ทำการเรียนการสอน และการฝึกซ้อมทางด้านดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกด้วย

สภาพทั่วไปของบ้านแต่ละหลังคาเรือนในกลุ่มบ้านที่ที่พักอาศัยในสายตระกูลเกิดผลทุกหลังคาเรือนจะสร้างด้วยไม้ทั้งหลัง ลักษณะเป็นบ้านเรือนไทยยกใต้ถุนสูง ซึ่งในอดีตประกอบด้วยบ้านหลังต่างๆ ดังนี้

บ้านหลังที่ ๑ บ้านของนายหงส์ และนางสังวาล เกิดผล บ้านหลังนี้ปลูกสร้างอยู่บริเวณเหนือกลุ่มบ้านตระกูลเกิดผลทั้งหมด ทางด้านซ้ายมือของตัวบ้านจะติดกับริมแม่น้ำเจ้าพระยา ทางด้านขวามือจะติดกับบ้านของนางศิริ และนายผวน บุญจำเริญ ครั้งที่ครูช่อและครูฉัตร สุนทรวาทีน เดินทางมาสอนคนตรีที่ป่าทอที่บ้านใหม่นั้น ครูฉัตร สุนทรวาทีน ท่านได้อาศัยอยู่ที่บ้านหลังนี้ แต่ครูช่อ สุนทรวาทีน ได้พักอาศัยอยู่ที่บ้านอีกหลังหนึ่ง

บ้านหลังที่ ๒ บ้านของนางศิริ และนายผวน บุญจำเริญ ทางด้านซ้ายมือของบ้านหลังนี้จะมีนอกชานติดกับบ้านของนายหงส์ และนางสังวาล เกิดผล

บ้านหลังที่ ๓ บ้านของนายจำรัส เกิดผล ปลูกสร้างรองลงมาจากบ้านของนายหงส์ และนางสังวาล เกิดผล ทางด้านซ้ายมือติดกับริมแม่น้ำเจ้าพระยาเช่นกัน ส่วนทางด้านขวามือจะติดกับบ้านของนางชด และนายเผือด พวงประดับ

บ้านหลังที่ ๔ บ้านของนางชด และนายเผือด พวงประดับ ปลูกสร้างรองลงมาจากบ้านของนางศิริ และนายผวน บุญจำเริญ ทางด้านซ้ายมือของบ้านหลังนี้จะมีนอกชานติดต่อกับบ้านของนายจำรัส เกิดผล

บ้านหลังที่ ๕ บ้านของนางชื่น เกิดผล บ้านหลังนี้ปลูกสร้างถัดออกมาจากบ้านของนางศิริ บุญจำเริญ และนางชด พวงประดับ บ้านหลังนี้ปลูกสร้างโดยที่ไม่มีสะพานเชื่อมติดต่อกับบ้านหลังอื่นๆ

บ้านหลังที่ ๖ บ้านของนายสังเวียน เกิดผล ปลูกสร้างรองลงมาจากบ้านของนายจำรัส เกิดผล ทางด้านขวามือจะมาสะพานทอดไปหาบ้านอีกหลังหนึ่ง คือ บ้านของนายวน และนางซ้อน เกิดผล ทางด้านขวามือจะเป็นสะพานทางเดินที่เชื่อมกลุ่มบ้านต่างๆ ให้สามารถเดินติดต่อกันได้ บ้านหลังนี้นอกจากจะเป็นที่พักอาศัยแล้ว ยังเป็นสถานที่เก็บรักษาเครื่องดนตรีปี่พาทย์ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน อีกด้วย

บ้านหลังที่ ๗ บ้านของนายวน และนางซ้อน เกิดผล ทางด้านซ้ายมือของบ้านจะติดกับริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ทางด้านขวามือจะเป็นบ้านของนายสังเวียน เกิดผล ซึ่งจะมีสะพานเชื่อมถึงกัน ในสมัยต่อมาหลังจากที่นายวน และนางซ้อน เกิดผล ได้เสียชีวิตลง บ้านหลังนี้ได้เป็นสถานที่เก็บรักษาชุดหนังใหญ่ประจำตระกูลเกิดผล

บ้านหลังที่ ๘ บ้านของนายพวง และนางทองอาบ เกิดผล บ้านหลังนี้ปลูกสร้างถัดลงมาจากบ้านของนายสังเวียน เกิดผล ทางด้านซ้ายมือติดกับริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ทางด้านขวามือมีสะพานเชื่อมติดต่อกับกลุ่มบ้านหลังอื่นๆ ซึ่งสะพานดังกล่าวสิ้นสุดลงที่บ้านหลังนี้

บ้านหลังที่ ๙ ปลูกสร้างถัดลงมาจากบ้านของนายพวง และนางทองอาบ เกิดผล บ้านหลังนี้เดิมเป็นของนายสุข ชนิสะ แพทย์ประจำตำบลบ้านใหม่ในอดีต แต่ต่อมานายสังเวียน เกิดผล ได้ซื้อบ้านหลังนี้ไว้ บ้านหลังนี้ปลูกสร้างโดยที่ไม่มีสะพานเชื่อมติดต่อกับกลุ่มบ้านหลังอื่นๆ



ภายหลังได้กลายเป็นที่พักอาศัยของครูช่อ สุนทรวาทีน และครอบครัว เมื่อครั้งที่ท่านเดินทางมาสอนดนตรีไทยที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บ้านหลังที่ ๑๐ บ้านของนายเป้า เกิดผล บ้านหลังนี้ปลูกสร้างตรงข้ามกับบ้านหลังที่ ๕ ซึ่งเป็นที่พักอาศัยของครูช่อ สุนทรวาทีน บ้านหลังนี้ปลูกสร้างโดยที่ไม่มีสะพานเชื่อมติดต่อกับกลุ่มบ้านหลังอื่นๆ

บ้านหลังที่ ๑๑ บ้านของนายไช้ฮู้ (ไม่ทราบนามสกุล) บ้านหลังนี้ปลูกสร้างถัดรองลงมาจากบ้านของนายเป้า เกิดผล ปลูกสร้างโดยที่ไม่มีสะพานเชื่อมติดต่อกับกลุ่มบ้านหลังอื่นๆ ทำบ้านของนายไช้ฮู้ติดกับคลองวัดถนนทรี

จากการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และบุคคลข้อมูลที่ทำราบข้อมูลเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งและสภาพทั่วไปของบ้านตระกูลเกิดผลในอดีต ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้งและสภาพทั่วไปของบ้านตระกูลเกิดผลในอดีตตามลำดับดังต่อไปนี้

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้งและสภาพทั่วไปของบ้านตระกูลเกิดผล ว่า

ตอนนั้นคนโบราณจริงๆ เขาจะเรียกที่บ้านว่าบ้านนายเกาะหรือบ้านเกาะ เพราะว่าที่บ้านมันเป็นเกาะมีแต่กลุ่มของเราเกิดผลหมดเลย มันมีแต่พี่ๆ น้องๆ กันเป็นหลักๆ นะ เดิมเขาเรียกบ้านเกาะเพราะว่ามีแต่เกิดผล แล้วก็พวกดนตรีปี่พาทย์แล้วก็นาฏศิลป์ทั้งนั้น

บ้านหลังเหนือสุดนั้นของพ่อหงส์ เพราะพ่อเป็นลูกคนโต คำว่าเหนือคือเหนือในกลุ่มนั้น ลองลงมาบ้านอรั๊ส บ้านมันจะติดๆ กันหมด เพราะมีทางเดินนอกชานติดต่อกันทั้งหมด ขึ้นจากบ้านพ่อแล้วเดินมานอกชานก็จะติดกันทั้งหมด เหมือนถนนกลาง

ที่สร้างนั้นก็มันเป็นเรือฝากระดานทั้งนั้นนะ มีบ้านของปู่และย่า ปู่วนและย่าซ้อน อีกหลังหนึ่งเป็นบ้านอาพวง และนางทองอาบ เป็นสามีภรรยา กันแล้วก็มีอีก ๒-๓ หลัง แต่ว่ามันไม่ได้ติดกัน

(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำสัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้งและสภาพทั่วไปของบ้าน

ตระกูลเกิดผล พบว่า กลุ่มที่พักอาศัยของตระกูลเกิดผลในสมัยโบราณจะเรียกว่า บ้านเกาะ หรือบ้านนายเกาะ เพราะที่พักอาศัยในแต่ละหลังคาเรือนที่ปลูกสร้างเกาะกลุ่มกันอยู่นั้น ล้วนแต่เป็นบุคคลในครอบครัวเกิดผลทั้งสิ้น นอกจากนี้ ยังได้สร้างสะพานและนอกชานเพื่อเชื่อมที่พักอาศัยแต่ละหลังคาเรือน ให้สามารถเดินติดต่อถึงกันได้ทั้งหมดอีกด้วย

นายสำเริง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้งและสภาพทั่วไปของบ้านตระกูลเกิดผล ว่า

เดิมทีเดียวบ้านมันอยู่ร่วมกันทั้งหมด บ้านปู่วนเดิมเป็นขี้งั่ว แล้วเขาได้อามาปลูกเป็นที่พักอาศัย ปู่วนเป็นคนปลูกสร้างบ้านแต่ละหลังให้ลูกหลานทุกหลัง ตั้งแต่เดิมเลยก็มีบ้านลุงหงส์ บ้านลุงรัส บ้านอาชด บ้านลุงพวง บ้านพวกนี้ปู่วนสร้างทั้งนั้น แต่นี้แก่ทีเป็นเลือดเนื้อเชื้อไขนะ ยังมีอีกหลายหลังที่เกี่ยวข้องกัน สมัยก่อนนั้นเขาจะเรียกกันว่าบ้านเกาะ เพราะมันคล้ายๆ เกาะ ตอนท้ายบ้านมันมีคลองแยกไปทางวัดนนทรีนั่นแหละ บ้านเรามันเลยแหลมออกมา

ตอนนั้นวัสดุที่ทำบ้านมันเป็นเรือนไทย แล้วก็ไม้ทั้งนั้น ไม่มีคอนกรีตเลย นอกชานติดกัน อย่างบ้านลุงรัสแล้วก็บ้านอาชदनอกชานติดกันทั้งหมด มันติดกันเป็นปึกหมด เพราะว่ามันเป็นสะพานเดินทอดถึงกัน ตอนนี้นั้นก็ย้ายกันไป เพราะว่าตอนนี้บ้านเราซื้อที่เขาอยู่นะ บ้านจริงๆ มันหมดไปกับน้ำแล้วของเดิมมันอยู่ข้างนอกออกไปอีกเยอะ

มันมีโหนดอยู่ใบเดียวแหละ มันไม่ได้เป็นสิทธิ์ของใคร ใครก็มาอยู่ได้ทั้งหมด แต่ต้องเกิดผลนะ แล้วก็ต้องมาขออนุญาตปู่ก่อน มาอยู่ได้ด้วยกันทั้งนั้น แต่ก่อนนั้นมันมีบ้านแล้วก็ปลูกปลูกได้โรงหนึ่งเลยนะ หลังบ้านมันมีสนามวัววิ่งได้

(สำเริง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำสัมภาษณ์ของนายสำเริง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้งและสภาพทั่วไปของบ้านตระกูลเกิดผล พบว่า ลักษณะบ้านที่พักอาศัยของตระกูลเกิดผลจะปลูกสร้างด้วยไม้ โดยนายวน เกิดผลจะเป็นผู้ออกทุนทรัพย์ในการปลูกสร้างให้แก่บุตรของตน

กลุ่มที่พักอาศัยของตระกูลเกิดผลในสมัยโบราณจะเรียกว่า บ้านเกาะ หรือบ้านนายเกาะ เพราะที่พักอาศัยในแต่ละหลังคาเรือนที่ปลูกสร้างเกาะกลุ่มอยู่ด้วยกันนั้น ล้วนแต่เป็นบุคคล

ในครอบครัวสายตระกูลเกิดผลทั้งสิ้น นอกจากนี้ ยังได้สร้างสะพานและนอกخانเพื่อเชื่อมที่พักออาศัยแต่ละหลังคาเรือนให้สามารถเดินติดต่อถึงกันได้ทั้งหมดอีกด้วย

นายจำลอง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้งและสภาพทั่วไปของบ้านตระกูลเกิดผล ว่า

บ้านเกาะเขาก็เรียกกันนะ เพราะว่าสมัยก่อนน้ำมันอยู่เป็นเกาะบ้านทั้งหมดตอนนั้นมีตั้งหลายหลังประมาณ ๘-๙ หลัง อยู่เป็นกลุ่มเป็นเกาะมันติดกันหมดเลยเป็นปึก เพราะว่ามีนอกخانติดกัน เหมือนว่าเป็นสะพานเชื่อมปลุกด้วยไม้ทั้งนั้นแหละ แล้วก็บ้านทรงไทย

ที่ทำบ้านมันมีคลองที่จะไปวัดนนทรีย์ น้ำมันถึงมาวนอยู่ที่ทำบ้านเป็นวนใหญ่ เขาก็เรียกว่าวนตาวน เขาก็ว่าวนบ้านตาวนนี้แรงจัง หน้าบ้านที่แม่น้ำเจ้าพระยา สมัยก่อนนั้นถนนยังไม่ มี เวลาจะไปวัดบำรุงธรรมก็ต้องข้ามสะพานกัน หรือไม่ก็นั่งเรือไป แต่ว่าสมัยนี้น้ำมันพุ่งมาชนมันก็พังไปเรื่อยๆ สมัยก่อนซุงที่เขาต่อกันมาก็ผ่านมาทั้งนั้น เรือพ่วงเรืออะไรก็มาชนกันที่วนนี้แหละ เพราะน้ำมันแรง

ครูเกิดมาด้วยความจนเรายังไม่รู้เลยว่า โฉนดที่ดินเป็นอย่างไร เพราะว่าโฉนดนี้อาเวียนเขาเก็บหมด ใครที่อยู่ได้ที่ตรงนั้น แต่ว่าอาเวียนเขาจะเป็นคนที่ถือโฉนด เพราะว่าเขาเป็นผู้ใหญ่ที่สุดในนั้น ใครก็เรียกอา ใครก็เรียกลุง

(จำลอง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำสัมภาษณ์ของนายจำลอง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้งและสภาพทั่วไปของบ้านตระกูลเกิดผล พบว่า กลุ่มที่พักออาศัยของตระกูลเกิดผลในสมัยโบราณจะเรียกว่า บ้านเกาะหรือบ้านนายเกาะ เพราะที่พักออาศัยในแต่ละหลังคาเรือนที่ปลูกสร้างเกาะกลุ่มกันอยู่นั้น ล้วนแต่เป็นบุคคลในครอบครัวสายตระกูลเกิดผลทั้งสิ้น นอกจากนี้ ยังได้สร้างสะพานและนอกخانเพื่อเชื่อมที่พักออาศัยแต่ละหลังคาเรือนให้สามารถเดินติดต่อถึงกันได้ทั้งหมดอีกด้วย

นายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้งและสภาพทั่วไปของบ้านตระกูลเกิดผล ว่า

ในกลุ่มนี้มีแต่ญาติพี่น้องของเราทั้งนั้น ตอนนั้นตลิ่งมันอยู่ตรงโน้น มันไกลกว่านี้ แต่ว่าเราเลื่อนเข้ามา หลังๆ นี้ก็แยกย้ายกันไป เพราะว่าสมัยก่อนนั้น จะเดินถึงกันหมด เรียงกันมาเลย ญาติเยอะ ปัจจุบันนี้ที่ดินซื้อใหม่ นะ แต่ว่า ที่ดินก่อนนั้นมันหมดไปกับน้ำแล้ว

(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำสัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้งและสภาพทั่วไป ของบ้านตระกูลเกิดผล พบว่า พื้นที่ตั้งของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีตได้โดนกระแสน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยากัดเซาะจนกระทั่งพังลง ตามลำดับ ในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นที่จะต้องย้ายบ้านที่พักอาศัยในตระกูลเกิดผลมาปลูกสร้าง ในพื้นที่ใหม่

พระจตุทสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตสมาชิกวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้งและสภาพทั่วไปของบ้านตระกูลเกิดผล ว่า

อากาศดีมากเพราะว่ามันตั้งอยู่ริมแม่น้ำ อยู่กันเป็นกลุ่มใหญ่เลยตอนนั้น แต่ว่าเป็นพี่น้องกันทั้งนั้น เดินทางถึงกันหมด เมื่อก่อนนี้บ้านต่อบ้าน เป็นบ้าน ทรงไทย สร้างด้วยไม้ทั้งหมดเลย

การเดินทางสมัยก่อนนั้นก็จะใช้เรือ เพราะว่าถนนหน้าบ้านก็ยังไม่ มีใช้รถยนต์ เรือหางยาว ขึ้นไปที่หัวแหลม ถ้าขึ้นกรุงเทพก็ต้องขึ้นเรือ ๒ ชั้น ไปเลย ใครเขาวิ่งผ่านมาก็เรียก สมัยก่อนมันเป็นหาดทรายลงไปตลอดแม่น้ำ ก็แม่น้ำ เจ้าพระยานั้นแหละ เวลาเราจะหาปลาที่เอาโซ่ผูกหัวผูกท้ายแล้วเราก็ลากลงไป

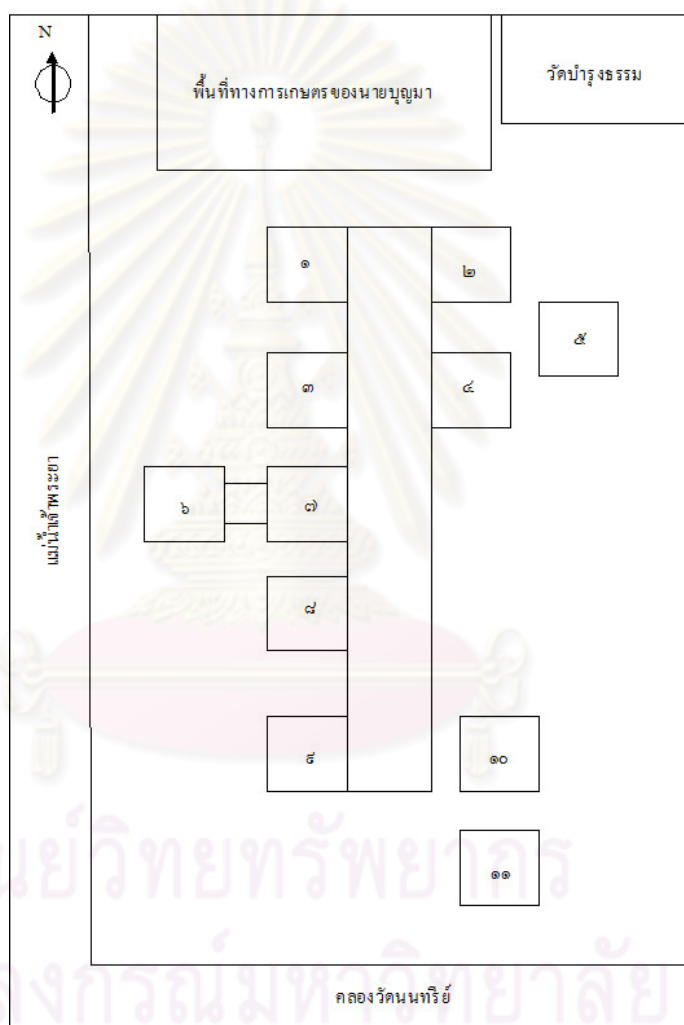
สมัยนี้ตลิ่งมันพังหมดแล้ว ถ้าบ้านของมันก็พังลงไปใต้น้ำแล้ว สมัยก่อนนั้นอยู่นอกถนนไปอีก บ้านอาเวียนเป็นบ้านที่เก็บรักษาเครื่องดนตรี

(จตุทสโร, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำสัมภาษณ์ของพระจตุทสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตนักดนตรีอาวุโส แห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงทำเลที่ตั้งและสภาพ ทั่วไปของบ้านตระกูลเกิดผล พบว่า พื้นที่ตั้งของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีตได้โดนกระแสน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยากัดเซาะจนกระทั่งพังลง ตามลำดับ ในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นที่จะต้องย้ายบ้านที่พักอาศัยในตระกูลเกิดผลมาปลูกสร้าง

บนที่ดินผืนใหม่ และลักษณะบ้านที่พักอาศัยของตระกูลเกิดผลจะปลูกสร้างด้วยไม้  
โดยนายวน เกิดผล จะเป็นผู้ออกทุนทรัพย์ในการปลูกสร้างให้แก่บุตรของตน สามารถเขียน  
เป็นแผนผังกลุ่มที่พักอาศัยของตระกูลเกิดผลในอดีตได้ดังต่อไปนี้

### แผนผังกลุ่มที่พักอาศัยตระกูลเกิดผลในอดีต



หมายเลข ๑ บ้านนายหงส์ เกิดผล

หมายเลข ๒ บ้านนางศิริ บุญจำเริญ

หมายเลข ๓ บ้านนายจรัส เกิดผล

หมายเลข ๔ บ้านนางชด พวงประดับ (เกิดผล)

หมายเลข ๕ บ้านนางชื่น กุหลาบแย้ม (เกิดผล)



หมายเลข ๖ บ้านนายวน เกิดผล

หมายเลข ๗ บ้านนายสังเวียน เกิดผล

หมายเลข ๘ บ้านนายพวง เกิดผล

หมายเลข ๙ บ้านครูช่อ สุนทรวาทีน

หมายเลข ๑๐ บ้านนายเป้า เกิดผล

หมายเลข ๑๑ บ้านนายไช้ฮู้

จากการที่ผู้วิจัยได้เดินทางเข้าไปสำรวจพื้นที่ ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของกลุ่มบ้านตระกูลเกิดผล และเป็นสถานที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปัจจุบันพบว่า พื้นที่ปลูกสร้างบ้านพักแต่ละหลังคาเรือนเป็นพื้นที่ที่นายวิเชียร เกิดผล ได้ซื้อต่อจากนายกมล มหาทุมรัตน์ (เดิมเป็นพื้นที่กร้างมีต้นไม้ขึ้นเต็มพื้นที่) เพราะพื้นที่ตั้งของกลุ่มบ้านในสายตระกูลเกิดผล และที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีตนั้นได้ถูกกระแสน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยากัดเซาะจนเนื้อที่ในอดีตหดหายไปเป็นพื้นที่กว้างบ้านเรือนและที่พักอาศัยของกลุ่มสมาชิกในตระกูลเกิดผล จึงจำเป็นต้องย้ายพื้นที่จากพื้นที่เดิมเข้ามาอยู่ในพื้นที่ที่ห่างจากริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยามากขึ้น กอปรกับสมาชิกบางท่านในสายตระกูลเกิดผลได้โยกย้ายและเปลี่ยนที่พำนักใหม่ โดยไปสร้างครอบครัวและที่พักอาศัยอยู่ที่อื่น จึงทำให้ปัจจุบันกลุ่มบ้านในสายตระกูลเกิดผลเหลือเพียง ๖ หลังคาเรือน

ในปัจจุบันพื้นที่สวนทางการเกษตรของนายบุญมา (ไม่ทราบนามสกุล) กลายเป็นที่ตั้งของโรงเรียนปทุมวิทยาคาร มีการสร้างถนนคอนกรีตลาดปูอย่างดีตัดผ่านอยู่เหนือกลุ่มบ้านที่พักอาศัยในสายตระกูลเกิดผลและโรงเรียนปทุมวิทยาคาร และสร้างดิริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาสำหรับการคมนาคมอีกด้วย นอกจากนี้ทางด้านขวามือของกลุ่มบ้านที่พักอาศัยในสายตระกูลเกิดผลยังเป็นสถานที่ตั้งของสถานีอนามัย ตำบลบ้านใหม่ แต่ในปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สภาพทั่วไปของที่พักอาศัยในแต่ละหลังคาเรือนของสมาชิกในสายตระกูลเกิดผลที่ปลูกสร้างรวมกลุ่มอยู่ในปัจจุบัน ยังคงปลูกสร้างด้วยวัสดุที่ทำมาจากไม้เช่นในอดีตซึ่งมีลักษณะเป็นบ้านเรือนไทยยกใต้ถุนสูง ในปัจจุบันกลุ่มบ้านที่พักอาศัยของตระกูลเกิดผลประกอบด้วยบ้าน ๖ หลังคาเรือน ดังนี้

บ้านหลังที่ ๑ บ้านของนางประจวบ เดชศรี เจ้าของเดิมของบ้านหลังนี้คือ นางชด และนายสงว เดชศรี มารดาและบิดาของนางประจวบ เดชศรี ในปัจจุบันมีสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้านหลังนี้ คือ ๑. นางประจวบ เดชศรี ๒. นายสมศักดิ์ เดชศรี ๓. นายสิทธิพร เดชศรี ๔. นางหทัยรัตน์ เดชศรี ๕. นางพนาทิพย์ เดชศรี และ ๖. นายนฤเบศร เดชศรี



ภาพที่ ๒.๙ ภาพบ้านของนางประจวบ เดชศรี

บ้านหลังที่ ๒ บ้านของนางแสง ตันทะตัญญ์ เจ้าของเดิมของบ้านหลังนี้ คือ นายหงส์ และนางสังวาล เกิดผล บิดาและมารดาของนางแสง ตันทะตัญญ์ ในปัจจุบันมีสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้านหลังนี้ คือ ๑. นางแสง ตันทะตัญญ์ ๒. นางลักษณา ลำไยผล และ ๓. นายธีรพล ลำไยผล



ภาพที่ ๒.๑๐ ภาพบ้านของนางแสง ตันทะตัญญ์

บ้านหลังที่ ๓ บ้านของนางสุรินทร์ บุญจำเริญ เจ้าของเดิมของบ้านหลังนี้ คือ นางศิริ และนายผวน บุญจำเริญ มารดาและบิดาสามีของนางสุรินทร์ บุญจำเริญ ในปัจจุบันมีสมาชิก ที่อาศัยอยู่ในบ้านหลังนี้ คือ นางสุรินทร์ บุญจำเริญ



ภาพที่ ๒.๑๑ ภาพบ้านของนางสุรินทร์ บุญจำเริญ

บ้านหลังที่ ๔ บ้านของนายวิเชียร เกิดผล บ้านเลขที่ ๗๔ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บ้านหลังนี้เป็นบ้านหลังที่นายวิเชียร ได้สร้างขึ้นด้วยน้ำพักน้ำแรงของตนเอง ในปัจจุบันมีสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้านหลังนี้ คือ นายวิเชียร เกิดผล และนางสมพงษ์ เกิดผล (ภรรยา) บ้านหลังนี้ยังเป็นที่เก็บรักษาเครื่องดนตรี ปี่พาทย์ และเป็นสถานที่ฝึกซ้อมดนตรีไทยของบรรดาสมาชิกและนักดนตรีภายในวงปี่พาทย์ บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกด้วย



ภาพที่ ๒.๑๒ ภาพบ้านของนายวิเชียร เกิดผล และบ้านของนางวิภาพร พงษ์จระโปิ๊ะ



ภาพที่ ๒.๑๓ ภาพบริเวณหน้าบ้านนายวิเชียร เกิดผล



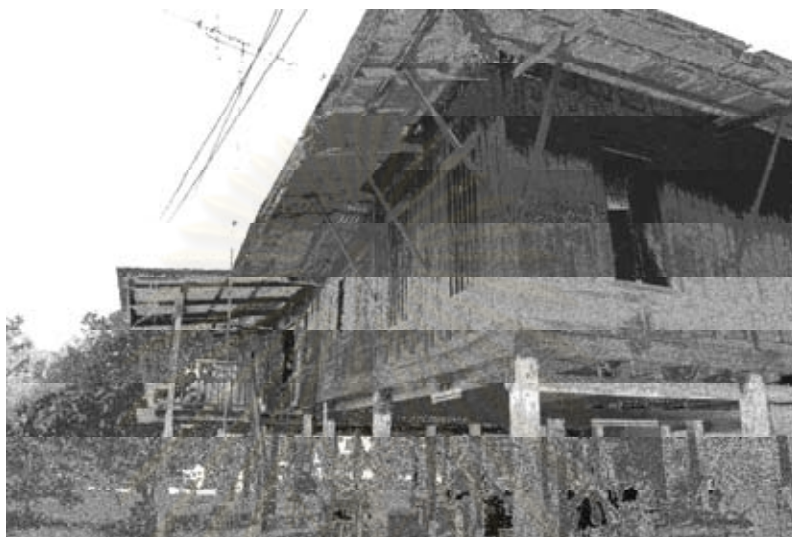
ภาพที่ ๒.๑๔ ภาพบริเวณหลังบ้านนายวิเชียร เกิดผล

บ้านหลังที่ ๕ บ้านของนางวิภากร พงษ์จะโป๊ะ บุตรสาวของนายวิเชียร เกิดผล บ้านหลังนี้จะมีสะพานเชื่อมติดต่อกับบ้านของนายวิเชียร เกิดผล ในปัจจุบันมีสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้านหลังนี้คือ นางวิภากร พงษ์จะโป๊ะ และเด็กชายศิวัช พงษ์จะโป๊ะ (บุตรชาย)

บ้านหลังที่ ๖ บ้านของนางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เจ้าของเดิมของบ้านหลังนี้



คือ นายสังเวียน เกิดผล ในปัจจุบันมีสมาชิกที่พักอาศัยอยู่ในบ้านหลังนี้จำนวน ๓ ท่าน  
คือ ๑. นางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) ๒. นางสาวศรีทอง เกิดผล และ ๓. นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี



ภาพที่ ๒.๑๕ ภาพบ้านของนางมาลี สุขเสียงศรี



ภาพที่ ๒.๑๖ ภาพแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณหน้าบ้านของนายวิเชียร เกิดผล





ภาพที่ ๒.๑๗ ภาพพระอุโบสถหลังเก่าของวัดบำรุงธรรม (วัดสะพานยาว)



ภาพที่ ๒.๑๘ ภาพโรงเรียนปทุมวิทยาคารในปัจจุบัน

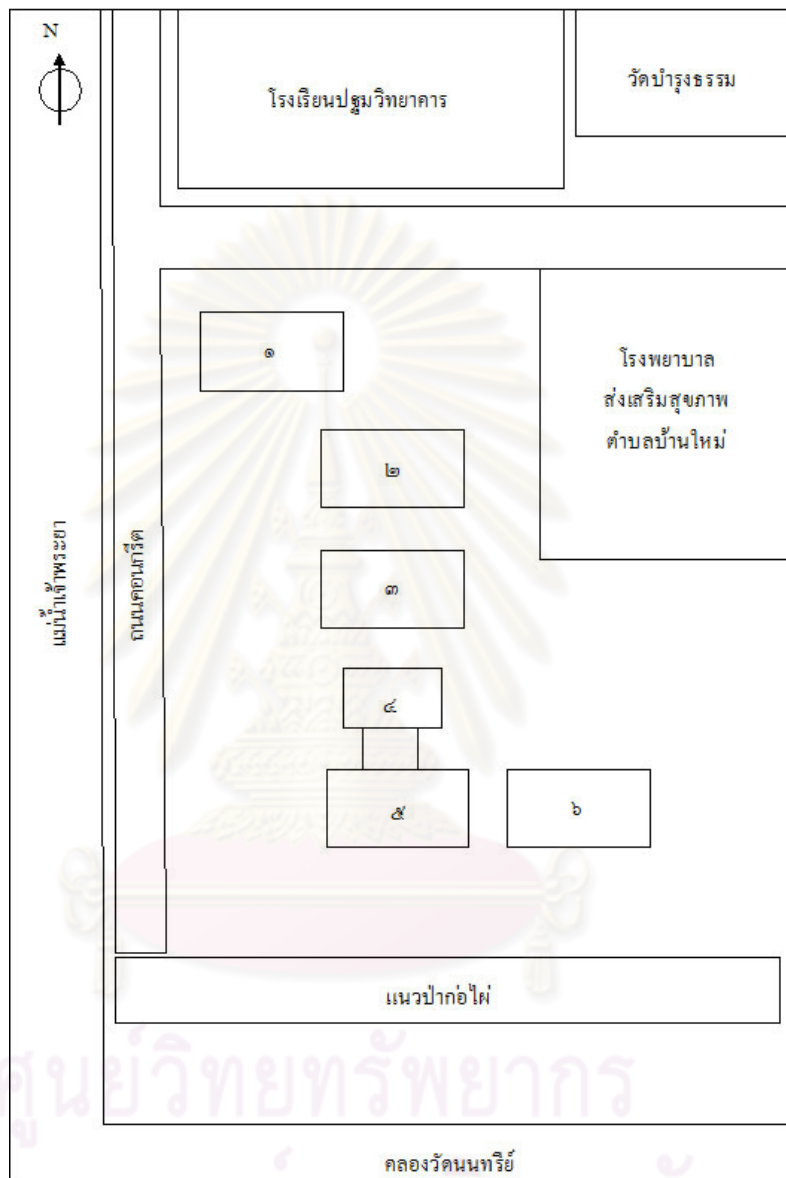


ภาพที่ ๒.๑๙ ภาพทางแยกก่อนที่จะเข้าบ้านตระกูลเกิดผล



ภาพที่ ๒.๒๐ ภาพสถานีอนามัยบ้านใหม่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

### แผนผังกลุ่มที่พักอาศัยตระกูลเกิดผลในปัจจุบัน



- หมายเลข ๑ บ้านนางประจวบ เดชศรี  
 หมายเลข ๒ บ้านนางแสง ตันทะตนัย  
 หมายเลข ๓ บ้านนางสุรินทร์ บุญจำเริญ  
 หมายเลข ๔ บ้านนางวิภาพร เกิดผล  
 หมายเลข ๕ บ้านนายวิเชียร เกิดผล  
 หมายเลข ๖ บ้านนางมาลี สุขเสียงศรี

จากการศึกษาเรื่องทำเลที่ตั้งของวงปีพาทยบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. วงปีพาทยบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีที่ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา ในสมัยก่อนจะเรียกพื้นที่ตรงนี้ว่า บ้านเกาะ หรือบ้านโรง เพราะที่ตั้งของวงปีพาทยบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในกลุ่มบ้านที่พักอาศัยของสมาชิกในตระกูลเกิดผล ซึ่งจะปลูกบ้านที่พักอาศัยใกล้ชิดกัน และจะมีสะพานเชื่อมถึงกันโดยตลอด แต่จะมีบ้านที่พักอาศัยบางหลังเท่านั้นที่ไม่มีสะพานเชื่อมติดต่อกับบ้านที่พักอาศัยหลังอื่นๆ ซึ่งพื้นที่ในสมัยก่อนนั้นเป็นของนายวน เกิดผล มีเนื้อที่ประมาณ ๕ ไร่

๒. พื้นที่ตั้งของวงปีพาทยบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปัจจุบันเป็นพื้นที่ผืนใหม่ที่นายวิเชียร เกิดผล ได้ซื้อต่อมาจากนายกมล มหาทุมรัตน์ เพราะพื้นที่ตั้งของวงปีพาทยบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีตนั้น ได้โดนกระแสน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยากัดเซาะจนกระทั่งพังลงไปตามลำดับ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องย้ายบ้านที่พักอาศัยในตระกูลเกิดผล ซึ่งเป็นที่ตั้งของวงปีพาทยบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาปลูกสร้างในพื้นที่ผืนใหม่

ศูนย์วิทยพัทยาการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ๒.๓ สายการรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หนังสือเรื่องพิธีไหว้ครู ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดชนัน คงอิม โปรมแกรมวิชาคนตรีไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้กล่าวถึงความสำคัญของผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย ว่า

พิธีไหว้ครูคนตรีไทยมีบุคคลที่มีความสำคัญ นอกจากปฐมนิยบุคคล ที่กล่าวถึงในบทที่ ๑ แล้ว บุคคลที่สำคัญอีกท่านหนึ่ง คือ ครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครู ซึ่งต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการครอบมอบประสิทธิให้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย

มีชื่อเรียกผู้ที่ทำหน้าที่นี้หลายชื่อ และมีความหลากหลายในการเรียก ผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวนี้มีชื่อเรียกขานกันหลายชื่อ เช่น พิธีกร (ผู้ดำเนินการในพิธี) พิธีกรไหว้ครู ผู้อ่านโองการ ครูผู้อ่านโองการ ประธานผู้ประกอบพิธี ประธานในการประกอบพิธี เป็นต้น

ในที่นี้ผู้เขียนสรุปควรใช้คำว่า “ครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครู” เนื่องจากต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการกล่าวคำบูชาอัญเชิญเทพเจ้าแล้ว ยังจะต้องทำหน้าที่ในการครอบอีกด้วย

(เดชนัน คงอิม, ๒๕๔๖: ๑๕๕)

ความสำคัญของผู้ประกอบพิธีไหว้ครู คือ ตัวแทนบุคคลในหมู่คณะที่ได้รับการยอมรับจากสังคมคนตรีไทย ให้เป็นผู้ดำเนินการต่างๆ ในพิธีไหว้ครูคนตรีไทย ตั้งแต่การกล่าวนำโองการไหว้ครูคนตรีไทย เชิญเทพเจ้าต่างๆ สถิต ณ ประรำพิธี การเจิมเครื่องดนตรีไทย ถวายเครื่องสังเวศแด่เทพดาทั้งหลาย การครอบศีรษะถวายให้แก่ศิษย์ การมอบกรรมสิทธิ์แก่ผู้ที่จะได้รับมอบให้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย ฯลฯ ซึ่งโบราณจารย์ทางด้านคนตรีไทยได้ตั้งข้อกำหนดหรือคุณสมบัตินี้ของบุคคลผู้สมควรจะทำหน้าที่เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย ดังที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดชนัน คงอิม ได้เขียนถึงคุณสมบัตินี้ของครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย และคุณสมบัตินี้ของผู้ที่จะได้รับมอบเป็นครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย ในหนังสือพิธีไหว้ครู โปรมแกรมวิชาคนตรีไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่า



คุณสมบัติของครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครู คือ ๑. ต้องผ่านการอุปสมบทแล้ว และต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปี ๒. เป็นผู้ที่ได้รับการครอบและมอบประสิทธิ์จาก ครูผู้ใหญ่ที่ได้เป็นครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครู และอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ ครูคนตรีไทยได้ ๓. มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง ได้เป็นอย่างดี และเป็นผู้ที่รอบรู้ในกระบวนการของเพลงหน้าพาทย์ไหว้ครู อย่างถูกต้องตามแบบแผน ๔. ต้องเป็นผู้ที่อยู่ในทำนองคลองธรรม กล่าวคือ ต้องรักษาศีล ๕ อย่างเคร่งครัด

คุณสมบัติของผู้ที่จะรับมอบเป็นครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครู คือ ๑. ได้ผ่านการอุปสมบทแล้ว และมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปี ๒. มีความประพฤติดี ปฏิบัติตัวอยู่ในศีลธรรม ๓. มีความรอบรู้ในกระบวนการบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง และสามารถบรรเลงได้อย่างครบถ้วน (เดชน์ คงอิม, ๒๕๔๖: ๑๕๕)

ในหนังสือ ๕๐ พรรษา มหาวชิราลงกรณ เพลงหน้าพาทย์ไหว้ครู ของสถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้เขียน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดชน์ คงอิม ยังมีข้อความตอนหนึ่งที่ได้กล่าวถึงข้อกำหนดที่สำคัญในการเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย ดังนี้

ในพิธีไหว้ครูคนตรีและนาฏศิลป์ พิธีกรผู้อ่าน โองการไหว้ครูแต่ละท่านที่ได้รับมอบให้เป็นผู้อ่าน โองการประกอบพิธี แต่ละสำนักจะแตกต่างกันในเรื่องการเรียกเพลงประกอบการอัญเชิญเทพเจ้า ซึ่งมีข้อกำหนดว่าผู้ที่จะเรียกเพลงนั้น ต้องรู้ว่า เพลงที่เรียกนั้น ผู้บรรเลงบรรเลงถูกหรือผิดประการหนึ่ง ผู้ที่เป็นพิธีกรไหว้ครูทางคนตรีต้องได้เพลงที่เรียกประการหนึ่ง ผู้ที่เป็นพิธีกรอ่าน โองการไหว้ครู โขน ละคร และนาฏศิลป์ ต้องร่ำทำรำในเพลงนั้นๆ ได้อีกประการหนึ่ง (เดชน์ คงอิม, ๒๕๔๕: ๑-๒)

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์นายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโส และผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย แห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงข้อกำหนด และคุณสมบัติของบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย และคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับมอบเป็นครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย นายสำราญ เกิดผล กล่าวว่า

หลักเกณฑ์อันนี้เราจะต้องดูความเหมาะสมเป็นสำคัญ เพราะถ้าเราดูตามหลักเกณฑ์ของโบราณจริงๆ แล้ว เราอาจจะมอบให้ใครไม่ได้เลย ประการที่ ๑ คือ

การเรียนรู้ต้องถึงจุดที่จะเป็นครูบาอาจารย์คนได้ ๒. กิริยามารยาทต้องเรียบร้อย และดี ๓. มีความเป็นผู้นำหรือเป็นหัวหน้าคนได้หรือเปล่า ๔. ไม่ค้ำน้ำมา ๕. ไม่ผิดลูกเขาเมียเขา ๖. ต้องได้ร่ำเรียนเพลงองค์พระพิราพแล้ว

สำหรับเพลงองค์พระพิราพ เราต้องมองแล้วว่าคนนี่เราควรจะทำอะไรได้ หรือเปล่า เขาควรจะเป็นครูคนได้หรือไม่ ควรจะเป็นหัวหน้าคนได้หรือไม่ การบวชเรียนต้องถูกต้องตามประเพณี มีความประพฤติดี การเรียนถึง มีฝีมือลายมือ เราจึงจะมอบให้เขาได้

แต่ถ้าเราถือหลักเกณฑ์อย่างนี้ เราก็มอบยาก โบราณวางหลักเกณฑ์ไว้เยอะ เตี้ยวันนี้ใครๆ ขอเขาก็ให้กัน แล้วก็กลายเป็นเรื่องทำมาหากิน ไปเสียแล้ว

(ตำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์นายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโส และผู้ประกอบการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย แห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงข้อกำหนดและคุณสมบัติ ของบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย และคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับ มอบเป็นครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย พบว่า การมอบกรรมสิทธิ์ให้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครู จะต้องพิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆ ที่มีความสำคัญ ซึ่งผู้ที่ได้รับมอบนั้นจะต้องมีความพร้อม ในเรื่องต่างๆ ตามที่บูรพาจารย์ในอดีตได้กำหนดไว้ แต่นายสำราญ เกิดผล ได้แสดงความเห็นว่า ถ้าจะปฏิบัติตามเกณฑ์ที่โบราณกำหนดไว้นั้น การส่งมอบกรรมสิทธิ์ก็จะเป็นไปได้ยาก เพราะในยุค สมัยปัจจุบันหาบุคคลที่มีความเหมาะสมในการรับมอบกรรมสิทธิ์ในการเป็นผู้ประกอบพิธี ไหว้ครูดนตรีไทยยากขึ้น จึงมีการลดหย่อนข้อกำหนดบางประการลง และไม่ได้ยึดถือเคร่งครัด ดังเดิม มิฉะนั้นจะไม่มีบุคคลใดได้รับมอบกรรมสิทธิ์ในการเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยเลย

สำหรับสายการรับมอบผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต้นสายเริ่มที่นายสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ) ศิลปินอาวุโสและผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย แห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งท่านได้รับมอบ โองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทยและรับมอบกรรมสิทธิ์ ให้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย จากครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร นักดนตรีไทย จากสำนักดนตรีพาทย์โกศล



ภาพที่ ๒.๒๑ ภาพนายสำราญ เกิดผล

นายสำราญ เกิดผล ได้กล่าวถึงการที่ได้รับมอบโครงการไหว้ครูและรับมอบกรรมสิทธิ์ให้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย จากครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร ว่า

ครูได้รับ โครงการ ไหว้ครู จากทั้งท่านครูช่อ สุนทรวาทีน แล้วก็ครูอาจ สุนทร ตอนนั้นหลังจากอายุ ๒๓ ก็ได้รับแล้ว พอสึกจากพระครูบวชพระอยู่ที่วัดหลังบ้าน วัดบำรุงธรรม แต่ท่านครูอาจท่านมามอบให้ที่วัดบางรักใหญ่ ตรงที่จะผ่านไปพระนั่งเกล้าอะไรแถวๆ นั้น เขตบางขุนนนท์ เลยวัดหญ้าไทรมาก็จะเป็นวัดบางรักใหญ่

ตอนนั้นท่านมาทำพิธีไหว้ครูที่วัดบางรักใหญ่ ท่านอาจารย์สายเป็นคนให้ท่านมาทำ คลองบางกอกน้อยสมัยนั้นมันมีปีพาทย์อยู่หลายวง มาจากวัดหญ้าไทร วงครูปุ่น วัดบางรักใหญ่ อาจารย์สาย แล้วล่องไปก็ครูเลื่อม ล่องไปก็อัสกล แก้วเพ็ญกาศ ล่องมาบางม่วงก็วงของกาหลงเขา วงของครูหยด แลวนั้นปีพาทย์เยอะ

ตอนนั้นเราไม่รู้เลยว่าท่านจะมอบกรรมสิทธิ์การเป็นผู้ประกอบพิธีให้แก่เรา พอท่านไหว้ครูเสร็จท่านก็เรียกเข้าไปว่าจะมอบตำรับตำราให้เสร็จนะ มอบโครงการไหว้ครู แล้วก็บอกว่า เพลงการของครูที่มีอยู่ที่ขอมอบไว้ให้ทั้งหมด (สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘)

จากคำสัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล ได้กล่าวถึงการที่ได้รับมอบโอนการไหว้ครู และรับมอบกรรมสิทธิ์ให้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย จากครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร พบว่า โองการประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยและสายการรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีที่นายสำราญ เกิดผล ได้รับนั้น เป็นโองการประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย และสายการรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยของสำนักคนตรีพาทย์โกสลด ซึ่งต้นสายโองการประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยและต้นสายการรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยของสำนักคนตรีพาทย์โกสลด เท่าที่สืบค้นข้อมูลได้ คือ หลวงกัลยาณมิตตาวาส (เจ้ากรมทัพ) นักดนตรีประจำวังบูรพาภิรมย์ หัวหน้าวงคนตรีไทยของเจ้าพระยาภาสกรวงศ์ (พร บุนนาค) และเป็นเจ้าของวงคนตรีสำนักพาทย์โกสลด

จากการศึกษาสายการรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยของบ้านพาทย์โกสลด ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากหนังสือพิธีไหว้ครู โปรมแกรมวิชาคนตรีไทย คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดชนันท์ คงอิม ได้กล่าวถึงสายการรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยของบ้านพาทย์โกสลด ว่า

หลวงกัลยาณมิตตาวาสได้มอบให้บุตรชาย คือ จางวางทั่ว พาทย์โกสลด เป็นนักดนตรีของวงวังบ้านหม้อ และต่อมาเป็นคนตรีไทยของวงวังบางขุนพรหม

จางวางทั่ว พาทย์โกสลด มอบให้กับเจ้าโทฉัตร สุนทรวาทีน ซึ่งเป็นศิษย์และมีศักดิ์เป็นน้อง รัชการการกองดุริยางค์กองทัพเรือ ต่อมาได้เป็นคนตรีไทยให้กับวงของเจ้าแก้วนวรรตน์ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ และวงคนตรีของนายสังเวียน เกิดผล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จางวางทั่ว พาทย์โกสลด มอบให้กับนายละม้าย (แมว) พาทย์โกสลด น้องชายต่างมารดา และนักดนตรีประจำวงวังบางขุนพรหม

จางวางทั่ว พาทย์โกสลด มอบให้กับนายช่อ สุนทรวาทีน ซึ่งเป็นศิษย์และมีศักดิ์เป็นน้อง

จางวางทั่ว พาทย์โกสลด มอบให้กับนายเดือน พาทย์กุล ผู้เป็นศิษย์ และต่อมาได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ และนายเดือนยังได้รับมอบโองการไหว้ครูจากครูคนตรีผู้มีชื่อเสียงของจังหวัดเพชรบุรีอีกด้วย



จางวางทั่ว พาทยโกศล มอบให้ กับ บุตร และ ธิดา  
คือ นายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล และคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ  
ศิลปินแห่งชาติ

จางวางทั่ว พาทยโกศล มอบให้ กับ ศิษย์ คือ ร้อยเอกนพ ศรีเพชรดี  
รับราชการเป็นทหารรักษาวัง และย้ายมาอยู่กองดุริยางค์กองทัพบก และเป็นครู  
สอนดนตรีไทยที่วังคลองเตย

นายช่อ สุนทรวาทีน มอบให้นายอินทร์หล่อ สรรพศรี ผู้เป็นศิษย์  
และเป็นครูดนตรีที่จังหวัดเชียงใหม่

นายช่อ สุนทรวาทีน มอบให้นายสำราญ เกิดผล ผู้เป็นศิษย์  
และเป็นผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

นาย เทวา ประสิทธิ์ พาทยโกศล มอบให้ ศิษย์  
คือ จำสับเอกพิงพอน แต่งสืบพันธุ์ รับราชการกองดุริยางค์ กองทัพบก

นายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล มอบให้นายภาวาส บุญนาค อดีต  
รองราชเลขาธิการ และเป็นศิษย์ทางด้านซอสามสาย

จำสับเอกพิงพอน แต่งสืบพันธุ์ มอบให้ กับ ร้อยโทอุทัย พาทยโกศล  
บุตรชายของนายเทวาประสิทธิ์ พาทยโกศล รับราชการกองดุริยางค์กองทัพบก  
และเป็นครูสอนดนตรีไทยให้กับ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า  
และวังคลองเตย

(เดชน์ คงอิม, ๒๕๔๖: ๑๕๘-๑๕๙)

จากการสัมภาษณ์นายสำราญ เกิดผล ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ยังมีบุคคลอีกท่านหนึ่ง  
ที่ได้รับมอบโอนการไหว้ครูดนตรีไทยจากจางวางทั่ว พาทยโกศล ซึ่งเป็นสายของบ้านพาทยโกศล  
นอกจากที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว คือ ครูอาจ สุนทร

สายการรับมอบโอนการไหว้ครูดนตรีไทย ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสำราญ เกิดผล ได้มอบโอนการไหว้ครูดนตรีไทย  
และมอบกรรมสิทธิ์ในการเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยให้แก่บุคคลดังต่อไปนี้ คือ

๑. นายดำเริง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. นายจำลอง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



๓. นายkahหลง ฟิ่งทองคำ (ศิลปินแห่งชาติ) ลูกศิษย์ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔. นายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕. นายสิวศิษย์ นิลสุวรรณ ลูกศิษย์ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี

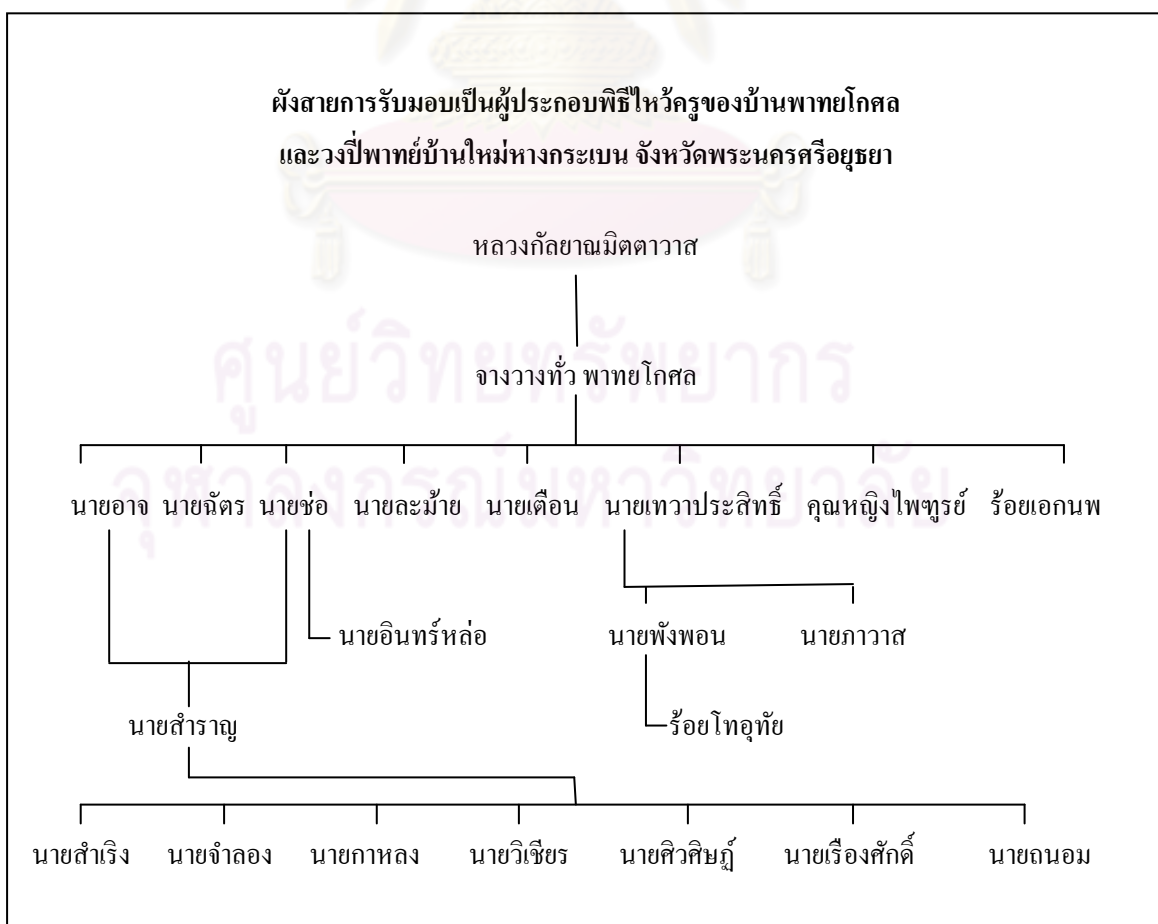
ทั้ง ๕ ท่านนี้ได้รับโองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย และได้รับมอบกรรมสิทธิ์  
ให้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งปีนั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ  
สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จพระราชดำเนินร่วมพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่  
หางกระเบน ณ วัดจุฬามณี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระองค์ทรงเจิมผู้เข้ารับมอบทั้ง ๕ ท่าน  
และร่วมเป็นสักขีพยานในการรับมอบ เพื่อเป็นผู้อ่านโองการประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย  
จากนายสำราญ เกิดผล



ภาพที่ ๒.๒๒ ภาพนายจำลอง เกิดผล เข้ารับพระราชทานเจิมจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ  
สยามบรมราชกุมารี เพื่อรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยจากนายสำราญ เกิดผล



ภาพที่ ๒.๒๓ ภาพนายศิวศิษณ์ นิลสุวรรณ เข้ารับพระราชทานเจิม  
จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี  
เพื่อรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยจากนายสำราญ เกิดผล



นอกจากนี้ ในภายหลัง นายสำราญ เกิดผล ยังได้มอบโองการให้วิศวกรคนตรีไทย และมอบกรรมสิทธิ์ในการเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยให้แก่บุคคลอีก ๒ ท่าน คือ ๑. นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักคนตรีวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. นายถนอม มหาอำนาจ ผู้อำนวยการโรงเรียนจिरดา จังหวัดนนทบุรี

จากการศึกษาสายการรับมอบผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. การมอบกรรมสิทธิ์ให้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูจะต้องพิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆ ที่มีความสำคัญ ซึ่งผู้ที่จะได้รับมอบนั้นจะต้องมีความพร้อมในเรื่องต่างๆ ตามที่บูรพาจารย์ในอดีตได้กำหนดไว้ แต่นายสำราญ เกิดผล ได้ให้ความเห็นว่า ถ้าจะปฏิบัติตามเกณฑ์ที่โบราณกำหนดไว้นั้น การส่งมอบกรรมสิทธิ์ก็จะเป็นไปได้ยาก เพราะในยุคสมัยปัจจุบันหาบุคคลที่มีความเหมาะสมในการรับมอบกรรมสิทธิ์ในการเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยยากขึ้น จึงมีการลดหย่อนข้อกำหนดบางประการลงไป และไม่ได้ยึดถือเคร่งครัดดังเดิม มิฉะนั้นก็จะมีบุคคลใดได้รับมอบกรรมสิทธิ์ในการเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยได้เลย

๒. สายการรับมอบผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นสายของบ้านพาทย์โกศล โดยมีหลวงกัลยาณมิตตาวาสเป็นต้นสาย ต่อมา นายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยต่อจากครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร นักคนตรีคนสำคัญของบ้านพาทย์โกศล นายสำราญ เกิดผล จึงถือเป็นต้นสายการรับมอบผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓. นายสำราญ เกิดผล ได้มอบกรรมสิทธิ์การเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูคนตรีไทย ให้แก่บุคคลที่เป็นเครือญาติในสายตระกูลเกิดผลและลูกศิษย์ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๗ ท่านเท่านั้น คือ ๑. นายสำเร้ง เกิดผล ศิลปินอาวุโสวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. นายจำลอง เกิดผล ศิลปินอาวุโสวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓. นายกาหลง พึ่งทองคำ (ศิลปินแห่งชาติ) ลูกศิษย์ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๔. นายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสวงปีพาทย์ บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๕. นายศิวศิษย์ นิลสุวรรณ ลูกศิษย์ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ๖. นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักคนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ ๗. นายถนอม มหาอำนาจ ผู้อำนวยการโรงเรียนจिरดา

จังหวัดนนทบุรี บุคคลทั้ง ๓ ท่านที่นายสำราญ เกิดผล ได้มอบกรรมสิทธิ์การเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยให้ นั้น ทั้งหมดมีอายุตั้งแต่ ๓๐ ปี ขึ้นไป และได้ต่อเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงถึงเพลงองค์พระพิราพเต็มองค์ เว้นแต่นายถนอม มหาอำนาจ เท่านั้น ที่ไม่ได้ต่อเพลงหน้าพาทย์ถึงเพลงองค์พระพิราพเต็มองค์ แต่ด้วยนายสำราญ เกิดผล ได้พิจารณาถึงความเหมาะสมด้วยวัยวุฒิและคุณวุฒิ พร้อมทั้งตำแหน่งหน้าที่การงานที่เรียกได้ว่าเป็นหัวหน้าคน อย่างที่นายสำราญ เกิดผล ได้กล่าวไว้ในข้างต้น นายสำราญ เกิดผล จึงได้มอบกรรมสิทธิ์การเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูให้แก่ นายถนอม มหาอำนาจ



ศูนย์วิทยพัทยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ๒.๔ ผลงานการบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยครั้งสำคัญของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ได้แสดงผลงานครั้งสำคัญให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชนและสังคมดนตรีไทย มีทั้งการบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยในรูปแบบงานประชันดนตรีปี่พาทย์ ซึ่งแบ่งออกเป็นงานประชันวงแบบชาวบ้านและงานประชันวงหน้าพระที่นั่ง งานบันทึกเสียงเพลงไทยเพื่อเป็นการอนุรักษ์และการเผยแพร่สู่สาธารณชน และการบรรเลงดนตรีไทยและขับร้องเพลงไทยในวาระอื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้เป็นหลักฐาน เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาและสืบค้นเพื่อประโยชน์ต่อไป ดังนี้

ผู้วิจัยขอหยิบยกบทความเรื่องการบรรเลงเพลงไทยของนางสังเวียน เกิดผล ถวายสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเขียนโดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล จากหนังสือพาทย์รัตน หนังสือที่ระลึกในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพนายสังเวียน เกิดผล เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๒ ณ เมรุวัดบวรนิเวศธรรม ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้กล่าวถึงการบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ในงานเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดงานคล้ายอุทยานสโมสรมที่พระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีคณะทูตานุทูต ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน เข้าไปถวายพระพรและจัดงานถวายกันอย่างครึกครื้น ทำให้บริเวณพระราชวังบางปะอินนั้นกลับมีชีวิตชีวาขึ้นอีก รวมทั้งรอบพระราชวังนั้นก็มีการแสดงมหรสพทั้งหลายเป็นการเฉลิมฉลองวันสำคัญนั้น มีประชาชนมาชมการแสดงเป็นจำนวนมากมายเช่นเดียวกับที่ทางราชการได้จัดขึ้นในกรุงเทพมหานคร

ผู้เขียนไปถึงพระราชวังบางปะอินพร้อมกับคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรม เมื่อเวลาประมาณ ๑๗.๓๐ น. และได้ไปสมทบกับนักดนตรีไทยที่ทางจังหวัดอยุธยาได้จัดให้เข้ามาบรรเลงถวายที่บริเวณศาลารูปกลม ใกล้กับพระที่นั่งเวหาสาธุประยูร ขณะนั้นมีวงดนตรีบรรเลงเพลงอยู่แล้ว แต่มีทันได้



เห็นว่าเป็นคณะใด เมื่อมาถึงได้สักครู่ก็เสด็จพระราชดำเนินลงมายังกลางสนาม มีคณะทูตานุทูต ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนเข้าเฝ้าเต็มสนาม เมื่อนายกรัฐมนตรี ได้ถวายพระพรแล้ว วงดนตรีก็เริ่มบรรเลง เริ่มด้วยวงของจังหวัดอยุธยา แล้วตามด้วยวงนนทบุรี มีครูบุญยงค์ เกตุคงเป็นหัวหน้า

สิ่งที่ประทับใจผู้เขียนมากและเห็นสมควรนำมาเล่าสู่กันฟังก็คือ การบรรเลงปี่พาทย์ไม้แข็งเครื่องใหญ่ของชาวพระนครศรีอยุธยา ผู้เป็นเจ้าของ บ้านวงดนตรีที่กล่าวถึงนี้ยกเครื่องและพวกพ้องมาจากตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง พระนครศรีอยุธยา มีนายสังเวียน เกิดผล เป็นผู้ควบคุมวง และยังมีกำนันสำราญ เกิดผล ครูดนตรีคนสำคัญของจังหวัดอยุธยาอีกท่านหนึ่ง มาด้วย

คุณครูสังเวียน เกิดผล นั้น เป็นศิษย์คนตรีจากบ้าน ท่านจางวางทั่ว พาทย์โกศล ท่านมีอายุร่วม ๗๐ ปี เมื่อพบ อาจารย์คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ ท่านก็เข้ามาคารวะด้วยความเคารพนอบน้อม ปากก็พร่ำว่าที่เล่นดนตรีเป็นอาชีพมาได้มาทุกวันนี้ก็เพราะมีความรู้มาจากบ้าน ท่านจางวางทั่ว พาทย์โกศล (บิดาคุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ) และวงดนตรี ของครูสังเวียน นี่เล่นแต่เพลงบ้านท่านจางวางทั่วเท่านั้น เพลงจากสำนักอื่น เกือบไม่เล่นเลย

เมื่อเริ่มต้นบรรเลงเพลงดับถวายพระพรวันเฉลิมพระชนมพรรษานั้น อาจารย์คุณหญิงไพฑูรย์กระซิบบอกผู้เขียนว่า ให้ตั้งใจฟังและอัดเสียงไว้ด้วย เพราะท่านทราบว่า วงดนตรีวงนี้จะบรรเลงเพลงดับเป็นชื่อดอกไม้ อันถ่ายทอด มาจากท่านจางวางทั่ว พาทย์โกศล บิดาของท่าน เป็นเพลงที่จะหาฟังไม่ได้ และตัวท่านเองก็ลืม ๆ ไปเกือบหมดแล้ว

ผู้ขับร้องในวันนั้น คือ คุณมาลี เกิดผล บุตรสาวของครูสังเวียน คุณมาลี เริ่มต้นร้องด้วยเพลงดอกไม้ไพร ๒ ชั้นก่อน ครบ ๔ คำกลอน แล้วก็ต่อด้วย เพลงดอกไม้ไพร ๒ ชั้น อีก ๔ คำกลอน แล้วต่อด้วยเพลงดอกไม้ร่วง ๒ ชั้น อีก ๔ คำกลอน จบแล้วต่อด้วยเพลงไพรทิว ๒ ชั้น ต้นเพลงยาว ๒ ชั้น อีกเพลง ละ ๔ คำกลอน แล้วจึงจบด้วยเพลงมหาชัยอีก ๔ คำกลอน

บทเพลงขับร้องถวายพระพรทั้ง ๒๔ คำกลอนนี้ คุณครูสังเวียนบอกว่า พระมหาจำลอง และพระมหาเริ่ม แห่งวัดสุวรรณ อยุธยาเป็นผู้ร้องนำขึ้น

สิ่งที่น่าสนใจมากนั้นคือ ท่านเองเพลงที่ระบุในดับเพลงชุดนี้ เพลงดอกไม้ไพรนั้นธรรมดาที่สุด คนร้องกันได้ เล่นกันได้มาก เพลงดอกไม้ไพร

นั้น นาน ๆ ก็ได้ยินวงของคุณครูบุญยงค์ เกตุคงเล่นบ้าง แต่พอถึงเพลงดอกไม้วัง เป็นเพลงที่ต้องเรียกได้ว่า ได้มีการ “เปิดกรุ” ท่านจางวางทั่วออกมาแสดงกันทีเดียว

เพลงดอกไม้วังนี้เรียกได้ว่า แทบจะหายไปจากวงการดนตรีไทยเลยทีเดียว เพลงนี้อาจารย์มนตรี ตราโมท เล่าไว้ในประวัติเพลงเรื่องทำขวัญว่า ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ คณะกรรมการตรวจสอบเพลงไทยได้ทำโน้ตเพลงสากลขึ้น ขณะนั้นมีเพลงชื่อดอกไม้อยู่ในชุดเรื่องทำขวัญนี้เพียง ๓ เพลง คือ เพลงดอกไม้วัง ดอกไม้วาน และดอกไม้วัง แต่ท่านจางวางทั่ว พาทยโกศล ซึ่งได้เป็นกรรมการด้วยท่านหนึ่ง ได้มอบเพลงดอกไม้วังนำมารวมกันไว้ เป็นชุดเดียวกันนี้ กลายเป็น ๔ เพลงติดต่อกัน เป็นที่น่าเสียดายว่า เมื่อท่านมอบให้แล้วก็หลง ๆ ลืม ๆ กันไปเสียหมด

คุณหญิงไพฑูริย์ กิตติวรรณ ได้ยินเพลงดอกไม้วังแล้วก็บอกผู้เขียนว่า “นี่แหละ ไซ้แล้ว เพลงหายากที่พ่อท่านหวงนัก” ครูสังเวียนนั้นบอกต่ออีกว่า วันสำคัญอย่างนี้ผมถึงนำมาขยายออก อันนี้ของแท้จริง ๆ เขียนเป็นโน้ตสากลไว้รับรองไม่ผิดแน่ ส่วนเพลงไทรหวล ๒ ชั้นนั้น ก็เก่ามากเช่นกัน มาจากบ้านท่านจางวางทั่วเหมือนกัน

เพลงในดับถวายพระพรชุดนี้ จึงมีของเก่าหลุดออกมา ๒ เพลงแท้ ๆ คือ ดอกไม้วัง ๒ ชั้น กับเพลงไทรหวล ๒ ชั้น นับว่าเป็นบุญหูจริง ๆ

เมื่อร้องเพลงดับจบลงแล้ว คุณมาลีก็ร้องเพลงเถาอีกเพลงหนึ่ง ด้วยเนื้อร้องจากพระราชนิพนธ์ เรื่อง อิเหนา ผู้เขียนไม่รู้จัก จึงเรียนถามคุณครูสังเวียน ท่านก็กรุณาบอกให้ทราบ ว่า ชื่อเพลง “เสถานอกเถา” เป็นของท่านจางวางทั่วอีกเหมือนกัน ไม่มีใครได้ไว้ แต่ครูสังเวียนมีโน้ตสากลเก็บไว้นานนักหนาแล้ว ท่านยังบอกต่อไปอีกว่า ของจริงนั้นมีเป็นเถาทั้งชุด คือ เสถานอกเถา เสถาในเถา วันนี้เอามาขยายเฉพาะเสถานอกเถาเพลงเดียวพอแล้ว

คุยกับคุณครูสังเวียนแล้วทำให้รู้ว่า เพลงของท่านจางวางทั่ว พาทยโกศล นั้นมีมากมายมหาศาล จุดเป็นโน้ตฝรั่งแบบสากลไว้มากมาย ที่ทหารบก ทหารเรือ เอาไปเก็บไว้ก็มาก รักษาดีก็อยู่ รักษาไม่ดีก็สูญหายไป แต่ที่บ้านของท่านเก็บรักษาไว้อย่างชีวิต ทะนุถนอมมาก และไม่ยอมเปลี่ยนแปลงที่ท่านผู้แต่งได้ประดิษฐ์ไว้เลยแม้แต่น้อย

วันเฉลิมพระชนมพรรษาปี ๒๕๒๒ นี้ ต้องนับว่าด้วยพระบารมีปกเกล้า ๆ จึงได้มาฟังเพลงที่หาฟังยากถึง ๓ เพลง คือ ดอกไม้ร่วง ไทรหวล และเสกานอกเถา

ชาวบ้านต่างจังหวัดนั้น ถ้าเป็นนักดนตรีไทยแล้ว อย่าได้ประมาทไปดูถูกความรู้ความสามารถเขาเป็นอันขาด นักดนตรีไทยต่างจังหวัดนั้น คมในฝักมีของดีเก่าแก่ซึ่งเขาทะนุถนอมกันมาก อารยธรรมตะวันตกไม่อาจทำลายความงดงามอันเป็นของแท้ ของบริสุทธิ์ที่ครูบาอาจารย์ได้มอบไว้ให้ ความยึดมั่นในพระคุณและผลงานของครูนั้น ชาวบ้านต่างจังหวัดเขามีอยู่ประจำใจอย่างมั่นคง เพลงที่เขาบรรเลงจึงเป็นของแท้ ไม่มีทางเปลี่ยนทางกลาย ที่ผสมด้วยอารยธรรมตะวันตก อย่างที่เรามักจะเห็นกันบ่อย ๆ ในกลุ่มนักดนตรีไทยชาวกองทุกวันนี้

(พูนพิศ อมาตยกุล, ๒๕๓๒. ๓๒-๓๔)

ผลงานการบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในวาระโอกาสต่างๆ

๑. ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทย ในงานไหว้ครูดนตรีไทยของบ้านพาทย์โกสธ

๒. ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับเชิญจากกองการสังคีต กรมศิลปากร เพื่อบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทย ณ สังคีตศาลา โรงละครแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

๓. ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมประชันวงปีพาทย์กับวงปีพาทย์ของนายวิเชียร (ไม่สามารถสืบค้นนามสกุลได้) ณ วัดพิชัยสงคราม ตำบลกะมัง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔. ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมประชันวงปีพาทย์กับวงปีพาทย์ของนายแสวง คล้ายทิม ณ วัดโบสถ์ ตำบลบางบาล อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕. ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมประชันวงปีพาทย์กับวงปีพาทย์คณะดุริยประณีต ณ วัดโบสถ์ข้างเหล็ก อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖. ในปี พ.ศ. ๒๔๘๗ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมประชันวงปีพาทย์กับวงปีพาทย์ของนายแสวง คล้ายทิม (ครั้งที่ ๒) ณ วัดสะแก ตำบลธนู อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๗. ในปี พ.ศ. ๒๔๘๗ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมประชันวงปีพาทย์กับวงปีพาทย์ของนายปุย ไสยวุฒิ ณ วัดแพน ตำบลบ้านแพน อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๘. ในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมประชันวงปีพาทย์กับวงปีพาทย์ของนายเป็ยง บุญเพิ่ม ณ วัดพยัคฆาราม ตำบลบางคู อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี

๙. ในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมประชันวงปีพาทย์กับวงปีพาทย์ของนายประสงค์ พิณพาทย์ ณ สังกัดศาลา โรงละครแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

๑๐. ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมประชันวงปีพาทย์กับวงปีพาทย์ของนายพินิจ ฉายสุวรรณ ณ วัดญาณเสน ตำบลโคงธนู อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

๑๑. ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมประชันวงปีพาทย์กับวงปีพาทย์ของนายเขียน สุขสายชล ณ วัดธรรมเจดีย์ ตำบลจันทวน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

๑๒. ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมประชันวงปีพาทย์ ณ วัดพระพิเรนทร์ เขตวรจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งวัดพระพิเรนทร์ ได้จัดงานพิธีไหว้ครูดนตรีไทยขึ้นเป็นครั้งแรก ดังมีรายชื่อนักดนตรีดังนี้

ระนาดเอก	นายสำราญ เกิดผล
ระนาดทุ้ม	นายไพฑูรย์ จรรย์นาฎย์
ฆ้องวงใหญ่	นายจำลอง เกิดผล
ฆ้องวงเล็ก	นายวิเชียร เกิดผล
ปี่ใน	นายผวน เกิดผล
เครื่องหนัง	นายสวาง เกิดผล
	นายสำเร็จ เกิดผล

๑๓. ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมประชันวงปีพาทย์หน้าพระที่นั่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช

ณ โรงละครแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร ประชันกับวงบ้านอัมพวา (ควบคุมวง  
โดย ครูอุทัย แก้วละเอียด)

รายนามสมาชิกนักร้องของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน ที่ร่วมประชันในครั้งนั้น  
ประกอบด้วย

ปี่ใน	นายสุวัฒน์ อรรถกฤษณ์
ระนาดเอก	นายวิเชียร เกิดผล
ระนาดทุ้ม	นายปรุง นักดนตรี
ฆ้องวงใหญ่	นายจำลอง เกิดผล
ฆ้องวงเล็ก	นายณรงค์ อรรถกฤษ
กลองสองหน้า	นายสมพงษ์ นุชพิจารณ์
ฉิ่ง	นายบุญยัง เกตุคง
ขับร้อง	นางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล)

บทเพลงที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน เลือกใช้ในการประชัน คือ

๑. โหมโรงอุททอง
๒. เพลงทยอยใน
๓. เดี่ยวเพลงพญาโศก รอบวง
๔. เต่ากินผักนึ่ง

บทเพลงที่วงปี่พาทย์บ้านอัมพวา เลือกใช้ในการประชัน คือ

๑. โหมโรงประชุมเทวราช
๒. เพลงทยอยเขมร
๓. เดี่ยวเพลงพญาโศก รอบวง
๔. เพลงพระอาทิตย์ชิงดวง
๕. เพลงเชิดจีน (ซึ่งเป็นเพลงบังคับว่าต้องผลัดกันร้องและรับกันคนละท่อน)

๑๔. ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
ร่วมงานประชันปี่พาทย์กับวงปี่พาทย์ของครูประสงค์ พิณพาทย์ ณ โรงละครแห่งชาติ  
กรุงเทพมหานคร วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บรรเลง ๖ เพลง คือ  
๑. เพลงโหมโรงไอยเรศ ๒. เพลงทยอยเขมร ๓. เพลงไอ้วิชาภูล ๔. เพลงบัวตูมบัวบาน ๕.  
๕. เดี่ยวเพลงพญาโศก ๓ ชั้น รอบวง และ ๖. เพลงลาสำเนียงญวน ดังมีรายนามนักร้องดังนี้

ขับร้อง	นางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล)
ปี่ใน	นายสุวัฒน์ อรรถกฤษณ์
ระนาดเอก	นายสำราญ เกิดผล



ระนาดทุ้ม	นายสมเคียร พุ่มรัตน์
ฆ้องวงใหญ่	นายวิฒนะ เกิดผล
ฆ้องวงเล็ก	นายวิเชียร เกิดผล
กลองสองหน้า	นายสมพงษ์ นุชพิจารณ์

๑๕. ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๓ – พ.ศ. ๒๕๒๔ วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมบันทึกเสียงการบรรเลงและการขับร้อง เพลงพระนิพนธ์ของทูลกระหม่อมบริพัตรฯ ในงานฉลองครบ ๑๐๐ ปี วันประสูติทูลกระหม่อมบริพัตรฯ

การบันทึกเสียงในครั้งนั้น เป็นการบันทึกเสียงบทเพลงไทยเพลงต่างๆ ซึ่งเป็นพระนิพนธ์ในจอมพลเรือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต หรือทูลกระหม่อมบริพัตรฯ ตามพระบัญชาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บันทึกเสียงที่ศาลาศิลป์ชาติ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

ต่อมาในภายหลัง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชานุญาตให้มูลนิธิจุมภฏ – พันธุ์ทิพย์ นำแถบบันทึกเสียงเพลงชุดดังกล่าว มาใช้เป็นต้นฉบับในการจัดทำซีดีเพลงพระราชนิพนธ์ชุดเทิดพระเกียรติ ๑๒๐ ปี ทูลกระหม่อมบริพัตรฯ พระอาจารย์แห่งดนตรีไทยและพระบิดาแห่งเพลงไทยสากล เพื่อถวายพระเกียรติยศในโอกาสครบรอบ ๑๒๐ ปี วันประสูติทูลกระหม่อมบริพัตรฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

วงดนตรีที่ร่วมบันทึกเสียงในครั้งนั้นประกอบด้วยวงปี่พาทย์ไม้แข็ง ๒ คณะ และวงโยชวาทิต ๓ คณะ คือ วงพาทย์โกศล วงพาทย์รัตนัน วงโยชวาทิต กองทัพเรือ วงโยชวาทิต กองทัพบก และวงโยชวาทิต กรมตำรวจ

รายนามนักดนตรีวงปี่พาทย์ไม้แข็งเครื่องใหญ่ วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พาทย์รัตนัน) ที่ร่วมการบันทึกเสียงในครั้งนี้ประกอบด้วย

ปี่ใน	นายผจญ บุญจำเริญ
	นายเทียมเทพ บุญจำเริญ
ระนาดเอก	นายวิเชียร เกิดผล
ระนาดทุ้ม	นายสำราญ เกิดผล
ระนาดทอง	นายรัชชัย สุขเสียงศรี
ระนาดทุ้มเหล็ก	นายวรเทพ บุญจำเริญ
ฆ้องวงใหญ่	นายวิฒนา เกิดผล
ฆ้องวงเล็ก	นายจำลอง เกิดผล
	นายสังวาล กรป้องกัน

	นายพนรัตน์ สุขเสียงศรี
นึ่ง	นายสำเริง เกิดผล
ฉาบเล็ก	นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี
กลองแขกและกลองสองหน้า	ร้อยตรีพิน เฉลยอาจ
ตะโพนไทย	นายกระแส แก้วกำเนิด

บทเพลงต่างๆ ที่คณะพาทย์รัตน์ได้ร่วมบันทึกเสียงในครั้งนั้นมีดังนี้ ๑. เพลงครวญหาเถา ๒. เพลงกำสรวนุสรุรงค์เถา ๓. เพลงอัปสรสำอองเถา ๔. เพลงสุรางค์จำเรียงเถา ๕. เพลงจินลั่นถันเถา ๖. เพลงสมิงทองมอญเถา ๗. เพลงแขกสาหร่ายเถา ๘. เพลงอาเฮียเถา ๙. เพลงจีนเข้าห้องเถา ๑๐. เพลงโหมโรงขะแยงสามชั้น ๑๑. เพลงจีนเก็บบุบผาเถา ๑๒. เพลงดอกไม้ร่วงเถา ๑๓. เพลงวิไลنداโอดเถา ๑๔. เพลงพวงร้อยเถา ๑๕. เพลงถอนสมอเถา

๑๖. ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทย เพื่อรับเสด็จสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงานลอยกระทง ณ พระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๗. วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ สมาชิกนักดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมงานมหกรรมเดี่ยวเพลงไทยชัยมงคล ในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดขึ้นน้อมเกล้าถวายโดยมหาวิทยาลัยมหิดล กรมศิลปากร สมาคมนักแต่งเพลงแห่งประเทศไทย ณ โรงละครแห่งชาติ

ในการจัดงานมหกรรมเดี่ยวเพลงไทยชัยมงคลครั้งนั้น นับเป็นครั้งแรกในประวัติการของวงการดนตรีไทย เพราะเป็นการรวมนักดนตรีขึ้นมาแสดงถวายหน้าพระที่นั่งเป็นจำนวนมากถึง ๒๕ คน มีทั้งเครื่องดนตรีพื้นบ้าน เครื่องดนตรีไทยภาคกลาง ไปจนถึงเครื่องดนตรีต่างชาติ

นักดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ได้รับคัดเลือกให้ขึ้นบรรเลงเพลงเดี่ยวถวายหน้าพระที่นั่งในครั้งนั้น มีจำนวนทั้งหมด ๓ ท่าน คือ ๑. นายสำราญ เกิดผล บรรเลงระนาดเอก เดี่ยวเพลงแขกมอญ ๓ ชั้น ๒. นายจำลอง เกิดผล บรรเลงฆ้องวงใหญ่ เดี่ยวเพลงกราวในชั้นเดียว ออกเดี่ยวเพลงสรรเสริญพระบารมี และ ๓. ครูวิเชียร เกิดผล บรรเลงฆ้องวงเล็ก เดี่ยวเพลงกราวในชั้นเดียว

ในการเดี่ยวครั้งนั้น นักดนตรีไทยจากวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๓ ท่านได้รับพระราชทานเข็มพระนามบริพัตรฯ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี

๑๘. งานมหกรรมรามายณะนานาชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๓๖ พรรษา วันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๔ ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

ในการจัดงานครั้งนั้น วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน ได้รับเชิญให้ทำการบรรเลง ๓ บทเพลง คือ เพลงดับนางลอย เพลงดับฤๅษีเสียงรูป และเพลงสมิงทองเทศเถา บรรเลงโดยวงปี่พาทย์เครื่องใหญ่ นายสำราญ เกิดผล เป็นผู้ควบคุมวง

๑๙. วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูนาฏศิลป์ และดนตรีไทยเนื่องในงานไหว้ครูบูชาคุณ ครูบุญยงค์ เกตุคง ณ โรงละครแห่งชาติ กรมศิลปากร กรุงเทพมหานคร

๒๐. วันที่ ๑-๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕ วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เข้าร่วมประชันวงปี่พาทย์ในงาน “แสงทิพย์ประลองปี่พาทย์” ครั้งที่ ๒ ได้ส่งเยาวชนในศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เข้าร่วมงานดังกล่าว โดยใช้ชื่อว่า พาทย์รัตน์ ๒ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้ควบคุมวง

๒๑. วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยในงานการบรรเลงเพลงจตุรภาคกาญจนาภิเษกสมโภช เนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๓๕ ณ หอประชุมสำนักงานใหญ่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ผู้ควบคุมวง คือ นายสำราญ เกิดผล ดังรายนามนักดนตรี ดังนี้

นายเดชา ฉัตรตรี

นายเมืองทอง เม้าราสี

นายอัคร ธรรมรงค์

นายฉัฐวุฒิ รักจิณี

นายปิยะ เทนโพธิ์

นายชเนศ อุกโทก

นายสุทัศน์ เมืองพรหม

นายพิรุณ บุญพบ

ค.ช. ทนงศักดิ์ เกิดผล

ค.ช. สมบัติร์ ไวยอรรถ

๒๒. วันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ สมาชิกนักดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ได้ร่วมบรรเลงดนตรีไทยกับวงดนตรีพาทย์โกศล ในงานเชิดชูเกียรติ “๑๒๐ ปี ๓ ครุดนตรีไทย” จอมพลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตร สุธมภ์นัฏ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และจางวางทั่ว พาทย์โกศล

ในการบรรเลงดนตรีไทยครั้งนั้น สมาชิกนักดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมบรรเลงเพลงไทย ๓ บทเพลง คือ ๑. ตระนิมิต ๒ ชั้น ๒. เพลงเขมรใหญ่ เถา ๓. เพลงพระอาทิตย์ชิงดวง ๓ ชั้น ต่อหน้าพระพักตร์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒๓. วันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๖ วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ควบคุมวง คือ นายสำราญ เกิดผล ร่วมงานประชันปี่พาทย์กับวงปี่พาทย์ บ้านบางกะปิ ผู้ควบคุมวง คือ นายพินิจ ฉายสุวรรณ ในงานประชันปี่พาทย์เชิงวิชาการ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพมหานคร

๒๔. วันศุกร์ที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗ วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้บรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยในงานจุฬาวาทิต ครั้งที่ ๑๑๗ ณ เรือนไทยแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การบรรเลงในครั้งนั้นใช้ชื่อวงว่า พาทย์รัตน ควบคุมวง โดยนายสำราญ เกิดผล บทเพลงที่บรรเลง คือ ๑. โหมโรงทยอยเดี่ยว ๒. เพลงสมิงทองเทศ เถา ๓. เพลงแขกมอญ เดี่ยวรอบวง ๔. ตับสังข์ศิลป์ชัย ๕. เพลงแขกสาย เถา ๖. เพลงจินเก็บบุปผา เถา ดังมีรายนามนักดนตรี ดังนี้

ปี่ใน	นายเมืองทอง เม้าราสี
ระนาดเอก	นายเมฆพัด สาริกะภูติ นายวัฒนา อ่อนสำลี
ระนาดทุ้ม	นางสาวปานหทัย สุคนธรส
ฆ้องวงใหญ่	นายวิเชียร เกิดผล
ฆ้องวงเล็ก	นายกำพู อักษร
ซอด้วง	นายธเนศ อุกโทก นางสาวกรทิพย์ แซ่มเชียง
ซออู้	นางสาวมะลิวัลย์ แสงสี
จะเข้	นายนวราช อภัยวงศ์ นายชนสัน นุชมาก นายอมรศิลป์ ศรีสวัสดิ์

กลองแขก	นายเชาว์วุฒิ อรุโณทอง
	นายคนุพล สงวนศิลป์
	นายพิรุณ บุญพบ
ฉิ่ง	นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี
ขับร้อง	รศ. จันทพร นวลเพ่ง
	นางสาววิภาพร เกิดผล
	นายณัฐกิตติ์ ชูทรัพย์
	นายทงศักดิ์ เกิดผล

๒๕. วันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗ วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมบรรเลงดนตรีไทยวงปี่พาทย์ไม้แข็งเครื่องใหญ่ในงาน “การบรรเลงปี่พาทย์เสภาวังหน้า” ครั้งที่ ๓ ณ ลานพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว บรรเลงเพลงชุดโหมโรงเย็น ดังมีรายนามนักดนตรีดังนี้

ผู้ควบคุมวง	นายสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ)
	นายสำเร็จ เกิดผล
	นายจำลอง เกิดผล
ปี่ใน	นายเมืองทอง เม้าราศรี
ระนาดเอก	นายวิเชียร เกิดผล
ระนาดทุ้ม	นายธงชัย คนตรีเสนาะ
ระนาดเอกเหล็ก	นายสุเทพ บุญจำเริญ
ระนาดทุ้มเหล็ก	นายพิรุณ บุญพบ
ฆ้องวงใหญ่	นายธเนศ อุกโทก
ฆ้องวงเล็ก	นายเกียรติศักดิ์ ดีช้าง
ตะโพน	นายบรรเลง ชิดท้วม
กลองทัด	นายประชุม ภิรมย์ภา
ฉิ่ง	นายพรชัย ผลนิโครธ

๒๖. วันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ วงปี่พาทย์บ้านหางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมบรรเลงดนตรีไทยวงปี่พาทย์ไม้แข็งเครื่องใหญ่ในงาน “การบรรเลงปี่พาทย์เสภาวังหน้า” ครั้งที่ ๔ ณ ลานพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว บรรเลงเพลงชุดโหมโรงกลางวัน

๒๗. วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูและครอบครูดนตรีไทย



ต่อหน้าพระพักตร์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสครบรอบ ๘๐ ปี นายสำราญ เกิดผล ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ดังมีรายนาม นักดนตรีดังนี้

ปี่ใน	นายสุวัฒน์ อรรถกฤษณ์
ระนาดเอก	นายวิเชียร เกิดผล
ระนาดทุ้ม	นายวรเทพ บุญจำเริญ
ฆ้องวงใหญ่	นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี
ฆ้องวงเล็ก	นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี
ตะโพน	นายศิเรก อรรถกฤษณ์
กลองทัด	นายวิฑูรย์ อรรถกฤษณ์
ฉิ่ง	นายธนศ อุกโทก

๒๘. วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ นายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์ บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมบรรเลงในงานวิศิษฏ์ศิลป์ปิ่นสยาม ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นการแสดงดนตรีไทยโดยครูอาวุโสชาย แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เนื่องในโอกาสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕๑ พรรษา

นายวิเชียร เกิดผล ได้บรรเลงระนาดเอก ในวงมโหรีพิเศษ ชุด “ถวายพระพร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครบ ๕๑ พรรษา” เพลงทยอยเขมร ๓ ชั้น และเดี่ยวระนาดเอกเพลงลาวแพน ๒ ชั้น

๒๙. วันพุธที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร่วมบรรเลงปี่พาทย์ในงานกำเนิด “ลักษณะไทย” ในราชอาณาจักรสยาม เสวนาประกอบการเปิดตัวหนังสือลักษณะไทย ครั้งที่ ๕ ของธนาคารกรุงเทพ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาและรวบรวมผลงานการบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยครั้งสำคัญของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังต่อไปนี้

รูปแบบและจุดประสงค์ของงานที่ วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำการบรรเลงและขับร้องเพลงไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ รูปแบบ คือ ๑. รูปแบบการบรรเลงแบบชาวบ้าน ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อรับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม และเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการประชันดนตรีปี่พาทย์ โดยมีวัดเป็นสถานที่ในการบรรเลงเป็นส่วน

ใหญ่ ๒. รูปแบบหน้าพระที่นั่ง เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการประชันดนตรีปี่พาทย์และการบรรเลง เพื่อรับเสด็จพระราชดำเนินตามงานต่างๆ และ ๓. การบรรเลงและขับร้องเพลงไทย เพื่อการบันทึกเสียง จุดประสงค์เพื่อเป็นการอนุรักษ์และการเผยแพร่สู่สาธารณชน



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ๒.๕ เครื่องดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เรื่องเครื่องดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์นายวิเชียร เกิดผล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโส และเป็นผู้ควบคุมวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคปัจจุบัน สามารถแบ่งกลุ่มเครื่องดนตรีปี่พาทย์ในวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้ ๑. เครื่องดนตรีปี่พาทย์ที่มีมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษตระกูลเกิดผล ในสมัยที่นายวน และนางซ้อน เกิดผล เป็นผู้นำและเป็นผู้ควบคุมวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. เครื่องดนตรีปี่พาทย์ที่เป็นของหลวงพ่อเทียม วัดกษัตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มอบให้แก่ นายวิเชียร เกิดผล และ ๓. เครื่องดนตรีปี่พาทย์ที่มีการสร้างขึ้นใหม่โดยการสนับสนุนของนายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี

จากการลงพื้นที่เพื่อสำรวจจำนวนเครื่องดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเก็บรักษาอยู่ที่บ้านของนายวิเชียร เกิดผล สามารถสรุปจำนวนเครื่องดนตรีปี่พาทย์ ทั้งเครื่องดนตรีวงปี่พาทย์ไทย และเครื่องดนตรีวงปี่พาทย์มอญ รวมถึงเครื่องหนัง และเครื่องประกอบจังหวะ ได้ดังนี้

๑. ระนาดเอก พร้อมพื้น จำนวน ๗ ราง
๒. ระนาดทุ้ม พร้อมพื้น จำนวน ๗ ราง
๓. ฆ้องไทยวงใหญ่ จำนวน ๓ วง
๔. ฆ้องไทยวงเล็ก จำนวน ๒ วง
๕. กลองเปิงมางพร้อมคอก จำนวน ๒ ชุด
๖. ตะโพนมอญ จำนวน ๔ ใบ
๗. ตะโพนไทย จำนวน ๒ ใบ
๘. ระนาดเอกเหล็ก พร้อมพื้น จำนวน ๒ ราง
๙. ระนาดทุ้มเหล็ก พร้อมพื้น จำนวน ๒ ราง
๑๐. ฆ้องกระแต จำนวน ๑ ราง
๑๑. กระดังง์โหม่ง จำนวน ๑ ชุด
๑๒. ฆ้องมอญวงใหญ่ จำนวน ๔ โคง
๑๓. ฆ้องมอญวงเล็ก จำนวน ๓ โคง
๑๔. กลองทัด จำนวน ๔ คู่
๑๕. กลองแขก จำนวน ๔ คู่

- ๑๖. กลองมลายู จำนวน ๑ คู่
- ๑๗. กลองตุ๊ก จำนวน ๑ คู่
- ๑๘. กลองโทนชาติรี จำนวน ๑ คู่
- ๑๙. เขม่ง จำนวน ๑ ใบ
- ๒๐. เครื่องประกอบจังหวะ ฉิ่ง ฉาบ กรับ จำนวน ๒ สำหรับ
- ๒๑. กลองสองหน้า จำนวน ๒ ใบ



ภาพที่ ๒.๒๔ ภาพกลุ่มเครื่องดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นอกจากวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีเครื่องดนตรีปี่พาทย์ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่า ในอดีต ยุคที่นายสังเวียน เกิดผล เป็นผู้นำและผู้ควบคุมวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังมีการสร้างโต๊ะวางเครื่องดนตรีไทย และเก้าอี้ที่นั่งสำหรับนักดนตรีอีกด้วย ซึ่งประกอบด้วยโต๊ะวางเครื่องดนตรีไทยประเภทวงปี่พาทย์ เครื่องคู่จำนวน ๑ สำหรับ พร้อมเก้าอี้ที่นั่งสำหรับนักดนตรีจำนวน ๑ สำหรับ และโต๊ะวางเครื่องดนตรีไทยประเภทวงปี่พาทย์มอญเครื่องคู่จำนวน ๑ สำหรับ พร้อมด้วยเก้าอี้ที่นั่งสำหรับนักดนตรีจำนวน ๑ สำหรับ โดยโต๊ะวางเครื่องดนตรีและเก้าอี้ที่นั่งสำหรับนักดนตรีทั้งหมดทำด้วยไม้สักอย่างดีฝีมือของนายไช้ฮู้ (ไม่ทราบนามสกุล) ช่างไม้ชาวจีน ญาติทางฝ่ายของนายวน เกิดผล

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงสำหรับโต๊ะวางเครื่องดนตรีไทย และเก้าอี้นั่งสำหรับนักดนตรีไทย ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

โต๊ะเก้าอี้ชุดนี้ ตามจริงแล้วสร้างสมัยอัสสัมชัญ เพราะทางรัฐไม่ต้องการให้นั่งเล่นดนตรีกับพื้นตามอย่างแต่ก่อน มันมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ก็เหมือนกับต้องมีบัตรนักดนตรีนั่นแหละ แล้วอีกอย่าง ตอนนั้นที่บ้านใหม่เราได้รับอนุญาตให้เปิดอมรบาททางดนตรีจากกรมศิลปากร ฉะนั้นเราก็สร้างขึ้นเพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นมาตรฐาน

(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)



ภาพที่ ๒.๒๕ ภาพกลุ่มเครื่องดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

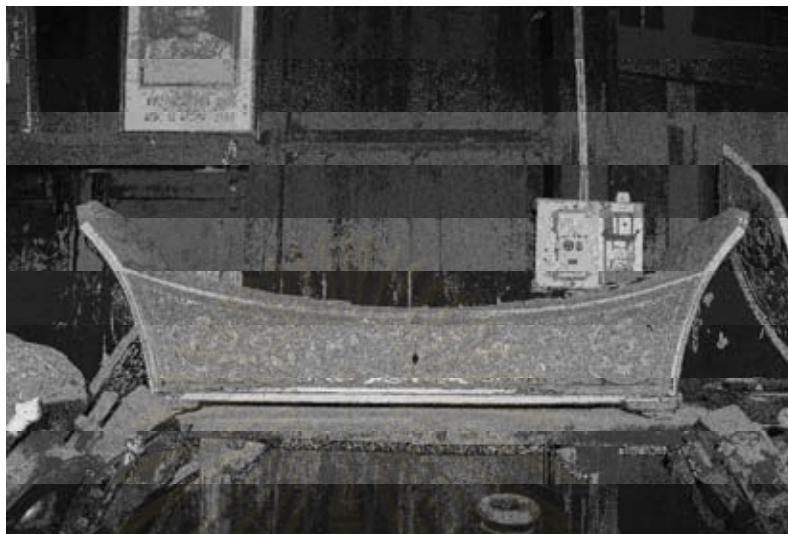




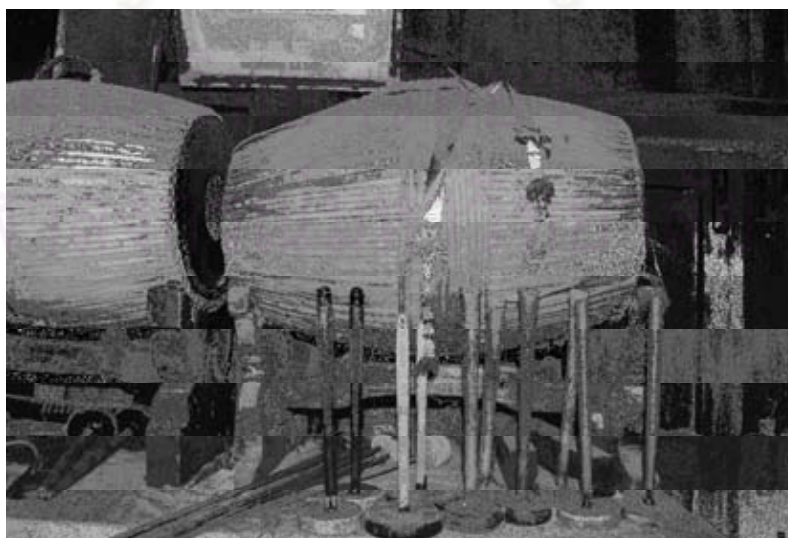
ภาพที่ ๒.๒๖ ภาพกลุ่มเครื่องดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๒.๒๗ ภาพรางระนาดเอก



ภาพที่ ๒.๒๘ ภาพรางระนาดทุ้ม



ภาพที่ ๒.๒๙ ภาพตะโพนไทยของหลวงพ่อเทียม วัดกษัตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๒.๓๐ ภาพหน้าพระมอญวงใหญ่ที่ชำรุด



ภาพที่ ๒.๓๑ ภาพโตะวางเครื่องดนตรีไทย (กลองทัด)  
ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๒.๓๒ ภาพโตะวางเครื่องดนตรีไทย (กระจังโหม่ง)  
ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

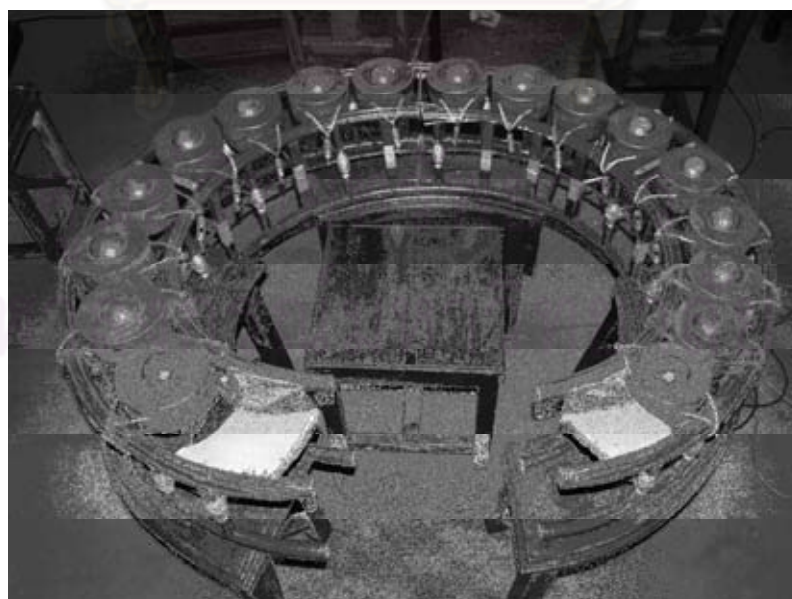


ภาพที่ ๒.๓๓ ภาพโตะวางเครื่องดนตรีไทย (ระนาดทุ้ม)  
ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา





ภาพที่ ๒.๓๔ ภาพโตะวางเครื่องดนตรีไทย (ตะโพน)  
ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๒.๓๕ ภาพโตะวางเครื่องดนตรีไทย (ฆ้องวงใหญ่)  
ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา





ภาพที่ ๒.๓๖ ภาพเก้าอี้นั่งสำหรับนักดนตรีไทย  
ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาเรื่องเครื่องดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. เครื่องดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้ ๑. เครื่องดนตรีที่เป็นมรดกตกทอดมาตั้งแต่ครั้งนายวน เกิดผล เป็นผู้นำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. เครื่องดนตรีไทยของหลวงพ่อเทียม วัดกษัตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ได้มอบไว้ให้กับนายวิเชียร เกิดผล ๓. เครื่องดนตรีที่สร้างขึ้นใหม่ โดยนายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นนายทุนในการจัดซื้อ เพราะนายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี มีฐานะทางการเงินที่มั่นคง จึงได้สละทรัพย์ส่วนตัวเพื่อจัดซื้อเครื่องดนตรีปี่พาทย์ชุดดังกล่าว

๒. ในอดีตวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังมีการจัดสร้างโต๊ะวางเครื่องดนตรี และเก้าอี้นั่งสำหรับนักดนตรีไทย ซึ่งประกอบด้วยโต๊ะวางเครื่องดนตรี

และเก้าอี้หนังสำหรับวงปีพาทย์ไทยเครื่องคู่ จำนวน ๑ สำหรับ และโต๊ะวางเครื่องดนตรี และเก้าอี้หนัง สำหรับวงปีพาทย์มอญเครื่องคู่อีกจำนวน ๑ สำหรับ เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐ ที่ต้องการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงวัฒนธรรมการบรรเลงดนตรีไทย จากการนั่งบรรเลงกับพื้น ตามอย่างชาวบ้านทั่วไปให้มีโต๊ะและเก้าอี้สำหรับวางเครื่องดนตรี และสำหรับนักดนตรีนั่งบรรเลง



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ๒.๖ พิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำหรับเรื่องพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ข้อมูลบุคคล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโส แห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่ละท่านได้กล่าวถึงพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีต ว่า

พิธีไหว้ครูไม่ว่าจะที่ไหนในสมัยก่อนมันก็ไม่มีดนตรีทั้งนั้นแหละ พิธีการ หรือวิธีการ ไม่ว่าจะคำอ่านหรือว่าอะไรของการไหว้ครูก็จะเหมือนๆ กัน การประกอบประเพณีแต่เดิมนั้นมันไม่มีดนตรี สุดแต่แต่ว่าผู้ประกอบพิธี จะมีคำอ่าน โองการอย่างไร รู้แต่พิธีไหว้ก็เหมือนๆ กัน

สมัยก่อนที่บ้านของครู ที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบนนั้น ครูที่มาอ่าน โองการจริงๆ แล้ว คนแรกเลยที่ครูจำได้ คือ ครูซุ่ม (ไม่ทราบนามสกุล) ตอน หลังๆ ก็มีหม่อมจรรยา สุขสวัสดิ์ แล้วก็ท่านครูอาจ แล้วก็มาครูเลยนะ

ครูจำไม่ได้ว่าครูซุ่มแกมาจากไหนอะไรยังไง เพราะเราเด็กมากตอนนั้น แต่ จำได้ว่าเขาเรียกกันว่า ครูซุ่มๆ เวลาจัดก็จัดที่บ้านครูสังเวียนที่นั่นบ้านเดียวนะ (สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีต พบว่า พิธีไหว้ครูในอดีตของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่มีดนตรีปี่พาทย์บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู แต่เป็นการประกอบพิธีตามธรรมดา โดยมีครูผู้ประกอบพิธีในอดีต คือ ครูซุ่ม (ไม่สามารถสืบค้นนามสกุลได้) ในสมัยต่อมา ผู้ประกอบพิธีไหว้ครู คือ ครูอาจ สุนทรครูหม่อมจรรยา สุขสวัสดิ์ และนายสำราญ เกิดผล เป็นครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

นายสำเร็จ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีต ว่า

พิธีไหว้ครูดนตรีไทยที่บ้าน ตั้งแต่ดั้งเดิมมาก็จะจัดทุกปี สุดแต่แต่ที่เราจะว่างงานตอนช่วงระยะเวลาไหน แต่จะเป็นเดือนที่มีผลไม้ออกมามาก เพราะสมัยก่อนนั้นผลไม้มันออกตามฤดูกาล มันไม่ได้ออกตลอดปีอย่างกับสมัยนี้ มันมีแต่ละหน้า หน้าผลไม้มันเขาก็จะไหว้กัน

ไหว้ครูก็หมายถึงเราจะไหว้ที่นี้เราก็กงานนี้ ขกงานเลย คือว่าเราต้องเว้นงานไปนะ คนที่มารวมกันก็เยอะนะ สมัยนั้นมันไม่ได้เรียกชื่อ ไม่ได้เรียกเพลงอะไร ว่าปากเปล่าไปตามธรรมดา ช่วงหลังนี้ครูอาจท่านมาอ่านนะ ครูของท่านไม่ได้อ่าน เพราะว่าครูอาจท่านอาวุโส

การที่เราจะไหว้ครู คือว่าผู้ที่เป็นแล้ว เป็นครูบาอาจารย์ประสิทธิ์ประสาท จึงจะเป็นผู้ที่อ่าน โองการ ได้ ไม่ใช่ว่าอยู่ๆ แล้วจะเป็นผู้อ่านโองการ คนไหว้ครูไม่ได้ เดี่ยวนี้สายเราก็ไม่มีใครแล้ว มีแต่พี่ราญ มีตาปึก (นายอุทัย พาทย์โกศล) ก็ตายไปแล้ว ครูอาจท่านถ่ายทอดให้  
(สำเร็จ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำเร็จ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีต พบว่า พิธีไหว้ครูในอดีตของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะไม่มีดนตรีปี่พาทย์บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู แต่จะเป็นการประกอบพิธี ตามธรรมดา ครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูในอดีต ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ครูอาจ สุนทร หลังจากนั้นคือ นายสำราญ เกิดผล เป็นครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

นายจำลอง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีต ว่า

สมัยก่อนนั้นเวลาจัดงานไหว้ครูก็ต้องไปจัดที่บ้านอาเวียนเขาสี เพราะว่าเครื่องดนตรีอะไรต่างๆ มันอยู่ที่นั่นทั้งหมด สมัยก่อนที่ครูทันทก็ครูอาจ ครูอาจ

ท่านเป็นคนอ่าน แล้วก็มาที่ราษฎร ก็เท่านั้น ส่วนเรื่องอื่นๆ ก็มีลูกศิษย์ของที่บ้านนี้แหละที่มาร่วมงาน

สมัยก่อนนั้นคนตรีอะไรต่างๆ มันไม่มีหนี ก็อ่านกันไปเท่านั้น มาสมัยหลังๆ นี้แหละ แล้วมาปัจจุบันนี้ก็มาจัดที่วัด วัดบำรุงธรรม เพราะที่บ้านเจ้าเชียรมันแคบ ทนายเรื่องศักดิ์เขาออกสตางค์ให้ ครูก็ไปร่วมงานอยู่ทุกปี การจัดก็เหมือนๆ กันนั้นแหละ

(จำลอง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายจำลอง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีต พบว่า สถานที่จัดงานพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีต จะจัดขึ้นที่บ้านของนายสังเวียน เกิดผล ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภายหลังได้มีการย้ายสถานที่จัดงานพิธีไหว้ครูมาจัดที่วัดใหม่บำรุงธรรม (วัดสะพานยาว) เนื่องจากบ้านของนายสังเวียน เกิดผล มีเนื้อที่รองรับบุคคลที่เดินทางมาร่วมงานไม่เพียงพอต่อความต้องการ

นายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีต ว่า

เมื่อสมัยที่ครูอาจท่านมาอ่านนะ ท่านจะจัดเป็น ๓ ที่ ตั้งไว้เลยเชียว คือว่าเราก็ไม่ได้จัดอะไรใหญ่โตหรอกนะ สมัยนั้นที่เขาจัดกันก็จะตั้งพระพุทธรูปอยู่ตรงกลาง เทพอยู่ทางฝั่งซ้ายมือ แล้วพระพิราพจะตั้งอยู่ที่ทางขวามือ

ส่วนใหญ่แล้วในอดีตนั้นก็จัดกันอยู่ที่บ้านพ่อนี้แหละ ก็คือบ้านของฉันนะ ที่นี้แหละ แต่ว่ามาสมัยนี้มันไม่ไหวแล้ว เพราะว่าสถานที่อะไรต่ออะไรมันไม่ไหว บ้านจะพังเอาเพราะคนมากันเยอะแล้วอีกอย่างหนึ่งบ้านเราไม่มีสถานที่ถ้าเราตั้งเดินได้อะไรได้มันก็ดี แต่นี้มันไม่มีสถานที่ไง มันหมดเลย ก็เลยต้องไปจัดที่วัดบำรุงธรรม



แต่ว่าที่ฉันทันนั้นก็คือครูอาจเป็นคนอ่าน ในสมัยก่อนนั้นท่านจะเป็นคนอ่าน แล้วก็มาพี่ราญ หม่อมจรรยาเขาก็มาบ้างนะ รู้สึกว่าจะเคยมาอ่านอยู่เหมือนกัน แต่ว่าเขาจะไปอีกสาย ไปทางสายโชนสายอะไรพวกนั้น

คือว่าหน้าพาทย์เขาจะเรียกไม่เหมือนกันนะ ระหว่างทางดนตรีกับพวกนาฏศิลป์ ถ้าเราเรียกของดนตรีไทยแล้ว เราจะไม่มีบาทสกุณินะ ไม่มีโคมเวียน แต่ว่าสมัยนี้มันแปรอะไปหมดแล้ว ถ้าของพี่ราญอ่าน หรือว่าที่บ้านนี้อ่านเขาจะไม่มียะนะ

(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีต พบว่า สถานที่จัดงานพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีต จะจัดขึ้นที่บ้านของนายสังเวียน เกิดผล ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภายหลังได้มีการย้ายสถานที่จัดงานพิธีไหว้ครูมาจัดที่วัดใหม่บำรุงธรรม (วัดสะพานยาว) เนื่องจากบ้านของนายสังเวียน เกิดผล มีเนื้อที่รองรับบุคคลที่เดินทางมาร่วมงานไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ครูอาจ สุนทร ครูหม่อมจรรยา สุขสวัสดิ์ และนายสำราญ เกิดผล เป็นครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

จากการเข้าร่วมงานพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๑๗-๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ กิจกรรมนี้ถือได้ว่ามีความสำคัญต่อนักดนตรีไทยอย่างมาก เพราะเป็นงานที่จัดขึ้นเพื่อระลึกถึงพระคุณของบูรพาจารย์ทางด้านดนตรีไทย ทั้งครูที่เป็นเทวดา ฤๅษี อสูร ครุมนุชย์ที่ได้เสียชีวิตไปแล้ว และครูที่ยังดำรงชีวิตอยู่ในปัจจุบัน

กำหนดวันงานพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบนในปัจจุบันนั้น โดยส่วนใหญ่จะจัดให้ตรงกับวันอาทิตย์ เพราะถือว่าเป็นวันที่มีความสะดวก ผู้คนส่วนใหญ่ทั้งนักดนตรีไทย ลูกศิษย์ นักเรียน นักศึกษา หรือผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมพิธีต่างวางเว้นจากการทำงาน เนื่องจากวันอาทิตย์เป็นหยุดงานของทางราชการ

เมื่อได้วันและเวลาที่เหมาะสมแล้ว ทางวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะแจ้งกำหนดวันและเวลาของงานพิธีไหว้ครูดนตรีไทยที่จะจัดขึ้นไปตามเครือข่ายพี่น้องและเหล่าลูกศิษย์ในสายต่างๆ ซึ่งวันงานจะใช้เวลา ๒ วัน คือ วันสุกดิบ และวันงานประกอบพิธีไหว้ครู วันสุกดิบจะดำเนินการเรื่องการทำความสะอาดอาคารสถานที่ที่ใช้ประกอบพิธีไหว้ครู ซึ่งในปัจจุบันจะจัดขึ้นที่ศาลาวัดบำรุงธรรม ทำความสะอาดเครื่องดนตรีปีพาทย์ และเตรียมความพร้อมในเรื่องข้าวของเครื่องใช้ที่จะนำมาเข้าร่วมในพิธีไหว้ครู และจัดเตรียมเครื่องสังเวย ฯลฯ

ในช่วงเย็นของวันสุกดิบจะมีพิธีสวดมนต์เย็น โดยคณะสงฆ์จากวัดบำรุงธรรม หลังจากนั้นจะมีการบรรเลงดนตรีถวายมือ โดยทางวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะเชิญวงดนตรีไทยทั้งวงจากส่วนราชการ และวงดนตรีไทยจากชาวบ้านทั่วไปมาร่วมบรรเลงถวายมือในช่วงค่ำ เช่น วงเครื่องสายจากจังหวัดสิงห์บุรี วงปีพาทย์ไม้แข็งจากกรมศิลปากร วงปีพาทย์ไม้แข็งจากวัดสัมเกลียง วงปีพาทย์ไม้แข็งจากบ้านอรรถกฤษณ์ วงปีพาทย์ไม้แข็งจากวงศ. เสนิพงษ์ วงปีพาทย์ไม้แข็งจากวงกองดุริยางค์ทหารเรือ ฯลฯ

วันงานจะตรงกับวันอาทิตย์ พิธีการไหว้ครูจะเริ่มขึ้นตั้งแต่เวลาประมาณ ๐๘.๐๐ น. โดยผู้ประกอบพิธีไหว้ครูในแต่ละปีจะเป็นครูอาวุโสของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายตำราญ เกิดผล ส่วนวงปีพาทย์ที่บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย โดยส่วนใหญ่จะมีนายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นผู้ดูแล และเป็นผู้บรรเลงระนาดเอกด้วยตนเอง ส่วนสมาชิกนักดนตรีท่านอื่นๆ จะเป็นนักดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสมาชิกนักดนตรีไทยจากวงดนตรีปีพาทย์วงอื่นๆ เช่น วงปีพาทย์บ้านอรรถกฤษณ์ หรือสมาชิกนักดนตรีจากวงปีพาทย์บ้านบางลำพู เป็นต้น

เริ่มต้นพิธีด้วยการอัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นักดนตรีไทยทั้งหลายให้ความเคารพนับถือ ครูเทพทางดนตรีและนาฏศิลป์ ตลอดจนครูที่ล่วงลับไปแล้ว มาสู่ประรำพิธี มีการถวายเครื่องสังเวยต่างๆ ในประรำพิธีจะมีการจัดโต๊ะหมู่บูชาสำหรับตั้งศิระ โขนเทพเจ้าทางดนตรีต่างๆ เช่น พระอิศวร พระนารายณ์ พระพรหม พระประคนธรรพ พระปัญจสีขร พระวิษณุกรรม พระภคตมุนี พระพิราพ และพระคเณศ มาจัดวางอย่างเป็นระเบียบ มีการนำรูปบุคคลสำคัญทางดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ล่วงลับไปแล้วมาเข้าร่วมในประรำพิธีด้วย เช่น รูปครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล รูปครูอาจ สุนทร รูปครูฉัตร สุนทรวาทีน รูปครูช่อ สุนทรวาทีน ครูเพชร จรรย์นาฎย์ ครูเทียบ คงลายทอง ครูพุ่ม บาปยุวาทย์ รูปนายสังเวียน เกิดผล รูปนายสวง เกิดผล รูปนายสมนึก บุญจำเริญ รูปนายเทียมเทพ บุญจำเริญ ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีการนำเครื่องดนตรีไทยต่างๆ เข้าร่วมพิธีด้วย

เมื่อเสร็จพิธีการจะมีกิจกรรมการครอบครูเพื่อประสิทธิ์ประสาทวิชาทางด้านดนตรีไทยให้แก่ผู้ที่เข้าร่วมในพิธี เช่น การครอบศีรษะถวายให้แก่ผู้ที่เข้าร่วมพิธี การครอบเพื่อเรียนดนตรีไทยเบื้องต้น การจับมือเพื่อต่อเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง การมอบให้เป็นครูอาจารย์เพื่อไปสอนผู้อื่นต่อ ซึ่งในระหว่างที่ครูผู้ทำพิธีดำเนินพิธีการอยู่นั้น มีการจัดวงดนตรีเพื่อบรรเลงถวายมือด้วยเช่นกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นวงดนตรีจากลูกศิษย์ และสมาชิกนักดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทางด้านผู้เข้าร่วมงานพิธีให้ วัครูของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยส่วนใหญ่จะประกอบด้วยนักดนตรีภายในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน ซึ่งมีทั้งบุคคลที่อยู่ในสายตระกูลเกิดผล และบุคคลที่อยู่นอกสายตระกูลเกิดผล และประกอบด้วยนักดนตรีไทยจากภายนอก ที่เดินทางมาร่วมพิธี โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นลูกศิษย์ในสายต่างๆ และนักดนตรีที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดจะเดินทางมาร่วมพิธีด้วยเช่นกัน



ภาพที่ ๒.๓๗ ภาพพระสงฆ์กำลังเจริญพุทธมนต์ในช่วงเย็น  
ในวันสุกดิบงานให้วัครูของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

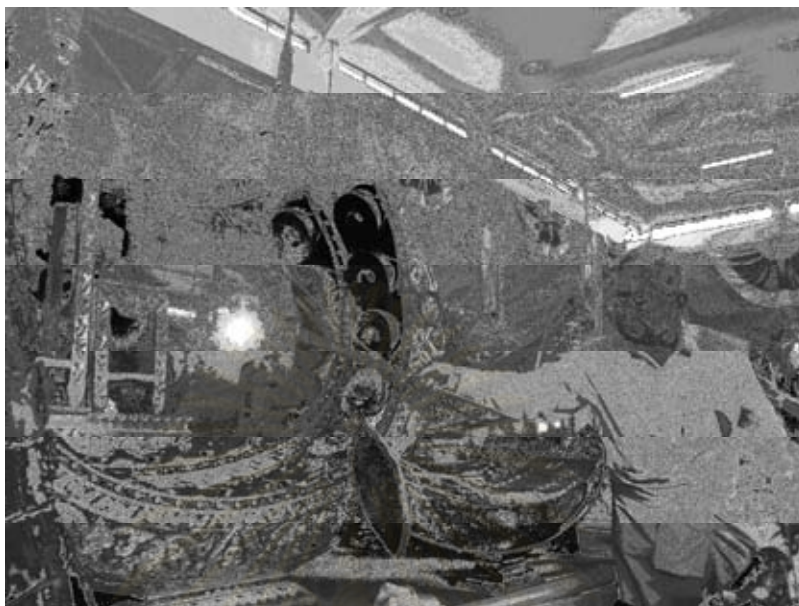


ภาพที่ ๒.๓๘ ภาพวงดนตรีปี่พาทย์จากกรุงเทพมหานครเข้าร่วมบรรเลงถวายมือ  
ในวันสุกดิบงานไหว้ครูของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๒.๓๙ ภาพประรำพิธีไหว้ครูในงานพิธีไหว้ครูของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา





ภาพที่ ๒.๕๐ ภาพนายสำราญ เกิดผล กำลังเจิมเครื่องดนตรีไทย  
ในงานพิธีไหว้ครูของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาเรื่องพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. พิธีไหว้ครูดนตรีไทยเป็นประเพณีที่ดึกดำบรรพ์ที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดขึ้นเพื่อแสดงความกตัญญูต่อครูอาจารย์ทางด้านดนตรีไทย ทั้งเทพสังคีตอาจารย์ และครูมนุษย์ที่ได้ล่วงลับจากโลกนี้ไปแล้ว กิจกรรมนี้จัดขึ้นตั้งแต่ในอดีตที่นายวน เกิดผล เป็นผู้นำวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนกระทั่งถึงยุคปัจจุบันที่นายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้นำวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. ในสมัยก่อนครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เท่าที่สามารถสืบค้นข้อมูลได้ คือ ครูชุ่ม (ไม่ทราบนามสกุล) ครูอาจ สุนทร และครูหม่อมจรรยา สุขสวัสดิ์ ในปัจจุบันผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายสำราญ เกิดผล



๓. สถานที่จัดพิธีไหว้ครูดนตรีไทยในสมัยก่อน จะจัดขึ้นที่บ้านของนายสังเวียน เกิดผล แต่ในภายหลัง ได้ย้ายมาจัดที่ศาลาการเปรียญของวัดใหม่บำรุงธรรม เนื่องจากบ้านของนายสังเวียน เกิดผล มีพื้นที่ไม่อำนวยต่อการจุนจูนจำนวนมาก

๔. พิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในแต่ละปีจะมีการจัดประชันวงดนตรีปีพาทย์ โดยการเชิญวงปีพาทย์ต่างๆ มาร่วมบรรเลงประชัน ในช่วงค่ำของวันสุขดิบ หรือมีการบรรเลงและขับร้องเพลงไทยหลังจากพิธีไหว้ครูดนตรีไทยเสร็จสิ้นแล้ว

### สรุปท้ายบท

จากการศึกษาหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริบทของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ๑. ความเป็นมา ๒. ทำเลที่ตั้ง ๓. สายการรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ๔. ผลงานการบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยครั้งสำคัญ ๕. เครื่องดนตรีไทย และ ๖. กิจกรรมพิธีไหว้ครูดนตรีไทย สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีต้นกำเนิดมาตั้งแต่ประมาณ ต้นยุครัตนโกสินทร์ โดยมีนายวน เกิดผล เป็นผู้ก่อตั้งกิจการ และนอกจากจะมีกิจการในเรื่องดนตรีปีพาทย์แล้ว นายวน เกิดผล ยังเป็นผู้ริเริ่มกิจการต่างๆ ภายในบ้าน คือ หนังกใหญ่ แตรวง อังกะลุง และลิเก อีกด้วย ซึ่งกิจการต่างๆ เหล่านี้ สมาชิกภายในครอบครัวตระกูลเกิดผลจะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไปตามความถนัดและความสามารถของแต่ละคน

วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถแบ่งยุคต่างๆ โดยใช้ตัวบุคคลที่เป็นผู้นำของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเกณฑ์ ในการแบ่งยุคได้ ดังนี้ ๑. ยุคของนายวน เกิดผล ๒. ยุคของนายสังเวียน เกิดผล และ ๓. ยุคของนายวิเชียร เกิดผล ซึ่งผู้นำของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทุกคนล้วนแต่เป็นบุคคลในสายตระกูลเกิดผลทั้งสิ้น

๒. ทำเลที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา ในสมัยก่อนจะเรียกพื้นที่ตั้งนี้ว่า บ้านเกาะ หรือบ้านโรง พื้นที่ในปัจจุบันเป็นพื้นที่ผืนใหม่ที่นายวิเชียร เกิดผล ได้ซื้อต่อมาจากนายกมล มหาทุมรัตน์ เจ้าของพื้นที่ผืนดังกล่าว เพราะพื้นที่ตั้งในอดีตได้ถูกกระแสน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยากัดเซาะจนกระทั่งพังลงตามลำดับ

๓. สายการรับมอบผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นสายของบ้านพาทย์โกศล โดยมีหลวงกัลยาณมิตตาวาสเป็นต้นสาย ต่อมานายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยต่อจากครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร ในภายหลังนายสำราญ เกิดผล ได้มอบกรรมสิทธิ์การเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยให้แก่บุคคลอีก ๗ ท่านเท่านั้น คือ ๑. นายสำเร้ง เกิดผล ๒. นายจำลอง เกิดผล ๓. นายกาหลง พึ่งทองคำ ๔. นายวิเชียร เกิดผล ๕. นายศิวศิษย์ นิลสุวรรณ ๖. นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี และ ๗. นายถนอม มหาอำนาจ

๔. รูปแบบงานบรรเลงที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำการบรรเลงและขับร้องเพลงไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ รูปแบบ คือ ๑. รูปแบบการบรรเลงแบบชาวบ้าน ๒. รูปแบบหน้าพระที่นั่ง และ ๓. การบรรเลงและขับร้องเพลงไทยเพื่อการบันทึกเสียงในโอกาสต่างๆ

๕. เครื่องดนตรีไทยของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปัจจุบันแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้ ๑. เครื่องดนตรีที่ตกทอดมาตั้งแต่ครั้งนายวน เกิดผล เป็นผู้นำวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. เครื่องดนตรีของหลวงพ่อเทียม วัดกษัตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ได้มอบไว้ให้กับนายวิเชียร เกิดผล และ ๓. เครื่องดนตรีที่สร้างขึ้นใหม่ โดยมีนายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นนายทุนในการจัดซื้อ

๖. พิธีไหว้ครูดนตรีไทยเป็นประเพณีที่ดั้งเดิม ที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดขึ้นเพื่อแสดงความกตัญญูต่อครูอาจารย์ทางด้านดนตรีไทย ทั้งเทพสังคีตอาจารย์ และครูมนุษย์ที่ได้ล่วงลับจากโลกนี้ไปแล้ว กิจกรรมนี้จัดขึ้นตั้งแต่ในอดีตที่นายวน เกิดผล เป็นผู้นำวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จนกระทั่งถึงยุคปัจจุบันที่นายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้นำวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## บทที่ ๓

### การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

งานวิจัยเรื่องการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นี้ ผู้วิจัยได้แบ่งศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยเนื้อหาในบทนี้จะเกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นสำคัญ โดยแบ่งหัวข้อที่จะทำการศึกษาออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

#### ๓.๑ ประวัติบุคคลข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

๓.๒ การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓.๓ การฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓.๔ บรรยาการการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

#### ๓.๑ ประวัติบุคคลข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้สืบหาข้อมูลและลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลสัมภาษณ์จากบุคคลข้อมูล โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาหาตัวแทนบุคคลข้อมูลดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. ในอดีตหรือปัจจุบันบุคคลข้อมูลจะต้องเป็นสมาชิกนักดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒. บุคคลข้อมูลจะต้องเป็นลูกศิษย์โดยตรงของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓. ในปัจจุบันบุคคลข้อมูลยังคงมีความสัมพันธ์หรือมีการติดต่อไปมาหาสู่กับวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่เสมอ
๔. บุคคลข้อมูลต้องมีอายุตั้งแต่ ๒๕ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป
๕. บุคคลข้อมูลสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในเรื่องต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยสามารถรวบรวมบุคคลข้อมูลได้ ๑๘ คน และแบ่งออกเป็นจำนวน ๕ กลุ่ม ดังนี้

๓.๑.๑ นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๕ คน คือ ๑. นายสำราญ เกิดผล ๒. นายสำเริง เกิดผล ๓. นายจำลอง เกิดผล ๔. นายวิเชียร เกิดผล ๕. พระจันทสโร (นายวัฒน์ เกิดผล)

๓.๑.๒ สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครื่องสายตระกูลเกิดผล จำนวน ๔ คน คือ ๑. นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี ๒. นายพนรัตน์ สุขเสียงศรี ๓. นายวรเทพ บุญจำเริญ ๔. นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ

๓.๑.๓ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๓ คน คือ ๑. นายศิวิชัย นิลสุวรรณ ๒. นายอุเทน เปี้ยหล่อ ๓. นายพรชัย ผลนิโครธ

๓.๑.๔ เขาวชนจากสถานสงเคราะห์ ที่เข้าร่วมศึกษาดนตรีไทย ณ ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุสรณ์ปี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๔ คน ๑. นายเมืองทอง เม้าราสี ๒. นายกรมงคล ธรรมรงค์ ๓. นายพนกฤษ บุญพบ ๔. นายชนเสศ อุกโทก

๓.๑.๕ บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรี ในวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๒ คน คือ ๑. นายณัฐวุฒิ รักจิณี ๒. นายเกียรติศักดิ์ ศิขัง

ในส่วนของประวัติบุคคลข้อมูลทั้ง ๑๘ คน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการลงพื้นที่ภาคสนาม ทำการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูลทั้ง ๑๘ คน และนำมาเรียบเรียงขึ้นใหม่เองทั้งหมด ดังนี้

### ๓.๑.๑ นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓.๑.๑.๑ นายสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ) ปัจจุบันอายุ ๘๓ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ เกิด ณ บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บิดาชื่อ นายหงส์ เกิดผล มารดาชื่อ นางสาว เกิดผล (บิดาและมารดาประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย)

นายสำราญ เกิดผล เป็นบุตรลำดับที่ ๗ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด ๕ คน คือ ๑. นางศิริ บุญจำเริญ ๒. นายสงว เกิดผล ๓. นางสาวสวัสดิ์ เกิดผล ๔. นายกิม เกิดผล ๕. นางสมถวิล กลิ่นสุคนธ์ ๖. นางแสง ดันตะตัญย ๗. นายสำราญ เกิดผล ๘. นางลออ เกิดผล ๙. นายจำลอง เกิดผล

นายสำราญ เกิดผล จบการศึกษาสายสามัญระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนวัดจันทร์ประเทศ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านดนตรี นายสำราญ เกิดผล ศึกษาดนตรีไทยขึ้นพื้นฐานจากบรรพบุรุษในสายตระกูลเกิดผล ต่อมาได้เรียนปี่พาทย์กับครูเพชร จรรย์นาฎย์ ศึกษาดนตรีไทยโดยเฉพาะเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์จากครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร จนมีความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นอย่างถ่องแท้



ภาพที่ ๓.๑ ภาพนายสำราญ เกิดผล

นอกจากนี้ยังมีความรู้ด้านทฤษฎีเพลงไทยและสามารถอ่านเขียนโน้ตสากลได้อย่างแตกฉาน ในอดีตเป็นคนระนาดเอกประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับเลือกให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)

ด้านชีวิตครอบครัว นายสำราญ เกิดผล สมรสกับนางทองอาบ เกิดผล (คนตรี) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีบุตรธิดาทั้งหมด ๗ คน คือ ๑. จ.ศ.อ. สุนทร เกิดผล ๒. นางอุบล เกิดผล ๓. นางเพียงจันทร์ ศรีโยธา ๔. นางสาวจันทร์เพ็ญ เกิดผล ๕. นางสาวสุทธิลักษณ์ เกิดผล ๖. นางสาวอุษา เกิดผล ๗. นายคงเดช เกิดผล

ปัจจุบันนายสำราญ เกิดผล เป็นอาจารย์ประจำแขนงวิชาดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และเป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัย ณ บ้านเลขที่ ๒๓ หมู่ ๕ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา





ภาพที่ ๓.๒ ภาพนายสำเร็จ เกิดผล

๓.๑.๑.๒ นายสำเร็จ เกิดผล ปัจจุบันอายุ ๘๑ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๔๖๒  
เกิด ณ บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
บิดาชื่อ นายสังเวียน เกิดผล มารดาชื่อ นางทองย้อย เกิดผล (บิดาประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย)

เนื่องจากบิดาของนายสำเร็จ เกิดผล มีภรรยา ๒ คน ดังนั้นนายสำเร็จ เกิดผล จึงมีพี่น้อง  
รวมทั้งหมด ๖ คน ดังนี้ บุตรธิดาที่เกิดจากนางทองย้อย คือ ๑. นายสำเร็จ เกิดผล  
๒. นางจุไร นิลมงคล ๓. นางสาวเบญจา เกิดผล บุตรธิดาที่เกิดจากนางชั้น คือ  
๑. นางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) ๒. นายวิเชียร เกิดผล ๓. นางสาวศรีทอง เกิดผล

นายสำเร็จ เกิดผล จบการศึกษาสายสามัญระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔  
จากโรงเรียนปทุมวิทยาคาร ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านดนตรี นายสำเร็จ เกิดผล ศึกษาดนตรีไทยขั้นพื้นฐานจากบรรพบุรุษในสายตระกูล  
เกิดผล และศึกษาดนตรีไทยโดยเฉพาะเครื่องดนตรีฆ้องวงใหญ่และเครื่องหนัง  
จากครุฑมิตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน ครูอาจ สุนทร และครูสวาง เกิดผล

นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาวิชาช่างในการสร้างและซ่อมเครื่องดนตรีไทย จากครูช่อ สุนทรวาทินอีกด้วย ในอดีตเป็นคนฆ้องวงใหญ่และคนเครื่องหนังประจำวงปี่พาทย์ บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชีวิตครอบครัว นายสำเร็จ เกิดผล สมรสกับนางทองหล่อ เกิดผล (ป้อมเงิน) เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๓ มีบุตรธิดาทั้งหมด ๗ คน คือ ๑. นางวัชรวิ เกิดผล ๒. นางอัชรา เกิดผล ๓. นางสุกัญญา เกิดผล ๔. นายเรืองชัย เกิดผล ๕. นางเจริญใจ เกิดผล ๖. นางสกุลตา เกิดผล ๗. นายทินกร เกิดผล

ปัจจุบันนายสำเร็จ เกิดผล เป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัย ณ บ้านเลขที่ ๓๗ หมู่ ๑ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๓.๓ ภาพนายจำลอง เกิดผล

๓.๑.๑.๓ นายจำลอง เกิดผล ปัจจุบันอายุ ๗๕ ปี เกิดเมื่อวันเสาร์ เดือน ๘ ปี พ.ศ. ๒๔๗๔ เกิด ณ บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บิดาชื่อ นายหงส์ เกิดผล มารดาชื่อ นางสังวาล เกิดผล (บิดาและมารดา ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย)

นายจำลอง เกิดผล เป็นบุตรลำดับที่ ๕ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด ๕ คน คือ ๑. นางศิริ บุญจำเริญ ๒. นายสงว เกิดผล ๓. นางสาวสวัสดิ์ เกิดผล ๔. นายกิม เกิดผล ๕. นางสมถวิล กลิ่นสุคนธ์ ๖. นางแสง ต้นชะตัญญ์ ๗. นายสำราญ เกิดผล ๘. นางลออ เกิดผล ๙. นายจำลอง เกิดผล

นายจำลอง เกิดผล จบการศึกษาสายสามัญระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียน วัดจันทร์ประเทศ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านดนตรี นายจำลอง เกิดผล ได้รับการจับมือฆ้องวงใหญ่เพลงสาธุการ จากครูเพชร จรรย์นาฎย์ ศึกษาดนตรีไทยโดยเฉพาะเครื่องดนตรีฆ้องวงใหญ่ จากครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน ครูอาจ สุนทร ครูนพ ศรีเพชรดี ครูเอื้อน กรเกษม และนายสำราญ เกิดผล จนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติฆ้องวงใหญ่อยู่ในระดับสูง ในอดีตเป็นคนฆ้องวงใหญ่ประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชีวิตครอบครัว ครูจำลอง เกิดผล สมรสกับนางกิมลี เกิดผล (สุเมธี) เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๗ มีบุตรธิดาทั้งหมด ๔ คน คือ ๑. นางสาวลักขณ์ เกิดผล ๒. นางสาวศักดิ์ศรี เกิดผล ๓. นายทรงยศ เกิดผล ๔. นายทรงศักดิ์ เกิดผล

ปัจจุบันนายจำลอง เกิดผล เป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัย ณ บ้านเลขที่ ๑๓๔ หมู่ ๔ ซอยพะยอม ๒๐ (สมัครเพลส) อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓.๑.๑.๔ นายวิเชียร เกิดผล ปัจจุบันอายุ ๗๑ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ เกิด ณ บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บิดาชื่อ นายสังเวียน เกิดผล มารดาชื่อ นางชั้น เกิดผล (บิดาและมารดา ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย)

เนื่องจากบิดาของนายวิเชียร เกิดผล มีภรรยา ๒ คน ดังนั้นนายวิเชียร เกิดผล จึงมีพี่น้องรวมทั้งหมด ๖ คน ดังนี้ บุตรธิดาที่เกิดจากนางทองย้อย คือ ๑. นายสำเริง เกิดผล ๒. นางจูไร นิลมงคล ๓. นางสาวเบญจมา เกิดผล บุตรธิดาที่เกิดจากนางชั้น คือ ๑. นางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) ๒. นายวิเชียร เกิดผล ๓. นางสาวศรีทอง เกิดผล



ภาพที่ ๓.๔ ภาพนายวิเชียร เกิดผล

นายวิเชียร เกิดผล จบการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนปทุมวิทยาคาร ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านดนตรี นายวิเชียร เกิดผล ศึกษาดนตรีไทยขั้นพื้นฐานจากบรรพบุรุษในสายตระกูลเกิดผล และศึกษาดนตรีไทยโดยเฉพาะเครื่องดนตรีฆ้องวงใหญ่และระนาดเอกกับนายสำราญ เกิดผล ต่อมาได้ศึกษาดนตรีไทยจากครูช่อ สุนทรวาทีน ครูอาจ สุนทร และครูเอื้อน กรเกษม มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์โดยเฉพาะระนาดเอกอยู่ในระดับสูง ในอดีตเป็นคนระนาดเอกประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านชีวิตครอบครัว นายวิเชียร เกิดผล สมรสกับนางสมพงษ์ เกิดผล เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๗ มีธิดา ๑ คน คือ นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ



ปัจจุบัน นายวิเชียร เกิดผล เป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัยอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๓๔ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่  
อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๓.๕ ภาพพระจณฺทสโร (นายวัฒนะ เกิดผล)

๓.๑.๑.๕ พระจณฺทสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) ปัจจุบันอายุ ๖๘ ปี  
เกิดเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๔๘๕ บิดาชื่อ นายสังเวียน เรืองหิรัญ มารดาชื่อ นางปาน เรืองหิรัญ  
(บิดาและมารดาไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย) พี่นเพเดิมเป็นคนบ้านคูมอญ  
อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อมานายพวง เกิดผล และนางทองอาบ เกิดผล ได้รับ  
เลี้ยงพระจณฺทสโรเป็นบุตรธรรม



พระจันทสโร จบการศึกษาสายสามัญระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๔ จากโรงเรียน  
ปทุมวิทยาการ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓  
จากโรงเรียนเกียรติกุล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านดนตรี พระจันทสโร ศึกษาดนตรีไทยขึ้นพื้นฐานตั้งแต่อายุ ๑๐ ปี จากสมาชิกนักดนตรี  
ในสายตระกูลเกิดผล และศึกษาดนตรีไทย โดยเฉพาะเครื่องดนตรีฆ้องวงใหญ่  
จากครูช่อ สุนทรวาทีน นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ในอดีตเป็นคนฆ้องวงใหญ่  
ประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้อุปสมบท  
จำพรรษาอยู่ที่วัดบำรุงธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ด้านชีวิตครอบครัว เมื่อครั้งยังเป็นฆราวาส ได้สมรสกับนางประคอง เกิดผล (กระแสทิพย์)  
มีบุตรธิดาร่วมกัน ๔ คน คือ ๑. บุตรคนแรกเสียชีวิตตั้งแต่ยังเด็ก ๒. นางจารุพัฒน์ เกิดผล  
๓. นายณัฐพงษ์ เกิดผล ๔. นายโกเมน เกิดผล

**๓.๑.๒ สมาชิกนักดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน  
กลุ่มเครื่องดนตรีสายตระกูลเกิดผล**

๓.๑.๒.๑ นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี ปัจจุบันอายุ ๕๕ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๑๘  
พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘ บิดาชื่อ นายบุญผดุง สุขเสียงศรี มารดาชื่อ นางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล)  
(มารดาประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย) พื้นเพเดิมเป็นคนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี เป็นบุตรลำดับที่ ๒ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด ๖ คน คือ  
๑. นางผาสุก สุขเสียงศรี ๒. นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี ๓. นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี  
๔. นางพัชรี สุขเสียงศรี ๕. นางศรีสกุล สุขเสียงศรี ๖. นายรัชชชัย สุขเสียงศรี

นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี ศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๔ ที่โรงเรียนเกียรติกุล  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๗ ที่โรงเรียนประตูลย์  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๕ ที่โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย และจบ  
การศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ด้านดนตรีเริ่มศึกษาดนตรีไทยขึ้นพื้นฐานตั้งแต่อายุประมาณ ๑๐ปี โดยเริ่มเรียน  
ฆ้องวงใหญ่ในบทเพลงประเภทต่างๆ จากนายวิเชียร เกิดผล



ภาพที่ ๓.๖ ภาพนายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี

ด้านชีวิตครอบครัว นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมรสกับนางพัชรา สุขเสียงศรี (ทรัพย์ล้อม) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ มีธิดาร่วมกัน ๒ คน คือ ๑. นางสาวพรรณราย สุขเสียงศรี ๒. นางสาวพรพรรณ สุขเสียงศรี ปัจจุบัน นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี มีอาชีพเป็นทนายความ และเป็นสมาชิกนักดนตรี (ฆ้องวงใหญ่) ประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัยอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๖๕/๒๒๔/๑ หมู่ ๘ ตำบลบางกระสอบ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

๓.๑.๒.๒ นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี ปัจจุบันอายุ ๕๓ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ บิดาชื่อ นายบุญผูก สุขเสียงศรี มารดาชื่อ นางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) (มารดาประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย) พื้นเพเดิมเป็นคนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๓.๗ ภาพนายนพรัตน์ สุขเสียงศรี

นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี เป็นบุตรลำดับที่ ๓ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด ๖ คน คือ ๑. นางผาสุก สุขเสียงศรี ๒. นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี ๓. นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี ๔. นางพัชรี สุขเสียงศรี ๕. นางศรีสกุล สุขเสียงศรี ๖. นายวัชชัย สุขเสียงศรี

นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี จบการศึกษาภาคบังคับระดับสายสามัญจากโรงเรียนเกียรติกุล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านดนตรีเริ่มศึกษาดนตรีไทยขึ้นพื้นฐานตั้งแต่อายุประมาณ ๑๐ ปี โดยเริ่มเรียนฆ้องวงใหญ่ในบทเพลงประเภทต่างๆ จากนายวิเชียร เกิดผล และได้รับความรู้เพิ่มเติม เรื่องการปรับวงดนตรีปี่พาทย์จากนายสำราญ เกิดผล

ด้านชีวิตครอบครัว นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี สมรสกับนางสุดคณิง สุขเสียงศรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ มีธิดาร่วมกัน ๒ คน คือ ๑. นางสาวอริศรา สุขเสียงศรี ๒. นางสาวกิตติยา สุขเสียงศรี

ปัจจุบัน นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี เป็นสมาชิกนักดนตรี (ฆ้องวงใหญ่) ประจำวงปี่พาทย์ บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัยอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๓.๘ ภาพนายวรเทพ บุญจำเริญ

๓.๑.๒.๓ นายวรเทพ บุญจำเริญ ปัจจุบันอายุ ๕๐ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ บิดาชื่อ นายสมนึก บุญจำเริญ มารดาชื่อ นางสุรินทร์ บุญจำเริญ (บิดาประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย) พื้นเพเดิมเป็นคนกรุงเทพมหานคร

นายวรเทพ บุญจำเริญ เป็นบุตรลำดับที่ ๒ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด ๕ คน คือ ๑. นายเทียมเทพ บุญจำเริญ ๒. นายวรเทพ บุญจำเริญ ๓. นายสุเทพ บุญจำเริญ ๔. นางบุษรา บุญจำเริญ ๕. นางประดับพร บุญจำเริญ



นายวรเทพ บุญจำเริญ ศึกษาสายสามัญระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑-๒ และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ที่โรงเรียนสมศรีรัตนศึกษา กรุงเทพมหานคร ศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๗ ที่โรงเรียนปทุมวิทยาคาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ที่โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้านดนตรี นายวรเทพ บุญจำเริญ ศึกษาดนตรีไทยขั้นพื้นฐานโดยเริ่มเรียนฆ้องวงใหญ่ และระนาดทุ้มจากนายวิเชียร เกิดผล ศึกษาเพลงเดี่ยวระนาดทุ้มกับนายสำราญ เกิดผล และศึกษาเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่กับนายจำลอง เกิดผล

ด้านชีวิตครอบครัว นายวรเทพ บุญจำเริญ สมรสกับนางอรนาถ บุญจำเริญ (สันติदानนท์) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔ มีธิดาร่วมกัน ๑ คน คือ นางสาวกุลธิดา บุญจำเริญ

ปัจจุบัน นายวรเทพ บุญจำเริญ เป็นครูชำนาญการ สอนดนตรีไทย (ปี่พาทย์) ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง และเป็นสมาชิกนักดนตรี (ระนาดทุ้ม) ประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัยอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๕๕ ตำบลวัดตูม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓.๑.๒.๔ นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ ปัจจุบันอายุ ๔๐ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๓ บิดาชื่อนายวิเชียร เกิดผล มารดาชื่อนางสมพงษ์ เกิดผล (บิดาประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย) พื้นเพเดิมเป็นคนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ ศึกษาสายสามัญระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ที่โรงเรียนปทุมวิทยาคาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนประจักษ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ที่โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๕ ที่โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่โรงเรียนประเทืองวิทย์ กรุงเทพมหานคร และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา





ภาพที่ ๓.๕ ภาพนางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ

ด้านดนตรี นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ ศึกษาดนตรีไทยขั้นพื้นฐานด้านการขับร้องเพลงไทย และฆ้องวงใหญ่ตั้งแต่อายุ ๗ ปี จากนางชั้น เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล และนางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) และศึกษาการขับร้องเพลงไทยเพิ่มเติมจากนายสำราญ เกิดผล

ด้านชีวิตครอบครัว นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะสมรสกับนายพยุงศักดิ์ พงษ์จะโป๊ะ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ มีบุตรร่วมกัน ๑ คน คือ เด็กชายศิวัช พงษ์จะโป๊ะ

ปัจจุบัน นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ เป็นพนักงานด้านเอกสาร บริษัท นวนคร จำกัด มหาชน และเป็นนักร้องประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัยอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๗๔ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ทางกระเบน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓.๑.๓ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีเป็พาทย์จากวงเป็พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี



ภาพที่ ๓.๑๐ ภาพนายศิวิศิษฏ์ นิลสุวรรณ

๓.๑.๓.๑ นายศิวิศิษฏ์ นิลสุวรรณ ปัจจุบันอายุ ๔๖ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ ภูมิลำเนาเดิมเป็นคนจังหวัดสิงห์บุรี บิดาชื่อ นายบัญญัติ นิลสุวรรณ มารดาชื่อนางกรรมิกา วิพันธุ์เงิน (บิดาและมารดาไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย)

นายศิวิศิษฏ์ นิลสุวรรณ จบการศึกษาระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนสมประสงค์วิทยา จังหวัดสิงห์บุรี ศึกษาาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนอนุบาลสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ศึกษาาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ จากโรงเรียนวัดพรหมสาคร จังหวัดสิงห์บุรี ศึกษาาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๔ จากโรงเรียนสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จบการศึกษาชั้นสูงจากวิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านดนตรี นายศิวิชัย นิลสุวรรณ เป็นลูกศิษย์ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ศึกษาดนตรีไทยจากนายสำราญ เกิดผล นายจำลอง เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล และนางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) โดยศึกษาฝีมือ้องทางเพลงต่างๆ ทางร้อง วิธีการดำเนินงานของระนาดเอก และศึกษาทฤษฎีดนตรีไทยจนมีความแตกฉาน

นายศิวิชัย นิลสุวรรณ มีความรู้ความสามารถด้านการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยได้ทุกชนิด ในอดีตเป็นสมาชิกประจำวงปี่พาทย์ของศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการควบคุมของนายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล และเข้าร่วมบรรเลงดนตรีไทยกับวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามวาระโอกาสต่างๆ

ปัจจุบัน นายศิวิชัย นิลสุวรรณ เป็นข้าราชการสอนวิชาดนตรีไทย ตำแหน่งครู (คศ. ๓) ที่โรงเรียนสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี อาศัย ณ บ้านเลขที่ ๔๘/๓ ม.๖ ถนนจรัลชน ตำบลบางมัญ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

๓.๑.๓.๒ นายอุเทน เปียหล่อ ปัจจุบันอายุ ๓๒ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๑ ภูมิลำเนาเดิมเป็นคนจังหวัดสิงห์บุรี บิดาชื่อ นายป้อม เปียหล่อ มารดาชื่อนางทัศนีย์ เปียหล่อ (สุขสง่า) (บิดามารดาไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย)

นายอุเทน เปียหล่อ จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ จากโรงเรียนวัดพรหมสาคร จังหวัดสิงห์บุรี จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ จากโรงเรียนสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) คณะครุศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านดนตรี นายอุเทน เปียหล่อ ศึกษาดนตรีไทยจากนายสำราญ เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล และนางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยเป็นลูกศิษย์ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ได้เข้าร่วมศึกษาดนตรีไทย ณ ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และได้เดินทางเข้าไปศึกษาที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มีความรู้ความสามารถด้านการขับร้องเพลงไทย ในอดีตเป็นคนขับร้องเพลงไทยประจำวงปี่พาทย์ของศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการควบคุมของนายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล



ภาพที่ ๓.๑๑ ภาพนายอุเทน เปี้ยหล่อ

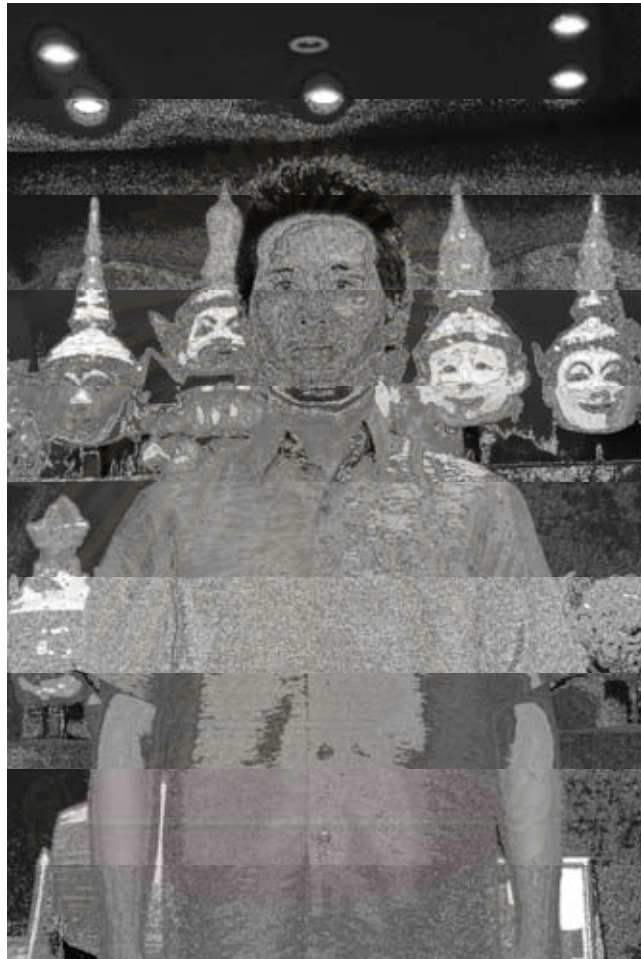
ปัจจุบัน นายอุเทน เปี้ยหล่อ ประกอบอาชีพเป็นครู ค.ศ. ๑ กลุ่มสาระวิชาดนตรี โรงเรียนเทศบาล ๑ (วัดโพธิ์แก้วนพคุณ) จังหวัดสิงห์บุรี อาศัย ณ บ้านเลขที่ ๔๑/๑ หมู่ ๓ ตำบลสิงห์ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

๓.๑.๓.๓ นายพรชัย ผลนิโครธ ปัจจุบันอายุ ๒๗ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๖ ภูมิลำเนาเดิมเป็นคนจังหวัดสิงห์บุรี บิดาชื่อ นายสมนึก เงินหอม มารดาชื่อนางพรทิพย์ ผลนิโครธ (บิดามารดาไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย)

นายพรชัย ผลนิโครธ ศึกษาระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ที่โรงเรียนอนุบาลโพธิ์รัตนวารานุสรณ์ จังหวัดสิงห์บุรี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ จากโรงเรียนวัดพรหมสาคร จังหวัดสิงห์บุรี ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๔ จากโรงเรียนสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕-๖ ที่โรงเรียนบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ  
พระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๓.๑๒ ภาพนายพรชัย ผลนิโครธ

ด้านดนตรี นายพรชัย ผลนิโครธ ศึกษาดนตรีไทยจากนายสำราญ เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยเป็นลูกศิษย์ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ได้เข้าร่วมศึกษาดนตรีไทย ณ ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และได้เดินทางเข้าไปศึกษาที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มีความรู้ความสามารถด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยในวงปี่พาทย์ทุกชนิด ในอดีตเป็น คณะนักร้องประจำวงปี่พาทย์ของศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล



จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการควบคุมของนายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ต่อมาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัจจุบัน นายพรชัย ผลนิโครธ ศึกษาระดับชั้นปริญญาโท เอกดนตรีปฏิบัติ ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และเป็นสมาชิกรุ่นดนตรี (ระนาดเอก) ประจำวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัย ณ บ้านเลขที่ ๑๕๒/๖๘ หมู่ ๑ ตำบลบางกระบือ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

๓.๑.๔ เยาวชนจากสถานสงเคราะห์ ที่เข้าร่วมศึกษาดนตรีไทย ณ ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๓.๑๓ ภาพนายเมืองทอง เม้าราสี

๓.๑.๔.๑ นายเมืองทอง เม้าราสี ปัจจุบันอายุ ๓๔ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ภูมิลำเนาเดิมเป็นคนจังหวัดอุดรธานี บิดาชื่อ นายสา เม้าราสี มารดาชื่อ นางบุญสวน เม้าราสี (บิดามารดาไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย)

นายเมืองทอง เม้าราสี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ จากโรงเรียน วัดโบสถ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ จากโรงเรียน บางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจบการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี เอกดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) คณะครุศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้านดนตรี นายเมืองทอง เม้าราสี ศึกษาดนตรีไทยจากนายสำราญ เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล นายกาหลง พึ่งทองคำ และนายเทียมเทพ บุญจำเริญ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ - พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเป็นเยาวชนจากสถานสงเคราะห์เยาวชนมูลนิธิมหาราช จังหวัดปทุมธานี ที่เข้าร่วมศึกษาดนตรีไทย ณ ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มีความรู้ความสามารถด้านเครื่องเป่าไทย โดยเฉพาะเครื่องดนตรีปี่ใน ในอดีตเป็นคนเป่าปี่ในประจำวงปี่พาทย์ของศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการควบคุมของนายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ต่อมาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัจจุบัน นายเมืองทอง เม้าราสี ประกอบอาชีพเป็นนักแสดง (แผนกดนตรี) สถานแสดงช้าง และฟาร์มระเข้สามพราน จังหวัดนครปฐม และเป็นอาจารย์พิเศษ สอนดนตรีไทยที่วิทยาลัยมวยไทย อาศัย ณ บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ ๒ ตำบลยายชา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๓.๑.๔.๒ นายกรมงคล ธรรงค์ ปัจจุบันอายุ ๓๑ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๒ พื้นเพเดิมเป็นคนจังหวัดนครราชสีมา บิดาชื่อ นายมา ธรรงค์ มารดาชื่อ นางนี ธรรงค์ (บิดาและมารดาไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย)

นายกรมงคล ธรรงค์ จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ จากสถานสงเคราะห์ เยาวชน มูลนิธิมหาราช จังหวัดปทุมธานี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕ จากโรงเรียน วัดโบสถ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ จากโรงเรียน บางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) คณะครุศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๓.๑๔ ภาพนายกรมงคล ธรณรงค์

ด้านดนตรี นายกรมงคล ธรณรงค์ ศึกษาดนตรีไทยจากนายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๔๖ โดยเป็นเยาวชนจากสถานสงเคราะห์เยาวชน มูลนิธิมหาราช จังหวัดปทุมธานี ที่เข้าร่วมศึกษาดนตรีไทย ณ ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มีความรู้ความสามารถในด้านการบรรเลงเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์ โดยเฉพาะเครื่องดนตรี ระนาดเอก ฆ้องวงใหญ่ และขับร้องเพลงไทย ในอดีตเป็นคนระนาดเอกประจำวงปี่พาทย์ ของศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการควบคุม ของนายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ต่อมาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัจจุบัน นายกรมงคล รณรงค์ ประกอบอาชีพเป็นอาจารย์สอนดนตรีไทย โรงเรียน  
ผาสุขมณีจักรมิตรที่ ๑๑๖ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อาศัย ณ บ้านเลขที่ ๑/๕๕  
ถนนป้อปปลู่ ๕ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี



ภาพที่ ๓.๑๕ ภาพนายพนกฤษ บุญพบ

๓.๑.๔.๓ นายพนกฤษ บุญพบ ปัจจุบันอายุ ๓๑ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๑ มกราคม  
พ.ศ. ๒๕๒๒ พื้นเพเดิมเป็นคนจังหวัดปทุมธานี (ไม่สามารถสืบค้นชื่อบิดาและมารดาได้)

นายพนกฤษ บุญพบ จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ จากสถานสงเคราะห์  
เยาวชน มูลนิธิมหาราช จังหวัดปทุมธานี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕ จากโรงเรียน  
วัดโบสถ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ จากโรงเรียน  
บางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จบการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี เอกดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย)  
คณะครุศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และจบการศึกษาระดับชั้นปริญญาโท



หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จากสาขาวิชาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านดนตรี นายพนกฤษ บุญพบ ศึกษาดนตรีไทยจากนายสำราญ เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล นางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) และครูนนุช (ไม่ทราบนามสกุล) ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๔๖ โดยเป็นเยาวชนจากสถานสงเคราะห์เยาวชนมูลนิธิมหาราช จังหวัดปทุมธานี ที่เข้าร่วมศึกษาดนตรีไทย ณ ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มีความรู้ความสามารถในด้านการบรรเลงเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์ โดยเฉพาะเครื่องดนตรีฆ้องวงใหญ่ และการขับร้องเพลงไทย ในอดีตเป็นคนขับร้องประจำวงปี่พาทย์ของศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการควบคุมของนายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ต่อมาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านชีวิตครอบครัว นายพนกฤษ บุญพบ สมรสกับนางสุพิชญา บุญพบ (จุลอมร) มีบุตร ๑ คน คือ เด็กชายพาทย์ บุญพบ

ปัจจุบัน นายพนกฤษ บุญพบ ประกอบอาชีพเป็นอาจารย์พิเศษสอนดนตรีไทย และเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักงานอธิการบดี ตำแหน่งผู้กำกับอาคารและสถานที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อาศัย ณ บ้านพักข้าราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เลขที่ ๔๖/๓๕ ค ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

๓.๑.๔.๔ นายธนศ อุกโทก ปัจจุบันอายุ ๓๐ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ภูมิลำเนาเดิมเป็นคนจังหวัดเลย มารดาชื่อ นางคำ ไม่สามารถสืบค้นชื่อบิดาได้ (บิดามารดาไม่ได้ประกอบอาชีพนักดนตรี)

นายธนศ อุกโทก จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๖ จากโรงเรียนวัดโบสถ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ จากโรงเรียนบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจบการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา





ภาพที่ ๓.๑๖ ภาพนายธนศ อุกโทก

ด้านคนตรี นายธนศ อุกโทก ศึกษาคนตรีไทยจากนายสำราญ เกิดผล นายจำลอง เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยเป็นเยาวชนจากสถานสงเคราะห์เด็กชาย บ้านปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่เข้าร่วมศึกษาคนตรีไทย ณ ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่คนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มีความรู้ความสามารถในด้านการบรรเลงเครื่องคนตรีในวงปี่พาทย์ โดยเฉพาะเครื่องคนตรี ฆ้องวงใหญ่ และฆ้องวงเล็ก ในอดีตเป็นฆ้องวงเล็กประจำวงปี่พาทย์ของศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่คนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการควบคุมของนายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ต่อมาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัจจุบัน นายชเนศ อุกโทก ประกอบอาชีพเป็นอาจารย์สอนดนตรีไทยที่โรงเรียนวัดคู์สลอด ตำบลสามตุ่ม อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัย ณ บ้านเลขที่ ๒๓ หมู่ ๕ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓.๑.๕ บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรี ในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๓.๑๗ ภาพนายณัฐวุฒิ รักจิณี

๓.๑.๕.๑ นายณัฐวุฒิ รักจิณี ปัจจุบันอายุ ๓๐ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๓ ภูมิลำเนาเดิมเป็นคนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา บิดาชื่อ นายบุญช่วย รักจิณี มารดาชื่อ นางเวียง รักจิณี (ศรี โชติ) (บิดาประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีไทย)

นายณัฐวุฒิ รักจิณี ศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ จากโรงเรียนวัดจุฬามณี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ จากโรงเรียนบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) คณะครุศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ด้านดนตรี นายณัฐวุฒิ รักจิณี ศึกษาดนตรีไทยจากนายสำราญ เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยเป็นลูกศิษย์ที่เข้าร่วมศึกษาดนตรีไทย ณ ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และได้เดินทางเข้าไปศึกษาดนตรีไทย ที่วังปารุศัลย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มีความรู้ความสามารถด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยในวงปี่พาทย์ทุกชนิด ในอดีตเป็น คณะนาครหุ้มประจำวงปี่พาทย์ของศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการควบคุมของนายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ต่อมาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัจจุบัน นายณัฐวุฒิ รักจิณี เป็นครูอัตราจ้างโรงเรียนวัดสุคันธาราม ตำบลสุคันธาราม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเป็นสมาชิกรักดนตรี (ระนาดหุ้ม, ปี่ใน) ประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัย ณ บ้านเลขที่ ๑๐๒ หมู่ ๖ ตำบลบ้านกุ่ม อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓.๑.๕.๒ นายเกียรติศักดิ์ ดีซัง ปัจจุบันอายุ ๒๘ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ บิดาชื่อ นายประ โยชน์ ดีซัง มารดาชื่อ นางผาสุข สุขเสียงศรี (มารดาบุญธรรม) (มารดามีความสามารถด้านขับร้องเพลงไทยและนาฏศิลป์ไทย) พื้นเพเดิมเป็นคน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายเกียรติศักดิ์ ดีซัง จบการศึกษายสายสามัญระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑-๒ จากโรงเรียน ปฐมวิทยาคาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ที่โรงเรียน ประตู่ชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ จากโรงเรียน อยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านดนตรี นายเกียรติศักดิ์ ดีซัง เริ่มศึกษาดนตรีไทยขึ้นพื้นฐานตั้งแต่อายุ ๑๐ ปี โดยเรียน นักร้องวงใหญ่และเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์จากนายวิเชียร เกิดผล และนายสำราญ เกิดผล มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรีปี่พาทย์ได้ทุกชนิด โดยเฉพาะเครื่องดนตรีที่มีความโดดเด่น มากที่สุด คือ ระนาดหุ้ม



ภาพที่ ๓.๑๘ ภาพนายเกียรติศักดิ์ ดีซัง

ปัจจุบัน นายเกียรติศักดิ์ ดีซัง ทำงานตำแหน่งดุริยางค์ศิลป์ประจำกรมประชาสัมพันธ์ และเป็นสมาชิกนักดนตรี (ระนาดทุ้ม) ประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาศัยอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

### ๓.๒ การถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นแหล่งความรู้ด้านดนตรีไทย ตลอดจนเป็นสถานที่ฝึกฝนการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยให้มีความแตกฉาน และสามารถที่จะออกไปเป็นนักดนตรีไทยมืออาชีพได้ โดยที่องค์ความรู้ต่างๆ ได้ถูกถ่ายทอดระหว่างบุคคลผู้เป็นครูในสายตระกูลเกิดผล และถูกถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์จากภายนอก ที่ประสงค์เข้ามาฝากตัวเพื่อศึกษาดนตรีไทยในวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



จากการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูลทั้ง ๑๘ คน ในเรื่องการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่ละท่านได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับดังต่อไปนี้

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑ นายตำรวจ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

จริงๆ แล้วครูเริ่มเรียนมากับอาร์สก่อน ก็เรียนกันไปตามธรรมดาที่อาสอน เรียนระนาด เรียนฆ้อง แต่พอท่านครูช่อครูฉัตรมาแล้วก็ถึงได้มาเรียนกับท่านใหม่ทั้งหมดนะ

ตอนนั้นที่เรียนก็เรียนทั้งสองอย่าง ทั้งฆ้องทั้งระนาดเอก โดยที่ท่านครูฉัตรเป็นคนสอน ท่านสอนก็แบบว่า เราอยู่กับญาติ เขาก็ต้องสอนตั้งแต่สาธุการมาสอนโหมโรงเย็น สอนโหมโรงเช้า ดีเพลงเรื่อง เพราะว่าสำนักนี้ก็ต้องเรียนเพลงเรื่องให้มากๆ แล้วก็ต้องเริ่มต้นด้วยทะเลเยเกือบจะทั้งนั้น ระนาด ร้อง ฆ้องวงใหญ่ ปี่ในก็ต้องทะเลเย เริ่มฝึกด้วยเพลงทะเลเย เป็นเพลงเริ่มฝึกของพาทย์โกสล เราไม่ทราบเหตุผล เพราะว่าตอนนั้นเรายังเป็นเด็ก เรายังไม่รู้จึกที่จะไต่ถามท่าน

ตอนหลังก็เชิญท่านครูฉัตรครูช่อมาอยู่ที่บ้านเราเลย ที่บ้านใหม่เลย เพราะว่าเด็กเรียนอยู่ที่บ้านใหม่ ๑๐ กว่าคน ก็กะว่าจะให้มาสอนเด็กที่บ้านด้วยนะ ก็เลยไปเชิญท่านครูฉัตรครูช่ออยู่หลายครั้ง จนท่านสงสารแล้วท่านก็เลยรับปากว่าจะลงมาสอน มาสอนอยู่ ๒ ปีกว่า

หลังจากที่ครูฉัตรครูช่อท่านไปแล้ว เราก็ไปหาครูเทียบอีกครั้ง ก็บอกว่าให้ไปเชิญท่านครูอาจมาสอน เพราะว่าท่านครูอาจท่านก็เป็นลูกศิษย์คนสำคัญคนหนึ่งของบ้านท่านครูจางวาง แล้วก็ไปเชิญครูอาจท่านมาสอนที่บ้านอีก เรียนกับครูอาจจนกระทั่งครูอาจสุขภาพไม่ไหวแล้ว เพราะว่าท่านเป็นเบาหวาน

ครูอาจมานี่สอนทั้งวันเลย คือว่าตั้งเป็น โรงเรียนศุริยวงศศิลป์นะ เพราะว่าตอนนั้นกรมศิลปากรให้การเทียบเท่าเท่ากับกรมศิลปากร ตั้งกฎเกณฑ์ ผู้ที่ไม่มีบัตรอนุญาต คือว่ามันทำมาหากินไม่ได้ พวกปี่พาทย์เขาก็เป็นทุกข์กัน คนที่ผ่านจากที่เราแล้วก็ไม่จำเป็นต้องไปเรียนที่กรมศิลปากร ก็ผ่านที่บ้านของเราเลย จะออกไป



เทียบเท่าเลย เรื่องโน้ตเพลงเราก็เรียนหมดทุกคน ไม่ว่าใคร แต่ว่าใครจะได้รับไว้  
อย่างไรเท่านั้นเอง แต่ว่าจริงๆ เหลือเราคนเดียวที่อ่านออกเขียนได้

สอนเรื่อยมานะ จนกระทั่งครูอาจท่านสุขภาพไม่ไหวแล้ว ก็เลิกไป ตอน  
นั้นที่สอนก็ประมาณ ๔๐ กว่าคนได้นะ มาจากบางประหันบ้าง ที่ต่างๆ บ้าง

วิธีการสอนของครูท่าน คือ ครูฉัตร ครูช่อ และครูอาจ ทั้ง ๓ ท่านสอน  
แบบมุขปาฐะเดิมๆ ก็ต่อกัน แล้วก็จำกันเอาเอง ต่อให้ได้ทุกเครื่องมือ  
ท่านเป็นครูอาจารย์ที่มีบทบาทมาก มีความรู้ที่สามารถสอนได้ทุกอย่าง

ท่านครูอาจารย์พวกนี้ท่านใจดีทั้งนั้น ต่อเพลงก็ไม่มีคู่มืออะไร แต่นั่นก็  
คือ สอนจริงๆ ก็ต้องการให้ลูกศิษย์ที่ได้ร่ำเรียนมีฝีมือ พวกนี้ท่านตั้งใจสอน  
ทั้งนั้น ไม่ว่าจะครูคนไหน ก็ครูทุกคนที่ท่านสอน ท่านก็อยากจะให้เรา  
มีฝีมือลายมือ มีวิชาความรู้

(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อนที่ครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน  
และครูอาจ สุนทร จะเดินทางมาถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีไทยให้กับวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อนหน้านั้นมีการถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรี  
ในกลุ่มเครือญาติสายตระกูลเกิดผล โดยที่ลูกหลานภายในบ้านจะได้เรียนรู้วิชาด้านการปฏิบัติดนตรี  
จากญาติผู้ใหญ่ภายในครอบครัวของตน

ภายหลังเมื่อครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร ได้เดินทางมาสู่  
วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๓ ท่านมีหน้าที่ในการถ่ายทอด  
ความรู้ให้แก่สมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
โดยเริ่มถ่ายทอดความรู้ตั้งแต่พื้นฐาน คือ ความรู้เรื่องมือฆ้องวงใหญ่ในบทเพลงประเภทต่างๆ  
ซึ่งฆ้องวงใหญ่ถือเป็นเครื่องดนตรีสำคัญของวงปี่พาทย์

นอกจากนี้ท่านทั้ง ๓ ยังให้ศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทุกคนเปลี่ยนแนวทางในการบรรเลง  
จากที่เคยบรรเลงในแนวทางที่ได้รับการถ่ายทอดจากญาติผู้ใหญ่ของตน เปลี่ยนมาบรรเลงใน  
แนวทางที่ครูทั้ง ๓ ท่านได้ถ่ายทอดให้

ในสมัยที่ครูอาจ สุนทร เดินทางมาถ่ายทอดความรู้ที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากท่านจะถ่ายทอดให้กับนักดนตรีและสมาชิกในวงแล้ว ท่านยัง  
ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจอีกด้วย โดยใช้สถานที่ในการถ่ายทอดคือสถานที่ตั้งของวงปี่พาทย์

บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งนอกจากท่านจะสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีแล้ว ท่านยังสอนในเรื่องทฤษฎีการเขียนโน้ตเพลงในรูปแบบของดนตรีตะวันตกอีกด้วย

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร จะใช้วิธีการแบบมุขปาถะ กล่าวคือ ท่านจะปฏิบัติให้ศิษย์ได้ดูและสังเกตในเครื่องดนตรี ที่ทำการถ่ายทอด ถึงวิธีการต่างๆ ในการบรรเลงและท่วงทำนอง เมื่อศิษย์สามารถจดจำได้แล้วท่านจึงให้ศิษย์ได้ปฏิบัติตาม

ครูผู้ถ่ายทอดความรู้มีจุดประสงค์สำคัญที่ต้องการให้ศิษย์มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีต่างๆ ให้อยู่ในขั้นที่มีฝีมือ โดยเฉพาะในกลุ่มเพลงเรื่อง ที่ครูผู้ถ่ายทอดต้องการให้ศิษย์ได้รับการถ่ายทอดให้ได้มากที่สุด

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๒ นายสำเร็จ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เดิมทีเรียนดนตรีกับลุงตีก่อน เรียนตีฆ้องวงใหญ่ ปู่ท่านเป็นคนสอนเรา มา หลังจากนั้นก็เรียนมากับครูช่อ ครูฉัตร ดีใหม่หมดเลยตั้งแต่สาธการ เพลงเรื่อง ก็ดีใหม่หมด

ครูช่อท่านดี ครูฉัตรท่านก็ดี สมัยก่อนนั้นครูเขาจะให้ตีเพลงชาติเพลงเรื่อง เยอะๆ เต่าเห่ สีนวล นกขมิ้น สีเกลอ สารถิ เยอะแยะ เพราะเป็นการฝึกมือ เราตีฆ้องอย่างเดียว ตอนนั้นเรียนคู่มากับนายจำลองเลย แล้วก็พวกพี่น้องกัน ทั้งนั้น

หลังจากที่เราเรียนกับครูช่อครูฉัตรแล้ว เราก็มาเรียนกับครูอาจ สุนทร ต่อเพลงที่หลังอีก เพลงการที่ได้จากครูอาจนี่ก็เยอะ ครูช่อครูฉัตรท่านมุ่งที่จะให้เรามีฝีมืออย่างเดียว แต่ว่าครูอาจท่านจะสอนให้พวกเรามีความรู้ด้วย เพราะว่าท่านเป็นคนที่ศึกษาในเรื่องโน้ตเพลง

โน้ตกับครูอาจก็ได้เรียนนะ เราเขียนสวย ครูอาจท่านก็บอกว่า เขียนโน้ต หน่อยสิ เขาเห็นว่าเราเขียนลายมือสวย เรามันเหมือนกระจำอยู่ในหม้อแกง แต่วามันรู้รสแกงที่ไหนล่ะ เรารู้นะว่าตัวนี่ก็จิ้งหะๆ แต่ว่าเราเรียนไม่ลึกเท่าครูสำราญ เราเขียนผิคมันก็ผิดทั้งเพลง เราก็ลอกจากครูอาจท่าน

อีกเรื่องหนึ่งที่ได้เรียนกับครูช่อ คือ พวกเครื่องดนตรีชำรุดต่างๆ ขึ้นเครื่อง หนึ่งอะไรต่ออะไร เราเรียนมากับครูช่อทั้งนั้น ครูช่อท่านสอน พันไม้ด้วยอะไร

ด้วย เวลาจะสอนแกก็จะทำให้ดู แล้วก็สอนด้วย อย่างนี้สิวะ อย่างนั้นสิวะ เราขึ้น  
ตะโพนเราก็เป็นจากท่านทั้งนั้น

ตอนที่เรียนมากับครูช่อ ครูฉัตร แล้วก็ครูอาจ เราเป็นคนตรีมาก่อนแล้ว  
ทั้งการจับไม้ หรือว่าทำนองอะไรต่างๆ มันจึงถูกต้อง แต่มันมีเรื่องที่น่าแปลกใจ  
อยู่อย่างเดียว คือ ครูช่อแกล่เล่นนกเขาอยู่ใต้ถุนบ้าน เราก็ตีระนาดทุ้มอยู่บนบ้าน  
เพราะว่าบนบ้านแกลจะมีระนาดทุ้มอยู่หนึ่งราง เราก็ตีเพลงเรื่องอยู่ข้างบน แกก็  
ตะโกนขึ้นมาจากข้างล่างว่า เฮ้ยไม่ถูก มือมึงไม่ถูก พี่ราญยังบอกว่ากูยังไม่รู้เลย  
แล้วครูรู้ได้อย่างไร มือผิด แต่ว่าแกอยู่ข้างล่างเรายู่ข้างบนนะ

ส่วนครูฉัตรท่านดู ไม้เร็วเลย ถ้าไม่ถูกใจท่านแล้วละก็ไม้เร็วลงเลย  
ครูฉัตรเวลาท่านตีนี้ท่านไม่ได้ตีทีเดียวหรอกนะ ตอนนั้นครูกับจำลองตีเพลง  
เดียวกัน แต่ว่าเราต่อกับครูช่อ จำลองเขาต่อกับครูฉัตร ลูกตกก็เหมือนกัน แต่ว่า  
แนวทางทำนองที่มันอยู่ข้างในมันคนละทำนองกัน เราก็เถียงกันทะเลาะกัน  
ของกูอย่างนี้ ของมึงอย่างไร ครูฉัตรท่านออกมาจากห้อง ได้ก็ลงไม้เร็วเลย  
ฟาดเลย

(สำเร็จ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำเร็จ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่  
หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่  
หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีตนั้น ก่อนที่ครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน  
และครูอาจ สุนทร จะเดินทางมาถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ด้านดนตรีไทยให้กับวงปีพาทย์บ้านใหม่  
หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีในกลุ่มเครือญาติ  
สายตระกูลเกิดผลก่อนอยู่แล้ว โดยที่ลูกหลานภายในบ้านจะเรียนรู้วิชาด้านการปฏิบัติดนตรี  
ประเภทต่างๆ จากผู้ใหญ่ภายในครอบครัวของตน

หลังจากนั้น เมื่อครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร ได้เดินทาง  
มาสู่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้ว ทั้ง ๓ ท่านได้ถ่ายทอดความรู้  
ให้แก่สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
โดยเริ่มถ่ายทอดความรู้ตั้งแต่เพลงชุดโหมโรงเช้า เพลงชุดโหมโรงเย็น และเพลงเรื่องต่างๆ  
โดยให้สมาชิกที่ได้รับการถ่ายทอดทุกคนเปลี่ยนแนวทางการบรรเลง จากที่เคยบรรเลงในแนวทาง  
ที่ได้รับการถ่ายทอดจากญาติผู้ใหญ่ของตน เปลี่ยนมาบรรเลงในแนวทางที่ครูทั้ง ๓ ท่านได้ถ่ายทอด  
ให้

จากคำให้สัมภาษณ์จะเห็นได้ว่า ครูฉัตร และครูช่อ สุนทรวาทีน จะถ่ายทอดความรู้ โดยมีจุดประสงค์ให้ศิษย์มีฝีมือในการบรรเลงและปฏิบัติเครื่องดนตรีต่างๆ แต่ครูอาจ สุนทร จะเน้นในเรื่องความรู้ต่างๆ เพราะนอกจากท่านจะสอนในเรื่องการปฏิบัติเครื่องดนตรีต่างๆ แล้ว ท่านยังได้ถ่ายทอดการอ่านและการเขียนโน้ตสากลให้แก่ศิษย์อีกด้วย

นอกจากความรู้ด้านดนตรีที่ครูช่อ สุนทรวาทีน ได้นำมาถ่ายทอดให้แล้ว ครูช่อ สุนทรวาทีน ยังได้นำความรู้เรื่องการช่างต่างๆ เช่น การซ่อมและสร้างเครื่องดนตรี มาถ่ายทอดไว้ให้กับศิษย์ ที่วังปาริชาติบ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกด้วย

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครูช่อ สุนทรวาทีน ท่านจะเน้นและให้ความสำคัญในเรื่องการแบ่งมือของวงใหญ่เป็นสำคัญ และจะปลูกฝังให้ศิษย์ทุกๆ คน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ โดยมีบทลงโทษและจะว่ากล่าวตักเตือน เมื่อศิษย์บรรเลงมือวงใหญ่แล้วแบ่งมือของวงใหญ่ไม่ถูกหลักตามที่ท่านได้ถ่ายทอด

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๓ นายจำลอง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เรียนกับครูช่อเราเรียนที่บ้านใหม่เลย คือว่าอาเวียนเขาเชิญครูมาอยู่ที่บ้านเลย มาสอนเราโดยเฉพาะ ก็คือแกไม่มีใคร เพราะห้องแกก็ไม่ได้สอนให้ใครด้วยแล้วแกบอกอะไรสอนอะไร เราสามารถทำได้เลย เรายังไงดียังไงเราได้ ได้อย่างใจแก ครูก็รักสิ หวงอย่างไรก็ให้ มันถูกใจ

หลักการของท่านที่ท่านได้ถ่ายทอดไว้ให้มันอย่างนี้ จับไม้นี้เราถอยมือมาไม่ได้อะไรไม่ได้ ท่านตี จับนิ้วต้องจี แล้วยกข้อ จับแล้วต้องยกข้อไว้ หลักการของห้องครูช่อท่านบอกไว้ว่า คือเราจับไม้ถูกหลักการแล้ว เข้าใจหลักการแล้วแกบอกว่ามันสามารถระบายข้อได้ เพราะมันอยู่ที่การจับไม้

ถ้าเราจับไม้ถูกต้อง แล้วเราคิดได้ว่าเราต้องใช้ปลายนิ้วชี้ให้เป็นประโยชน์ ปลายนิ้วชี้มันบอกถึงข้อเรา ถ้าเราตีช้าเราตีด้วยแขน ถ้าเราตีเร็วเราจะเปลี่ยนจากแขนมาเป็นข้อ แล้วใช้ปลายนิ้ว เป็นเทคนิคที่สำคัญที่คนห้องสมัยนี้เขาไม่รู้หรือกนี่คือหลักการของครูช่อที่ท่านถ่ายทอดไว้

การนั่งเราก็ต้องนั่งแบบเอาเท้าแยกไปที่ร้านฆ้อง คือเราจะไขว้เราจะอะไรเวลาเร็วแล้ว ถ้าเราไม่เกาะไว้หงายท้อง เวลาเราจะไขว้ จะไขว้ทั้งยกต้งยกต้ง มัน



จะหยายห้อง เราต้องเกี่ยวไว้ เวลาเราเอนตัวนิด เวลาเราจะไขว้เราต้องเอาเท้าไป  
เกาะไว้ ยึดเป็นหลัก เวลาเราจะนั่งต้องนั่งแบบนี้ เพราะมันจะได้เคย

การยกข้อ หมายความว่า เราตีหม่อง ถ้าเรายกข้อไว้ หัวไม้มันจะลงตรงปุม  
หม่อง มันจะไม่ลงฉัตร ถ้าเราข้อมือหยายไปหน้าไม้หม่องมันจะเปิด มันจะไม่ถูกปุม  
มันจะลงฉัตร เพราะเวลาลงฉัตรสมัยก่อนเขาจะตัดคะแนน ๑๐ คะแนน  
เพราะฉะนั้นเราต้องจีไว้ ให้ปลายไม้ลงบนปุม ถ้าเราจับไม้หม่องแล้วหยายมือหน้า  
ไม้มันจะเปิด เสียงหม่องมันจะลงไม้เต็มปุม มันจะลงข้างๆ ไม่ชัด ไม่นิ่มนวล

การตีหม่องที่ครูช่อท่านถ่ายทอดไว้ให้อีกอย่างก็คือ การประทับก็เป็นการตี  
ครึ่งปิดครึ่งเปิด คำว่าประทับนี่คือครึ่งปิดครึ่งเปิด โปรยอีกอย่าง กรอคืออีกอย่าง  
แล้วให้เต็นอีกอย่าง การประทับต้องให้มันหนักหนักไป

การกวาดเราต้องยกข้อ เราต้องยกข้อไว้ ถ้าไม่ยกข้อไว้จะลงฉัตรหมด  
ความคล่องตัวไม่มี ต้องกวาดเต็มวง ถ้าเราข้อมือหยายมันก็จะลาก อย่างนั้นคนหม่อง  
บางคนเขาไม่ได้เรียน เขาได้แต่ตีหม่องตีหม่อง เขาไม่ได้รู้ว่าหลักการคืออะไร

ทีนี้ถ้าเราใช้มือถูก มันจะเกิดความคล่องตัว คนไม่รู้เรื่องว่า มือนี้ควรจะใช้  
อย่างไร มือขวามือซ้ายจะใช้อย่างไร มือนี้ต้องใช้อย่างนี้ มือนี้ต้องใช้อย่างนี้ ครูช่อ  
จะเน้นมากเรื่องมือหม่อง เพราะท่านเป็นคนหม่องประจำวงของครูจางวงทั่ว

ก็ต้องนั่งหม่องกันคนละวง ครูตีนำไปเราก็ตีตามเป็นอย่างนี้ทุกครั้ง นี่พูดถึง  
ครูช่อ นะ อย่างกับพี่ราญเราก็ต่อมอย่างนั้น แต่ส่วนมากพี่ราญเขาจะตีระนาดทุ้ม  
มากกว่า แล้วเราก็ตีหม่องตามที่เขาสอนเรา

(จำลอง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายจำลอง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในเรื่องการบรรเลงฆ้องวงใหญ่นั้น ครูช่อ สุนทรวาทีน  
ท่านจะถ่ายทอดหลักการในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ให้แก่ศิษย์ตั้งแต่ท่านั่ง การจับไม้ และวิธีการใช้  
มือหม่องให้เหมาะสมกับทำนองเพลง ทั้งนี้ทั้งนั้น เมื่อศิษย์สามารถปฏิบัติตามอย่างที่ครูผู้ถ่ายทอดได้  
กำหนดไว้ ก็จะทำให้เกิดความคล่องตัวและมีฝีมือการบรรเลงในที่สุด

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
ครูช่อ สุนทรวาทีน และนายสำราญ เกิดผล ครูผู้ถ่ายทอดความรู้ จะมีวิธีการถ่ายทอด  
คือ ครูผู้ถ่ายทอดความรู้จะปฏิบัติเป็นแบบอย่างให้ศิษย์ดูก่อน จากนั้นจึงให้ศิษย์ได้ปฏิบัติตามอย่าง  
ฝึกซ้อมและทบทวนจนกระทั่งมีความแม่นยำ



บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๔ นายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

พ่อฉันได้เชิญครูช่อท่านมาอยู่ที่บ้านของเราเลย มากินมานอนที่บ้าน แล้ว  
เราก็เรียน เรียนมือฆ้อง ตอนนั้นที่แกมาสอนจะเปลี่ยนหมดเลย จากที่เดิมเราเคย  
เรียนมาแล้วบ้าง แกบอกนะ อย่างนี้ต้องเป็นอย่างนี้ลูก

คราวนี้ก็มีมาต่อเพลงฉิ่งฉันท้า ฉันทเพล ขอ โทษเลยนะ เหมือนที่เราหัดใหม่  
เลย พอสอนเราเสร็จเรียบร้อยแล้ว ท่านก็บอกว่า มือฆ้องที่ได้ไว้เอ็งสามารถเอาไป  
ทำเดี่ยวได้ทุกเดี่ยว เราก็ภูมิใจสิ เก่งเชียว มามีมือฆ้องจริงๆ เราก็นั่งตกตลิ่งเลย  
เพราะว่าเพลงโอยเรศเราก็จะตายเลย ทอยยใน มือของท่านเหลือเกิน ท่านบอกทาง  
ระนาดให้ฉันด้วยนะ เวลาจะให้ใครก็ต้องให้ของจริง เราตีฆ้อง ครูช่อแนะนำว่า  
ต้องอย่างนี้ อย่างนี้ ถึงจะถูกไม่ถูก ไม่อย่างนั้นจะว่ามั่งง่าย วิธีการจับไม้ที่ครูท่าน  
สอน แต่วามันจับหลายรูปแบบ แล้วแต่ความถนัดของแต่ละคนนะ ไม่ได้จำกัด

ครูช่อท่านรักฉัน เขียรจำไว้นะลูกนะ มือฆ้องของคุณสูง สำคัญนะลูกนะ  
พอครูช่อท่านตายก็มาครูเอื้อน เขาเป็นลูกศิษย์ครูช่อ ท่านสั่งครูเอื้อนไว้ว่าให้มา  
ต่อที่บ้านใหม่ ฉันก็ต่อ มาต่อที่นี้เลย ฉันตีระนาด ทางสาธการชั้นเดียวที่ฉันต่อไว้  
ฉันอัดไว้หมด

ครูช่อท่านว่า ตรีทุกระจะเป็นขั้นตอนของผู้อ่าน โองการ ผู้อ่าน โองการ  
จะเรียก แล้วก็ต้องเรียกให้ถูกต้อง ฉันได้มือท่านฉันก็หยังสิ ตรีเราไม่ทำ เราไม่  
แต่งขึ้นมาใหม่ ตรีบาใดที่ครูท่านยังอยู่ เราไม่เคยลบหลู่ที่ราญ แล้วอีกอย่างของ  
เก่าๆ ท่านทำมาดีแล้วด้วย ฉันไม่กล้า

ที่ราญ ฉันเรียนกับเขามาตั้งแต่เพลงสาธการเลย ฉันเป็นกับที่ราญกระทั่งตี  
ระนาดมาจนทุกวันนี้ อย่างเพลงสาธการตั้งแต่เริ่มมาเลย อย่าสะบัดคนะ เราก็ไม่  
สะบัด ฉันเป็นระนาดตีเดี่ยวมาทุกอย่างก็ได้มาจากที่ราญ แกจะตีอะไรมาแล้วแต่  
ไอ้เขียรจะจำหมด เรามอง รูปรอยทั้งนั้น นี่แหละครูบังเกิดเกล้า แล้วเราตีให้  
เหมือนที่ราญด้วย ที่ราญเขาสอนฉันว่า ทำจะอยู่ที่จะไป ต้องทำให้ดี ฉันบอก  
ตรงๆ ว่าฉันเป็นจากที่ราญทั้งหมด ท่านเป็นครูต่อจากครูช่อ ครูฉัตร

ลูกอาจท่านสอนแบบโน้ต คราวนี้มือฆ้องต่างๆ ที่ราญท่านมาทำเองด้วย  
เวลาครูอาจท่านจะต่อเพลงท่านก็จะกางโน้ต แล้วท่านก็ทำมือทำไม้ เราก็เป็นคนตี

เรียนมาแล้วพอสมควร ฉะนั้นเราก็พอที่จะเดามือฆ้องออกแล้ว ว่าอะไรควรจะเป็นอะไร

วิธีการต่อเพลงของครูช่อ คือ เราเป็นเหมือนหลานนะ เพราะว่าไม่เหมือนครูกับศิษย์ เราก็ว่าลุงมาสอนเลย เราทำด้วย แต่ว่าต่อไปต่อมาเราก็ว่า พอก่อนลุง เพราะมือท่านเหลือเกิน มันยาก เวลาต่อท่านก็จะตีหุ้ม แล้วเราก็ตีฆ้องตาม ลุงผมไม่ไหวแล้วนะ แกก็ว่าต้องไหวสิวะ แกก็ต่อให้

(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อนที่ครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร จะเดินทางมาถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ด้านดนตรีไทยให้แก่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อนหน้านั้นมีการถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีในกลุ่มเครือญาติสายตระกูลเกิดผลอยู่แล้ว โดยที่ลูกหลานภายในบ้านจะได้เรียนรู้วิชาด้านการปฏิบัติดนตรีจากญาติผู้ใหญ่ภายในครอบครัวของตน

หลังจากนั้น เมื่อครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร ได้เดินทางมาสู่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้ว ทั้ง ๓ ท่านรับหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเริ่มถ่ายทอดความรู้ตั้งแต่พื้นฐาน คือ ความรู้ในเรื่องมือฆ้องวงใหญ่ในบทเพลงประเภทต่างๆ ซึ่งฆ้องวงใหญ่ถือเป็นหัวใจสำคัญของวงปีพาทย์ และให้ศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทุกคนเปลี่ยนแนวทางการบรรเลง จากที่เคยบรรเลงในแนวทางที่ได้รับการถ่ายทอดจากญาติผู้ใหญ่ของตน เปลี่ยนมาบรรเลงในแนวทางที่ครูทั้ง ๓ ท่านได้ถ่ายทอดให้

ภายหลังที่ครูช่อ สุนทรวาทีน เสียชีวิตลงแล้ว ท่านได้มอบหมายให้ครูเอื้อน กรเกษม ศิษย์ของท่าน เดินทางมาถ่ายทอดความรู้ในเรื่องเพลงหน้าพาทย์ให้กับวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้ถ่ายทอดความรู้คนสำคัญที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลังจากทีครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน ครูอาจ สุนทร และครูเอื้อน กรเกษม ได้เสียชีวิตลงแล้ว คือ นายสำราญ เกิดผล เพราะท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้โดยตรงจากครูทั้ง ๔ ท่าน และเป็นศิลปินที่มีความอาวุโสที่สุดภายในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การถ่ายทอดความรู้ของครูอาจ สุนทร ท่านจะตรวจความถูกต้องกับโน้ตเพลงของท่านเสียก่อน จากนั้นท่านจึงจะต่อให้กับศิษย์ โดยมีมือฆ้องต่างๆ ที่ท่านได้ถ่ายทอดผ่านบทเพลงนั้น ท่านจะทำขึ้นจากโน้ตที่ท่านอ่าน

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การถ่ายทอดของครูช่อ สุนทรวาทิน ท่านจะปฏิบัติให้ศิษย์ ดูเป็นแบบอย่าง แล้วจึงให้ศิษย์ปฏิบัติตาม โดยท่านจะบรรเลงระนาดทุ้มด้วยท่านเองเพลงฆ้องวงใหญ่ แล้วจึงให้ลูกศิษย์สังเกตวิธีการปฏิบัติต่างๆ จดจำท่วงทำนอง และการแบ่งมือฆ้องวงใหญ่ จากนั้นจึงให้ลูกศิษย์ปฏิบัติตาม

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๕ พระจันทโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ครูช่อเขาเป็นคนต่อเพลงหน้าพาทย์ให้กับฉัน ครูช่อท่านแกร่งๆ เล็กๆ หัวเราะเรื่อย อารมณ์ดี ที่ได้เพลงหน้าพาทย์ทำพิธีไหว้ครู ก็มาจากครูช่อทั้งนั้นแหละนะ โดยที่ท่านต่อให้เราโดยตรง ตอนนั้นที่ต่อเพลงหน้าพาทย์กันก็มีทิดเชียร ฉัน แล้วก็ครูสำราญ

ครูสำราญ เกิดผล ฉันจะเรียนเดียวกับท่านมาก เช่นเดียวกับกราวใน เถา ออกสรรเสริญบารมี ดอกไม้ไพร พญาโคก เขกมอญ ท่านก็จะจับมือสอน ท่านจะอยู่ฆ้องอีกวงหนึ่งนะ แล้วก็ให้ตีตาม ตอนที่เรียนก็เรียนที่บ้านที่บางบาลบ้าง แล้วบางทีก็ล่องมาเรียนที่บ้านนี้บ้าง คุณะครับ คุณาก แกจะตีฆ้องมือนะ บางทีแกตีที่ฆ้องมือเราไม่ร่วงออกจากมือเลย แต่ว่าถ้าเรากลัวเราก็ไม่ได้วิชานะ โหมโรงเช้า โหมโรงเย็น ก็เรียนกับครูสำราญ

ครูวิเชียร ฉันก็ได้เรียนบ้าง เพราะเราเป็นศิษย์เอกเขานั่นแหละ ที่เรียนฆ้องกับครูวิเชียรแกไม่คุ้นเหมือนพี่ราญ เขาบอกว่าถ้าเราตีไม่ออก หรือว่าตีแล้วไปไม่ได้ ให้เรานึกเอาเอง ให้เรานึกก่อน ถ้าเรานึกไม่ออกแล้วเขาจึงค่อยบอกเรา เวลาต่อก็ต่อที่บ้านใหม่นี้แหละ ก็ไม่ได้เรียนกับใครแล้ว ก็เรียนตะโพนกับหมอสง เวลาเรียนก็เรียนตัวต่อตัว

ครูช่อเขาจะบอกเป็นทำนองๆ ไป เสียงฆ้องให้เป็นเสียงฆ้อง เสียงระนาดให้เป็นเสียงระนาดไปเลย แล้วก็มาแยกกันเอา ใครตีฆ้องก็มาตีฆ้อง แต่ว่าคนระนาดก็ต้องแปรทางไป เมื่อแม่นยำดีแล้วก็ค่อยมาซ้อมรวมกันอีกที เวลาสอนครูช่อท่านจะยกทุ้มมาแล้วก็จะต่อให้ โดยการจะจี้ว่าอย่างนั้นอย่างนี้ จะตีระนาด

ทุ่มบอกทางรณะ มีบ้างที่ว่าถ้าเราไม่ได้ๆ หนักๆ เขาก็จะเดินเอามือไขว้หลังแล้ว ก็เดินออกไป

การจับไม้ของท่านก็คือว่า จับไม้ให้สั้น ให้คว่ำมือให้ตรง ไม่หงายมือ เรื่องหงายมือท่านจะห้ามเลยทีเดียว เวลาถึงคราวที่เราต้องเปิดมือเราก็ต้องเปิดมือ แต่ว่าถึงคราวที่เราจะต้องปิดมือเราก็ต้องปิดมือนะ กตก็ให้กต โดยที่เขาจะบอก รณะ ต่อเพลงไปแล้วก็บอกไปด้วย

(จตุทสโร, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของพระจตุทสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตศิลปินอาวุโส แห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การถ่ายทอดความรู้ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีตนั้น ครูช่อ สุนทรวาทีน จะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ในเรื่องเพลงหน้าพาทย์ไหว้ครูให้กับศิษย์ในวงปีพาทย์บ้านใหม่ ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภายหลังจากที่ครูช่อ สุนทรวาทีน ได้เสียชีวิตลงแล้ว ครูผู้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ซึ่งเป็นนักดนตรีที่มีความรู้ความสามารถรองลงมาจากครูช่อ สุนทรวาทีน วิธีการถ่ายทอดของนายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล จะมีความแตกต่างกันตรงที่ นายสำราญ เกิดผล จะมีความเข้มงวดกับลูกศิษย์มากกว่านายวิเชียร เกิดผล สถานที่ ที่นายสำราญ เกิดผล ใช้ถ่ายทอดความรู้จะเป็นบ้านของคนที่ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิธีในการถ่ายทอดของครูช่อ สุนทรวาทีน ท่านจะปฏิบัติให้ศิษย์ได้ดูเป็นแบบอย่าง แล้วจึงให้ศิษย์ ทำตาม โดยท่านจะบรรเลงระนาดทุ้มนำ นอกจากนี้ท่านจะอธิบายความและสร้างความเข้าใจ ให้กับลูกศิษย์ว่าเมื่อถึงทำนองเพลงในลักษณะนี้ควรจะบรรเลงอย่างไร เมื่อถึงลักษณะทำนองเพลง อีกลักษณะหนึ่ง ควรจะมีวิธีการบรรเลงอย่างไร ครูช่อ สุนทรวาทีน จะถ่ายทอดวิธีการจับไม้ฆ้อง ให้แก่ศิษย์ด้วยซึ่งวิธีการจับไม้ที่ถูกต้องจะเป็นพื้นฐานที่ดีที่จะทำให้ศิษย์สามารถไปสู่ความเป็นเลิศ ในเครื่องดนตรีชนิดนั้นๆ ได้ในที่สุด

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๖ นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่ ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือญาติสายตระกูลเกิดผลได้กล่าวถึงการถ่ายทอด ความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า



ตั้งแต่เริ่มต้นที่อาเรียนมาก็ต้องเรียนฆ้องก่อน แล้ววาก็เรียนฆ้องวงใหญ่ มาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ก็เหมือนว่าเราเป็นคนฆ้องประจำวงนี้ด้วย ครูวิเชียรสอน มาทั้งนั้นตั้งแต่เริ่มต้นเลย เพราะว่าลุงราญเขาอยู่ที่บ้านเขาเราก็ไม่ได้ไปเรียน จะได้เรียนจริงๆ กับลุงราญก็ในเรื่องการปรับวงอะไรต่างๆ นอกนั้นก็ไม่ค่อย จะได้ไปเท่าไร ก็เขาจะมาปรับวงให้ที่บ้านเวลาว่างงานต่างๆ

ที่เรียนกับครูวิเชียร เราได้รับการถ่ายทอดมันก็เหมือนว่าเราเป็นลูก เป็นหลานก็เรียนกันอยู่ในบ้าน เพราะตอนนั้นปู่เวียงเขาก็ยังอยู่ ก็ให้เด็กๆ ในบ้าน เป็นคนตรีกันหมดทุกคน

การสอนของครูวิเชียรก็จะไม่เคร่งครัดอะไรมากนัก จะเป็นไปตามปกติ เพราะว่าเขาไม่ยากให้เราเครียดใจ ก็จะต่อฆ้อง วิธีการก็จะเหมือนๆ กัน ก็คือ ส่วนใหญ่เขาจะตีทุ้มให้อาคู อากี้ตีฆ้องตาม (เรื่องศักดิ์ สุขเสียงศรี, สัมภาษณ์, ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายศิษย์ตรีอยุธยา พบว่า การถ่ายทอด ความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลักษณะเป็นการถ่ายทอด ความรู้ภายในครอบครัว โดยครูผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความอาวุโสมากกว่า จะเป็นผู้ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกหลานของตน

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงผู้ถ่ายทอดความรู้ คือ นายวิเชียร เกิดผล และนายสำราญ เกิดผล ว่า ตัวผู้ให้สัมภาษณ์จะได้รับการถ่ายทอดเรื่องฆ้องวงใหญ่ในบทเพลงประเภทต่างๆ จาก นายวิเชียร เกิดผล เป็นหลัก และจะได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปรับวงปี่พาทย์ จากนายสำราญ เกิดผล ซึ่งเป็นครูผู้ใหญ่ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

ศิษย์ทุกคนจะได้รับการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องฆ้องวงใหญ่ก่อนเสมอ โดยจะได้รับการ ถ่ายทอดความรู้ในเรื่องเพลงที่ใช้ประกอบอาชีพทางดนตรี ตั้งแต่เพลงชุดโหมโรงเช้า เพลงชุดโหมโรงเย็น เพลงเรื่องต่างๆ หรือที่โบราณเรียกว่า เพลงชุดสวดมนต์เย็นฉันทน์เช้า

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายวิเชียร เกิดผล จะปฏิบัติให้ศิษย์ได้ดูเป็นแบบอย่างก่อน แล้วจึงให้ศิษย์ปฏิบัติตาม โดยให้ลูกศิษย์สังเกตและจดจำการปฏิบัติในเรื่องดนตรีนั้นๆ ที่ทำการเรียนการสอน จากครูผู้ถ่ายทอด จากนั้นจึงปฏิบัติตาม และทบทวนซ้ำๆ เพื่อให้ครูผู้ถ่ายทอดตรวจและแก้ไข ความถูกต้อง จนกว่าจะเป็นที่พอใจของครูผู้ถ่ายทอด



บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๓ นายพนรัตน์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
 หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายศิษย์ครูเกิดผลได้กล่าวถึงการถ่ายทอด  
 ความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เริ่มเรียนดนตรีจริงๆ จังๆ ก็ตอนที่เราเข้าโรงเรียนแล้ว เรียนกับครูวิเชียร  
 มากคนเดียวเลย เรียนมาทั้งหมดก็คนเดียวคนเดียว แต่ว่าครูสำราญเขามาณะตอนที่เรา  
 โตแล้ว เพลงเสภาต่างๆ การปรับวง ครูสำราญท่านจะเข้ามาที่บ้านใหม่แล้ว  
 ก็จะแนะนำอย่างนั้นอย่างนี้

เรียนเพลงทุกประเภทเลยที่เรียนกับครูวิเชียร หน้าพาทย์ก็ต่อ  
 ถึงองค์พระพิราพ แต่ว่าเพลงเดี่ยวเราได้ไม่นานนะ เพราะว่าฝีมือเราไม่ดี เราไปไม่ได้  
 เราทำไม่ได้ ส่วนใหญ่จะต่อเพลงหมู่มากกว่า จะเป็นคนตีฆ้องเพลงหมู่ต่างๆ  
 มีอะไรก็เป็นคนฆ้องมาตลอด

แต่ว่าพวกเครื่องหนังอะไรต่ออะไรนี่ตอนหลังเรามาจำๆ เขาเอา ไม่ได้  
 เรียนเป็นเรื่องเป็นราวอะไร ส่วนมากที่เรียนก็จะเรียนตอนเช้าๆ เป็นส่วนใหญ่  
 เพราะว่าสมองเรายังไม่ได้รับอะไรมาเลย มาเรียนดนตรีมันก็จะจำง่ายขึ้น

ครูวิเชียรไม่ได้สอนทฤษฎีนะ สอนแต่ภาคปฏิบัติ เวลาเขาจะถ่ายทอด  
 เขาก็จะต่อด้วยมือ คือว่าเขาจะตีให้เราฟังแล้วเราก็ตีตามนะ แบบว่ามุขปาฐะ ทำให้  
 ดูทำตาม เรียนฆ้องวงใหญ่เป็นเครื่องมือแรก ที่นี้จะเริ่มเรียนฆ้องวงใหญ่มาก่อน  
 ทั้งนี้ ต่อจากนั้นมาก็คือจะดูแววเด็กว่าจะไปทางไหนได้บ้าง ก็จะสอนให้เป็นเฉพาะ  
 ทางไป

เวลาเราตีฆ้องที่เขาบอกเรานะ การจับไม้มันก็ต้องจับให้สั้น คือว่า  
 จะต้องจับให้สั้นเรานั้นจรดปลายหัวไม้เลย เขว่ามันจะทำให้เราตีดีแล้วก็คล่อง  
 แล้วก็เรื่องคว้ามืออีกอย่างก็มีความสำคัญ แล้วก็ไม่มีอะไร เป็นคนฆ้อง  
 ต้องหนักแน่น ต้องจำเพลงให้แม่นยำนั้นใช้ได้

(นพรัตน์ สุขเสียงศรี, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายพนรัตน์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
 หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายศิษย์ครูเกิดผล พบว่า การถ่ายทอด  
 ความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีลักษณะเป็นการถ่ายทอด  
 ความรู้ภายในครอบครัว โดยผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีอาวุโสมากกว่าภายในบ้านจะเป็นผู้  
 ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกหลาน

ในที่นี้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงผู้ถ่ายทอดความรู้ คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผลว่า ตัวผู้ให้สัมภาษณ์จะได้รับการถ่ายทอดเรื่องฆ้องวงใหญ่ในบทเพลงประเภทต่างๆ จากนายวิเชียร เกิดผล เป็นหลัก และจะได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปรับวงปี่พาทย์จากนายสำราญ เกิดผล ซึ่งเป็นครูผู้ใหญ่ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีไทยของนายวิเชียร เกิดผล จะเริ่มต้นให้ลูกศิษย์ทุกคนได้เรียนฆ้องวงใหญ่เป็นเครื่องดนตรีชิ้นแรกก่อน จากนั้นครูผู้ถ่ายทอดจะเป็นผู้พิจารณาว่าศิษย์คนไหนควรจะเลือกเรียนเครื่องดนตรีชิ้นใดเป็นเครื่องมือเอก

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายวิเชียร เกิดผล จะสอนแต่การปฏิบัติอย่างเดียว จะไม่ลงลึกไปในเรื่องทฤษฎีดนตรีไทย แต่มีการอธิบายและมีการแนะนำถึงวิธีการปฏิบัติเครื่องดนตรีในเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องการจับไม้ฆ้องวงใหญ่ ว่าควรมีวิธีในการจับอย่างไร และจะส่งผลให้เสียงฆ้องออกมาเป็นอย่างไร อีกทั้งจะเน้นย้ำเรื่องสำคัญที่คนฆ้องวงใหญ่ทุกคนควรจะตระหนัก คือ เรื่องความแม่นยำในบทเพลงต่างๆ เพราะคนฆ้องวงใหญ่เสมือนหัวใจหลักในวงปี่พาทย์ ถ้าคนฆ้องวงใหญ่บรรเลงเพลงต่างๆ โดยที่ไม่มีความแม่นยำแล้ว อาจทำให้วงปี่พาทย์ทั้งวงบรรเลงล้มได้

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๘ นายวรเทพ บุญจำเริญ สมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายศิษย์ตระกูลเกิดผลได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เริ่มเรียนฆ้องวงใหญ่เป็นเครื่องมือแรก ที่บ้านใหม่นะ ตั้งแต่อายุ ๑๐ ขวบ เริ่มเรียนเพลงสาธุการ พอเรียนฆ้องวงใหญ่เสร็จ ตอนนั้นคนระนาดทุ้มขาด ครูวิเชียรเลยให้ตีทุ้ม ท่านก็เลยเริ่มต่อทางระนาดทุ้ม แล้วก็ต่อเพลงเดี่ยว

สักประมาณ ม.ศ. ๓ ก็ไปเรียนเดี่ยวฆ้องวงใหญ่กับครูจำลองที่บ้านของท่านที่กรุงเทพฯ เพราะว่าตอนนั้นยังไม่ได้ย้ายมาอยู่ที่ประตูน้ำพระอินทร์ เรียนอยู่กับครูจำลองประมาณ ๓ ปี ไปเรียนเดี่ยวฆ้องวงใหญ่อย่างเดียวเลย กินอยู่ที่บ้านท่านเลย

เวลาเราเรียนกับท่าน ท่านจะสอนแบบโบราณ คือว่าถ้าเราตีประคบหรือว่าตีแล้วท่านไม่ถูกใจ ท่านก็จะไม่ต่อให้ จะให้เราตีอยู่อย่างนั้นแหละจนกว่าท่านจะพอใจ แล้วถึงจะต่อให้เราเพิ่มเติม บางทีนะหนึ่งเพลงเป็นเดือนเลยกว่าเราจะจบเพลง ผิดกับสมัยนี้

สมัยก่อนนั้นเราเป็นลูกเป็นหลานภายในบ้าน ฉะนั้นเขาไม่กลัวว่าเราจะเล็ก เพราะว่าเขายังบังคับเราได้ แต่ถ้าสมัยนี้จะมัดให้ประคบหรือว่าอะไรอยู่เนี่ย เด็กก็จะเลิกหมด แล้วมันก็จะสูญหายไปในที่สุด

สมัยก่อนเราต้องนั่งซ้อมดนตรีจนกว่าครูเขาจะกลับมานะ เพราะว่าครูเขาไปขายหมู กลับมาต้องให้เห็นว่าเรายังที่อยู่ เขาไปตั้งแต่ตี ๕ นะ เป็นอย่างนั้น เพลงเดียวที่ได้จากท่านเลย เพลงแรกท่านจะต่อเพลงโหมโรงโอยเรศก่อน พอเรารู้ไม่รู้มือแล้ว ท่านก็จะเริ่มต่อเพลงพญาโศก แล้วก็ไล่ไปเรื่อยๆ แต่ว่าจะต่อเพลงที่เป็นปรกไก่อ่อนนะ แจกมอญ อาเฮีย ต่างๆ พอเราได้ตีแล้ว ก็จะต่อเพลงที่ยากขึ้น เช่น ทะแย ลาวแพน เชิดนอก สุดท้ายก็คือเพลงกราวใน แต่ว่าเพลงกราวใน มาต่อตอนที่เราบวชเรียนแล้วอีกต่างหาก พอตีตอนนั้นจะต้องไปงานก็เลยต้องต่อ แต่ว่ามาตอนหลังเขาได้คนฆ้องมาแล้ว เราก็เลยต้องไปเรียนกราวใน ทางระนาดทุ้มกับครูสำราญอีก

ที่เรียนกับครูสำราญเราจะเน้นที่เพลงหน้าพาทย์ เพราะว่าครูสำราญท่านเป็นครูผู้ใหญ่ ก็คือเวลาท่านถ่ายทอด ท่านจะมาที่บ้านใหม่ มาเฉพาะตอนที่ปรับวงเท่านั้น เราก็จะได้วิธีการปรับวงของท่านด้วย แนวของท่านเลยก็คือต้องเรียบร้อย จะสวมจะส่งต้องเรียบร้อย เป็นหลักเป็นฐาน เป็นแบบแผน คือว่าจะมีคนละทีสองที ระนาดที ฆ้องที ทุ้มทีจะไม่มี ขึ้นต้องขึ้นพร้อมกัน หยุดต้องหยุดพร้อมกัน แล้วก็ตีไม่เร็วมาก ต้องช้า เอาช้าเข้าว่า ทุกคนต้องสามารถตีให้ทันได้ทั้งวง บางทีระนาดจะไหวมาก แต่ว่าท่านจะบังคับไว้ แล้วท่านจะบังคับไว้ ด้วยทางระนาดที่ท่านทำขึ้น ที่เรียนกับครูสำราญก็คือได้เรียนรู้วิธีการปรับวงกับได้เรียนเพลงหน้าพาทย์

การถ่ายทอดของครูวิเชียร คือ เราต้องเริ่มเรียนฆ้องวงใหญ่ก่อน แล้วก็ต้องนั่งตัวตรง การจับไม้ต้องจับให้คว่ำมือ นี่คือเกณฑ์เบื้องต้น แล้วก็ต้องตีช้าๆ เพราะว่าเพื่อให้เสียงมันตรงกับตัวโน้ต คู่เสียง คู่แปด จะได้เป็นการชั่งมือด้วย ให้มือซ้ายมือขวามันลงเท่าๆ กัน แล้วเขาจะไม่ต่อเพลงเถาหรือว่าเพลงเร็วๆ แต่จะเริ่มตั้งแต่โหมโรงเช้า โหมโรงเย็น เพลงเรื่อง อันนี้คือบังคับ ให้เราสามารถรู้ว่ามือฆ้องเป็นอย่างไร พอเราเรียนเพลงพวกนี้หมดแล้ว ครูถึงจะเริ่มต่อเพลงเสภาต่างๆ ให้ตามหลักทั่วๆ ไป พอเรียนเพลงเถาเพลงอะไรกับครูวิเชียรเสร็จแล้ว ก็ไปเรียนกับครูจำลอง

(วรเทพ บุญจำเริญ, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวรเทพ บุญจำเริญ สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครื่องดนตรีสายตระกูลเกิดผล พบว่า การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการถ่ายทอดความรู้กันภายในครอบครัว โดยผู้มีความรู้ความสามารถและผู้มีอาวุโสภายในครอบครัวจะเป็นครูผู้ถ่ายทอดความรู้ทางด้านดนตรีไทยให้กับสมาชิกครอบครัวภายในบ้านที่มีความรู้ความสามารถ และมีความอาวุโสน้อยกว่า จากคำให้สัมภาษณ์ในที่นี้ได้กล่าวถึงครูผู้ถ่ายทอดความรู้จำนวน ๓ คน คือ นายสำราญ เกิดผล นายจำลอง เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล

นายสำราญ เกิดผล เป็นครูผู้ใหญ่ที่ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเพลงโบราณ และเพลงหน้าพาทย์ ที่ใช้ในการประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย และเป็นผู้ปรับวงปีพาทย์เมื่องปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีงานบรรเลงและขับร้องเพลงไทยที่มีความสำคัญ โดยแนวทางในการปรับวงของนายสำราญ เกิดผล จะยึดแนวทางที่ครูอาจารย์ได้สั่งสอนมา คือ จะเน้นความชัดเจน ความเรียบร้อย และความพร้อมเพรียงของวงเป็นที่ตั้ง นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ถ่ายทอดบทเพลงเดี่ยวสำคัญๆ ในแต่ละเครื่องดนตรีอีกด้วย

นายจำลอง เกิดผล เป็นครูผู้ใหญ่ที่จะถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับฆ้องวงใหญ่โดยเฉพาะ จะเน้นบทเพลงประเภทเพลงเดี่ยวเป็นสำคัญ การถ่ายทอดความรู้ของนายจำลอง เกิดผล จะมีการถ่ายทอดแบบโบราณ คือ ครูผู้ถ่ายทอดจะถ่ายทอดบทเพลงให้ศิษย์ทีละไม่มาก แล้วจึงให้ศิษย์ปฏิบัติซ้ำๆ จนมีความแม่นยำ และมีความคล่องตัว แล้วจึงให้ศิษย์ปฏิบัติซ้ำๆ เพื่อตรวจความถูกต้องของทำนองเพลง และการใช้มือฆ้องวงใหญ่ เมื่อครูผู้ถ่ายทอดเล็งเห็นว่าศิษย์มีความแม่นยำและสามารถบรรเลงบทเพลงได้อย่างถูกต้องแล้ว จึงต่อทำนองเพลงต่อไปให้แก่ศิษย์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพิจารณาของครูผู้ถ่ายทอดเป็นสำคัญ

นายวิเชียร เกิดผล จะถ่ายทอดความรู้พื้นฐานให้แก่ศิษย์ โดยจะเริ่มถ่ายทอดความรู้ในเรื่องฆ้องวงใหญ่ก่อน เพื่อให้ศิษย์มีความรู้พื้นฐานที่แน่นหนา เพราะฆ้องวงใหญ่เป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญของวงปีพาทย์

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายวิเชียร เกิดผล จะให้ศิษย์เริ่มเรียนฆ้องวงใหญ่เป็นเครื่องดนตรีชิ้นแรก จากนั้นจึงจะพิจารณาว่าศิษย์ควรจะเริ่มเรียนเครื่องดนตรีชิ้นใดเป็นเครื่องมือเอก

นายวิเชียร เกิดผล จะเริ่มถ่ายทอดบทเพลงที่มีแนวการบรรเลงที่ไม่เรื้อรังให้กับศิษย์ก่อน เช่น เพลงเรื่องต่างๆ เพื่อให้ศิษย์มีความคุ้นเคยกับเครื่องดนตรี จากนั้นจึงเพิ่มระดับความยากของบทเพลงให้แก่ศิษย์ตามลำดับ และจะเน้นเรื่องการจับไม้ที่ถูกต้องให้แก่ศิษย์ เพื่อเป็นพื้นฐานที่ดีที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศในเครื่องดนตรีแต่ละชิ้น



บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๕ นางวิภาพร พงษ์จะ โป๊ะ สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่  
 หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครื่องดนตรีสายตระกูลเกิดผล ได้กล่าวถึงการถ่ายทอด  
 ความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ส่วนใหญ่จะต่อร้องกับย่านะ ก็คือแม่ของพ่อ ย่านั้น จริงๆ ตั้งแต่เริ่มต้นมา  
 จะเรียนกับย่านั้นมาโดยตลอด ตั้งแต่ประมาณอายุ ๗ ขวบ ตอนนั้นย่านประมาณอายุ  
 ๕๐ กว่าๆ ไม่ถึง ๖๐ เต็ม ยังไม่แก่มาก ย่านจะสอนแบบปากต่อปาก แล้วส่วนใหญ่ก็  
 จะเรียนอยู่ที่บ้านนี้ ที่บ้านใหม่

เริ่มเรียนเพลงนางนาค ร้องทั้งดับเลย แล้วก็เริ่มมาเป็นเพลงเถา เพลงจระเข้  
 หางยาว ราตรีประดับดาว เวลาต่อก็จะเรียน ไปเรื่อยๆ แต่ไม่ได้ถามไม่ได้อะไร  
 เพราะว่าตอนนั้นเรายังเด็กด้วย บางเพลงที่เป็นเพลงใหม่ๆ ที่ลุงราษฎรเขาทำขึ้นมา  
 ใหม่เราก็จะไปต่อกับลุงราษฎร แต่ว่าเพลงที่เราเล่นกันอยู่บ่อยๆ เก่าๆ ก็จะต่อกับ  
 ย่านั้น เรียนกับย่านาก็จะเป็นเพลงๆ ไป ถ้าย่านั้นไม่ได้จริงๆ เราก็จะไปต่อกับเขา  
 พอย่านเสียเราก็จะหยุดเลย

ช่วงหลังที่นี้เริ่มมาเล่นเพลงที่แต่งใหม่แล้ว ของลุงราษฎรเขา เราก็จะไปต่อ  
 กับลุงราษฎร ก็แล้วแต่นะ เพราะว่าบางทีก็จะเดินทางมาต่อให้ที่นี้เลย แต่ว่าบางทีก็  
 จะให้ไปต่อที่บ้าน ครูสำราญก็จะต่อเหมือนกันก็จะต่อแบบปากต่อปากเหมือนกัน  
 เขาจะร้องให้ฟัง โดยการวัดทางเครื่องไปด้วย แล้วเราก็ร้องตาม

ที่เรียนที่บ้านนี้มันไม่ได้เรียนแบบจริงจังว่าจะต้องกี่โมงๆ แต่ว่าเราเป็น  
 ลูกหลานในบ้านเวลาวางเราก็ต่อ มันจะเป็นอย่างนี้นะ วางก็เรียนไม่วางก็ไม่เรียน  
 บางทีก็เรียนกันทั้งวัน แต่ว่าตอนนั้นจะเน้นเรียนช่วงเสาร์อาทิตย์ เพราะว่าเราเข้า  
 โรงเรียนแล้ว ต่อวันละ ๒ ท่อน ต่อไปที่ละหน่อยๆ ไปเรื่อยๆ

เรียนปากต่อปากมาโดยตลอด เราจะฟังจากที่เขาเอื้อนแล้วเราก็จะทำตาม  
 ไม่ได้สอนเทคนิคในการเอื้อน แต่เราจะใช้ฟังเอาว่าเขาเอื้อนอย่างไรแล้วเราก็หัด  
 เอื้อนตาม เรียนมาโดยตลอดจนย่านเสีย

ที่เรียนน้องก็จะเรียนกับพ่อเลย เวลาท่านสอนก็จะสอนเหมือนเด็กทั่วๆ ไป  
 ก็บอกให้ดีแล้วเราก็ดีตาม เพราะว่าที่นี้จะสอนแบบเดิมๆ โบราณๆ พี่ไม่ได้สอน  
 ไครนะ แคร์้องอย่างเดียวไม่มีลูกศิษย์

(วิภาพร พงษ์จะ โป๊ะ, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)



จากคำให้สัมภาษณ์ของนางวิภากร พงษ์จะโป๊ะ สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายศิษย์ตรีเกิดผล พบว่า การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีการถ่ายทอดความรู้ภายในครอบครัว โดยผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีความอาวุโสภายในครอบครัว จะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกหลานในบ้าน และผู้ที่มีความอาวุโสน้อยกว่า

จากคำให้สัมภาษณ์จะพบว่า ผู้ที่มีหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการขับร้องของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกท่านหนึ่ง คือ นางชั้น เกิดผล

การถ่ายทอดในแต่ละครั้งจะเป็นไปแบบไม่เป็นทางการ กล่าวคือ เพราะทั้งผู้ถ่ายทอดและผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน การถ่ายทอดแต่ละครั้งจึงใช้เวลาที่เหลือจากการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ภายในบ้าน การถ่ายทอดในแต่ละครั้งนั้น นางชั้น เกิดผล จะถ่ายทอดครั้งละไม่มาก เพราะจะเน้นคุณภาพในการถ่ายทอดเป็นหลัก ส่วนทางร้องที่นางชั้น เกิดผล ถ่ายทอดนั้นจะเป็นเพลงเก่าที่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นิยมบรรเลงทั้งสิ้น

สำหรับนายสำราญ เกิดผล ส่วนใหญ่จะถ่ายทอดทางร้องที่เป็นเพลงใหม่ทั้งหมด โดยเฉพาะเพลงที่นายสำราญ เกิดผล เป็นผู้ประพันธ์ขึ้น ทั้งนี้ในการถ่ายทอดแต่ละครั้งนั้น นายสำราญ เกิดผล จะเดินทางมาถ่ายทอดให้ที่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือบางครั้งจะให้ศิษย์เดินทางไปที่บ้านของคนที่ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องทางร้องของนางชั้น เกิดผล จะเน้นวิธีการแบบปากต่อปาก กล่าวคือ นางชั้น เกิดผล จะปฏิบัติให้ศิษย์ได้ดูก่อน เพื่อให้ศิษย์ได้จดจำและสังเกตวิธีการ ท่องทำนอง และเนื้อเพลง จากนั้นจึงให้ศิษย์ได้ปฏิบัติตาม และนางชั้น เกิดผล ก็จะขัดเกลา แก้ไข และเพิ่มเติมในสิ่งที่บกพร่องลงไปให้แก่ศิษย์

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๐ นายณัฐวุฒิ รักจิณี บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ครูท่านจะต่อทางร้องให้กับเราทุกเพลง อย่างทางทุ่มครูจะต่อให้เป็นบางเพลง เพราะว่าครูเขาสอนเราว่า อย่างเพลงเดียวที่เราต่อๆ ไปแล้ว ให้เราดึงเอามือจำพวกนั้นออกมาใช้ มือมันอยู่ในเดียวทั้งนั้น อยู่ในเดี่ยวเยอะ แล้วให้สังเกตว่ามือฆ้องอย่างไร แล้วมือระนาดทุ่มเราต้องแปลทางไปอย่างไร ประมาณอย่างนี้ะ มันสมควรหรือเปล่าถ้าเราจะใช้กลอนนี้

เวลาครูสำราญท่านจะต่อเพลงเดี่ยวให้แต่ละคนเนี่ย ท่านให้จะคล้ายๆ กันนะ แต่ว่าไม่ถึงกับเหมือนกันเลย เพราะว่าครูสำราญท่านจะมีมือทุ้มหรือว่ามีมือเดี่ยวได้ไว้มาก ถ้าท่านมาต่อให้เราแล้วเนี่ย ถ้าท่านไม่ชอบหรือว่าไม่ถูกใจแล้ว ท่านก็จะเปลี่ยนไปเรื่อย เปลี่ยนไปจนกว่าท่านจะถูกใจนะ อย่างว่าเวลาท่านต่อมือง่ายๆ ให้กับเราแล้ว พอเราคิดลองแล้วอะไรแล้ว ท่านก็จะเปลี่ยนเลย เปลี่ยนให้เป็นมือยากๆ ให้เรา บางทีครูท่านต่อท่านจะดูสมองเด็กแล้วก็มีมือของเด็กด้วย เพราะถ้ารับไม่ได้มากแล้ว ท่านก็จะต่อให้อีกอย่าง ถ้าเด็กที่มีมือคล่องแล้วสมองดีด้วย ท่านก็จะต่อไปอีกอย่างหนึ่งนะ

ที่เรียนลงลึกกับครูวิเชียรก็จะเป็นพวกเพลงเถาใหญ่ๆ เป็นส่วนมาก พื้นฐานเราเรียนมากับครูสำราญมามากพอสมควรแล้ว ครูวิเชียรมาสอนพวกเพลงมอญบาง แล้วก็เพลงจำพวกเพลงเถาใหญ่ๆ หรือไม่ก็ตามที่ครูสำราญท่านสั่งว่าให้ต่อเพลงอะไรๆ

พวกเพลงเดี่ยวที่เรียนกับครูวิเชียรเนี่ย ครูท่านจะไม่เปลี่ยนเลยนะ เพราะว่าท่านได้มาจากครูสำราญ แล้วอีกอย่างครูวิเชียรท่านก็เคยพูดว่า ถ้าครูของท่านยังไม่ตาย ก็คือครูสำราญ เกิดผล นะ จะไม่เปลี่ยนแปลงหรือว่าแต่งเพิ่มเติมทำใหม่แต่อย่างใด เพราะท่านเคารพครูของท่านมาก

ส่วนครูกาหลง ท่านมาตอนปลายๆ แล้ว ตอนที่ครูกาหลงท่านเข้ามาท่านจะต่อเพลงเดี่ยวอย่างเดี๋ยวนะ ครูกาหลงท่านเคยเป็นลูกศิษย์บ้านใหม่มาก่อน แล้วก็ก็เป็นทางฝั่งเดียวกันกับทางบ้านนี้ แล้วท่านก็มีความเคารพนับถืออยู่กับครูสำราญด้วย

ครูสำราญท่านก็เลยให้ครูกาหลงมาสอนด้วย ครูท่านจะเข้ามาที่นี่ก็เสาร์อาทิตย์ ส่วนใหญ่ก็จะมาสอนระนาดทุ้ม สอนเพลงเดี่ยว แล้วก็มาต่อเพลงเรื่องได้สักเรื่องสองเรื่องนะ กับครูเทียมเทพนี่เรียนมาตั้งแต่เป่าปีไม่เป็น มาจนกระทั่งเป่าปีเป็นเลย ครูเทียมเทพท่านก็จะต่อแบบว่าตัวต่อตัวเลย ค่อยนี้เลย

การถ่ายทอดของครูสำราญ เกิดผล ส่วนใหญ่แล้วท่านจะเอาโน้ตออกมาต่อเพลงมากกว่า แต่ว่าถ้าเป็นเพลง โหมโรงเช้า โหมโรงเย็น หรือเพลงที่ไม่หนักหนาอะไรมาก ท่านก็จะต่อแบบไม่ต้องกางโน้ต ต่อแบบธรรมดาๆ แต่พอพวกเขาประมาณว่า เพลงที่มันลึกๆ เข้าไปหน่อย เช่นพวกเพลงเรื่องเพลงอะไรท่านก็จะเอาโน้ตออกมาทาง เพลงเถาเก่าๆ นะ

ครูวิเชียรเราจะต่อมือกับท่านตลอด ท่านจะตีให้ดูแล้วเราก็จะตีตาม ท่านจะนั่งอยู่ตรงกลางวงเลย แล้วเด็กๆ ก็จะนั่งล้อมๆ ท่าน แล้วเด็กๆ ก็จะตีตาม ส่วน

เพลงเดี่ยวที่ต่อกับท่านก็จะมีเพลงแขกมอญ แล้วก็พวกนางหงส์ นางหงส์ ๖ ชั้น  
เดี่ยว ๓ ชั้น

(ณัฐวุฒิ รักจิณี, สัมภาษณ์, ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายณัฐวุฒิ รักจิณี บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีครูผู้ถ่ายทอดความรู้ คือ นายสำราญ เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล นายกาหลง ฟุ้งทองคำ นายเทียมเทพ บุญจำเริญ ซึ่งแต่ละท่านล้วนเป็นสมาชิกและลูกศิษย์ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งสิ้น

นายสำราญ เกิดผล จะเน้นในการถ่ายทอดมือฆ้องวงใหญ่ให้กับศิษย์ทุกคน ไม่ว่าศิษย์ผู้นั้นจะบรรเลงเครื่องดนตรีชนิดใดเป็นเครื่องมือเอกก็ตาม เมื่อศิษย์ได้มือฆ้องวงใหญ่แล้ว นายสำราญ เกิดผล ก็จะแนะนำว่าควรจะมีวิธีการแปรทำนอง และทำทางบรรเลงในเครื่องมือต่างๆ อย่างไม่ซ้ำตัวอย่างเช่น ทางระนาดทุ้ม นายสำราญแนะนำให้นำมือเดี่ยวในเพลงเดี่ยวต่างๆ มาใช้ และชี้ให้เห็นถึงแนวทางในการบรรเลงว่า เมื่อมือฆ้องวงใหญ่ที่มีแนวทางในการบรรเลงลักษณะนี้ ศิษย์ควรจะไปเล่นทางระนาดทุ้มออกมาเป็นในลักษณะใด

ในการต่อเพลงเดี่ยวเครื่องดนตรีแต่ละชนิด นายสำราญ เกิดผล จะพิจารณาจากความรู้ความสามารถของศิษย์ว่าอยู่ในระดับใด แล้วจึงจะต่อทางให้มีระดับความยากง่ายให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของศิษย์แต่ละคน

การถ่ายทอดความรู้ของนายวิเชียร เกิดผล จะเน้นถ่ายทอดความรู้ในส่วนของเพลงมอญต่างๆ และเพลงประเภทเพลงเถาเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้จะถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์ตามที่ นายสำราญ เกิดผล ได้มอบหมายให้อีกด้วย นอกจากครูผู้ถ่ายทอดทั้ง ๒ ท่านที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีครูผู้ถ่ายทอดอีก ๒ ท่าน คือ นายกาหลง ฟุ้งทองคำ และนายเทียมเทพ บุญจำเริญ สำหรับนายกาหลง ฟุ้งทองคำ จะเน้นการถ่ายทอดในกลุ่มเพลงเดี่ยวเป็นหลัก และจะถ่ายทอดเฉพาะเครื่องดนตรี คือ ระนาดทุ้ม และปี่ใน สำหรับนายเทียมเทพ บุญจำเริญ จะถ่ายทอดความรู้ในเรื่องปี่ในให้แก่ศิษย์โดยเฉพาะ

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุสาวรีย์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสำราญ เกิดผล มีวิธีการในการถ่ายทอดความรู้ คือ ในแต่ละครั้งที่ นายสำราญ เกิดผล จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ มักจะตรวจความถูกต้องของบทเพลงจากโน้ตเพลงก่อนเสมอ โดยเฉพาะบทเพลงที่อยู่ในกลุ่มเพลงเรื่องต่างๆ และเพลงที่ไม่ได้นำออกมา

ทำการบรรเลงบ่อยครั้ง แต่จะมีบทเพลงบางบทเพลงที่นายสำราญ เกิดผล จะถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์ โดยที่ไม่ต้องตรวจความถูกต้องจากโน้ตเพลง นั่นคือบทเพลงที่นายสำราญ เกิดผล บรรเลงอยู่เป็นประจำ อาทิเช่น เพลงชุดโหมโรงเช้า เพลงชุดโหมโรงเย็น หรือเพลงเรื่องที่มีแนวทางในการบรรเลงที่ไม่ซับซ้อน การถ่ายทอดความรู้ของนายวิเชียร เกิดผล จะปฏิบัติให้ศิษย์ดูเป็นแบบอย่าง จากนั้นจึงให้ศิษย์ปฏิบัติตาม

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๑ นายเกียรติศักดิ์ ดีซัง บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ที่จะเรียนอยู่ที่บ้านใหม่ เรียนกับปู่เชิรมาโดยตลอด ตอนแรกเลยก็เริ่มตั้งแต่สาธการ เรียนฆ้องวงใหญ่ก่อน พอมาตอนหลังคนระนาดทุ้มขนาดเราก็มารเรียนระนาดทุ้ม ระนาดเอกขนาดเราก็มารเรียนระนาดเอก เพราะว่าอยู่ด้วยกันตลอด ออกงานด้วยกันตลอด มันก็อาศัยครูพี่ลักจำบ้าง ส่วนปู่ราญก็จะต่อบ้างแต่ว่าไม่มากไม่มาย ปู่ราญเขาจะมาปรับทางให้หรือว่าต่อเพลงบางอย่างที่บ้านใหม่ ยังไม่ได้

ปู่เชิรเขาก็จะต่อมือตามปกติธรรมดาณะ เหมือนทั่วๆ ไป แต่ว่าอย่างทางทุ้มเนี่ย เขาจะตีให้เราดูแล้วให้เราสังเกตเอาเองว่าลู่อทางหรือว่ารูปรอยมันเป็นอย่างไรรู้ๆ ปู่ราญก็จะเหมือนๆ กันเพียงแต่ว่าปู่ราญ เวลาเขาต่อเขาจะต่อจากโน้ตที่พูดถึงเพลงที่มันลึกๆ นะ แต่ว่าถ้าเพลงทั่วๆ ไปที่เขาแม่นยำเขาก็ไม่ได้ดูโน้ตเรื่องปรับวงก็อย่างที่ว่า จะเน้นความพร้อมเพียง ระเบียบ ไปมาพร้อมๆ กัน พูดว่า จะอยู่จะ ไปให้ดี ก็เท่านั้นแหละไม่มีอะไร

(เกียรติศักดิ์ ดีซัง, สัมภาษณ์, ๒๘ มกราคม ๒๕๕๔)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายเกียรติศักดิ์ ดีซัง บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีครูผู้ถ่ายทอดความรู้ คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ทั้งสองท่านเป็นนักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยครูผู้ถ่ายทอดจะถ่ายทอดความรู้ในเรื่องฆ้องวงใหญ่ให้ศิษย์ก่อนเสมอ จากนั้นครูผู้ถ่ายทอดจะพิจารณาว่าศิษย์ควรจะบรรเลงเครื่องดนตรีชิ้นใดเป็นเครื่องมือหลักต่อไป



วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสำราญ เกิดผล จะมีวิธีการในการถ่ายทอดความรู้ คือ ในแต่ละครั้งที่นายสำราญ เกิดผล จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ มักจะตรวจความถูกต้องจากโน้ตเพลงก่อนเสมอ โดยเฉพาะบทเพลงที่อยู่ในกลุ่มเพลงเรื่องต่างๆ และเพลงที่ไม่ได้นำออกมาทำการบรรเลงบ่อยครั้ง แต่จะมีบทเพลงบางบทเพลงที่นายสำราญ เกิดผล จะถ่ายทอดให้กับศิษย์โดยที่ไม่ต้องตรวจความถูกต้องจากโน้ตเพลงก่อน นั่นคือบทเพลงที่นายสำราญ เกิดผล บรรเลงอยู่เป็นประจำ อาทิเช่น เพลงชุดโหมโรงเช้า เพลงชุดโหมโรงเย็น หรือเพลงเรื่องที่มีแนวทางในการบรรเลงที่ไม่ซับซ้อน และนายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้ปรับทางบรรเลงสำหรับงานบรรเลงที่มีความสำคัญ หรือถ่ายทอดบางบทเพลงที่สมาชิกในวงยังไม่ได้รับการถ่ายทอด

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของนายวิเชียร เกิดผล จะปฏิบัติให้ศิษย์ดูเป็นแบบอย่าง จากนั้นจึงจะให้ศิษย์ปฏิบัติตาม และจะเน้นวิธีให้ศิษย์ได้หัดสังเกตการบรรเลงของตนในแต่ละครั้ง เพื่อให้ศิษย์ได้จำจดวิธีการต่างๆ และนำไปฝึกหัดด้วยตนเองในภายหลัง

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๒ นายศิวศิษย์ นิลสุวรรณ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปีพาทย์จากวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

สมัยเรียนที่วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ครูสำราญเป็นอาจารย์พิเศษที่นั่น เจอก็ลองครูเลย ขอบลอง ตอนนั้นก็ตีระนาดได้ ร้องได้ อะไรได้หมด เครื่องสายก็ได้ แต่ว่าเรื่องเครื่องปีพาทย์ยังไม่ชำนาญ ยังไม่ค่อยรู้เรื่อง

เราก็แก้งคิดเดียวให้ครูได้ยิน ครูก็บอกว่า ก็ดีนะ แต่มันน่าจะมีอะไรอีกหน่อย อย่างลาวแพนทางบ้านฉันยังมีอีกคนนะ ซึ่งบ้านอื่นไม่มี เราก็คิด เอ๊ะอะไรกันมีอีกหน่อย ยังไม่รู้ เห็นครูสำราญก็นึกว่าคงจะเหมือนครูที่มีความสามารถคนหนึ่ง แต่คงจะไม่พิเศษอะไรมากมาย ไม่รู้ว่าเขาจะลึกลง

ที่มาเรียนกับครูสำราญก็เริ่มเอาใหม่ตั้งแต่โหมโรงเช้า เอาใหม่หมด เริ่มตีฆ้องใหม่เลย เอามาดูว่ามันเป็นยังไง เราก็ผ่านทางของฝั่งพระนครมาพอสมควร มันคืออย่างนี้นะ ที่ศูนย์ส่งเสริมเผยแพร่ดนตรีไทยในพระอุโบสถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ประมาณนี้นะ ศูนย์นี้ตั้งที่หลัง สมัยเรียนยังไม่มีก็ตามไปเรียนที่บ้าน ไปนอนอยู่บ้านครู มันไม่มีใครเลย ไม่มีศูนย์ส่งเสริม ยังไม่มีอะไร



สำหรับครูสำราญก็จะชอบให้อะไรที่คนอื่นเขาไม่ได้ ก็จะให้อย่างนั้น ส่วนมากแล้วก็จะต่อเป็นมือฆ้อง ต่อทางระนาดบ้าง แต่ครูจะต่อเร็ว ตามเขาไม่ทัน ครูก็จะเหล่าๆ ครูจะไม่เอะอะนะ น้อยครั้ง เจอครูกระแทกตีนระนาดได้ครั้งเดียว

ถ้าเรียนกับครูวิเชียร อยากเรียนปี่พาทย์มอญก็ไปขอ ครูก็เอาอย่างเก่าๆ มาเลย แล้วก็มือฆ้อง อย่างประจำวัด ประจำบ้าน มันไม่เหมือนชาวบ้านเขา มือไม้ไม่เหมือนเขา เพลงบางเพลงเขาก็ไม่เล่นกัน เพราะมันไม่มีใครเล่น ไม่มีใครได้ ฟังแล้วมันเก่าจริงๆ ฟังเหมือนเพลงเรื่องของไทย

เรียนกับปู่เชิธรจะตามไปที่บ้านใหม่เลย สมัยก่อนตอนที่อยู่ที่บ้านครูสำราญ บางอย่างปู่เชิธรก็สอน พวกหน้าพาทย์ยังไม่จบก็มี แล้วก็ยังมีโอ้อ้อๆ แอดๆ ยังไม่ได้ไปเลย อย่าง โคร่งทยอยเดี่ยวปู่เชิธรก็บอกนะ ว่ามันเป็นยังไง สาระสำคัญมันเป็นยังไง ตรงไหนทำอะไรได้อีก แล้วก็เรียนร้องกับยามาลีด้วย

เวลาปรับวงบ้านนี้จะเอาชัดเจน แล้วก็คูเรื่อง โคร่งสร้าง แล้วก็คูเรื่องเสียงเครื่องดนตรี คือ ตีฆ้องลงไปแล้ว มันเป็นเสียงฆ้องที่ดี เป็นเสียงระนาดที่ดี เสียงทุ้มที่ดีใหม่ หนทางเป็นยังไง ความพร้อมเพรียง พร้อมเพรียงไหม แนวเหมาะสม ไม่เหมาะสมตรงไหน จะเป็นอย่างไร

เรื่องการตีระนาด ปู่เชิธรจะบอกเลยว่า อย่าทำไม้แน่น ถ้าทำไม้แน่นจะไม่ดี ทำแต่พอสมควร เพราะว่าเดี๋ยวจะหมดแรง เราก็พยายาม แล้วก็เวลาได้ระนาด ถ้ามันดูจะไปไม่ไหวแล้ว ก็อย่าฝืนมากมาย ไม่ดี

ครูสำราญจะเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงอะไร แต่ปู่เชิธรอะไร ขึ้นมานี้ไม่มีคำว่าเฉย แต่ครูสำราญเขายังสงวนที่ใจใหม่ เป็นผู้ใหญ่อะไร ปู่เชิธรนี้ลุยและ เกิดไรขึ้นมาลุยและ แก่ไม่เคยปฏิเสธอะไร ครูสำราญยังมี เชียรลี เชียรมั่ง ครูเชิธรไม่เคยถอย เอาทั้งนั้น ลุยอย่างเดียว

เวลาตีระนาด ให้อธิบายเรื่องนี้ครูจะสอนว่าห้ามเร็ว ห้ามไม่ชัด ยังไงต้องให้ชัดก่อน แล้วเขาบอกว่า พอมันชัดดีแล้ว มันเกิดความคล่องตัวขึ้นมาเอง เดี่ยวมันเร็วเอง ครูบอกอย่างนี้ อย่าให้เสียงตก ต้องให้เสียงเสมอดันเสมอปลายตั้งแต่ต้นยังจบ ห้ามแผ่ว

เรื่องทางระนาดเอก ครูก็จะทำให้ก่อน ก้องก็เป็นคนระนาด เขาก็จะคิดให้และตี อย่างสมมติถ้าเป็นเรื่องนางหงส์เขาก็จะทำให้เป็นเรื่องๆ ก้องก็จำๆ แล้วก็ตี เราก็คิดว่าเขาทำยังไง มือฆ้องไปอย่างนี้ ทางระนาดไปอย่างนี้ จำรูปรอย แล้วก็มาตีเอาเอง ครูก็จะติ ตรงนี้ไม่ดี อะไรอย่างนี้

ทุกวันนี้ก็ยังไม่ถูกใจครู ตีระนาดเขาบอกกลอนมันยังไม่ถูกใจ เขาว่าอยู่ที่ตีระนาดเสียงกระฉอก ใ้อเราก็ไม่ใช่คนระนาดก็ช่างเหอะ กระฉอกก็กระฉอก มันแก่แล้ว อย่างครูสำราญเขาบอกให้ระบายข้อ เราก็ไม่เข้าใจคำว่า ระบายข้อของแกมันเป็นอย่างไง ระบายข้อมันลำบาก

ส่วนเรื่องทางร้อง บางเพลงที่ครูทำใหม่เขาก็ทำทางร้อง ก็ต้องไปคอยจด เพราะว่าห่วยไม่ดี ไปจดเวลาครูบอกอะไรก็จดเป็นโน้ตร้อง เป็นโน้ตที่พอจะร้องออกไปได้ พวกจีนเต็ดคอกไม้ มณฑาสวรรค์ ไม่รู้อะไรหลายเพลง ครูให้ร้องอะไรก็ต้องไปร้อง

เรียนกับครูวิเชียรจะไม่ค่อยเครียด แต่ครูสำราญเราจะกลัว เวลาเข้าไปต่อเพลงแค่คร่อมองหน้าเราก็พากันก้มหน้า แบบใ้อที่มันได้ก็เลยลืมเลย ใ้อที่มันแม่นๆ ก็กลายเป็นไม่แม่นเลย แต่ของครูเชียรเขาจะหาเรื่องคุยผ่อนคลาย แล้วก็ก็เป็นกันเอง ไม่ค่อยน่ากลัว

การสอนของปู่เชียร ส่วนมากจะตีให้ดู แล้วก็ให้เราทำตามนะ ไม่ค่อยบอกอะไรมากมาย เวลาตีเขาจะมองหน้า แบบว่าคุณนะ เอ็งคุณนะ อะไรยังงี้ๆ ประมาณอย่างนี้ จะต่อจริงๆ น้อยมาก แต่ตีให้ดู เพื่อให้เราดูทิศทาง ดูวิธีการดำเนินกลอน คุณสัมผัสว่าเป็นอย่างไร

ที่มาเรียนกับยามาลี ก็ตอนที่มาอยู่ที่ศูนย์สมเด็จพระท่านแล้ว เวลาเรียนก็จะตามไปต่อที่บ้านเลย ก็ต่อร้องนั่นแหละ บางทีเราก็ส่งสารครูนะ เพราะว่าท่านแก่มากแล้ว ก็จะอาศัยอัดเทปเอา แล้วก็เอามาแกะ เสร็จแล้วก็กลับไปร้องให้ครูฟัง ถูกใจไม่ถูกใจอะไร ตรงนี้ไม่ใช่ อันนี้ต้องอย่างนี้ๆ อะไร ก็จะค่อยๆ ปรับกันไป แต่ส่วนมากไม่ค่อยมีปัญหา น้อยมาก เพราะว่าครูร้องมาอย่างไร มันก็เสียงเป็นอย่างนั้นอยู่แล้ว ไม่มีปัญหาอะไร

(ศิวิชัย นิลสุวรรณ, สัมภาษณ์, ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายศิวิชัย นิลสุวรรณ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี พบว่าการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศิษย์จะได้รับความรู้จากครูผู้ถ่ายทอดที่เป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายสำราญ เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล และนางมาลี สุขเสียงศรี

นายสำราญ เกิดผล จะให้ศิษย์ที่ต้องการได้รับถ่ายทอดความรู้เรื่องทางเพลงต่างๆ ไปเรียนที่บ้านของตน ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลบางชะนี อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การถ่ายทอดความรู้ของนายสำราญ เกิดผล จะให้ศิษย์เริ่มเรียนฆ้องวงใหญ่เป็นเครื่องดนตรีชิ้นแรก โดยจะเริ่มถ่ายทอดตั้งแต่เพลงชุดโหมโรงเช้า เพลงชุดโหมโรงเย็น และเพลงเรื่องต่างๆ ตามแบบแผนโบราณ

นายวิเชียร เกิดผล เป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกท่าน ที่เป็นผู้ที่มีหน้าที่หลักในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ โดยนายวิเชียร เกิดผล จะทำการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ทั้งที่บ้านของตน และที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การถ่ายทอดความรู้ของนายวิเชียร เกิดผล ถ้าเป็นเรื่องเพลงมอญต่างๆ นายวิเชียร เกิดผล จะเน้นเพลงมอญที่หายาก และเป็นเพลงเก่า นอกจากนี้ นายวิเชียร เกิดผล ยังมีแนวทางในการปรับวงปี่พาทย์จากคำให้สัมภาษณ์ คือ นายวิเชียร เกิดผล จะยึดโครงสร้างของบทเพลงเป็นสำคัญ ยึดแนวการบรรเลงที่มีความพร้อมเพรียงกัน และพิจารณาถึงความเรียบร้อยและความเหมาะสมในการปรับแนวทางต่างๆ ในเรื่องทฤษฎีดนตรี นายวิเชียร เกิดผล ได้ถ่ายทอดความรู้ในเรื่องโครงสร้างเพลงทยอยเดี่ยว ซึ่งถือเป็นเดี่ยวสูงสุดของทุกเครื่องดนตรี แสดงให้เห็นถึงภูมิรู้ที่นายวิเชียร เกิดผล ได้ร่ำเรียนมา

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสำราญ เกิดผล จะถ่ายทอดหลักในการบรรเลงระนาดให้กับศิษย์ ซึ่งจะเน้นในเรื่องความชัดเจนของเสียงระนาดที่ออกมา ต้องชัดเจน และมีความเสมอดันเสมอปลาย ส่วนลู่ทางต่างๆ และกลอนเพลงในการบรรเลงระนาดนั้น นายสำราญ เกิดผล จะให้ศิษย์สังเกตวิธีการตีของตน จากนั้นจึงให้ศิษย์กลับไปคิดและพิจารณา หลังจากนั้นจึงนำมาตีให้ตนฟัง พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่อง และเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ ส่วนในเรื่องทางร้อง นายสำราญ เกิดผล จะต่อทางร้องให้กับศิษย์ในเพลงที่ตนทำทางเพลงขึ้นใหม่เป็นส่วนใหญ่

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของนางมาลี สุขเสียงศรี จะให้ศิษย์เดินทางไปเรียนที่บ้านของตน ที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจะเน้นให้ศิษย์ใช้เครื่องบันทึกเสียงบันทึกเสียงทางร้องของตน จากนั้นจะให้ศิษย์กลับไปทบทวนและสังเกตวิธีการร้องจากเครื่องบันทึกเสียง เมื่อศิษย์มีความแม่นยำดีแล้วจึงให้ศิษย์กลับมาร้องให้ตนฟัง และขัดเกลาในส่วนที่ยังไม่เรียบร้อย และเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของนายวิเชียร เกิดผล จะอธิบายถึงหลักในการตีระนาดเอกให้แก่ศิษย์ ดังนี้ ๑. ในการจับไม้ตีระนาดต้องไม่กำไม้แน่นจนเกินไป ด้วยเหตุผลที่ว่า จะทำให้คนระนาดนั้นหมดกำลังในการตีได้ ๒. การไล่ระนาด ควรเริ่มแนวในการไล่ที่ช้าไปหาเร็ว และเมื่อเห็นว่าใกล้จะหมดกำลังให้เร่งแนวในการบรรเลงให้สุดมือแล้วจึงลง ส่วนเรื่องทางระนาดเอกนั้น

นายวิเชียร เกิดผล จะบรรเลงให้ศิษย์ดู เป็นแบบอย่าง ทั้งเรื่องคู่ทางและเรื่องกลอนเพลง จากนั้นจึงให้ศิษย์กลับไปค้นคว้าและหาทางในการตีระนาดด้วยตนเอง

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๑ นายอุเทน เปียหล่อ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เข้ามาเรียนที่นี้ช่วงที่อาจารย์ไปช่วยราชการอยู่ที่ศูนย์ของสมเด็จพระเทพฯ ที่บ้านปูลาญ ไปตอนช่วงนั้นเลย ประมาณปี ๔๒ หรือ ๔๓ เนี่ยแหละ จำไม่ค่อยได้ ที่เรียนมาก็อย่างเช่น เพลงหน้าพาทย์ อาจารย์ไปต่ออะไร โหมโรงเย็นอะไร อย่างนี้เราก็ไปกับอาจารย์ ก็ไปด้วยกัน ส่วนใหญ่ก็จะมีพี่น้อง มีอาจารย์ ไปต่อกัน ๓ คน แต่ก่อนจะแม่นเพลง โหมโรงเย็น เพลงตระ หลังๆ มาไม่ค่อยได้ดี

ที่เรียนร้องกับย่ามาลี ปู่เขียรเขาก็จะช่วยบอกเราไปด้วย เพราะว่าปู่เขียรเขาจะเป็นคนแม่นเพลง ตรงไหนมันผิดเพี้ยนอะไร เขาก็จะเสริมให้ แล้วก็ร้องตามเขา ตรงไหนผิดเขาก็จะร้องให้เราฟัง เราก็พยายามแก้ ย่าก็จะแนะนำเอกลักษณ์การร้องของฝั่งชน

ที่ว่าความที่เขาเป็นชาวบ้านนะ ย่าเขาจะถ่อมตน ว่าเขาไม่ใช่ครูบาอาจารย์อะไร เขาก็จะไม่ค่อยแนะนำอะไรเรามากมาย ก็ว่า ดีแล้ว อะไรอย่างเนี่ย เขาก็จะว่า ใช้ได้แล้ว ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยแนะนำอะไรมากมาย ต่อกับย่าก็มีเพลงนำลอดได้ทราย เพลงไอยเรศ แล้วก็เพลงทยอยใน เพลงดับพระลอเสียงน้ำดับสังข์ศิลป์ชัย ดับมณฑลางกระท่อม ยังมีอีกเพลงสามชั้น มันมีเพลงไอยเรศซุงา แล้วก็ยังมีไอยราชูวงง แต่ไอยเรศนะต่อ แต่ส่วนใหญ่ที่เยอะก็ต่อกับปูลาญก็เยอะนะ ย่าก็ยังไม่มากเท่าไร

ไม่คุ้นเคย ไม่เคยดู ร้องแต่ตอนเวลาขึ้น ยังไม่ได้อัคเทป ก็จะมีร้องแบบทำเสียงผีนะ ทำเสียงเหมือนจะไปไม่ไหวนะ แต่เวลาร้องจริงนี่สิ ร้องเต็มเสียงเลย ร้องเป็นคนโบราณอ่า ตะเบ็งเต็มเสียงเลย เสียงแบบปีดมาเลย นั่นแหละ ซึ่งไม่ค่อยมีแล้ว เคี้ยวนี้ เสียงแบบโบราณอย่างนี้ ก็แบบว่า ก็จะยิ้มแยมแจ่มใส เวลาต่อเพลงเวลาต่อไม่เครียดนั่นแหละ ไม่อึ้งเลยแหละ ไม่มีการออม แบบบิบเต็มเสียงเลย เขาจะเอาเสียงจริงเลย แต่ตอนแกซ้อมก็ทำเสียงแบบเล็กๆ เสียงเบาๆ อะไรแบบนี้

ปูลาญก็ ดูหน้าตาเขาๆ จริงๆ เขาก็ใจดีนะ แต่เราก็อดกลัวไม่ได้ เราก็เกร็งความที่เราไม่ค่อยได้ คือปู่เขาไม่ค่อยได้เล่นอะไรแบบสนิทสนมิง เขาว่างตัว



แบบเป็นผู้ใหญ่ เราก็ก้าว ที่ต่อเพลงกับปู่มีเสถียรนอก บัวตุมบัวบาน ลอยประทีป ไอยราหรงวง ดับชมสวนขวัญ แจกสาหร่าย ทอยโยน แจกสาย เขมร พวง จินเค็ดดอกไม้ จินเก็บบุปผา เนื้อร้องส่วนใหญ่ของฝั่งธน จะเป็นพวก เกี่ยวกับอิเหนา

ปูราญที่ต่อก็คือพวกฆ้องวงใหญ่ ก็มาต่อพร้อมอาจารย์ เพลงตระเพลง อะไรวางนี้ ปูราญเขาจะนั่งตีระนาด ตีให้ฟัง แล้วเราก็ตีตาม แต่ก่อนเรียกมาต่อ ทั้งหมดเลยทั้งบ้าน แต่เมื่อก่อนตอนมาใหม่ ๆ ตอนยังไม่ได้มาอยู่ที่นี่ มากับอาจารย์ ก็มากัน ๓ คน ๔ คน ก็จะต่อกันประมาณนี้

สำหรับปู่เชิรก็จะมึแบบอัดเทปให้ก็มี คือเขาก็นั่งอยู่ตรงนั้นแหละ แล้วก็ ฟังย่ำร้องไปด้วย กลัวว่าจะหลงลืมไปจะได้ท้วงใจ เขาจะท้วงตรงนั้น เรื่องร้องปู่ก็จะช่วยแนะนำ จะร้องให้ฟัง แต่ก็ช่วยแนะนำไม่มาก แต่ว่า ไม่ได้มาสอนอะไรเป็นจริงเป็นจัง

ส่วนที่ไปเรียนกับย่ามาลี จะไปให้ย่าอัดเทปให้ ย่าก็ร้องอัดเทปให้ แล้วเราก็เอามาต่อ แล้วก็กลับไปร้องให้เขาฟังอีกทีหนึ่ง ตรงไหนที่มันผิดเพี้ยนอะไร เขาก็จะบอกแก้ไข เขาก็จะต่อให้

ย่าเป็นคนง่ายๆ นะ เขาไม่อะไรมาก เขาไม่ได้ว่าต้องมานั่งต่อกับเขาตัวต่อตัวหรอก เพราะว่าเดี๋ยวนี้มันมีเทปใช้แล้ว ย่าเขาก็ไม่ได้เครียดไม่ได้อะไร ต่อแล้ว เขาก็ฟังว่าใช้ได้หรือเปล่า แล้วก็ปู่เชิรด้วย ปู่เชิรคอยแนะนำ คอยอะไร

การสอนของปูราญ ก็จะมีโน้ต ปูราญเขาจะทำเพลง ส่วนใหญ่จะเป็นเพลงใหม่ๆ เพลงใหม่บ้าง เพลงเก่าบ้างปนกัน แต่เพลงก็จะเปลี่ยนแปลงอยู่ไม่คงที่ ก็จะมีโน้ตมา แล้วก็ร้องให้เราฟัง นี่ก็จะร้องตัวต่อตัวเลย ปูร้อง แล้วก็ร้องตาม เราก็อธิบายโน้ต ธิบายอยู่ในสถานที่ที่เราเข้าใจ ธิบายให้ไวที่สุด เรากลับ กลัวปู่หงุดหงิดเราก็อธิบายๆ พอจบเพลงเราก็ต้องรีบมาเถลา เขียนโน้ตเอาไว้มันถูกต้อง ไล่ตอนที่เราร้อง เราก็อพยายามเขียนแบบเหมือนชาวเลข เขียนอย่างที่เราเข้าใจให้เร็วที่สุด ปู่ก็จะเคาะๆ เคาะ โน้ตด้วย ร้องด้วย ดูโน้ตด้วย วัตถุประสงค์อย่างนี้ ตรงไหนไม่ดีก็เปลี่ยนตรงนั้น ให้ร้องใหม่ เปลี่ยนเราก็ก่อ

จะเป็นอย่างนี้ทุกที แต่เรื่องอื่นเรื่องอะไรเขาไม่ได้สอนเรา ให้เราเอาไปฝึกเอาเอง เพราะเราเป็นนักร้องอยู่แล้ว ใจ มาต่อนี้ คือมาต่อเพลงกับปู่กับย่านี้ เขาถึงไม่ได้สอนเทคนิคอะไรมากมาย แต่ก็บอกเอกลักษณ์บางอย่าง เขาอย่างนี้ไม่ชอบนะ ลูกอย่างนี้เขาไม่ชอบนะ บอกว่า บ้านเราไม่ร้องอะไรอย่างนี้กัน

(อุเทน เปี้ยหล่อ, สัมภาษณ์, ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓)



จากคำให้สัมภาษณ์ของนายอุเทน เปียหลอ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์ จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า การถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลูกศิษย์จะได้รับ ความรู้จากผู้ถ่ายทอดที่เป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายสำราญ เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล และนางมาลี สุขเสียงศรี

สำหรับทางร้องเพลงไทยที่นางมาลี สุขเสียงศรี ถ่ายทอดให้กับศิษย์จะเป็นเพลงดับเรื่อง ต่างๆ และเป็นเพลงเถาที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นิยมบรรเลง ทั้งนี้ในการถ่ายทอดในแต่ละครั้ง นางมาลี สุขเสียงศรี และนายวิเชียร เกิดผล จะชี้ให้ศิษย์ได้เห็นถึง เอกลักษณะทางร้องของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นทางเพลง สายฝั่งธนเสมอ นางมาลี สุขเสียงศรี กล่าวว่า ทางร้องบ้านของตนจะมีเนื้อร้องที่นำมาจากบทละคร เรื่องอิเหนาเป็นส่วนมาก

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิธีการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องทางร้องของนายสำราญ เกิดผล จะเน้นดูทำนองเพลงจากโน้ตของตน เป็นส่วนใหญ่ จากนั้นจึงร้องให้ศิษย์ฟัง เพื่อให้ศิษย์ได้จดจำและสังเกตทำนองทางร้องจากตน จากนั้นจึงให้ศิษย์ปฏิบัติให้ตนดู เพื่อตรวจความถูกต้อง ทางร้องต่างๆ ที่นายสำราญ เกิดผล ได้ถ่ายทอดให้กับศิษย์ โดยส่วนใหญ่จะเป็นเพลงเก่าและเพลงใหม่ประสมกัน ซึ่งเพลงใหม่ จะเป็นเพลงที่นายสำราญ เกิดผล ได้ประพันธ์ขึ้น

เรื่องการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องเครื่องดนตรีปี่พาทย์ นายสำราญ เกิดผล จะถ่ายทอด โดยการตีระนาดเอกเป็นทางฆ้องวงใหญ่ให้ศิษย์ดู แล้วให้ศิษย์ทำตาม ซึ่งมีวิธีการเช่นเดียวกัน กับการถ่ายทอดในเรื่องทางร้อง เพลงทางเครื่องที่นายสำราญ เกิดผล ต่อให้ศิษย์จะเป็นเพลงชุด โหมโรงเช้า โหมโรงเย็น ซึ่งในส่วนของเพลงชุดโหมโรงเย็นนี้ นายสำราญ เกิดผล จะเน้นให้ลูกศิษย์ ได้เพลงตระ ๓ ชั้น ในชุดโหมโรงเย็นเป็นจำนวนมาก

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของนางมาลี สุขเสียงศรี จะเน้นให้ศิษย์ใช้เครื่องบันทึกลีขึง บันทึกลีขึงของตน แล้วจึงให้ลูกศิษย์กลับไปทบทวนกับเสียงร้องของตนผ่านเครื่องบันทึกลีขึง โดยการบันทึกลีขึงแต่ละครั้งนั้น นายวิเชียร เกิดผล จะช่วยแนะนำและเพิ่มเติมในส่วนที่ นางมาลี สุขเสียงศรีหลงลืม หรือว่าขาดหายไป

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๔ นายพรชัย ผลนิโครธ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์ จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ที่มาเรียนที่บ้านใหม่จะเริ่มเรียนกับครูสำราญก่อน ประมาณ ม.๕ ปี ๔๒ ตอนย้ายมาเรียนที่โรงเรียนบางบาล ก็เรียนระนาดเอกนี้แหละ โดยหลักแล้ว ถ้าเป็นที่ศูนย์พระเทพฯ ครูสำราญจะเป็นคนสอน ครูวิเชียรก็สอนด้วย แต่โดยมาก ถ้าต่อเพลง หรือว่าต่อทางระนาดอย่างนี้ก็จะเรียนครูสำราญมากกว่า ครูสำราญก็จะต่อเพลงให้ไล่มือก่อนเป็นลำดับแรก เพลงทะเลแยะ สองชั้น ก็ไล่มือช่วงเช้า แล้วก็เวลาต่อเพลง เขาก็จะต่อทางฆ้อง ต่อทางฆ้องเสร็จแล้วปู่เขาก็จะมาต่อทางระนาดให้อีกที

เวลาปู่ราญเขาจะต่อเพลง เขาจะคว่าเติกรับได้แค่ไหน เป็นลักษณะอย่างนั้นเป็นส่วนใหญ่ เพราะว่าปู่เขาก็จะดูมือว่า ใครสามารถทำอะไรได้แค่ไหน ถ้ามือสามารถปฏิบัติได้ก็จะต่อให้เยอะหน่อย ถ้ามือทำไม่ค่อยได้อะไรก็จะต่อแบบเป็นธรรมดาๆ ไป ก็จะดูที่ลูกศิษย์เป็นหลัก

ส่วนที่เรียนกับปู่เชียร ตอนนั้นที่เข้ามาเรียนกับปู่เชียรจริงๆ จังๆ ก็ตอนอยู่ที่ราชภัฏ ตอนปี ๒ ไม่ใช่เรียนที่ศูนย์แล้วนะ แต่พี่มาเรียนกับท่านที่บ้านเลย หรือที่บ้านใหม่ทางกระเบน

วิธีการจับไม้ ปู่จะไม่บอกเรื่องการจับไม้เนาะ ก็จับให้ถนัด จับทุกนิ้ว ทุกนิ้ว ต้องสัมผัสไม้หมด คือปู่จะบอกให้จับนิ้วก็ยึดถึงก้านไม้ด้วย เพราะบางทีปกติบางคนเขาก็จับไม่ถึงกัน อะไรอย่างนี้ ส่วนเรื่องการใช้กำลังปู่ก็ไม่ได้บอกนะ

ปู่จะไม่มานั่งอธิบายว่าอะไรเป็นอะไร ก็คือเคยถามเหมือนกันว่า อย่างเช่น ลักษณะของวิธีการระบายข้ออะไรอย่างนี้ ที่ช่วยผ่อนแรง ปู่เขาบอกว่ามันพูดลำบาก มันต้องปฏิบัติด้วยตัวเอง แล้วมันจะรู้เอง ปู่เขาก็อธิบายไม่ถูกเหมือนกัน อธิบายเป็นคำพูดได้ยาก ก็เลยไม่ได้ถามอะไรมาก ก็คือแค่ไล่ระนาดแล้วก็หาวิธีค้นด้วยตัวเอง ที่เรียนเดียวกับครูสำราญก็จะมีเพลงแขกมอญ พญาโศก กราวในเข็ดนอก ตอนเด็กๆ ก็มีพวกนารายณ์แปลงรูปอะไรพวกนี้ แล้วก็เดี่ยวนางหงส์สามชั้น

พอมายู่กับปู่เชียร ปู่เชียรต่อเพลงไล่มือ เพลงมู่ล่ง สองชั้น แต่วิธีการสอนของปู่เชียรจะต่างกับปู่ราญก็คือ เวลาการไล่ระนาดปู่ราญจะให้ทวน ปู่ราญจะให้ดีขึ้นกว่าจะหายเมื่อย นั่นคือวิธีของปู่ราญ คือถึงเมื่อยเราก็ต้องทวน

แต่พอมายู่กับปู่เชียรแล้ว ปู่เชียรบอกว่าไม่ต้องไล่นาน ก็คือขึ้นต้นซ้ำๆ ก็เหมือนๆ กัน ขึ้นต้นซ้ำๆ แล้วก็ขึ้นแนวมาเรื่อยๆ จนแนวมันตึงมือ ตึงมือแล้วเราก็ขึ้นแนวไว้ พอเราเมื่อยๆ คือไม่ต้องทวนมาก ไม่ถึงกับว่าทวนขนาดแบบว่าตี

เป็น ๒ ชั่วโมง ๓ ชั่วโมงอะไรอย่างนี้ พอถึงสิ่งๆ มือแล้ว เราคิดว่ามันใกล้สุดแล้ว  
เราก็อุ้งแนวไปเลย ดีที่สุดมือเลยแล้วก็ลง  
(พรชัย ผลนิโครธ, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายพรชัย ผลนิโครธ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปีพาทย์ จากวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลูกศิษย์จะ ได้รับความรู้จากผู้ถ่ายทอดที่เป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล

นายสำราญ เกิดผล จะเน้นในการถ่ายทอดมือฆ้องวงใหญ่ให้กับศิษย์ทุกคน ไม่ว่าศิษย์ผู้นั้น จะบรรเลงเครื่องดนตรีชิ้นใดเป็นเครื่องมือเอกก็ตาม เมื่อศิษย์ได้มือฆ้องวงใหญ่แล้ว นายสำราญ เกิดผล จึงจะแนะนำว่าควรจะมีวิธีการแปรทำนอง และทำทางบรรเลงในเครื่องมือต่างๆ อย่างไร หรือถ้าศิษย์ยังไม่มีความสามารถในการแปลทางได้ นายสำราญ เกิดผล ก็จะต่อทางให้ศิษย์ ผู้นั้นเพื่อเป็นการให้ศิษย์ได้เรียนรู้จากทางที่ครูผู้ถ่ายทอดต่อให้

ในการต่อเพลงเดี่ยวหรือต่อทางบรรเลงต่างๆ เครื่องดนตรีแต่ละชนิด นายสำราญ เกิดผล จะพิจารณาจากความรู้ความสามารถของศิษย์ว่าอยู่ในระดับใด แล้วจึงจะต่อทางให้มีระดับความยาก ง่ายให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของศิษย์แต่ละคน หรือถ้าลูกศิษย์มีความสามารถพิเศษ หนักไปในทางเรื่องใด นายสำราญ เกิดผล ก็จะทำทางให้สอดคล้องกับความสามารถของศิษย์ และจะชูความโดดเด่นของศิษย์ผู้นั้นออกมาโดยอาศัยทางเพลง

นายวิเชียร เกิดผล จะถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์ทั้งที่บ้านของตนเอง ซึ่งเป็นที่ตั้ง ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และที่บ้านของนายสำราญ เกิดผล ที่ตั้งเป็นศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินีนาถปี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสำราญ เกิดผล มักจะไม่อธิบายความเกี่ยวกับการปฏิบัติระนาดเอกว่ามีวิธีการอย่างไร แต่มักจะให้ศิษย์ได้ปฏิบัติด้วยตนเองก่อน เพื่อให้ศิษย์ได้เรียนรู้และสัมผัสด้วยตนเอง หลังจากนั้น นายสำราญ เกิดผล จึงจะชี้แนะแนวทางในการบรรเลงให้แก่ศิษย์ และชี้ข้อบกพร่องให้แก่ศิษย์ เพื่อให้ศิษย์กลับไปแก้ไขและเพิ่มพูนในสิ่งที่ตนเองขาด

นายวิเชียร เกิดผล ได้ถ่ายทอดหลักในการบรรเลงระนาดเอกให้กับศิษย์ในเรื่องการไล่ ระนาดเอกว่า แนวในการไล่ระนาดเอกควรจะเริ่มต้นจากแนวบรรเลงที่ช้าก่อน หลังจากนั้นจึงค่อยๆ

เพิ่มแนวบรรเลงให้มีความเร็วยิ่งขึ้น จากนั้นเมื่อผู้เฒ่าเริ่มมีความรู้สึกปวดหรือเมื่อยกล้ามเนื้อแล้ว จึงเพิ่มแนวการบรรเลงให้สุดมือ และสุดกำลังของตนแล้วจึงลง

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๕ นายเมืองทอง เม้าราสี เขาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ตอนมาอยู่ที่นี้ครั้งแรก ผมจะเรียกครูสำราญว่าครู แต่ท่านบอกว่าถ้ามาอยู่ที่นี้ก็เป็นเหมือนลูกเหมือนเต้า ก็ให้เด็กทุกคนเรียกว่าพ่อ ส่วนภรรยาของท่านเราก็คือเรียกว่าแม่ เพราะถือว่าท่านทั้งสองเป็นเหมือนพ่อและแม่คนที่ ๒ ของเรา

มันอย่างนี้ เริ่มต้นเลย พ่อเขาจะเป็นคนสอนก่อน เริ่มต้นตั้งแต่สาธิตการเพลงเรื่องต่างๆ เพราะว่าตอนนั้นปู่เชียร์ท่านยังไม่ได้เข้ามา ท่านเข้ามาทีหลัง แต่ตอนที่ปู่เชียร์เข้ามาแล้ว ก็เข้ามาพร้อมกับครูเทียมเทพ บุญจำเริญ หรือว่าอาจารย์จ พ่อเขาก็บอกว่าคนนี้มีแว้วว่าจะเป่าปี่ได้ เขาก็เลยให้อาจารย์สอนปี่ให้ผม แต่ว่าผมไม่ได้เป่าปี่อย่างเดี๋ยวนะ ต้องต่อมือฆ้องด้วย

สำหรับการถ่ายทอดของพ่อ ตอนนั้นผมเริ่มเรียนใหม่ๆ อยู่ พ่อก็จะให้ตีแค่ว่าเขาต่อให้ แล้วเขาก็จะค่อยๆ ต่อให้เรื่อยๆ จนกว่าจะจบเพลง โหมโรงเช้า จบเพลง โหมโรงเช้าแล้วก็จะต่อเพลงเรื่องอีก ๓-๔ เรื่อง เช่น เพลงเรื่องเพลงยาว เพลงเรื่องพระยาพายเรือ เพลงเรื่องเวียนเทียนเป็นต้น ต่อแต่เพลงเรื่องทั้งหมด

ครูเทียมเทพเขาจะต่อเพลงให้เลย เพลงแรกก็เพลงโล้ การถ่ายทอดของครูเทียมเทพก็คือ เขาจะเป่าก่อนแล้วให้เราเป่าตาม เสียงนี้เปิดนิ้วอย่างนี้ เราก็เป่าตาม แล้วก็เปิดนิ้วตามเขา เป่าจนจบเพลง โล้ ไม่ได้เป่าตามโน้ตนะ อย่างว่าตรงไหนเราเอื้อนไม่ถึงอะไรไม่ถึง เขาก็จะทำให้เราดู ทำอย่างนี้ๆ อันนี้เปิดครั้งนิ้วครึ่งเสียงลมอะไรต่างๆ เขาจะบอกหมดแหละ แล้วก็หัดให้ไปเป่ากับฆ้อง เป่าตามเนื้อฆ้อง เพลงสาธิต เพลง โหมโรงเช้า ถึงจะมาต่อเพลงเดี่ยว

ครูเทียมเทพ ท่านต่อเพลงเดี่ยวให้ผมก็คือ เพลงแขกมอญกับเพลงเชิดนอกทางของครูผวน บุญจำเริญ พ่อของท่านนั้นแหละ เพราะว่าท่านเป็นลูกศิษย์ทางครูผวน แล้วก็ครูเทียบ แต่ว่ามันอาจจะแปลกๆ หู ไปนิดหน่อย

ครูกาหลง ท่านก็เข้ามาสอนด้วยนะ เข้ามาต่อเพลงทะเล แล้วก็เพลงอาเสียบแต่ครูท่านนี้นานๆ ถึงจะมา เวลาท่านว่างๆ เพราะท่านเป็นครูพิเศษของที่นี่



ช่วงหลังๆ ถ้ามีใครเข้ามาเรียนปี พ่อเขาก็จะชี้มาทางผม ให้มาเรียนกับผม แทน เหมือนว่าเป็นรุ่นพี่แล้วต่อเพลงให้กับรุ่นน้อง เพราะว่าส่วนใหญ่มาหัดก็จะเป็นเพลงพื้นๆ ใจ ผมก็จะสอนให้ แต่ว่าถ้าเป็นคนที่จะไปเรียนกับครูสำราญโดยตรง ก็อย่างเช่นอาจารย์ศิวศิษย์ หรือว่าอาจารย์ผู้ใหญ่ว่า ที่มาก็จะไปเรียนกับพ่อ แล้วพ่อเขาก็จะไปต่อทางเพลงให้

ผมออกมาจากที่นั่นตอนอายุ ๒๔ นะ จบปริญญาตรี แต่ว่าผมยังอยู่ต่ออีก ๔ เดือน ช่วงหลังๆ มานี้ต่างคนต่างก็ออกไปบ้าง มีบางคนก็ลาออกไป

ส่วนใหญ่แล้วพ่อเขาจะกางโน้ตเพลง แล้วก็ตีคอร์ดของเขาไปก่อน ว่าจะแบ่งมือแบ่งไม้อย่างไร แล้วเขาก็จะตีให้เราดู แล้วเราก็จะตีตามมือเขา ทุกคนก็จะนั่งพร้อมๆ กันทั้งหมด ต่อเป็นคนเดียวก็มีนะ ถ้าเป็นน้องพ่อเขาก็จะต่อห้อง กับขนาดเอกก็เหมือนกัน

แต่ถ้าเป็นปี สมมติถ้าเราอยากได้เดี่ยวสักเดี่ยว เช่นเพลงลาวแพน พ่อเขาจะนั่งอยู่กับที่เลยนะ เราต้องเป็นคนถือปี่เข้าไปหาท่าน ไปกราบพ่อเลย แล้วบอกว่า พ่อผมขอต่อเดี่ยว พ่อเขาก็จะกางโน้ตออกมา โน้ตเพลงทางปี่ของครูผวน บุญจำริญ แล้วท่านก็จะนอยปากให้ ไม่มีโน้ตนะ ซอล ลา ที โดนี่ไม่มี มีแต่นอยปากอย่างเดียว เพราะว่าเราเป่าแต่ละเสียงได้แล้ว พ่อเขาก็จะนอยปากบอกมา เราก็จะเป่าตาม

ยกเว้นว่าตรงไหนมันยาก พ่อก็จะเคาะระนาดเอกให้ ถ้าเราเป่าไม่ถึงท่านก็จะเคาะย้อยอย่างนั้นแหละ ให้มันถึงเสียง แล้วตรงไหนลูกยากๆ ท่านก็จะเคาะบนระนาด แล้วให้เราเป่าตาม เดี่ยวลาวแพนกับเดี่ยวกราวในผมต่อกับพ่อนะ เพลงสุรินทรายุด้วย

(เมืองทอง เมื่ราศี, สัมภาษณ์, ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายเมืองทอง เมื่ราศี เขวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีครูผู้ถ่ายทอดและเป็นผู้ฝึกสอน คือ ๑. นายสำราญ เกิดผล ๒. นายวิเชียร เกิดผล ๓. นายเทียมเทพ บุญจำริญ และ ๔. นายกาหลง ฟิ่งทองคำ

โดยนายสำราญ เกิดผล จะให้ลูกศิษย์ทุกคนเรียกตนเองว่าพ่อ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนหรือการถ่ายทอดในสมัยก่อน ลูกศิษย์ทุกคนจะมีความสนิทสนมกับครูอาจารย์เสมือน



เป็นญาติพี่น้องหรือบุตรหลานของตนเอง และนายสำราญ เกิดผล ยังให้ลูกศิษย์ทุกคนภายในบ้าน เรียกภรรยาของตนว่าแม่ด้วยเช่นกัน

การถ่ายทอดความรู้ของนายสำราญ เกิดผล จะเริ่มต้นด้วยการสอนฆ้องวงใหญ่ด้วยเพลงชุด โหมโรงเช้า เพลงชุดโหมโรงเย็น และเพลงเรื่องต่างๆ เพื่อให้ลูกศิษย์มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ทางด้านฆ้องวงใหญ่ หลังจากนั้นจึงเป็นผู้กำหนดว่าลูกศิษย์คนไหนควรจะเรียนเครื่องดนตรีชนิดใด เป็นเรื่องมือเอก ทั้งนี้นายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้กำหนดให้

ในภายหลัง หลังจากที่นายเมืองทอง เม้าราสี มีความชำนาญในเครื่องดนตรีที่ได้เรียน มาแล้วในระดับหนึ่ง เมื่อมีลูกศิษย์ที่เป็นรุ่นน้องเข้ามาฝึกฝนใหม่ นายสำราญ เกิดผล ก็จะให้ นายเมืองทอง เม้าราสี เป็นผู้สอนและถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ให้กับลูกศิษย์ที่เข้ามาฝึกฝนใหม่

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิธีการถ่ายทอดความรู้ของนายสำราญ เกิดผล ท่านจะปฏิบัติให้ลูกศิษย์ดู เป็นแบบอย่างก่อน แล้วจึงให้ลูกศิษย์ทำตาม โดยให้ลูกศิษย์สังเกตและจดจำการปฏิบัติในเครื่อง ดนตรีนั้นๆ ที่ทำการเรียนการสอนอยู่จากครูผู้ถ่ายทอด จากนั้นก็จะปฏิบัติและทบทวนซ้ำๆ เพื่อให้ ครูผู้ถ่ายทอดตรวจและแก้ไขความถูกต้อง จนกว่าจะเป็นที่พอใจของครูผู้ถ่ายทอด

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๖ นายกรมงคล ธรรมรงค์ เขาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึง การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เริ่มเรียนฆ้องวงใหญ่ก่อน ทุกคนต้องได้เรียนฆ้องวงใหญ่ ต่อมาพอเขาก็จะ ดูแว่วว่าใครจะไปทางไหน ได้ เพราะว่าฆ้องวงใหญ่มันจะบ่งบอกถึงความจำของ เราวามีแค่ไหน จะไประนาดได้ไหม หรือว่าจะไปร้อง หรือจะไปทุ้ม พื้นฐานมัน จะบอก อย่างรุ่นผมความจำของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน บางคนจะจำเพลง หน้าพาทย์ได้ แต่ว่าบางคนจะจำเพลงเรื่องได้ ความจำของคนเราไม่เหมือนกัน อย่างผมจะจำเพลงเรื่องได้ทั้งทางระนาดและทางฆ้อง เพลงหน้าพาทย์ผมมักจะจำ ไม่แม่น

ตอนแรกพอเขาเห็นแว่วว่ารุ่นจะเป็นนักร้องได้ ก็เลยดึงมาเป็นนักร้อง ผม ก็คึกคะนองอยากร้องบ้าง พ่อก็ให้มาเป็นนักร้อง แต่ว่าผมชอบหนี หนีไปอยู่ตาม ป่าข้างอะไรบ้าง ป่าหลังโรงเรียนวัดโบสถ์ เพราะว่าช่วงนั้นเราเป็นเด็ก ตอนนั้น ป่าเชื่อมที่บ้านใหม่เขาจะเป็นคนมาฝึกร้องให้ ก็จะมีผม รุ่น แล้วก็เด็กผู้หญิงจาก

ข้างนอกอีกคนหนึ่ง พอป่าเชื่อมเข้ามาผมก็จะหนีเข้าป่า คราวนี้พ่อเขาเห็นว่าไอ้นี้มันเกร เขาก็เลยลองให้ผมมาหัดตีระนาด พอผมได้ตีระนาดแล้ว ผมก็เลยชอบเลย เพลงแรกที่ต่อก็คือเพลงทะเล

อย่างมือฆ้องที่เราตีๆ เนี่ย เราจะหลบไม่ได้ เพราะว่ามันมีมือฆ้องของมันอยู่ มันจะบอกตามขั้นตอนเลย ว่าซ้ายสองขวาสอง เขาจะรู้เนาะ ผมแปลกใจนะว่าพ่อเขารู้ได้อย่างไร อย่างว่าเขาต่อไว้อย่างนี้ ถ้าเราไม่ตีตามเขา เขานั่งฟังเขาก็รู้ว่าเราไม่ตีตามที่เขابอก เหมือนที่เราลัดไ้ เพราะตีแบบโบราณมันตียาก คนนี้ก็ยกครึ่ง อย่างผมจะเอาแบบสมัยใหม่ แบบว่าลวกๆ พ่อบอกว่าไม่ได้มันต้องอย่างนี้ๆ

เท่าที่ผมต่อเพลงมานะ มีเพลงทะเล เพลงมู่ง่วง พ่อบอกว่าเพลงแต่ละเพลงที่เราได้มันไม่เหมือนกันนะครับ อย่างเพลงทะเล เราไล่เพื่ออะไร เพื่อให้มันเกิดทางระนาด มันมีเพลงที่ไล่เพื่ออืด ไล่เพื่อไหว ไล่เพื่อให้เกิดทาง อย่างถ้าเพลงมู่ง่วง ๒ ชั้น เราตีเพื่อไหวจริงๆ เพราะว่าเราตีแล้วเราจะได้กำลัง แต่ถ้าถามว่าในเรื่องสมอง กลอน การคิดต่างๆ ต้องเพลงทะเล ที่พ่อเขาต่อ เขาจะต่อเพลงทะเลก่อนเลย เพื่อให้สมองเราเกิดทางขึ้นมา เวลาเราไปตีเพลงเรื่องเพลงอะไรมันง่าย ผมจะต่อทางตอนที่ผมเล็กๆ แต่ว่าถ้าวันไหนเราสะกดขึ้นมาเราก็งมีทางของเรา จะได้ไม่ต้องเดินตามที่ครูบอกอย่างเดียว ออกนอกกรอบเราจะได้ไปได้

พ่อจะสอนเสมอว่า เราตีเพลงเรื่องหรือเพลงเถา หรือว่าอะไรก็ได้แล้วแต่สมมุติเรามีทุนที่จะตีได้แค่ ๑๐ เราห้ามตีถึง ๑๐ เพราะว่าเป็นตามธรรมชาติของเครื่องดนตรี มันจะไม่หยุดอยู่กับที่ เรามีอยู่ ๑๐ มันจะขึ้นไป ๑๑ เราต้องตีไว้แค่ ๘ เหลือไว้ ๒ กันตัวเราตาย ถ้าเราตีถึง ๑๐ เลยถ้ามันไปถึง ๑๑ ไม่ได้แล้ว เราจะตายมันเกินทุนเรา

ครูวิเชียรท่านจะถ่ายทอดให้เราไว้มาก อาจจะเป็นเพราะว่าท่านคล่องตัวด้วย ส่วนมากถ้าเราได้แล้วเขาก็จะไปเลย แต่ว่าเราเรียนกับท่าน เราจะไม่ค่อยเครียด คุยกันเล่นกันได้ หัวเราะขำอะไรขำๆ ความเป็นระเบียบของครูสำราญ ท่านจะมีมากกว่า อย่างว่าเขาเสียเวลามาแล้วเขาก็อยากจะให้จบ เพราะเขาจะคิดไว้แล้วว่าวันนี้จะให้ได้เท่านั้นเท่านี้ ก็ต้องตามที่เขาวางไว้ ไม่อย่างนั้นเขาจะไม่กลับ แต่ว่าเราได้แล้วเขาก็จะให้เราทวนกันเองอะไรเอง

พ่อสำราญเขาก็สอนในเรื่องของการแปรทาง ทางของพ่อเขาจะพันกันแล้วก็ยกช้อน สวยแล้วก็ยาก เช่นเพลงเรื่องเราคิดว่ามันต้องไปอย่างนี้นะ แต่ว่ามันไม่ใช่ มันลงไป มันไปไหนๆ แต่มันลงลูกตกนะ เพราะพ่อเขาจะเน้นเรื่องลูกตกเป็นหลัก

ที่ผมได้เรียนได้รับถ่ายทอดมา มันยังไม่ได้เศษเสี้ยวเลย เขาเคยบอกว่าที่พวกผมได้ๆ กัน มันก็แค่หางอึ่ง เขาเปรียบเทียบอย่างนี้เลย มันนิดเดียว เขาอยากให้เราได้อีกเยอะๆ ผมเคยไปปิดสมุดโน้ตที่เขาเคยสอน มันเยอะมาก หลุดก็มีเพลงที่ผมไม่รู้จักด้วย ชื่อเราก็มักไม่เคยได้ยิน

เพลงที่ผมได้รับการถ่ายทอดจากพ่อนะ ถ้าเป็นเรื่องร้องก็จะมีเพลงดับขมสวนขวัญ ดับสังข์สินชัย ดับเงาะ ดับนก ดับพระลอเสียงน้ำ เสภาท่อนงศ์สุชาติ ตะลุ่มโปง แยกสาย แยกสาหร่าย เต่ากินผักบุง พระอาทิตย์ชิงดวง จระเข้หางยาว โยธราชวงว ขेमรพวง เขมรโพธิสัตว์ ครอบงา เถา สมิงทองเทศ เถา

เพลงหน้าพาทย์ก็ตัวอย่างเช่น ตระมงคลจักรวาล ตระกริ่ง ตระประสิทธิ์ ตระเชิญใหญ่ ตระเทวาประสิทธิ์ เสมอเทพ พราหมณ์เข้า พราหมณ์ออก กระบองกัณฑ์ บาทสกุณี ตระสันนิบาต ตระนิมิต ตระพระอิสวรร ตระพระนารายณ์ นางเดิน ลงสรงพระพรหม นารายณ์เต็มองค์ ตระพระฤทธิ ตระพระเคนศ เป็นต้น

เพลงเรื่อง เรื่องสารถีนกขมื่น สีนวล ต่อยรูป เพลงยาว เต่าเห่ พระยาพายเรือ กระหนะ โหมโรงกลางวัน โหมโรงเย็น ตระ ๓ ชั้น ผมได้ ๑๕ ตัว ส่วนเพลงเดี่ยวระนาดเอกก็จะมีเพลง แยกมอญ เถา พญาโศก ลาวแพน สารถี ดอกไม้ไพรเขินอก กราวใน ๓ ชั้น และเพลงทยอยเดี่ยว พวกเพลงมอญจะได้กับครุวิเชียรเยอะมากนะครับ ก็จะเป็นเพลงต่างๆ ไปที่เขาใช้บรรเลงๆ กัน

สำหรับปู่เชิรก็จะสอนและมีวิธีการซ้อมเหมือนพ่อนะ คือ ท่านจะตีให้เราดูก่อน แล้วเราตีตาม ท่านจะต่อให้เป็นวรรคๆ ไป ปู่เชิรท่านไม่ดุ ท่านจะเข้ามาประมาณครึ่งวันแล้วท่านก็กลับไป ในหัวสมองของท่านเพลงทุกเพลงจะแม่นยำหมด ท่านจะทำให้เลยตรงนั้น ไม่ว่าจะเป็ทางระนาด ทางระนาดทุ้ม ทางฆ้องเล็ก บอกลีลาไปใน เพราะว่าท่านเรียนมาเยอะกว่าเรา ในสมองของปู่เชิรสุดยอดยิ่งกว่าคอมพิวเตอร์เสียอีก

การถ่ายทอดของครูสำราญ ลักษณะมี ๒ อย่าง คือ สอนแบบหมู่ กับสอนแบบตัวต่อตัว ทั้งสองแบบนี้ท่านจะสอนและต่อเพลงเร็วมาก ถ้าสอนแบบเป็นทีมก็จะช้า เพราะว่าเขาจะดูให้ไปพร้อมๆ กัน แต่ถ้าต่อคนเดียวจะไวครับ พ่อเขาจะจีว่าถูกไม่ถูก อย่างนั้นอย่างนี้ เพราะว่าพ่อเขาเป็นคนที่ละเอียด มีอนิดหน่อยไม่ได้เลย อย่างเช่นว่ามีฆ้องต้องตีให้ถูก อย่างการแบ่งมือ ซ้ายสอง ขวาสอง ลักษณะการแบ่งมือต่างๆ

วิธีการจับไม้ของพ่อก็ตามแบบที่เขาใช้ทุกๆ ไป การใช้กำลังพ่อบอกว่าระนาดจะมีอยู่ ๓ ส่วน แรกๆ ที่เราตีแนวมันธรรมดา เราจะใช้ช่วงหัวไหล่ไปก่อน

ช่วงต้นแขนหรือหัวไหล่ เพราะว่าการบรรเลงเพลงมันจะไม่อยู่กับที่ เราต้องรู้ตัวเราเองด้วย แล้วเราก็จะค่อยๆ ผ่อนมาคราวนี้มันสุดแล้ว ก็จะมาถึงแขนตรงนี้ กลางเพลงมันก็จะไวขึ้น อย่างเพลงเรื่อง พอไวสุดเข้าชั้นเดียวก็มาถึงที่ข้อมือ

วิธีการต่อเคี้ยวของพ่อ จะต่อแบบว่าตัวต่อตัว จะไม่เคี้ยวต่อแบบหมู่เลย ที่ละชิ้น เขาจะดูว่าเราเหมาะกับลูกอะไร เขาจะเอาตัวของผู้เรียนเป็นหลัก อย่างผมดี สะเดาะไม้ค่อยจะดี เขาก็จะเปลี่ยนไม่ให้เราสะเดาะมาก ถ้าเราตีพื้นดี เขาก็จะต่อพื้นให้มากกว่า อย่างถ้าเราตีลูกเร็วดี เขาก็จะเอาอันนั้นให้ เน้นที่ตัวบุคคลเป็นหลัก เพราะถ้าเราทำอะไรไม่ดีแล้วยังไปทำ มันเหมือนกับว่าเราฆ่าตัวเราเอง

การถ่ายทอดเรื่องราวขนาดของครูวิเชียร คือ เวลาเขาต่อให้กับเรา อย่างกับว่าต่อเพลง ๕ ครั้ง ๕ เที้ยวไม่เหมือนกันนะ อย่างวันนี้เขาต่อให้ผมอย่างนี้ แล้วมาอีกวันผมลืมไป เขาก็จะต่อให้ไม่เหมือนเดิม เขาก็จะคิดขึ้นมาใหม่เลย เปลี่ยนเลย แต่ว่าถ้าเป็นครูสำราญทางไหนทางนั้นก็อยู่ตลอด ว่าต่อให้อย่างนี้ต้องอย่างนี้เท่านั้น ปู่เชียรก็จะสอนว่า การตีระนาดต่อทางมันจะลำบากนะ มันไม่เหมือนกับเราคิดเอง คือว่าเราต่อทางแล้ว เราต้องอยู่ในแนวทางตลอดนะ เขาก็ว่าทำไมไม่หัดตีเองบ้าง

(กรมงคล รมรงค์, สัมภาษณ์, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายกรมงคล รมรงค์ ชาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะให้ลูกศิษย์ทุกคนภายในบ้านเริ่มเรียนฆ้องวงใหญ่เป็นเครื่องดนตรีชิ้นแรก จากนั้นครูผู้ถ่ายทอดจะสังเกตว่าลูกศิษย์คนไหนควรจะเลือกเรียนเครื่องดนตรีชิ้นใดเป็นเครื่องมือเอก โดยครูผู้สอนจะเป็นคนกำหนดให้ และจะดูตามความสมควรเป็นหลัก

ในการถ่ายทอดบทเพลงต่างๆ นายสำราญ เกิดผล จะยึดผู้เรียนเป็นหลัก โดยสังเกตได้จากทางบรรเลงที่ศิษย์แต่ละคนได้รับไปนั้น จะมีความยากง่ายต่างกัน ทั้งนี้ผู้ถ่ายทอดจะพิจารณาจากความสามารถของศิษย์แต่ละคนว่ามีความสามารถและความชำนาญในเรื่องใดเป็นพิเศษ

นอกจากการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีนายสำราญ เกิดผล เป็นครูผู้ถ่ายทอดหลักแล้ว นายวิเชียร เกิดผล ยังเป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้รับหน้าที่นี้



วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีการจัดการเรียนการสอนออกเป็น ๒ แบบ คือ การเรียนการสอนแบบเดี่ยวตัวต่อตัว และการเรียนการสอนแบบกลุ่ม โดยการเรียนการสอนแบบกลุ่มจะเป็นการเรียนการสอนในบทเพลงประเภทเพลงหมู่เป็นหลัก แต่การเรียนการสอนประเภทตัวต่อตัวจะเป็นการถ่ายทอดบทเพลงประเภทเพลงเดี่ยว

นายสำราญ เกิดผล ครูผู้ควบคุมวง และครูผู้ถ่ายทอดความรู้ นอกจากจะมีการสอนปฏิบัติในเครื่องดนตรีต่างๆ แล้ว วิธีการถ่ายทอดความรู้ของท่านยังมีการอธิบายความรู้ความเข้าใจให้แก่ลูกศิษย์อีกด้วย โดยได้อธิบายถึงการใช้กำลังในการตีระนาดเอกว่าต้องใช้กำลังอย่างไร หรือกำลังในการตีระนาดต้องออกมาจากส่วนใดของร่างกาย และจะเน้นย้ำในเรื่องการใช้มือฆ้องวงใหญ่ โดยจะตรวจเช็คและสังเกตการปฏิบัติเครื่องดนตรีของลูกศิษย์ทุกคนว่า แบ่งมือฆ้องวงใหญ่ถูกต้องหรือไม่ ถ้าลูกศิษย์ปฏิบัติ ไม่ถูกต้องก็จะกล่าวตักเตือนและให้แก้ไขให้ถูกต้อง

จากคำสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่า นายวิเชียร เกิดผล มีวิธีการในการถ่ายทอดบทเพลงต่างๆ โดยมักจะสอนให้ลูกศิษย์ได้คิดพิจารณาถึงคู่ทางของกลอนเพลง และแนวทางในการบรรเลงของเครื่องดนตรีต่างๆ โดยตนจะแสดงให้เห็นด้วยปฏิบัติเป็นแบบอย่างก่อนเสมอ

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๗ นายพนกฤษ บุญพบ ชาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ตอนที่เริ่มเรียนร้อง ผมเริ่มเรียนกับแม่เชื่อก่อน ก็จะมีเพลงดับอุณรุท ดับสังข์ศิลป์ชัย ดับนก ดับพระลอ เรียนประมาณตั้งแต่ ป.๔ ถึง ม.๑ เรียนอยู่ ๔ ปี แล้วท่านก็ไม่ได้เข้ามาสอนอีก หลังจากนั้นก็ได้เรียนกับพ่อสำราญเต็มตัวเลย แต่ว่าตอนที่เรียนจับร้องผมก็ได้เรียนฆ้องวงใหญ่ไปด้วย เรียนทุกเพลงที่เขาต่อ ในขณะที่เขาต่อเพลงทางเครื่อง ผมก็จะต่อทั้งทางเครื่องและทางร้องไปด้วย

ครูเชื่อกเป็นนักร้องที่อยู่ที่บ้านใหม่ เป็นลูกศิษย์ของคุณหญิง ไพฑูรย์ กิตติวรรณ ซึ่งเรียนร้องที่บ้านพาทย์โกศล แล้วก็เรียนร้องประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบนด้วย แต่ว่าที่บ้านใหม่หลักๆ แล้วจะเป็นครูมาลี เกิดผลนะ แต่ครูเชื่อกก็เหมือนว่าเป็นคนแถวๆ นั้น ก็เลยได้มาร่วมร้องด้วย คราวนี้ครูสำราญ เกิดผล ท่านก็เลยดึงครูเชื่อกให้มาร่วมสอนด้วย คือเขาจะนอนค้าง



ที่บ้านพ่อเลย ผมได้เรียนกับเขาช่วงวันเสาร์อาทิตย์ ส่วนวันจันทร์ถึงวันศุกร์  
จะไม่ได้เรียน ผมจะมาเรียนห้องวงใหญ่แทน

ยามาลี เกิดผล ผมก็ได้เรียนกับท่าน ตอนที่ผมเรียนวิชาอาศรมศึกษา ตอน  
นั้นได้เรียนเยอะด้วยนะครับ แต่ว่าท่านก็เรียนกับครูสำราญเช่นเดียวกัน ผมก็ได้  
เรียนในส่วนที่พ่อสำราญยังไม่ได้ต่อให้ผม อย่างเช่นพวกทยอยใน แจก โอด  
บุหลันด้วย เคี้ยวพญาโศก เป็นต้น

ส่วนเรื่องการเรียนห้องนี้ผมก็เรียนเพลงสาธการอยู่แล้ว โหมโรงเข้าผม  
ก็ได้เก็บมาเลย จากนั้นก็มาเรียนเพลงเรื่องต่างๆ สารถี ต่อยรูป เต่าเห่  
พระยาพายเรือ นกขมิ้น สีนวล ห้องวงส่วนใหญ่แล้วผมจะตีพวกเพลงเรื่อง  
กับเพลงหน้าพาทย์ เพราะว่าถ้าเป็นเพลงเถาผมจะไปร้องมากกว่า ซึ่งได้ถึง  
เพลงองค์พระพิราพเต็มองค์นะครับ

ทางบรรเลงที่พ่อสอน สมมุติว่าพ่อสำราญจะมองบุคคลทั้ง ๓ คนว่ามี  
ความแตกต่างกันในเชิงความคิด เขาจะรู้ว่าคนนี้เป็นคนที่คิดได้ในระดับแบบนี้  
ก็จะให้เอาแบบนี้ไป เราได้ดีเอาแบบนี้ไป คนนั้นแบบนี้เอาแบบนี้ไป  
เพลงเดียวกันแต่ที่ท่านจะต่อให้ไม่เหมือนกันเลย แต่พ่อจะบอกนะว่าอันนี้  
เป็นของครูคนนี้ อันนี้เป็นของครูคนนั้น

พ่อสำราญเขาจะบอกผมว่า ผมเป็นคนที่มือซ้ายตก ท่านก็บอกว่าเอ็ง  
ไม่ต้องเอาเดี่ยวหรอก แต่ว่าเอาเพลงหมู่ เพลงเรื่อง เพลงเถา แล้วก็เพลงหน้าพาทย์  
เอาแค่นี้แหละ แต่ผมก็จะเก็บเดี่ยวทางร้องทุกเพลง ถ้าเป็นเรื่องวงปีพาทย์  
เครื่องใหญ่ผมก็จะเป็นคนตีระนาดทุ้มเหล็ก แต่ว่าถ้าเป็นหุ่ย ๗ ใบ ผมก็จะไป  
ตีเครื่องนั้น แล้วบุคคลที่จะตีได้มันต้องแม่นเพลงด้วย ต้องรู้จังหวะตกต่างๆ

ส่วนครูวิเชียรท่านจะสอนในเรื่องเพลงเถามากกว่า พวกทยอยใน  
ทยอยนอก แจก โอด เขมรใหญ่ และเพลงมอญทุกเพลง ไม่ว่าจะเป็นประจำบ้าน  
ประจำวัด ย่าเที่ยง ย่าคำ เพลงมอญส่วนใหญ่ได้จากครูวิเชียร

การถ่ายทอดทางเพลงของครูเชื่อม ชั้นแรกเลยเขาก็จะให้ผมร้องเพลงที่ผม  
ร้องได้อยู่แล้วให้เขาฟัง อย่างที่เราเคยร้องมาก่อน เขาก็จะฟังเราก่อนว่าเรามี  
พื้นฐานอย่างไร หลังจากนั้นก็จะให้ผมร้องเพลงเถาเลย โดยจะค่อยๆ ต่อ ต่อวันละ  
๑ ท่อน เขาจะสอนวันละนิดๆ แล้วก็มาทวนๆ แล้วก็สอนเพิ่ม แต่ว่าเขาจะดู  
กำลังว่าเราจะรับไหวหรือเปล่า วิธีการก็คือ เราจะร้องตามท่าน โดยท่านจะร้องนำ  
ผมไป เอาแค่นี้ๆ ให้ได้ แล้วจะมีไม้อยู่อันหนึ่งคอยเคาะจังหวะไปเรื่อยๆ ให้ลงกับ

จังหวะที่เราร้อง เราก็อาศัยได้จังหวะที่ถูกต้องตามที่ครูสอนมาด้วย ถ้าผิดเพี้ยนเขาก็จะแก้ไขให้เลย

ส่วนการถ่ายทอดของพ่อสำราญ เกิดผล วิธีการสอนของพ่อ คือ พ่อเขาจะมีโน้ตเพลงและมีเนื้อร้อง ท่านจะต่อเพลงเลย แล้วเราต้องร้องตามท่านให้ได้ จำให้ได้ เขาจะเปิดโน้ตดู โน้ตของเขาก็จะเป็นโน้ตทางเครื่อง เพราะว่าท่านเอาโน้ตทางเครื่องนั้นแหละมาสอนเรา โดยอีกมือหนึ่งก็จะถือเนื้อร้องเอาไว้เวลาท่านจะสอนเอื้อนท่านก็จะมาดูโน้ตทางเครื่อง แล้วจะใส่คำที่มาดูที่คำร้อง ท่านจะไม่เน้นเรื่องลูกเล่นมากนัก แต่จะเด่นในเรื่องความชัดถ้อยชัดคำ แล้วท่านก็จะดูด้วยว่าอายุท่านนี้ควรจะได้อะไร หรือว่าอย่างไร เพลงเถาที่ต่อกับครูสำราญ เช่น เพลงอนงค์สุชาดา เพลงไอยเรศ เพลงสมิงทองเทศ เพลงแขกมอญ (พจนกฤษ บุญพบ, สัมภาษณ์, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายพจนกฤษ บุญพบ เขวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุสรณ์ปี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุสรณ์ปี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากจะมีการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องของคนตีปีพาทย์แล้ว ยังมีการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการขับร้องอีกด้วย โดยนายสำราญ เกิดผล ได้เชิญนางนงนุช (ไม่ทราบนามสกุล) ซึ่งเป็นนักร้องของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาช่วยตนถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการขับร้องเพลงไทย และนอกจากนางนงนุช (ไม่ทราบนามสกุล) จะเป็นผู้ดูแลในเรื่องการขับร้องแล้ว นายสำราญ เกิดผล ยังเป็นผู้ถ่ายทอดในเรื่องการขับร้องเพลงไทยอีกด้วย

เรื่องการถ่ายทอดความรู้ทางด้านกรขับร้อง นางมาลี สุขเสียงศรี ยังได้ให้ความรู้แก่ลูกศิษย์ที่เข้าไปขอความรู้ในเรื่องนี้อีกด้วย แต่นางมาลี สุขเสียงศรี จะให้ลูกศิษย์เดินทางไปเรียนที่บ้านของตน ซึ่งเป็นที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่ได้เดินทางมาสอนที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุสรณ์ปี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่อย่างใด

ทั้งนี้ทั้งนั้นทางขับร้องที่นางมาลี สุขเสียงศรี ได้ถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์จะมีความคล้ายคลึงกับนายสำราญ เกิดผล เพราะทางขับร้องที่นางมาลี สุขเสียงศรี ใช้ขับร้องอยู่นั้น ได้รับการถ่ายทอดมาจากนายสำราญ เกิดผล อีกทอดหนึ่ง

จากคำให้สัมภาษณ์จะสังเกตได้ว่า ไม่ว่าลูกศิษย์คนใดจะเรียนเครื่องดนตรีชนิดใดก็ตาม หรือแม้กระทั่งเป็นคนขับร้อง ก็ต้องได้เรียนฆ้องวงใหญ่ทุกคน โดยการถ่ายทอดนั้นก็จะเริ่มถ่ายทอดตั้งแต่เพลงสาธุการเป็นเพลงแรก จากนั้นก็จะให้ลูกศิษย์ทุกคนได้เรียนเพลงชุดโหมโรงเช้า และโหมโรงเย็น และต่อด้วยเพลงเรื่องต่างๆ ตามที่ครูผู้ถ่ายทอดเห็นสมควร

การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องเครื่องดนตรีจำพวกเครื่องเป่าพาทย์ นอกจากจะมีนายตำราญ เกิดผล เป็นผู้ดูแล และเปรียบเสมือนเป็นครูใหญ่ที่คอยควบคุมแล้ว ยังมีนายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้ดูแลการถ่ายทอดในเรื่องเครื่องดนตรีจำพวกเครื่องเป่าพาทย์อีกด้วย แต่นายวิเชียร เกิดผล จะดูแลการถ่ายทอดในเรื่องเพลงเถาและเพลงมอญต่างๆ หรือถ่ายทอดตามที่ได้รับมอบหมายจากนายตำราญ เกิดผล

นางนงนุช (ไม่ทราบนามสกุล) มีวิธีการถ่ายทอดโดยการให้ลูกศิษย์ขับร้องให้ตนฟังก่อน เพื่อเป็นการดูพื้นฐานและน้ำเสียงในการขับร้อง หลังจากนั้นจึงเริ่มถ่ายทอดบทเพลงต่างๆ ให้กับศิษย์ โดยจะขับร้องนำให้ศิษย์ได้สังเกตวิธีการและจดจำท่วงทำนองต่างๆ ให้ได้ก่อน แล้วจึงให้ศิษย์ปฏิบัติตาม ทั้งนี้ นางนงนุช (ไม่ทราบนามสกุล) จะค่อยๆ ชัดเกลาลึกลงที่ลูกศิษย์ได้ปฏิบัติ ออกมาจนกว่าจะเป็นที่พึงพอใจ และในการต่อทางขับร้องในแต่ละครั้ง นางนงนุช (ไม่ทราบนามสกุล) จะไม่เน้นที่ปริมาณในการต่อ ว่าในวันหนึ่งๆ ลูกศิษย์จะต้องได้บทเพลงที่ตนต่อไปให้ นั้น จำนวนมากๆ และจะเน้นคุณภาพที่ลูกศิษย์ได้ปฏิบัติออกมาด้วย

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของนายตำราญ เกิดผล จะยึดถือโน้ตเพลงเป็นหลัก ในแต่ละครั้งที่นายตำราญ เกิดผล จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ มักจะตรวจทำนองร้องจากโน้ตเพลงไทย และจะใส่คำร้องเพลงไทยนั้นลงไป ก่อนที่จะปฏิบัติให้ลูกศิษย์ดูเป็นแบบอย่าง แล้วจึงให้ลูกศิษย์ปฏิบัติตาม

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๘ นายธเนศ อุกโทก เขาวชนสุนย์สังเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงเป่าพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

จากที่เรียนมาก็เรียนฆ้องวงเล็กครับ ช่วงแรกๆ ก็ต่อเพลงโหมโรงเช้า โหมโรงเย็น โหมโรงเช้านี้รู้สึกว่าจะต่อเนื่องใหญ่เลย ส่วนเนื้อฆ้องวงเล็กก็จะมาต่ออีกทีหลัง เพราะว่าถ้าไม่มีเนื้อฆ้องใหญ่ กลอนก็จะไปทางฆ้องเล็กไม่ได้

จำนวนเครื่องดนตรีที่บ้านมันจะน้อยกว่าคน ก็เลยต้องกระจัดกระจายกัน แบ่งกันบรรเลง มีทุ้มบ้าง มีระนาดบ้าง มีฆ้องบ้าง แต่โดยพื้นฐานแล้วทุกคนต้องต่อทางฆ้องวงใหญ่ก่อน แล้วครูตำราญเขาก็จะดูอีกทีจากการพัฒนา

ในช่วงหนึ่ง ก็จะดูก่อนว่าบุคคลไหนเหมาะ บุคคลไหนอุปนิสัยแบบใด ต่อไป จะเรียนเครื่องดนตรีอะไร

ครูสำราญจะไม่ต่อทางฆ้องเล็กให้ทุกเพลงครับ เคยมีอยู่รู้สี่กว่าต่อได้สอง สามเพลงจากนั้นก็ให้ลองคิดดู ครูก็บอกว่า อ้าวคิดได้แล้วทำออกมาเป็นการบ้าน เราก็เดินไปเข้าวงฆ้อง ครูเขาก็จะปล่อยให้เราไปคิดเอาเอง ตรงแรกๆ เราก็ทำแต่ ครูท่านบอกว่า ไม่ดีให้ไปแก้มาใหม่ ทำให้ดีกว่าเดิม เราก็นั่งคิดไปคิดต่อ ก็ยังไม่ดี คือทางมันจะซ้ำๆ กัน เขาบอกว่าให้เปลี่ยนใหม่ เพราะห้ามซ้ำกัน

ครูสำราญตามบุคลิกเขาแล้ว ต้องห้ามซ้ำ ซ้ำไม่ได้ ซ้ำแล้วมันไม่มีอะไร เราก็บอกครูว่าให้ครูท่านต่อให้ บอกว่าเที่ยวแรกพอได้ เที่ยวที่สองเปลี่ยนให้ใหม่ มันจะมีเที่ยวไปเที่ยวกลับ เที่ยวแรกก็เอาพอด้านได้ พอเที่ยวที่สองก็เปลี่ยนใหม่

วิธีการจับ ตอนแรกเราเป็นคนจับไม้เอียง เขาก็เลยบิด ให้จับแบบนี้ซะ โดยการบิดเข้าหาตัว ซึ่งปกติจะให้ทำตรงๆ แต่เขาให้บิดเข้าไปอีก เราก็ทำได้ แล้วก็ตีไปเรื่อยๆ ครูบอกจุดประสงค์ว่า มันคือการแก้มือเสียนะ บิดไป ตีไป อย่างนี้แหละ ให้ชินเอาไว้ แต่ถ้าเห็นตะแคงเหมือนเดิมก็จะโดนดู เขาบอกถ้าอย่าง นั้นเดียวจะไม่ได้ดี

บ้านครูจำลองไปอยู่ช่วงปิดเทอมใหญ่ ช่วงนั้นบ้านครูสำราญน้ำท่วม ก็จะไปต่อเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่จากท่าน ครูจำลองจะเน้นเรื่องของการให้อารมณ์ ของดนตรี ว่ามันต้องมีความคม ความชัด มีแน่นเสียง ทุกอย่าง เป็นแบบฆ้องใหญ่ มันถึงจะดูมีความศักดิ์สิทธิ์ มีความน่าเกรงขาม เน้นให้เรามีอารมณ์ร่วมกับบท เพลงที่เรากำลังบรรเลงอยู่ อะไรประมาณนั้น

การต่อของครูสำราญก็จะต่อตัวต่อตัว ตัวต่อตัวนี้คือมันเครียด เพราะเวลา เราต่อเราจะไม่รู้หรือว่าเนื้อฆ้องมันเป็นยังไง แต่ก็เครียดตรงที่ว่า เราจะทำ อย่างไรให้จำให้ได้ เขาก็ต่อๆ โดยการดูโน้ตแล้วก็ต่อมือ ครูจะตีระนาดทุ้มบ้าง ตีระนาดเอกบ้าง บางครั้งก็แล้วแต่สะดวกของครูสำราญเขา

ครูวิเชียรก็จะคล้ายๆ กันกับครูสำราญ แต่ครูสำราญจะต่อโดยการดูโน้ต ดูโน้ตเป็นการยึดความถูกต้อง แต่ของครูวิเชียรนี่เรื่องสมองแล้วก็ความจำ คือต่อ จากความจำทั้งนั้น ส่วนใหญ่ที่เขาแบ่งหน้าที่กัน ครูสำราญจะถ่ายทอดในเรื่อง เครื่องไทย จะไม่ยุ่งเรื่องเครื่องมอญเลย จะปล่อยให้ครูวิเชียรเขาจัดการอยู่คนเดียว (ธนศ อุทโทก, สัมภาษณ์. ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓)



จากคำให้สัมภาษณ์ของนายชเนศ อุกโทก เขาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศิษย์ทุกคนจะได้ เรียนฆ้องวงใหญ่เป็นเครื่องดนตรีชิ้นแรก โดยที่ศิษย์จะต่อทางฆ้องวงใหญ่จากครูผู้ถ่ายทอดโดยตรง หลังจากนั้นครูผู้ถ่ายทอดจะเป็นผู้พิจารณาว่าศิษย์สมควรจะเรียนเครื่องดนตรีชิ้นใดเป็นเครื่องมือ เอก

ในการถ่ายทอดทางฆ้องวงเล็กของนายสำราญ เกิดผล จะถ่ายทอดให้ศิษย์เฉพาะ บางบทเพลงเท่านั้น หลังจากนั้นจะให้ศิษย์คิดทางและแปรทางในการบรรเลงเอง หลังจากนั้นจึงให้ ศิษย์กลับมาบรรเลงให้ฟัง และครูผู้ถ่ายทอดก็จะขัดเถลา แนะนำ และชี้ข้อบกพร่องต่างๆ ให้ศิษย์ ได้เห็นและนำกลับไปแก้ไข แต่หลักสำคัญที่นายสำราญ เกิดผล ยึดถือในการแปรทำนอง คือ การบรรเลงในแต่ละครั้งห้ามซ้ำกัน

การจับไม้ฆ้องวงใหญ่ หรือการจับไม้เครื่องดนตรีที่เป็นเครื่องตีทุกชนิด นายสำราญ เกิดผล จะห้ามไม่ให้ศิษย์จับไม้แล้วมีลักษณะของการตะแคงมือ จะนิยมให้ศิษย์จับไม้แล้วลักษณะมือจะ คว่ำและตรง เพื่อความสวยงาม และประโยชน์ในการใช้กำลังในการบรรเลง

การถ่ายทอดความรู้ของนายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ท่านทั้งสอง จะแบ่งหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ คือ นายสำราญ เกิดผล จะถ่ายทอดเฉพาะบทเพลงประเภท เพลงไทย แต่นายวิเชียร เกิดผล จะถ่ายทอดเพลงประเภทเพลงมอญ และเพลงไทยประเภทเพลงเถา หรือถ่ายทอดความรู้ตามที่นายสำราญ เกิดผล ได้มอบหมายให้

นอกจากครูผู้ถ่ายทอดทั้ง ๒ ท่านแล้ว นายจำลอง เกิดผล ยังเป็นครูผู้ถ่ายทอดอีกท่านหนึ่ง โดยนายสำราญ เกิดผล จะส่งศิษย์ไปเรียนที่บ้านของนายจำลอง เกิดผล โดยเฉพาะ ในเรื่องฆ้องวงใหญ่ ซึ่งในการถ่ายทอดแต่ละครั้ง นายจำลอง เกิดผล จะเน้นให้ศิษย์คำนึงถึงอารมณ์ เพลงในการบรรเลงทุกๆ ครั้ง และเน้นความคมชัดของเสียงฆ้องวงใหญ่ในแต่ละครั้งที่บรรเลง ออกมา

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสำราญ เกิดผล จะกางโน้ตเพลงเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ของบทเพลงก่อนที่จะถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ แต่นายวิเชียร เกิดผล ครูผู้ถ่ายทอดอีกท่านหนึ่ง จะถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์โดยใช้ความจำของคนเป็นหลัก แต่วิธีการในการถ่ายทอดความรู้ ของครูผู้ถ่ายทอดทั้งสองท่านจะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ การปฏิบัติให้ศิษย์ดูและให้ศิษย์ปฏิบัติ ตาม



จากคำสัมภาษณ์ของบุคคลข้อมูลทั้ง ๑๘ คน ในเรื่องการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปสาระสำคัญที่แต่ละท่านได้กล่าวถึงเรื่องการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดังต่อไปนี้

๑. วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการถ่ายทอดความรู้ภายในครอบครัวตระกูลเกิดผล กล่าวคือ ผู้ที่มีความอาวุโสและมีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทยภายในครอบครัว จะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุตรหลานและสมาชิกภายในวง

๒. ครูคนสำคัญที่มีหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีต คือ ครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน ครูอาจ สุนทร และครูเอื้อน กรเกษม หลังจากที่กลุ่มครูดังกล่าวได้เสียชีวิตลง ครูผู้รับหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ต่อจากท่านเหล่านั้น คือ นายสำราญ เกิดผล นายจำลอง เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล นายกงหลง พึ่งทองคำ

และนางมาลี สุขเสียงศรี

๓. สถานที่ถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี ๒ แห่งด้วยกัน คือ บ้านของนายวิเชียร เกิดผล เลขที่ ๗๔ หมู่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และบ้านของนายสำราญ เกิดผล เลขที่ ๒๑ หมู่ ๕ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งในภายหลังเป็นสถานที่ตั้งศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕. การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะให้ศิษย์ที่เริ่มเรียนฆ้องวงใหญ่ก่อนเสมอ เพื่อให้ศิษย์ได้เรียนรู้มือฆ้องวงใหญ่ตามแบบแผนในบทเพลงชุดโหมโรงเช้า เพลงชุดโหมโรงเย็น และเพลงเช้าเรื่องต่างๆ จนกระทั่งเกิดความชำนาญในระดับหนึ่ง ครูผู้ถ่ายทอดจึงเป็นผู้ตัดสินใจว่าศิษย์สมควรจะเลือกเรียนเครื่องดนตรีชนิดใดเป็นเครื่องมือเอกต่อไป

๖. วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้ความสำคัญกับมือฆ้องวงใหญ่เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะจะให้ศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดรักษาแบบแผนและวิธีการแบ่งมือฆ้องวงใหญ่ไว้อย่างเคร่งครัด และห้ามมีการดัดแปลงมือฆ้องวงใหญ่ที่ได้รับการถ่ายทอดมาอย่างเด็ดขาด

๗. การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีลักษณะการถ่ายทอดความรู้แบบมุขปาฐะ โดยวิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่

ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะ คือ ครูผู้ถ่ายทอดจะปฏิบัติให้ศิษย์ดูเป็นแบบอย่าง  
จากนั้นจึงให้ศิษย์ปฏิบัติตามอย่างตน



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

### ๓.๓ การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การฝึกซ้อมดนตรีเป็นปัจจัยหลัก ที่จะส่งผลให้นักดนตรีมีความสามารถที่เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น และเป็นการทบทวนความรู้ในเรื่องบทเพลงต่างๆ ที่ได้ร่ำเรียนมาแล้ว ให้เกิดความแม่นยำ และความชำนาญ ซึ่งวิธีและลักษณะการฝึกซ้อมดนตรีของแต่ละสำนักดนตรีย่อมมีรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไป การฝึกซ้อมดนตรีที่ดีนั้นย่อมนำไปสู่ความเป็นเลิศของทักษะการปฏิบัติดนตรี ในที่สุด

จากการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูลทั้ง ๑๘ คน ในเรื่องการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่ละท่านได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับดังต่อไปนี้

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑ นายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

มันไม่มีตารางสอนตารางซ้อมแน่นอนหรอก แต่ว่าครูช่อกท่านก็จะนั่งฟังเราทั้งวัน เราก็ตีกันทั้งวันเลย หลังจากที่ท่านครูฉัตรครูช่อกท่านไปแล้ว ครูอาจมานี่สอนกันทั้งวัน ถ้าเรามีงานประชันวงหรือว่าอะไรอย่างนี้ เราไม่ต้องซ้อมหนักหรอกนะ เพราะว่ามันซ้อมทุกวันอยู่แล้ว เป็นงานประจำวัน เวลาเขาหาประชันเราก็ไปได้เลย ไม่ต้องมามัวนั่งซ้อมดนตรีกันอยู่ พร้อมเลย เวลาเข้านี้ถ้าเดี่ยวมิเท่าไรก็ต้องตีให้หมดทุกคน มันไม่ใช่วงปี่พาทย์ที่อยู่ที่นี่คนที่นั่นคน พี่น้องเราอยู่ด้วยกันทั้งวงเราก็จะซ้อมด้วยกันประจำทุกวัน หลังอาหารเช้าก็ตัวใครตัวมันก็นั่งตีกันไป

(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่มีการกำหนดเวลาฝึกซ้อมดนตรีตายตัว ว่าในวันหนึ่งๆ จะแบ่งหรือจัดช่วงเวลาในการเรียนการสอนและการซ้อมดนตรีเท่าไร แต่จะซ้อมกันตั้งแต่เช้าจนถึงกระทั่งเย็น โดยมีครูผู้ถ่ายทอด คือ ครูช่อ สุนทรวาทีน นั่งฟังและสังเกตการฝึกซ้อมของศิษย์โดยตลอด และที่สำคัญ คือ ในทุกๆ เช้าว่าไม่ว่าใครคนใดจะบรรเลงเครื่องมือนั้นใดเป็นเครื่องมือนั้น ถ้า

สามารถบรรเลงเพลงเดี่ยวเท่าไรก็จะต้องซ้อมให้หมด เพื่อความพร้อมและความแม่นยำในการบรรเลง

ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่า เมื่อมีการหางานประชันวงปีพาทย์ครั้งใด วงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถไปร่วมงานประชันนั้นได้ทันที เพราะมีความพร้อมเพียงของการฝึกซ้อม กอปรกับมีสมาชิกรุ่นคนตรีที่เป็นเครือญาติในสายตระกูลเดียวกัน จึงสะดวกต่อการจัดคนในวง และสะดวกต่อการฝึกซ้อมในแต่ละครั้ง

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๒ นายสำเริง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

สมัยก่อนนั้นมันไม่ต้องซ้อมอะไรกันมากแล้ว เพราะวงที่บ้านมันพร้อมเพียงเหลือเกิน ก็ตั้งแต่ปียันทุ่มพร้อมหมด จะเอาเดี่ยวอะไรละ พอปีขึ้นได้ก็เดี่ยวได้ยันระนาดทุ่มเลย อีกอย่างคนในวงก็มีแต่ญาติๆ ทั้งนั้น ไม่ใช่คนอื่นคนไกล แล้วเราไม่ซ้อมมันก็เหมือนซ้อม ลองคิดดูเอานะว่างานมันชุกเหลือเกิน ขนาดเวลาจะพักยังไม่มื เรือเราผ่านหน้าบ้านตัวเองแท้ๆ แต่ไม่ได้แวะเข้าบ้าน เพราะงานมันเยอะ ก็ไปซ้อมตามงานเลย

(สำเริง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำเริง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่มีการกำหนดตารางในการซ้อมดนตรีที่ตายตัว เพราะในช่วงระยะเวลาที่นั้น สมาชิกคนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่างมีความพร้อมในเรื่องฝีมือกันอย่างเต็มที่แล้ว สังเกตได้จากทุกเครื่องดนตรีตั้งแต่ปีในจนกระทั่งถึงระนาดทุ่มสามารถเดี่ยวเพลงเดียวกันได้ทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมเพียงได้อย่างดียิ่ง

เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้วงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่มีการกำหนดตารางซ้อมดนตรีที่ตายตัวเนื่องจากมีงานบรรเลงดนตรีปีพาทย์ตามงานต่างๆ ที่มีผู้ว่าจ้างให้ไปบรรเลงบ่อยครั้ง จึงถือโอกาสซ้อมดนตรีในช่วงเวลาที่ไปบรรเลงตามงานต่างๆ

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๓ นายจำลอง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่  
 ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่  
 ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ไล่ตั้งแต่ตี ๓ นันตีตั้งแต่ตี ๓ แล้วเลิก ๓ โมงเช้า ครูช่อตื่นมาเมื่อไหร่ก็กิน  
 น้ำร้อน ชงน้ำร้อนให้แกกิน แล้วพอถึงกำหนด แกก็ให้เลิก อะไรก็ได้ มุ่ง  
 เพลงเรื่อง แล้วแต่เราจะตี ตีเพลงอะไรก็ได้ แกไม่ว่า แต่เวลาที่จะเสร็จเราก็ต้องตี  
 มุ่งแล้วก็เพลงมัดตีนหนู

ตอนแรกก็ตีเพลงจำพวกเพลงเรื่องมาก่อน ตีเพลงอะไรให้มันแน่นเสียก่อน  
 คือเพลงเรื่อง มือไม้มันอยู่ในเพลงเรื่องทั้งนั้นแหละ มือฆ้องนี้อยู่ในเพลงเรื่อง  
 ทั้งนั้น ทีนี้พอเราตีเดี่ยวเข้า มันก็อยู่ในนั้นทั้งนั้นแหละ คือมันจะพาให้เราง่ายขึ้น

เราต้องใช้มือให้ถูก เราใช้มือผิดไม่ได้ คือมันจะไม่เกิดความคล่องตัว  
 คนไม่รู้เรื่องว่า มือนี้ควรจะใช้อย่างไร มือขวามือซ้ายจะใช้อย่างไร ต้องอธิบาย  
 เขาถูก มือนี้ต้องใช้อย่างนี้ มือนี้ต้องใช้อย่างนี้

ตื่นเช้าๆ เขาก็มีลิที่จะง่วงนอน พอง่วงหนักๆ เข้า แกก็เอาน้ำร้อนสาดเลย  
 ครูช่อ ครูอาจ ครูฉัตร เหมือนกันหมด ๓ ครูที่เรียนมานี้ เพราะเขามาจากสถาบัน  
 เดียวกัน ก็เกี่ยวกับน้ำร้อนเลย

บางคนเขาก็เลิกก่อน ไอ้เรานี้ถูกบังคับ มีเรากับนายสำราญที่ถูกให้ไล่  
 ไปถึง ๓ โมงเช้า แต่คนอื่นๆ เขาตีเสร็จแล้วก็ออกกันไป ใครไปทำอะไรก็ทำ  
 ใครมีหน้าที่อะไรก็ไปทำ แต่ครูต้องนั่งตีฆ้องไปเรื่อยๆ จนถึง ๓ โมงเช้ามันแหละ  
 ถึงจะได้เลิก ต่อจากนั้นเขาให้เรียนพวกโน้ตพวกอะไร แต่เราไม่เรียน  
 ครูก็ไปพักผ่อนมั่งสิ เพราะตีมาตั้งแต่ตี ๓ แล้ว

แล้วพอประมาณ ๕ โมงเช้าก็ไปกินข้าว พอกินข้าวเสร็จแล้วอะไรแล้ว  
 ทีนี้ก็เดี๋ยวจะซ้อมแล้วคราวนี้ ซ้อมแล้วก็ต่อเพลง พอประมาณบ่ายโมงก็จะพัก  
 พอบ่าย ๓ โมงก็จะไล่อีกแล้ว ใครมีหน้าที่อะไรก็เข้าเครื่องนั้น ระยะเวลาที่ระนาด  
 ฆ้องก็ฆ้อง คราวนี้ซ้อมไปถึง ๔ โมงกว่าถึงตก ๕ โมงกว่านั้นแหละ แล้วก็กินข้าว  
 อาบน้ำอาบท่าเสร็จแล้วก็พักผ่อน พอประมาณ ๒ ทุ่มคราวนี้ซ้อมอีก ไปจนถึง  
 ประมาณ ๔-๕ ทุ่ม กว่าจะนอน แล้วพอตี ๓ ก็เอาอีกแล้ว

(จำลอง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓)



จากคำให้สัมภาษณ์ของนายจำลอง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะเริ่มต้นฝึกซ้อมตั้งแต่เช้าตรู่ โดยนักดนตรีคนใดปฏิบัติ เครื่องดนตรีชิ้นใดเป็นเครื่องมือเอกก็จะฝึกซ้อมและรับผิดชอบเครื่องดนตรีของตน

บทเพลงที่ใช้ฝึกซ้อมในตอนเช้าโดยเฉพาะเครื่องดนตรีฆ้องวงใหญ่ ครูผู้ถ่ายทอด ไม่ได้เน้นย้ำหรือกำหนดว่าจะต้องเป็นบทเพลงประเภทไหน แต่ที่นิยมจะใช้เพลงเรื่องต่างๆ ในการฝึกซ้อม ด้วยเหตุผลที่ว่า ฆ้องวงใหญ่ในเพลงเรื่องต่างๆ นั้น เป็นพื้นฐานของฆ้องวงใหญ่ ทั้งหมด และจะทำให้เกิดความคล่องตัว จากนั้นเมื่อใกล้จะเลิกซ้อมแล้ว จึงฝึกซ้อมด้วยเพลงมู่งั่ง และเพลงแขกมดดินหนู และบททวนเพลงเดี่ยวทั้งหมดที่ตนเองได้ร่ำเรียนมา

ครูผู้ถ่ายทอดจะมีบทลงโทษเมื่อศิษย์ไม่มีความขยันหมั่นเพียรในการฝึกซ้อม วิธีการคือการนำน้ำร้อนสาดไปที่นอนที่ศิษย์นอนอยู่ เพื่อเป็นการลงโทษ

หลังจากฝึกซ้อมในช่วงเช้าแล้ว ในช่วงบ่ายและช่วงค่ำจะมีการฝึกซ้อมอีกครั้ง โดยจะฝึกซ้อมจนกระทั่งถึงประมาณเวลา ๔ ทุ่ม หรือ ๕ ทุ่ม จึงเลิกทำการฝึกซ้อม และต่างแยกย้ายไปพักผ่อน

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๔ นายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ระนาดมันต้องได้มันถึงจะไหว เพราะวาระนาดไหวก็ระนาดไวไม่เหมือนกัน สมัยก่อนนั้นฉันไปเรียนที่บ้านพี่ราญ ฉันออกจากโรงเรียนตั้งแต่ ป.๔ ฉันไปแล้ว ไปอยู่กับพี่ราญ ฉันไปอยู่ที่นั่นเลย

เดินจากบ้านฉันนะไปที่วัดจุฬา คือบ้านพี่ราญนะ คือท่านก็รักเรา ๓ เดือนฉันไม่กลับบ้านเลย พี่ราญเขาตีระนาดไหว เราไปอาศัยเขา เรานอนเสื่อ หวาย ตี ๓ ลูกจุดตะเกียงกระป๋อง เอาผ้าปูแล้วได้ระนาด

(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เวลาในการฝึกซ้อมจะเริ่มตั้งแต่เช้าตรู่ นอกจากการฝึกซ้อมที่มีขึ้นที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้ว ยังมีการฝึกซ้อมดนตรี

อยู่ที่บ้านของนายสำราญ เกิดผล ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกด้วย โดยนายสำราญ เกิดผล เป็นผู้ที่มีความอาวุโสทั้งด้าน วิทยุ และคุณวุฒิทางดนตรี ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๕ พระจันทโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์ บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์ บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เราลูกมาตั้งแต่ตี ๔ ก็จะแยกกันไป ทางระนาดก็จะไล่ไป ทางฆ้อง ก็จะไล่ไป แล้วเวลาประมาณ ๕-๖ โมงเช้า เราก็มารวมกลุ่มกันแล้ว ฆ้องก็มีฉัน แล้วก็บุญส่งนะ ระนาดเขาก็จะคลุมผ้าแล้วก็ไม้นวมสำหรับถ่วงตะกั่วนะ ฆ้อง ก็จะคลุมผ้าเพื่อไม่ให้เราเห็นลูกฆ้อง เราก็จะไล่ทะแยไปเรื่อยๆ ๒ ชั้น ครูช้อ ท่านต่อให้

ท่านครูช้อท่านจะไม่เดินมาดูนะ แต่ว่าท่านจะนอนฟังอยู่ในมุ้ง สมมุติว่า ท่านนอนอยู่ในมุ้งอย่างเราก็จะไล่อยู่ที่หัวนอนแก บางทีแกนึกขำๆ นึกสนุกขึ้นมา แกจะบอกว่า เซดจีน แกก็จะเข้าทุ่ม คือว่าท่านตีทุ่ม เราฟังกันไม่ได้เลย เพราะว่า ท่านจะให้พวกเราล้ม ชอบแกล้ง แล้วมาอีกทีก็มาต่อเพลงจึงฉันทน์เข้า ฉันทเพล แล้วก็ มาลงที่เพลงซ้ำ ทุกคืนไปจะเป็นอย่างนี้

จากนั้นแล้วเราก็จะโหมโรงเช้านะจนกว่าเพลงจะหมด ซ้อมอีกทีก็จะ ประมาณ ๕-๖ โมงเย็น เราก็มาซ้อมเพลงกัน ใครไม่พัก ใครไม่เม่นก็มาต่างคน ต่างซ้อมได้ ตีคนเดียวได้ ตอนเย็นๆ ก็จะซ้อมกันเป็นวง โหมโรง ก็จะใช้เพลงไอยเรศ เพลงพม่า เถา เพลงจะเข้หางยาว เวลาไปงานเราจะซ้อมกัน หนักนะ

ถ้าเราจะไปประชันนั้นเราจะซ้อมหนักนะ ซ้อมตั้งแต่โหมโรงมา เพลงเถา พี่ราษฎรเขาจะมากุมซ้อมเอง มาปรับ เวลาใครตีผิดต้องให้หยุดนะ หยุดแล้วต้อง ขึ้นต้นใหม่ จนกว่าจะพร้อมกันหมด ไม่ผิดเลย แล้วก็ตีฆ้องไม่ให้ถูกฉัตร

ระนาดเอกก็จะเป็นนายวิเชียร เกิดผล ฆ้องวงก็ฉัน ทุ่มก็จะเป็นคนที่พิเศษ นายสมเศียร พุ่มรัตน์ คนที่อยู่ม่วงเตี้ย ฆ้องเล็กก็จะเป็นใครจำไม่ได้นะ คนร้องจะเป็นมาลี แล้วก็ลูกพี่เขียรเขา ปู่ เครื่องประกอบจังหวะก็เป็นคนในวง พี่ๆ น้องๆ กัน

(จันทโร, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑)

จากคำให้สัมภาษณ์ของพระจณฺทสโร (นายวัณณะ เกิดผล) อดีตศิลปินอาวุโส แห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การฝึกซ้อมดนตรี ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การฝึกซ้อมจะเริ่มตั้งแต่เช้า ประมาณ ๔ นาฬิกา โดยที่นักดนตรีคนใดรับผิดชอบ หรือบรรเลงเครื่องดนตรีชิ้นใดเป็นเครื่องมือ เอก ก็จะแยกย้ายไปซ้อมและฝึกมือเครื่องดนตรีของตน โดยที่จะมีครูผู้ถ่ายทอดนั้นคือ ครูช่อ สุนทรวาทีน คอยฟังและสังเกตการฝึกซ้อมดนตรีของศิษย์อยู่ใกล้ๆ และมีบางโอกาสที่ผู้ ถ่ายทอดจะลงมาร่วมฝึกซ้อมดนตรีกับศิษย์ด้วย

จากนั้นประมาณ ๕ นาฬิกา จึงรวมวงเพื่อซ้อมเป็นวงในบทเพลงต่างๆ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการกำหนดว่าในแต่ละวันควรจะฝึกซ้อมเพลงใด ครูผู้ถ่ายทอดไม่ได้กำหนดตายตัวว่า จะต้องฝึกซ้อมเพลงใด ในช่วงเย็นจะมีการซ้อมดนตรีอีกครั้งประมาณเวลา ๑๗ นาฬิกา ในช่วงเย็น จะเป็นการซ้อมรวมวงปี่พาทย์ และจะมีการปรับวงปี่พาทย์ด้วย

จากคำสัมภาษณ์จะพบว่า ในการฝึกซ้อมแต่ละครั้ง ถ้าววงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่ได้รับงานบรรเลงที่ใดเป็นสำคัญ การฝึกซ้อมก็จะเป็นไปตามปกติ แต่ถ้ามีการรับงานบรรเลงครั้งสำคัญ เช่น การบรรเลงหน้าพระที่นั่ง หรือการประชันวงปี่พาทย์ การซ้อมดนตรีก็จะหนักมากขึ้น

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๖ นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายศิษย์ตระกูลเกิดผลได้กล่าวถึงการฝึกซ้อม ดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ตอนที่อาเรียนอยู่ครูวิเชียรเขาจะเป็นคนคุมในการฝึกซ้อม การจะซ้อมกัน ทั้งหมดทั้งบ้าน ก็ที่ลูกศิษย์มีกี่คนๆ ก็จะซ้อมกันหมด เพราะว่าสมัยก่อนนั้นที่บ้าน มันจะมีพะไลยื่นออกไปจากตัวบ้าน ลูกศิษย์รุ่นๆ เดียวกับอา ก็จะนอนที่นั่นกัน หมด แต่ว่าอาจะอยู่ที่บ้านแม่ คือบ้านของแม่มาลี เกิดผล

ตื่นมาก็เริ่มเลยตั้งแต่เช้า ตีอะไรก็ว่ากันไป มันก็เหมือนเรียนกันทั้งวัน เพราะว่าเราเป็นลูกเป็นหลานภายในบ้าน ว่างก็ต่อ ไม่ว่างก็ไม่ได้ต่อ ยิ่งหลังๆ ที่อา เรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงด้วยแล้วก็เลยไม่ค่อยมีเวลาจะซ้อมเท่าไร เพราะที่เราเรียนหนัก

(เรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี, สัมภาษณ์, ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายตาสายตระกูลเกิดผล พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในช่วงเช้าจะเป็นการซ้อมเครื่องดนตรีของศิษย์แต่ละคน กล่าวคือ ศิษย์จะต้องรับผิดชอบเครื่องดนตรีที่เป็นเครื่องมือเอกของตน โดยการฝึกซ้อมที่เรียกว่าไล่มือ จุดประสงค์หลักเพื่อให้มีความคล่องตัวในการบรรเลง และเพื่อให้มีฝีมือในการบรรเลงที่พัฒนาเพิ่มมากยิ่งขึ้น หลังจากนั้นเป็นการฝึกซ้อมดนตรีในช่วงบ่าย และช่วงค่ำ ทั้งนี้จะมีนายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้ควบคุมและดูแลศิษย์ในเรื่องการฝึกซ้อม

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๗ นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายตาสายตระกูลเกิดผล ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ตั้งแต่เข้ามาก็ไล่มือกัน แล้วก็ต่อเพลงตั้งแต่เช้าเลย พอช่วงกลางวันก็จะตีจะซ้อมเพลงที่ได้ต่อกันไว้ตั้งแต่ช่วงเช้า พอเย็นกินเสร็จก็ซ้อมเช้า เป็นการซ้อมรวมวงปีพาทย์นะ มีเพลงอะไรก็เอามาซ้อมมาเล่นกัน ตอนหนึ่งทุ่มถึงสองทุ่ม เวลาซ้อมไม่หนักหรอก เพราะรุ่นเราไม่ค่อยมีประชันอย่างแต่ก่อนแล้ว มีแต่เล่นงานที่ไปเล่นกันตามธรรมดา  
(นพรัตน์ สุขเสียงศรี, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายนพรัตน์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายตาสายตระกูลเกิดผล พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะเริ่มฝึกซ้อมดนตรีตั้งแต่เช้าเวลาประมาณ ๕ นาฬิกา เป็นการฝึกซ้อมเครื่องดนตรีของแต่ละคน โดยใครมีหน้าที่รับผิดชอบเครื่องดนตรีชิ้นใด ก็จะฝึกซ้อมเครื่องดนตรีของตนให้มีความชำนาญ หลังจากนั้นก็จะเป็นการถ่ายทอดความรู้ ในช่วงบ่ายศิษย์จะฝึกซ้อมอีกครั้ง โดยจะนำบทเพลงต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดตั้งแต่ช่วงเช้ามาทบทวนและฝึกซ้อมให้มีความแม่นยำ ในช่วงค่ำเวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา เป็นการฝึกซ้อมดนตรีรอบสุดท้ายของวัน

จากคำสัมภาษณ์จะพบว่า การฝึกซ้อมของบุคคลข้อมูลท่านนี้ความเข้มข้นจะน้อยลงเนื่องจากทางวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีงานประชันดนตรีปีพาทย์น้อยลง ส่วนใหญ่งานที่เดินทางไปบรรเลงจะเป็นงานบรรเลงที่รับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคมตามธรรมดา

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๘ นายวรเทพ บุญจำเริญ สมาชิกนัคคนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครื่องดนตรีสายตระกูลเกิดผล ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อม  
ดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เช้าหนึ่งครั้ง พอเรากลับมาจากโรงเรียนแล้วก็ซ้อมอีก บ่ายสามโมงครึ่ง  
บ่ายสี่โมงเย็นก็กลับมาบ้าน ก็คือตอนเย็นอีกหนึ่งครั้ง ถ้าเป็นวันเสาร์อาทิตย์  
จะเป็นช่วงเช้า กลางวัน เย็น กลางคืนเอาอีก เช้าจะเป็นเครื่องไทย กลางวัน  
เครื่องมอญ เย็นฆ้องไทย กลางคืนเครื่องมอญ ถ้าไม่มีงานนะ ถ้าเรามีกงาน  
เราก็จะไปงานกันตามธรรมดา ปู่เข็รท่านจะเป็นคนคุมฝึกซ้อมทั้งนั้น

สมัยก่อนนั้นนะ ครูสำราญท่านจะส่งเข็มฉีดยามาให้ครูวิเชียร เหลาแล้วก็  
แทงมือไว้ เพราะว่าเวลาเรามีไม้มัน ไม่คว่ำมือหงายๆ มาเนีย โคนแล้ว เข็มเลย  
เพราะว่าสมัยก่อนนั้นเข็มฉีดยามันจะเป็นเหล็กแล้วก็มีตุ๊ดใหญ่ๆ แล้วปู่เข็รเขา  
ก็จะเหลาไม้ไผ่มาแล้วก็เอาหัวเข็มเสียบไว้ เดี๋ยวๆ มาเวลาเราลืมๆ แบบว่าเวลาซ้อม  
แล้วมือไม้มัน ไม่คว่ำให้ตีเขาก็จะแทงเข้าให้เลย สมัยก่อนนั้นคุณนะ แล้วถ่านอนต้น  
สายก็น้ำร้อนแล้ว สาดไปที่มุ้งเลย เอาอย่างนั้นเลยนะ

(วรเทพ บุญจำเริญ, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวรเทพ บุญจำเริญ สมาชิกนัคคนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครื่องดนตรีสายตระกูลเกิดผล พบว่า การฝึกซ้อมดนตรี  
ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีการแบ่งเวลาในการฝึกซ้อม  
ออกเป็น ๓ ช่วงด้วยกัน คือ ช่วงเช้า ช่วงกลางวัน และช่วงค่ำ ทั้งนี้ ถ้าเป็นวันธรรมดา คือ วันจันทร์  
ถึงวันศุกร์ จะเพิ่มเวลาฝึกซ้อมในช่วงบ่ายเข้าไป ทั้งนี้ โดยมีนายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้ดูแล  
ในเรื่องการฝึกซ้อม

สำหรับศิษย์ที่ไม่ประพฤติปฏิบัติตามกรอบและแนวทางที่ครูผู้ถ่ายทอดความรู้ หรือครู  
ผู้ดูแลในการฝึกซ้อมได้วางเอาไว้ ก็จะมีบทลงโทษสำหรับศิษย์ผู้นั้น เพื่อเป็นการตักเตือนและทำให้  
ศิษย์ประพฤติปฏิบัติตามแนวทางที่ครูผู้ถ่ายทอดได้วางเอาไว้อย่างเคร่งครัด

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๙ นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ สมาชิกนัคคนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครื่องดนตรีสายตระกูลเกิดผล ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อม  
ดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า



เขาก็จะเริ่มกันตั้งแต่ช่วงเช้าเลย จะตีกัน ไล่มือกัน เครื่องใครก็ต่างคนต่าง แยกย้ายกันไปซ้อมของตัวเองนะ และที่นี้มันก็เหมือนว่าตีกันทั้งวันอะ ปายก็ซ้อมอีก แล้วก็ช่วงค่ำๆ อีก ส่วนใหญ่พอก็คือครูวิเชียรเป็นคนคุม มากอยต่อคอยอะไร ให้ แต่ส่วนใหญ่การต่อเพลงก็จะเป็นช่วงเช้ามากกว่า  
(วิภาพร พงษ์จะโป๊ะ, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครื่องดนตรีสายตระกูลเกิดผล พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะแบ่งเวลาในการฝึกซ้อม ออกเป็น ๓ ช่วง ดังนี้ ช่วงเช้า ช่วงกลางวัน และช่วงค่ำ

ในช่วงเช้าจะเป็นการซ้อมเครื่องดนตรีของศิษย์แต่ละคน กล่าวคือ ศิษย์จะต้องรับผิดชอบเครื่องดนตรีที่เป็นเครื่องมือเอกของตน โดยการฝึกซ้อมที่เรียกว่าไล่มือ จุดประสงค์หลัก เพื่อให้มีความคล่องตัวในการบรรเลง และมีฝีมือที่พัฒนาเพิ่มมากยิ่งขึ้น หลังจากนั้นเป็นการฝึกซ้อมดนตรีในช่วงบ่าย และช่วงค่ำ ทั้งนี้จะมีนายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้ควบคุมและดูแลศิษย์ในเรื่องการฝึกซ้อม

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๐ นายณัฐวุฒิ รักจิณี บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

วันธรรมดาจะตื่นตั้งแต่ตีห้า ตื่นลุกขึ้นมาซ้อม พอเจ็ดโมงเช้าก็จะเลิก แล้วก็อาบน้ำแต่งตัวไปโรงเรียน กลับมาจากโรงเรียน ๔ โมงเย็น ก็จะซ้อมถึงประมาณ ๕ โมงครึ่ง เลิก ๑ ทุ่มซ้อม ๓ ทุ่มเลิก เป็นแบบนี้ทุกวัน แต่ถ้าเป็นวันเสาร์อาทิตย์ตีห้าตื่น ๗ โมงเลิก ๙ โมงซ้อม เทียงเลิก บ่ายโมงซ้อม ๓ โมงเย็นเลิก ๑ ทุ่มซ้อม ๓ ทุ่มเลิก เช้าๆ ก็จะตีพวกเพลงเรื่อง เพลงมู่ง เพลงทะแย แล้วก็พวกเพลงเดี่ยวต่างๆ ที่เคยต่อไว้ก็จะเอามาตีมาทวนทั้งหมด

แต่ถ้าสมมติว่าซ้อมแบบว่าจะมีงานพิเศษๆ หน่อย ก็จะซ้อมกันหนักเลย โดยที่ครูสำราญจะเป็นคนมาคุมตลอด เป็นคนคอยปรับทาง คุมการฝึกซ้อม แกะจะนั่งอยู่อย่างนั้น มีบางทีเขามืด เราตื่นมาตอนตีๆ นะ เราลงมาซ้อม บางทีเราก็นั่งหลับ นั่งหลับคาทุ่มเลย บางทีตีทุ่มอยู่เราก็ดหลับ ครูเขาก็จะมานั่งเบียดข้างหลังเราข้าง หันมาก็เจอปุราญนี้หว่า ตกใจเลย

(ณัฐวุฒิ รักริณี, สัมภาษณ์, ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายณัฐวุฒิ รักริณี บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าการฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินีนาถ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการแบ่งเวลาในการฝึกซ้อม โดยจะเริ่มทำการฝึกซ้อมตั้งแต่เวลา ๕ นาฬิกา เป็นต้นไป ในช่วงเช้าจะเป็นการฝึกฝนเครื่องดนตรีของแต่ละให้คนให้มีความชำนาญ โดยจะเริ่มฝึกซ้อมตั้งแต่เพลงชุดโหมโรงเช้า จากนั้นจึงไล่มือเพื่อสร้างทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีของตนเอง ฝึกซ้อม ทบทวนบทเพลงประเภทเพลงเรื่องต่างๆ หลังจากนั้นจึงฝึกฝนและซ้อมเพลงเดี่ยวต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดมา

ในช่วงเย็นหลังจากเลิกเรียนจะซ้อมอีกครั้ง หลังจากนั้นจะซ้อมเป็นช่วงสุดท้ายในเวลาค่ำ และจะสิ้นสุดการฝึกซ้อมในแต่ละวันประมาณเวลา ๒๑ นาฬิกา การฝึกซ้อมในช่วงวันเสาร์อาทิตย์จะเพิ่มช่วงเวลาในการซ้อม คือ ช่วงบ่าย และถ้าฝึกซ้อมเพื่อมีจุดประสงค์ในการบรรเลงงานสำคัญต่างๆ เช่นงานประชันปีพาทย์ หรืองานบรรเลงหน้าพระที่นั่ง การฝึกซ้อมก็จะเพิ่มระดับความเข้มข้นมากขึ้นกว่าเดิม โดยในแต่ละครั้งนายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้ควบคุมในการฝึกซ้อม

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๑ นายเกียรติศักดิ์ ดีซัง บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

จะเริ่มซ้อมกันก็ตั้งแต่เช้าเลย อย่างวันธรรมดาถ้าพี่ไปโรงเรียนเช้าประมาณ ๗ โมง เราก็เลิกแล้ว เพราะว่าเราต้องไปโรงเรียน แต่ถ้าวันเสาร์อาทิตย์หรือว่าช่วงปิดเทอมเนี่ย ทั้งเช้าบ่ายแล้วก็ช่วงค่ำจะซ้อมตลอด

เช้าเลยเราตื่นมาแล้วก็ไล่มือ เครื่องใครเครื่องมันนะ ไม่ได้ซ้อมรวมกัน แต่ว่าบางทีตอนเช้าปู่เขียรเขาก็จะมาต่อเพลงให้เราด้วย แล้วถึงจะไปโรงเรียนหรือว่าวันเสาร์อาทิตย์บ่ายก็จะซ้อมอีก ก็ซ้อมเพลงที่เราต่อไปเมื่อเช้านั้นแหละ เย็นๆ ค่ำๆ จะซ้อมเพลงเครื่องมอญกัน แต่ถ้าเราไปงาน อย่างพี่ไปงานกับที่วงก็จะไม่มีการซ้อม ก็จะเตรียมตัวไปงานกัน

ถ้าซ่อมอย่างที่เราจะไปงานสำคัญๆ นะ ปู่ราญเขาจะเข้ามาปรับเองทั้งหมด ก็บางอย่างปู่เขียวก็น่าจะดีนะ แต่ว่าสมัยนี้ก็องเขาดีแล้ว พี่ก็จะดีระนาดทึม ปู่เขาก็จะมาปรับ แต่ว่าถ้างานไม่สำคัญอะไรปู่เขียวก็น่าจะเป็นคนดู คนคุมซ่อมต่างๆ (เกียรติศักดิ์ ดีซัง, สัมภาษณ์, ๒๘ มกราคม ๒๕๕๔)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายเกียรติศักดิ์ ดีซัง บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรี ในวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าการฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการแบ่งเวลาในการฝึกซ้อม โดยจะเริ่มทำการฝึกซ้อมตั้งแต่ช่วงเช้า ในช่วงเช้าจะเป็นการฝึกฝนเครื่องดนตรีของแต่ละคนให้มีความชำนาญ โดยจะไล่มือเพื่อสร้างทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีของตนเอง ฝึกซ้อม ทบทวนบทเพลงประเภทเพลงเรื่องต่างๆ หลังจากนั้นจึงฝึกฝนและซ้อมเพลงเดี่ยวต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดมาทั้งหมด ในบางวันหลังจากการฝึกซ้อมแล้วมีการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ด้วย

ในช่วงเย็นหลังจากเลิกเรียนจะทำการฝึกซ้อมอีกครั้ง หลังจากนั้นจะซ้อมเป็นช่วงสุดท้าย ในเวลาค่ำ การฝึกซ้อมในช่วงวันเสาร์อาทิตย์จะเพิ่มช่วงเวลาในการฝึกซ้อม คือ ช่วงบ่ายและถ้าฝึกซ้อมเพื่อมีจุดประสงค์ในการบรรเลงตามงานสำคัญต่างๆ เช่นงานประชันปีพาทย์หรืองานบรรเลงหน้าพระที่นั่ง การฝึกซ้อมก็จะเพิ่มระดับความเข้มข้นขึ้นกว่าเดิม โดยในแต่ละครั้งนายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้ควบคุมในการฝึกซ้อม

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๒ นายศิวศิษย์ นิลสุวรรณ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปีพาทย์จากวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

การซ้อมของที่บ้านนี้ บางทีก็แบ่งเป็น ๒ ช่วง กลับจากโรงเรียนจนถึงช่วงกินข้าว กินข้าวเสร็จก็พัก ถ้ามีงานมีการบ้านก็ปล่อย นอกจากมีงานที่ก็จะไปซ้อมกันอีก

เสาร์อาทิตย์ก็ซัดกันเต็มที่ ก็ซ้อมอะไรเก่า ๆ แก่ ๆ ก็ต่อกันไป อย่างเครื่องมอญ ก็ไปเรียนแล้วก็มาต่อ เกณฑ์คนมาซ้อมกันจนมันหนักไปหมดแล้ว มันทนไม่ไหว เพราะมันหนักนะ เจออย่างคำว่าย่ำเที่ยงเข้าไปมันก็เบ็งกันเป็นแถว

หนักมาก ที่บ้านเขาหนักมาก ไปตีให้แม่นๆ ตีให้แม่น ตรงไหนไม่แม่น ก็ต้องตีให้แม่น แนวตรงไหนไม่ถูกใจเอาใหม่ ไม่ถูกใจ เอาใหม่ๆ แล้วแกก็ดูอะไร ต่ออะไร ตรงนี้ไม่ตีปรับใหม่ เปลี่ยนใหม่อะไรอย่างนี้ ถ้ามันใกล้ๆ วันมาแล้ว ก็ค่อนข้างจะหนัก

เด็กนะมันก็มีขยันบ้าง ซี้เกียจบ้าง ตามเรื่อง มันก็ต้องคอยเกี่ยวเชิญกัน เจ้า ก้องใจ ขยันกว่าเขา เพราะว่าไม่ขยันไม่ได้ ประเดี๋ยวโดน ต้องไปไล่ระนาดทุกวัน ถูกใจเขา คนโปรดเขา ตื่นขึ้นเช้ามีคดี ๕ ต้องมีเสียงแล้ว หรือก่อนนั้น แล้วก็เย็น หลังจากกลับจากโรงเรียนเอาแล้ว ก่อนไปโรงเรียนประมาณ ๗ โมงถึงจะเลิก แต่ต้องโหมโรงเช้ากันทุกวัน

(ศิวิชัย นิลสุวรรณ, สัมภาษณ์, ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายศิวิชัย นิลสุวรรณ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์ จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีการแบ่งเวลา ในการฝึกซ้อมดนตรีออกเป็น ๒ ช่วง คือ ช่วงเช้าและช่วงเย็น โดยที่ช่วงเช้าจะเริ่มซ้อมตั้งแต่ เวลา ๕ นาฬิกา และจะเลิกซ้อมในช่วงเช้าเวลา ๗ นาฬิกา

การฝึกซ้อมในวันเสาร์อาทิตย์นิยมนำเพลงที่ศิษย์ได้เคยรำเรียนมาแล้ว นำมาฝึกซ้อม และทบทวนให้เกิดความแม่นยำ และการฝึกซ้อมที่มีจุดประสงค์เพื่อนำชุดการแสดงนั้นๆ ไปทำการบรรเลงตามงานสำคัญต่างๆ การฝึกซ้อมจะหนักกว่าการฝึกซ้อมโดยปกติ ทั้งในเรื่อง ระยะเวลา และความเอาใจจริงเอาใจของครูผู้ถ่ายทอด โดยวิธีการ คือ ถ้าศิษย์ยังปฏิบัติได้ไม่ดี หรือบทเพลงต่างๆ ที่จะนำไปบรรเลงยังไม่มี ความแม่นยำ หรือความพร้อมเพรียงก็จะฝึกซ้อมจนกว่า จะมีความแม่นยำและเกิดความพร้อมเพรียง

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๓ นายอุเทน เปี้ยหล่อ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์ จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ประมาณตี ๕ ก็เริ่มแล้ว เอาว่าพวกระนาด เขาต้องไล่ระนาด และร้อง ก็เตรียมร้องได้ ระนาดเอกไปไล่ระนาดที่บ้านปู่ราญ พวกตีฆ้องอะไร เขาก็อยู่บ้าน กลาง ก็ไล่ซ้อมไป พวกเพลงโหมโรงเช้าอะไรอย่างนี้ ตอนเช้าโหมโรงเช้าก่อน แล้วก็ไล่ไป ก็มีเพลงเรื่อง เพลงอะไร พวกตะ โพนเขาก็ไล่ตะ โพนกัน

ช่วงเช้าซ้อมเสร็จแล้วก็กินข้าว แล้วก็แยกย้ายกันซ้อมต่อ แล้วแต่ปู่จะเรียกใครเข้าไป สมมติถ้ามีเดี่ยว เขาจะเรียกส่วนตัวไป คนเข้าไปต่อเดี่ยวหุ้ม แต่หุ้มก็ไม่วุ่นะ บางทีให้ใครต่อให้ก็ไม่วุ่น บางทีครูกาหลงก็มา ครูกาหลงเขามาต่อให้ใจ ตอนนั้นจะมีครูกาหลงมาต่อให้ด้วย ก็จะทยอยกันไปต่อ บางทีก็สั่งรวมวงนะ ปู่สั่งรวมวงเราก็เป็นคนร้อง ถ้ามีร้องเราก็ร้อง คนเครื่องก็เข้าที่ เข้าประจำที่กัน ตอนเย็นๆ นี่ซ้อมไปเรื่อยๆ ซ้อมเอาเอง นอกจากปู่จะเรียกซ้อม ก็จะซ้อมกันอีก รวมวงกันตอนเย็นไม่ค่อยแน่นอนอน ส่วนใหญ่จะนอนดึกกันทุกคืน (อุเทน เปียหล่อ, สัมภาษณ์, ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายอุเทน เปียหล่อ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี พบว่าการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งออกเป็น ๒ ช่วงเวลา คือ ช่วงเวลาเช้า และช่วงเวลาเย็น โดยในช่วงเช้าจะเริ่มฝึกซ้อมตั้งแต่เวลา ๕ นาฬิกา ศิษย์คนใดที่รับผิดชอบเครื่องดนตรีประเภทใดเป็นเครื่องมือเอกก็จะแยกย้ายไปฝึกซ้อมตามเครื่องดนตรีของตน

ถ้าเป็นการฝึกซ้อมในวันเสาร์และวันอาทิตย์ก็จะดำเนินการฝึกซ้อมไปจนกระทั่งถึงช่วงเย็น ในช่วงเวลาเย็นจะมีการฝึกซ้อมและการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ โดยที่ครูผู้ถ่ายทอดจะพิจารณาว่าควรจะฝึกซ้อมในบทเพลงใด และสมควรมีการรวมวงปี่พาทย์เพื่อเป็นการซ้อมรวมกลุ่มหรือไม่

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๔ นายพรชัย ผลนิโครธ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ตอนเช้าพอพระมาปู่เขาจะใส่บาตรทุกวัน ใส่บาตรแล้วก็พอสายๆ หน่อย เด็กก็จะกินข้าวกัน กินข้าวแล้วก็พัก พอพักแล้วเด็กก็จะเข้าเครื่องไปซ้อมกัน เพลงโน้้นเพลงนี้ นี่คือวันเสาร์อาทิตย์ แต่ถ้าวันธรรมดา ซ้อมตอนเช้า ไล่มือ แล้วก็ซ้อมเพลงโน้้นเพลงนี้ เสร็จแล้วก็กินข้าวเตรียมตัวอาบน้ำไปโรงเรียน

เย็นกลับมาก็เปลี่ยนชุด ใครจะอาบน้ำก็อาบน้ำ แล้วก็มานั่งซ้อมกัน ซ้อมเพลงไปเรื่อยๆ ปู่เขียร์ก็จะเข้ามาสอนตอนหลังเลิกเรียนแล้ว พอใกล้ค่ำก็จะกลับ ช่วงเย็น ๆ ก็จะเริ่มประมาณ ๔ โมงครึ่ง ประมาณนี้



วันเสาร์อาทิตย์ปู่เขาจะมาสายๆ ปู่เขียรนะ ปู่เขียรเขาจะมาสายๆ ก็เริ่ม  
สัก ๑๐ โมงอะไรประมาณ เสาร์อาทิตย์ก็ประมาณ ๕ โมงครึ่ง หลังจากกินข้าวแล้ว  
เด็กๆ ซ้อมแล้วก็จะต่อเพลง พอปู่ต่อเสร็จแล้ว ปู่ก็จะไปพักผ่อน นั่งกินน้ำชา  
ให้เด็กซ้อมกันไป อันไหนผิดหรือไม่ถูกต้อง ก็จะเดินมาบอกว่ามันไม่ใช่

ปู่เขียรจะเป็นคนที่ดูแลในเรื่องการซ้อม ต่อเพลง ปรับวง ก็จะมีปฐาญบ้าง  
ที่มาก ถ้าเป็นงานสำคัญปฐาญก็จะมาคุมปรับ แต่ถ้าไม่สำคัญมากก็จะเป็นปู่เขียร  
ดูแลแทน

(พรชัย ผลนิโครธ, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายพรชัย ผลนิโครธ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีเป่าพาทย์  
จากวงเป่าพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี  
พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงเป่าพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะแบ่ง  
ออกเป็น ๒ ประเภท คือ การฝึกซ้อมในช่วงวันธรรมดา ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ และการฝึกซ้อม  
ในช่วงวันเสาร์อาทิตย์

การฝึกซ้อมในช่วงวันธรรมดาคะแบ่งระยะเวลาในการฝึกซ้อมออกเป็น ๓ ช่วงด้วยกัน คือ  
ช่วงเช้าก่อนที่ศิษย์จะเดินทางไปเรียนหนังสือที่โรงเรียน ช่วงเย็นหลังจากที่ศิษย์เดินทางกลับมาจาก  
โรงเรียนแล้ว และช่วงค่ำก่อนที่ศิษย์จะแยกย้ายกันไปพักผ่อน

การซ้อมในช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์จะเพิ่มช่วงระยะเวลาในการซ้อมอีก ๑ เวลา คือ  
ช่วงเวลาบ่าย และในแต่ละครั้งก็จะเพิ่มเวลาในการฝึกซ้อมให้มากขึ้นกว่าปกติ ทั้งนี้  
โดยมีนายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้ดูแลในการฝึกซ้อม แต่ถ้การฝึกซ้อมมุ่งและมีจุดประสงค์  
เพื่อการบรรเลงในงานสำคัญต่างๆ นายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้ดูแลในการฝึกซ้อมแทน  
นายวิเชียร เกิดผล

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๕ นายเมืองทอง เม้าราสี เขาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่  
ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงเป่าพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เช้าจะซ้อมดนตรีตั้งแต่ตี ๕ เราก็เริ่มแช่ลิ้นปีเลย แล้วก็เป่าเลย เป่าได้  
เป่ามั่วลง เพราะว่าเพลงนี้เอาไว้มั่วแล้วก็เป่าเดี๋ยวนั้น ซ้อมถึงประมาณ ๗ โมงครึ่งก็  
เลิก แยกย้ายต่างคนต่างไปโรงเรียน

เฮ้ยๆ มา เราก็จะมาซ้อมเพลงเล่นเพลง บางครั้งพ่อสำราญก็จะเรียกไปช่วย ทำกับข้าว กลับมานี่เราต้องซ้อมก่อน กลับมาจากโรงเรียนประมาณ ๓-๔ โมง ประมาณ ๓ โมงครึ่ง เราก็ต้องซ้อมเพลงปี่พาทย์เลย ประมาณ ๕ โมงเย็นถึงจะกินข้าว กินข้าวเสร็จก็ต่างคนต่างตี ต่างคนต่างเป่า ของใครของมัน เครื่องมือใคร เครื่องมือมัน ใครไม่แม่นเพลงไหนก็ซ้อมเพลงนั้นไป บางทีก็ซ้อมพร้อมกัน เป็นวงไปเรื่อยๆ

มีบ้างนะ เวลาเราไม่ตื่น ครูเขาจะปลุกก่อน แต่ว่าถ้าไม่ตื่นจริงๆ เขาก็จะลง หวายเป็นครวนี้ แต่ว่าส่วนมากแล้วพอครูท่านปลุกแล้วทุกคนก็ต้องตื่นหมด นั้นแหละ มันไม่เชิงว่าปลุกหอรอก เพราะว่าเวลาพ่อเขาตื่นแล้ว เราได้ยินเสียงดัง หน่อยเราก็จะตื่นแล้ว

จะว่าดีเลยมันก็ได้ดีนะ แต่หมายถึงว่าบางครั้งบางคนเกร คนที่ว่าพ่อเขา จะเอาไม่อยู่แล้ว อย่างผมนี่ก็มีเหมือนกันนะ เวลาพ่อเขาไปธุระแล้วกลับมาตีๆ เขาก็จะใช้ให้ทวดเขาแขนอะไร แต่เราออกไปข้างนอก มืดแล้ว ๔ หุ้ม ๕ หุ้ม พ่อก็จะเดินออกไปตามแล้วก็จะดีเลย เพราะว่ามันไม่ใช่เวลาที่เราจะออกไปข้างนอก (เมืองทอง เมืงราศี, สัมภาษณ์, ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายเมืองทอง เมืงราศี เยาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริม และเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการกำหนดเวลาในการซ้อมดนตรีที่ตายตัว โดยศิษย์จะเริ่มซ้อมดนตรี ตั้งแต่เวลาประมาณ ๕ นาฬิกา เป็นการซ้อมดนตรีที่เรียกว่าการไล่มือ เพื่อเป็นการพัฒนาฝีมือ ของนักดนตรีให้มีความเป็นเลิศมากยิ่งขึ้น ซ้อมจนกระทั่งถึงเวลาประมาณ ๗ นาฬิกา จึงเลิก เพื่อเตรียมตัวเดินทางไปโรงเรียนเพื่อเรียนหนังสือ

ในช่วงเย็นหลังจากที่กลับมาจากการเรียนหนังสือแล้ว ก็จะเริ่มซ้อมดนตรีอีกครั้งหนึ่ง แต่ในช่วงเย็นจะเป็นการซ้อมรวมวงปี่พาทย์ หรือบางครั้งถ้าศิษย์คนใดยังไม่มีความแม่นยำ ในบทเพลงใด ก็จะรับผิดชอบฝึกซ้อมในส่วนที่ตนเองยังไม่มีความแม่นยำ

ครูผู้ถ่ายทอดจะมีบทลงโทษศิษย์ ถ้าศิษย์คนใดไม่มีความรับผิดชอบในการฝึกซ้อม เครื่องดนตรีของตน ครูผู้ถ่ายทอดก็จะลงโทษด้วยการตี เพื่อให้ศิษย์ได้สำนึกและประพฤติปฏิบัติตน ให้อยู่ในระเบียบวินัยที่ครูผู้ถ่ายทอดได้วางเอาไว้ และเป็นเป็นการกระตุ้นให้ศิษย์มีความพยายาม และความขยันหมั่นเพียรในการฝึกซ้อมด้วย

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๖ นายกรมงคล ธรรมรงค์ เขาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ถ้าเป็นวันจันทร์ถึงวันศุกร์จะตื่นตั้งแต่ตี ๕ ถ้าเรามีงานเยอะหรือว่ามีเทศกาลอะไรที่เราจะต้องไปบรรเลง ก็จะตื่นตึกเล็กตึก แต่ว่าถ้าไม่มีงานอะไรชีวิตประจำวันเลยก็จะตื่นตี ๕ แล้วก็ไล่ การไล่ก็จะไล่ของใครของมันนะครับ ช่วงตี ๕ - ๗ โมง ใครตีฆ้องก็ไล่ฆ้อง ใครตีระนาดก็ไล่ระนาด ก็จะไล่พร้อมๆ กันอยู่ในวง เป็นการฝึกสมาธิด้วย ฆ้องก็จะตีเพลงเรื่องไป ผมก็จะขึ้นเพลงทะเล

พอหยุดแล้วก็จะตีเดี่ยว หมดการไล่ก็ต่างคนต่างตี พอเสร็จแล้วก็มานั่งฟังพ้ออบรม เข้าก็จะพูดถึงการซ้อม ทุกวันต้องมีการอบรม จะเจาะทีละคน เขาจะบอกว่า เวลาตีเพลงเรื่องต้องอย่างนี้ บอกวิธีการแต่ละชิ้นเลย ว่าผิดตรงไหนอะไรตรงไหน เพราะว่าร่าหว่างที่เราไล่อยู่ ครูเขาจะสังเกตหมดเลย ดูตลอด สังเกตตลอดว่าไอนี้ยังงี้ๆ ตรงนี้ผิด แล้วเขาจะมาแนะนำตอนที่เสร็จแล้ว ตรงนี้ต้องปรับปรุงต้องแก้ไข

ซ้อมเสร็จแล้วก็ต่างคนต่างไปโรงเรียนตามปกติ กลับมาประมาณ ๓ โมงครึ่ง กลับมาก็จะมาเรียนกับปู่เขียร เสร็จจากปู่เขียร เรียนถึงประมาณ ๕ โมง แล้วก็พักผ่อนตามอัธยาศัย ทีนี้กินข้าวเสร็จอะไรเสร็จแล้วก็ซ้อมดนตรีรอบตีก็เริ่ม ๑ ทุ่ม - ๓ ทุ่ม คราวนี้ก็จะเป็นการซ้อมวง

ผมจะเป็นคนเขียนตารางว่าวันนี้ซ้อมเพลงเรื่องนะ สมมุติว่า ๓ เรื่อง เพราะว่าตอนนั้นเราเคยเสนอกันว่าเราจะซ้อมอย่างไรให้มันทั่วถึง อาทิตย์หนึ่ง ๓ วัน เราก็มาแบ่งๆ กันว่าวันนี้จะซ้อมเพลงอะไร ไม่อย่างนั้นมันจะซ้อมไม่ทั่วถึง เพราะว่ามีมาแต่ซ้อมอันนี้ ข้างหลังเราก็ก้ม แล้วก็แบ่งไปให้ครบ เพลงเรื่อง เพลงเถา เพลงดับ เพลงหน้าพาทย์ ก็จะเลิกประมาณ ๓ ทุ่ม ทุกวัน

แต่ถ้าเป็นเสาร์อาทิตย์ก็ต้องตีคนน้อย เสาร์อาทิตย์ก็จะตื่นตั้งแต่ตี ๕ แล้วก็เลิกเกือบๆ ๓ โมง ก็เพิ่มเวลาไล่เข้าไป กินข้าว ทำภารกิจส่วนตัว ก็จะเริ่มต่อเพลง ก็แล้วแต่ว่าจะต่อเพลงอะไร ต่อไปจนถึงเที่ยง แล้วก็พักผ่อนกินข้าวกินปลา ช่วงนี้จะเป็นตัวต่อตัว เพราะว่าช่วงบ่ายจะเป็นการต่อเดี่ยว ใครต่ออะไรไม่จบก็จะมาต่อ พ่อเขาจะเรียกเอง ว่าไปตามคนนั้นมา คนนี้มา จนถึง ๕-๖ โมงเย็น

ช่วงเย็นพอเรากินข้าวเสร็จอะไรเสร็จแล้ว ๑ ทุ่มก็จะเริ่ม ก็ซ้อมเพลงต่อตามตารางที่เขียนๆ เอาไว้ แต่ว่าถ้ามีงานขึ้นมา พ่อก็จะระบุมาว่าต้องซ้อมเพลงนี้ๆ

เขาจะเขียนมาเอง เพื่อจะ ไปงาน แล้วก็มาคุมเข้มเลย โดยเฉพาะเวลาใกล้ๆ เนี่ย จะมาตลอด จะมานั่งฟังเลย แนะนำอย่างไรๆ ซ้อมคึก แล้วถ้าเป็นเสาร์อาทิตย์ด้วย เนี่ยจะคึกเลย เทียงคีน ซ้อมจนคนชื่อปิยะ เทน โพร้อออกไปอะ เพราะว่าซ้อมหนัก มาก ไม่มีเวลาพักผ่อน ก็ยอมรับว่าหนัก

(กรมงคล ธรรงค์, สัมภาษณ์, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายกรมงคล ธรรงค์ เขวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริม และเผยแพร่ ดนตรี ไทยใน พระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีการกำหนดเวลาในการซ้อมดนตรีที่ตายตัว โดยจะแยกช่วงเวลา ในการฝึกซ้อมดนตรีออกเป็น ๒ ช่วง คือ ช่วงเช้า และช่วงเย็น ในช่วงเช้าจะเริ่มการซ้อมดนตรีตั้งแต่ เวลา ๕ นาฬิกาเป็นต้นไป โดยศิษย์แต่ละคนจะแยกย้ายกันไปฝึกซ้อมตามเครื่องดนตรีเอกของตน เพลงที่ใช้ในการฝึกซ้อมก็จะเป็นเพลงที่ใช้ไล่มือพื้นฐานต่างๆ ไป คือ เพลงมุล่งชั้นเดียว มุล่ง ๒ ชั้น หรือเพลงทะเลแยะ ๒ ชั้น จากนั้นจึงไล่เพลงเดี่ยวตามที่ศิษย์แต่ละคนได้รับการถ่ายทอดมาจากครูผู้ ถ่ายทอด เมื่อเลิกแล้วจึงรวมตัวเพื่อฟังการอบรมของครูผู้ถ่ายทอด โดยครูผู้ถ่ายทอดจะชี้แนะว่า ศิษย์คนใดมีจุดบกพร่องในเรื่องอะไรบ้าง และควรจะเสริมในจุดใด หลังจากนั้นจึงแยกย้ายเดินทาง ไปโรงเรียนเพื่อเรียนหนังสือ

ในช่วงเย็นจะเริ่มต้นด้วยการฝึกซ้อมและการถ่ายทอดความรู้ โดยที่นายวิเชียร เกิดผล จะรับผิดชอบหน้าที่นี้ในช่วงเวลาดังกล่าว หลังจากนั้นจึงเป็นการซ้อมรวมวงปี่พาทย์ โดยเพลงที่ใช้ ฝึกซ้อมนั้นจะเป็นเพลงที่ศิษย์ได้รับการถ่ายทอด แต่ยังไม่มีความแม่นยำในบทเพลงดังกล่าว

ช่วงวันเสาร์อาทิตย์การฝึกซ้อมจะขยายช่วงเวลาให้เพิ่มมากขึ้น และจะเพิ่มการถ่ายทอด ความรู้ในช่วงบ่าย โดยจะเป็นการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องบทเพลงเดี่ยวต่างๆ โดยครูผู้ถ่ายทอด คือ นายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้คัดเลือกว่าวันนี้ศิษย์คนใดควรจะเข้ามารับการถ่ายทอด นอกจากนี้ การฝึกซ้อมดนตรีในช่วงที่วงปี่พาทย์ได้รับงานบรรเลงดนตรีที่มีความสำคัญ เช่น การประชันดนตรี ปี่พาทย์ หรือการบรรเลงหน้าพระที่นั่ง การฝึกซ้อมก็จะหนักเพิ่มขึ้นไปอีก ทั้งนี้ ครูผู้ถ่ายทอด จะเป็นผู้พิจารณาว่าควรจะขยายเวลาในการฝึกซ้อมให้มากขึ้นเท่าใด หรือจะพิจารณา จากความพร้อมของวงปี่พาทย์ และความพร้อมของศิษย์แต่ละคน ฝึกซ้อมจนกระทั่ง มีความพร้อมเพียงพอและเป็นที่พอใจของครูผู้ถ่ายทอด



บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๗ นายพนกฤษ บุญพบ เยาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึง การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ตี ๕ ตื่นมาทุกเช้า ตั้งแต่ผมอยู่ ป. ๔ จนจบปริญญาตรี เข้าตี ๕ ต้องตื่นมา ซ้อม แต่ว่าก่อนหน้านั้นก็จะตื่นมาซ้อมขับร้องด้วย ช่วงแรกๆ ช่วง ป. ๔ ถึง ม. ๑ ซ้อมแต่ขับร้อง ทุกคนก็จะซ้อมเครื่องดนตรี ไป แต่ที่ผมจะนั่งร้องอยู่ที่หัวมุมเสา ตรงที่พ่อเขานั่งกินหมากอยู่ ผมก็จะนั่งร้องตรงนั้นอยู่คนเดียว

หลังจากนั้นก็ไปโรงเรียน แต่ที่ต้องอาบน้ำแล้วก็จะทานข้าวก่อน จะทานร่วมกันทั้งหมดที่บ้านของพ่อสำราญ หลังจากนั้นแม่ทองอาบก็จะเตรียม กับข้าวใส่บิณฑบาตให้คนละถาด เราก็จะหิ้วไปกินที่นั่น ตอนนั้นก็จะได้สแตงค์จากที่ เราไปเล่นดนตรีที่ต่างๆ ก็จะมีรายได้ส่วนตัวด้วย

กลับมาจากโรงเรียนแล้ว มาถึงประมาณบ่าย ๓ โมงครึ่ง ครูวิเชียรก็จะมา ต่อเพลง บางครั้งจะเป็นพ่อสำราญต่อ แต่ส่วนใหญ่แล้วจันทร์ถึงศุกร์จะเป็นปู่ เชียร เพลงที่ต่อส่วนใหญ่ก็จะเป็นเพลงมอญ แล้วก็จะมีเพลงเรื่องเพลงเถาที่พ่อ สำราญให้ครูวิเชียรต่อ

ซ้อมตั้งแต่ ๓ โมงครึ่งจนถึง ๕ โมงเย็น หลังจากนั้นก็จะทานข้าวกัน คราว นี้ก็จิวตรประจำวันจะทำอะไรก็ได้ พักผ่อน อาบน้ำ กลับมาหกโมงครึ่งก็จะซ้อม ดนตรีอีก ตั้งแต่หกโมงครึ่งถึงประมาณ ๓ ทุ่ม คราวนี้จะซ้อมเพลงที่ต่อไปในแต่ละ วันๆ เอมาทานกัน ต่างคนต่างซ้อมของใครของมัน บางทีก็จะซ้อมเป็นวง แต่ ว่าส่วนใหญ่จะซ้อมเป็นวง พ่อก็จะนอนฟัง แล้วท่านก็จะเดินมาแอบดูด้วย ใคร ไม่ซ้อมก็จะ โคนตี

วันเสาร์อาทิตย์ก็จะตื่นขึ้นมาซ้อมเหมือนเดิมตี ๕ เลิก ๘ โมงเช้า ต่างคน ต่างซ้อมเหมือนเดิม ถ้าเราซ้อมร่วมกันพวกผมจะตีเพลงเดียวกันก่อน หลักการก็ คือต้องซ้อมโหมโรงเช้าก่อน ช่วงเย็นก็เหมือนกันต้องซ้อมโหมโรงเย็นก่อน แล้ว หลังจากเพลงโหมโรงเช้าแล้วมันเรื่องของคุณแล้ว บางคนก็จะซ้อมเพลงเดี่ยว แต่ ว่าพ่อไม่ได้บังคับ บางคนก็อยากจะซ้อมเพลงเถา ซ้อมไปสักพัก ช่วงใกล้จะเลิกก็ จะซ้อมเพลงเดี่ยว ใครมีเพลงเดี่ยวอะไรก็จะไล่กันไป จนถึง ๘ โมงแล้ว ก็จะไป ทานข้าว หลังจากนั้นกินข้าวกินปลาแล้ว ประมาณ ๕ โมง กว่าๆ ครูวิเชียรจะมา ก็ จะมาต่อที่บ้าน โดยที่ครูสำราญจะนั่งฟังอยู่ด้วย จนถึงเกือบๆ เทียง



พอเที่ยงแล้วเราก็จะนั่งกินข้าวกัน ประมาณบ่ายโมงครึ่งก็จะเอาอีกแล้ว แต่ที่นี้เปลี่ยน บ่ายโมงครึ่งมาเจอครูสำราญอีก คราวนี้แหละจะหนักใจกันตรงนี้ เวลาพอดูพอจะดู แต่ว่าจะเราจะช่วยกันจำ ก็จะต่อไปถึงประมาณสัก บ่าย ๔ โมง ก็จะเลิก จนกระทั่งตอนกลางคืนก็จะซ้อมกันอีก แต่ว่าคราวนี้จะซ้อมที่พอดูนั่นแหละ ซ้อมกันเอง จนจบเพลงถึง ๓ ทุ่มก็จะเข้านอน

ถ้าเราจะไปเล่นงานสำคัญๆ แล้ว เวลาเราซ้อมก็จะหนักขึ้นไปอีก จากที่เราเคยเลิกซ้อม ๓ ทุ่มก็จะเป็น ๕ ทุ่มไป เที่ยงคืนบ้าง แล้วก็ซ้อมถึงขึ้น เวลากินข้าวเสร็จแทนที่จะพักนานๆ ก็ไม่ต้องพักจะซ้อมต่อเลย ท่านจะเน้นย้ำมาก ผิดเป็นโดนอะ เราก็ไม่อยากให้ผิด

(นายพนกฤษ บุญพบ, สัมภาษณ์, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายพนกฤษ บุญพบ เยาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าการฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการแบ่งเวลาในการฝึกซ้อมดนตรีที่ชัดเจน ทั้งนี้โดยครูผู้ถ่ายทอดเป็นผู้กำหนดว่าในช่วงระยะเวลาใดถึงจะเป็นช่วงระยะเวลาของการฝึกซ้อม

ในแต่ละวันจะเริ่มฝึกซ้อมตั้งแต่เวลาประมาณ ๐๕.๐๐ นาฬิกาเป็นต้นไป จนกระทั่งถึงเวลาประมาณ ๐๘.๐๐ นาฬิกาศิษย์ก็จะแยกย้ายไปเรียนหนังสือที่โรงเรียน จากนั้นเมื่อกลับมาจากโรงเรียนแล้ว จะเป็นการฝึกซ้อมและการถ่ายทอดความรู้โดยครูวิเชียร เกิดผล จะเป็นครูผู้คุมในการฝึกซ้อม หลังจากนั้นจะเริ่มซ้อมดนตรีอีกครั้งเวลาประมาณ ๑๘.๐๐ นาฬิกา ช่วงเวลานี้จะเป็นการฝึกซ้อมบทเพลงที่ศิษย์แต่ละคนได้รับการถ่ายทอด และเป็นการทบทวนบทเพลงต่างๆ ให้มีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น หรือบางวันจะเป็นการรวมวงปีพาทย์ และการปรับวงปีพาทย์ โดยมีนายสำราญ เกิดผล เป็นผู้ดูแลในการฝึกซ้อม

ในช่วงวันเสาร์อาทิตย์ การฝึกซ้อมจะขยายระยะเวลาออกไป เพราะศิษย์ไม่ได้เดินทางไปเรียนที่โรงเรียนอย่างในวันธรรมดา โดยจะเพิ่มช่วงเวลาในการฝึกซ้อมคือช่วงบ่าย โดยนายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้คุมและดูแลในการฝึกซ้อม ทั้งนี้อาจจะมีการถ่ายทอดความรู้โดยการต่อเพลงต่างๆ ด้วย ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและดุลพินิจของครูผู้ถ่ายทอด

การฝึกซ้อมในช่วงระยะเวลาที่วงปีพาทย์รับงานบรรเลงดนตรีตามงานต่างๆ นั้น ถ้าเป็นงานสำคัญ เช่น งานประชันวงปีพาทย์ หรืองานบรรเลงหน้าพระที่นั่ง การฝึกซ้อมก็จะหนัก

ขึ้นกว่าเดิมหลายเท่าตัว จากที่ศิษย์เคยมีเวลาพักผ่อนในช่วงรอยต่อของการซ้อมในแต่ละเวลา ช่วงเวลาพักนั้นก็ให้นำมาซ้อมดนตรีเพิ่มขึ้นอีก เพื่อความแม่นยำ ฝีมือ และความพร้อมเพรียงของวง

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๘ นายชเนศ อุทโทก เขาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชินีนาถปี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึง การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

อย่างเมื่อก่อนจะเริ่มซ้อมตั้งแต่ตีห้าเป็นต้นไป หรือกลับมาจากตอนเย็น คือ อยากรู้แล้วก็แล้วแต่ต้องให้ได้โหมโรงเช้าก่อน จะเป็นอย่างไรไปเรื่อยๆ โหมโรงเช้า ไล่มือ แล้วก็ไล่พวกเพลงเรื่องต่างๆ เสร็จแล้วก็ไล่พวกเพลงเดี่ยวต่างๆ ที่เรารูดมาจากครูท่าน

ใครมาก็ดีไป คนไหนเล่นอะไรก็ลงของตัวเอง ช่วงบ่ายก็จะเป็นการต่อ เพลง บกพร่องตรงไหนก็นำมาแก้ไข ช่วงเย็นทบทวนไอ้ที่ต่อไว้ตั้งแต่กลางวัน ของใครของมันเลยที่นี้ พอของใครของมันเสร็จ กลางคืนรวมวง ไอ้ที่ต่อกันไว้ ตั้งแต่เช้ายันเย็นก็เอามาซ้อมกัน ตั้งแต่หนึ่งทุ่มถึงประมาณสองทุ่มครึ่งเห็นจะได้ นะ เวลาเราจะไปงานก็แบบปกติอยู่แล้วครับ ก็จะซ้อมหนักตลอด กันพลาด แล้วก็กันการประหม่า

(ชเนศ อุทโทก, สัมภาษณ์, ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายชเนศ อุทโทก เขาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชินีนาถปี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริม และเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินีนาถปี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการแบ่งเวลาในการฝึกซ้อม โดยจะเริ่มทำการฝึกซ้อมตั้งแต่ เวลา ๐๕.๐๐ นาฬิกาเป็นต้นไป

ในช่วงเช้าจะเป็นการฝึกฝนเครื่องดนตรีของแต่ละคนให้มีความชำนาญ โดยจะเริ่มฝึกซ้อม ตั้งแต่เพลงชุด โหมโรงเช้า จากนั้นจึงไล่มือเพื่อสร้างทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีของตนเอง ฝึกซ้อม ทบทวนบทเพลงประเภทเพลงเรื่องต่างๆ หลังจากนั้นจึงฝึกฝนและซ้อมเพลงเดี่ยวต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดมา

ในช่วงเย็นหลังจากเลิกเรียนจะทำการฝึกซ้อมอีกครั้ง หลังจากนั้นจะซ้อมเป็นช่วงสุดท้าย ในเวลาค่ำ และจะสิ้นสุดการฝึกซ้อมในแต่ละวันประมาณเวลา ๒๑ นาฬิกา การฝึกซ้อมในช่วงวัน

เสาร์อาทิตย์จะเพิ่มช่วงเวลาในการซ้อม คือ ช่วงบ่าย และถ้าฝึกซ้อมเพื่อมีจุดประสงค์ไปทำการบรรเลงตามงานสำคัญต่างๆ เช่น งานประชันปี่พาทย์ หรืองานบรรเลงหน้าพระที่นั่ง การฝึกซ้อมก็จะเพิ่มระดับความเข้มข้นมากขึ้นกว่าเดิม

จากคำสัมภาษณ์ของบุคคลข้อมูลทั้ง ๑๘ คน ในเรื่องการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปสาระสำคัญที่แต่ละท่านได้กล่าวถึงเรื่องการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดังต่อไปนี้

๑. การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีครูผู้ถ่ายทอดความรู้ คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้ควบคุมในการฝึกซ้อมดนตรีของศิษย์ด้วยทุกครั้ง

๒. ช่วงเวลาในการฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะเริ่มตั้งแต่ช่วงเช้า โดยที่นักดนตรีจะแยกย้ายและรับผิดชอบฝึกซ้อมเครื่องดนตรีของตน สำหรับบทเพลงที่ใช้ฝึกซ้อมในช่วงเช้า คือ เพลงมู่ล่ง ๒ ชั้น และชั้นเดียว เพลงทะเลแยะ ๒ ชั้น เพลงช้าเรื่องต่างๆ และเพลงเดี่ยวต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายทอด ส่วนช่วงเย็นจะเป็นการฝึกซ้อมรวมวง โดยจะนำบทเพลงที่เคยได้รับการถ่ายทอดนำมาทบทวนให้มีความแม่นยำ และจะมีการปรับวงการบรรเลงจากครูผู้ถ่ายทอดความรู้อีกด้วย ในบางกรณีครูผู้ถ่ายทอดความรู้จะเป็นผู้กำหนดเพลงในการฝึกซ้อมในเวลาช่วงเย็น

๓. สำหรับศิษย์ที่ไม่ประพฤติปฏิบัติตามกรอบและแนวทางที่ครูผู้ถ่ายทอดความรู้หรือครูผู้ดูแลในการฝึกซ้อมได้วางเอาไว้ จะมีบทลงโทษสำหรับศิษย์ผู้นั้นเพื่อเป็นการตักเตือน และทำให้ศิษย์ประพฤติปฏิบัติตามแนวทางที่ครูผู้ถ่ายทอดได้วางเอาไว้อย่างเคร่งครัด

๔. จุดประสงค์ของการฝึกซ้อมดนตรีในแต่ละครั้ง มุ่งให้นักดนตรีมีทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่สูงขึ้น เพื่อให้มีความแม่นยำในบทเพลงต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดมา และเพื่อให้การบรรเลงรวมวงมีความพร้อมมากที่สุด

๕. ครูผู้ควบคุมวงจะให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อมดนตรีที่มีจุดประสงค์เพื่อนำไปทำการบรรเลงในงานต่างๆ โดยเฉพาะงานบรรเลงที่มีความสำคัญ เช่น งานประชันวงปี่พาทย์ หรืองานบรรเลงหน้าพระที่นั่ง โดยที่การฝึกซ้อมจะมีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

### ๓.๔ บรรยายการบรรยายตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การออกงานบรรเลงดนตรีในแต่ละครั้ง ย่อมเกิดการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องต่างๆ ระหว่างครูผู้ถ่ายทอดและศิษย์ เพราะตามความจริงแล้ว การถ่ายทอดความรู้ไม่ได้จำกัดสถานที่เฉพาะในห้องเรียนหรือที่บ้าน ทั้งนี้ การบรรเลงดนตรีตามงานต่างๆ ยังเป็นการใช้วิชาความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาปฏิบัติในสถานที่และเหตุการณ์จริงอีกด้วย

จากการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูลทั้ง ๑๘ คน ในเรื่องบรรยายการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่ละท่านได้กล่าวถึงบรรยายการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับดังต่อไปนี้

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑ นายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงบรรยายการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

งานชุกมากสมัยนั้น งานเป็นเดือนเลย ขนาดตอนนั้นเรายังไม่แข็งแรงมากนัก เพราะว่าเรากียังเล็กอยู่ พอรุ่นท่านครูอาจจขึ้นไปนะสิ ตอนนั้นแข็งแรงมาก งานนี้เข้าภาพต้องมาหาเราก่อน ถึงจะกะงาน งานทั้งเดือนไม่ได้พัก

เราต้องวางกันว่าจะไปงานโน้นใช้เวลาเท่าไร เพราะการคมนาคมไม่เหมือนสมัยนี้ ต้องใช้เรือ ใช้คนลากเรือมั่งอะไรมั่ง การไปยาก บางทีครูต้องเดินกันไปจากบ้านใหม่กระทั่งอำเภอวิเศษนี้เดินนะ ออกจากป่าโมก เดินไป อำเภอวิเศษไปง่าย มันไม่ใช่สบายอย่างสมัยนี้ สมัยนั้นมันลำบาก

(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บรรยายการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การรับงานบรรเลงตามงานต่างๆ จะรับตลอดทั้งเดือน เนื่องจากมีผู้ต้องการว่าจ้างวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจำนวนมาก การเดินทางไปบรรเลงตามงานต่างๆ ในอดีต จะใช้วิธีทางเรือและทางเท้า

โดยจะขนเครื่องดนตรีไว้เรือและเดินทางไปสถานที่จัดงาน หรือบางครั้งนักดนตรีต้องใช้วิธีการเดินทางด้วยทางเท้าไปสถานที่จัดงาน

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๒ นายสำเร็จ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เวลาเราไปงานสมัยก่อน เราไปงานเครื่องมอญ เราต้องเอาหม่องไทยไปด้วย เพราะว่าเราไปเดี่ยวหม่องมอญแล้วใช้เพลงไทย มันเสียมือหมด เสียเพลงด้วยมือง่ายๆ หม่องมอญ ๓ ลูกบ้าง ๗ ลูกบ้าง ที่บ้านเขาจะไม่เดี่ยวเพลงไทยในหม่องมอญ ไม่ทำเหมือนกับวงอื่นๆ เขาห rokok มันไม่คมคายเหมือนหม่องไทย

งานประชันตอนนั้นไปบ่อยมาก เพราะว่าใครๆ เขาก็อยากจะเจอกับวงปี่พาทย์บ้านใหม่อยู่แล้ว เขาอยากจะได้รู้ว่าบ้านใหม่จะสักแค่ไหน ๔ คีน ที่วัดพืชมคาราม คนระนาดทางลพบุรี แล้วก็มาที่สงฆ์ไปตี แต่ว่าคราวนี้เพลงการเราแน่นหนาว่า มากมาย ๔ คีนเราเล่นไม่ซ้ำกัน ไม่ซุ่มก็เหมือนซุ่มงานมันชุก แล้วเวลาเราไปประชันกับใคร วงที่บ้านไม่ต้องไปหาใครมันพร้อมอยู่แล้ว ทั้งร้องทั้งอะไร

สมัยก่อนนั้นครูอาจท่านจะเป็นคนวางหมาก รู้ซำศึก รู้ก่อนว่า อย่างปี่พาทย์นี้มันไม่มีอะไรจะเล่น เราคีนแรกเล่นเสภา คีนที่ ๒ เล่นนางหงส์ แต่ละคีนเราไม่ซ้ำกันเลย ก็วางกรอบไปเลยทุกอย่าง ครูอาจท่านเป็นคนวางแผน เราสู้เขา แต่ว่าเขาไม่รู้เรา คนระนาดของเราเด็กกว่า ก็ยังนั่งโต๊ะตี แล้วก็อาศัยว่าแม่นเพลง (สำเร็จ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำเร็จ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการออกงานบรรเลงตามงานทุกครั้ง ถ้าเป็นงานที่ใช้เครื่องปี่พาทย์มอญบรรเลงจะต้องนำหม่องไทยไปบรรเลงด้วย เนื่องจากเมื่อถึงเวลาบรรเลงบทเพลงประเภทเพลงเดี่ยวแล้ว ไม่นิยมบรรเลงเดี่ยวเพลงไทยด้วยหม่องมอญ

การบรรเลงดนตรีประเภทงานประชันดนตรีปี่พาทย์จะมีเข้ามามาก เนื่องจากวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นวงดนตรีที่มีชื่อเสียง และมีนักดนตรีที่มีฝีมือในการบรรเลงเครื่องดนตรีต่างๆ ครบถ้วน



ครูผู้ถ่ายทอดความรู้ คือ ครูอาจ สุนทร จะเป็นผู้อำนาจบทเพลงประเภทต่างๆ ในการบรรเลงตามงานต่างๆ แต่แต่ละครั้ง ว่าสมควรจะบรรเลงบทเพลงประเภทไหนในแต่ละวัน ซึ่งแสดงถึงภูมิรู้และความสามารถของสมาชิกในวงได้เป็นอย่างดี

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๓ นายจำลอง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

งานสมัยนั้นมัน ไม่ได้ขาดเลยนะ บางครั้งต้องให้ปี่พาทย์กะวันให้เจ้าภาพนะ เพราะว่างานมันติดๆ กันหมด เจ้าภาพเขาก็ต้องเอาที่เราว่าง คือว่าเราว่างวันไหนเจ้าภาพก็จัดงานวันนั้น

ที่ๆ นื่องๆ ที่ไปกันทั้งนั้น เพราะว่าวงเรามันพี่น้องกันทั้งหมดหนิ ถ้านายสำราญตีระนาด นายจำลองต้องตีฆ้อง มันเป็นอย่างนั้น และถ้างานไหน นายจำลองไม่ไปสักคนนะ เจ้าภาพเขาก็หักเงินเลย เพราะว่าสมัยก่อนนั้นเราคงแล้วหนิ

งานที่ไปมันก็ทุกอย่างอะ งานศพ งานบวช งานโกนจุก ไม่หวาดไม่ไหวปู่เวียนเขาก็ไม่ได้ไปคุมกับเราทุกงานหรอก จะไปงานที่ก็พี่เราเป็นคนคุมประชันก็มาก ที่ไหนๆ เขาก็อยากจะทำเราหนิ ให้อีเราก็พร้อมกันเหลือเกิน (จำลอง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายจำลอง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การบรรเลงตามงานต่างๆ นั้น โดยส่วนใหญ่เป็นงานที่รับใช้วิถีชีวิตของคนในสังคม ทั้งงานบวชนาค งานโกนจุก งานศพ และมีงานบรรเลงที่เกี่ยวกับงานประชันเข้ามาเหมือนกัน ไม่น้อยกว่างานที่บรรเลงเพื่อรับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม

การรับงานบรรเลงในอดีต บางครั้งเจ้าภาพที่จัดงานต้องให้วงปี่พาทย์ที่เป็นผู้กำหนดวันในการจัดงาน ด้วยเหตุผลที่ว่า วงปี่พาทย์ได้รับงานบรรเลงต่างๆ มากจนหาวันและเวลาว่างไม่ได้ จึงจำเป็นต้องจัดงานให้ตรงกับวันที่วงปี่พาทย์ไม่ได้รับงานบรรเลงไว้

สมาชิคนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยส่วนใหญ่ประกอบด้วยนักดนตรีที่เป็นเครือญาติในสายตระกูลเกิดผล ดังนั้นในการติดต่อรับ

งานบรรเลง หรือการแจ้งกำหนดวันและเวลาในการบรรเลงตามงานต่างๆ จึงเป็นไปได้สะดวก โดยการเดินทางไปบรรเลงในแต่ละครั้ง ผู้ควบคุมวงนอกจากจะมีนายสังเวียน เกิดผล เป็นผู้ควบคุม และดูแลแล้ว ยังมีนายสำราญ เกิดผล เป็นผู้ดูแลและควบคุมอีกด้วย

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๔ นายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

งานแต่ก่อนมันชุกมาก ฉันไม่ได้พักเลย เพราะว่าเราไปกันตลอด ก็ตั้งแต่รุ่นพี่ราษฎรเขานั่นละ ทั้งงานศพงานประชัน แต่ว่าสมัยนี้งานมันห่างๆ ไปแล้ว เพราะว่าเราไม่ได้รับงานทุกๆ ไป ที่ไปก็จะมีแต่งานประลองวง หรืองานที่บรรเลงตามงานไหว้ครู ก็ฉันเนี่ยแหละที่เป็นคนคุมไป  
(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความเปลี่ยนแปลงในการรับงานบรรเลง ในอดีตงานที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปบรรเลงจะเป็นงานประเภทที่รับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะงานศพที่จะเดินทางไปบรรเลงบ่อยครั้งมากที่สุด แต่ในระยะหลังงานที่รับบรรเลงได้เปลี่ยนแปลงเป็นงานประเภทประลองวงปี่พาทย์ และการบรรเลงถวายมือตามงานไหว้ครูต่างๆ ทั้งบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู และบรรเลงวงปี่พาทย์ถวายมือ

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๕ พระจันทสโร (นายวัฒน์ เกิดผล) อดีตศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ส่วนมากก็จะไปงานเครื่องมอญเป็นส่วนใหญ่ งานศพสมัยก่อนนั้นมันต้อง ๒ คีน ค้างกันที่วัดนั้นแหละ พวกผู้หญิงต้องนอนอีกมุม พวกผู้ชายก็นอนตามเครื่องข้างอะไรข้าง สมัยก่อนมันไม่มีอะไร ลูกขึ้นมาก็ร้องหน้าวงปี่พาทย์นั้นแหละ

เวลาไปงานปุ่เวียนท่านก็จะไม่ได้ไปนะ พี่ราญเขาจะคุมไปมากกว่า สมัยก่อนตี ๕ ของวันรุ่งขึ้นเราต้องประจํายามให้เขา อย่างกับว่าเราไปเย็นนี้แหละ ทำไปแล้วคืน รุ่งขึ้นเช้ามีดอีกคืนเราต้องประจํายามให้เขา เพื่อว่าให้แม่ครัวเขาตื่น จะได้ตื่นมาหุงหาอาหารบ้างอะไรบ้าง เลี้ยงพระอะไรอย่างนี้ ถ้าจะเข้าเพลงมอญ เราก็ต้องประจํายามหลายเที่ยว

ส่วนมากก็พี่ราญจะเป็นคนปรับทางบรรเลง สมัยก่อนนั้นก็ต้องลงเรือไป นะ โยม มันยังไม่มิด มารับที่หน้าบ้านเรา มีแต่เรืออย่างเดียว ทำที่วัดป่าโมกยัง ต้องแบกเครื่องขึ้น ไปเลย จอดเรือแล้วก็แบกเครื่องขึ้น ไป

สมัยก่อนถ้าหม่อมจรรยาท่านอยู่เราจะไปบ่อยนะ บรรเลงที่พิธิไหว้ครู ใง ประกอบพิธิไหว้ครู แก่เป็นพิธิกรเอง จำเพาะที่เขาจะหามานะ เมื่อก่อนแกอยู่ ก็จะไปทุกๆ ปี สงขลา หาดใหญ่ เราไปมาทั้งนั้น อูคร สุโขทัย ไปก็ ไปค้างกันนะ (จณฑุสโร, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของพระจณฑุสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตศิลปินอาวุโสแห่ง วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บรรยาการการบรรเลงตามงาน ต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยส่วนใหญ่แล้วประเภท ของงานที่ไปบรรเลงเป็นประจำจะเป็นงานศพ การไปบรรเลงในแต่ละครั้งต้องไปค้างคืนกันที่วัด ซึ่งเป็นสถานที่จัดงาน นอกจากนี้ยังมีงานบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธิไหว้ครูอีกด้วย ผู้ควบคุมวงในการบรรเลงจะเป็นนายสำราญ เกิดผล โดยที่นายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้ปรับทาง บรรเลงในแต่ละครั้ง การเดินทางไปบรรเลงตามงานต่างๆ จะเดินทางด้วยทางเรือ

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๖ นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักร้องในวงปีพาทย์บ้านใหม่ ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครื่องดนตรีสายตระกูลเกิดผลได้กล่าวถึงบรรยาการ การบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ที่ไปงานกันก็จะไปแต่งงานศพโดยส่วนมากนะ อากี้จะไปเป็นคนฆ้อง ส่วนครูวิเชียรเขาจะตีระนาด แล้วก็ยังมีอีกคนที่ชื่อธวัชชัยด้วย มันก็พี่ๆ น้องๆ ด้วยกันทั้งนั้น รับงานไปทั่วเลย ที่ไหนๆ ก็ไปหมด

งานก่อนนั้นมันชุกมาก งานอัดเสียงที่สมเด็จพระเทพท่านให้วงบ้านใหม่ ไปบรรเลงอากี้ไป งานประชันวงต่างๆ ส่วนมากก็จะไปด้วยกันทั้งหมด

แต่ว่าหลังๆ มางานอาเยอะ เพราะว่าเรามาเป็นทนาย ก็จะไปบ้าง แต่จะไปงานไหว้  
 ครุณะ อาไปตีหม้อ ก็อย่างที่บ้านครุยประณีตาก็ไปตีหม้อให้ครูวิเชียร  
 (เรื่องศักดิ์ สุขเสียงศรี, สัมภาษณ์, ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
 หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายศิษย์ครูเกิดผล พบว่า บรรยากาศ  
 การบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
 มีความเปลี่ยนแปลงในการรับงานบรรเลงที่ตั้งแต่ในอดีตนั้น งานบรรเลงที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่  
 หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปบรรเลงจะเป็นงานประเภทที่รับใช้วิถีชีวิตของผู้คน  
 ในสังคม โดยเฉพาะงานศพที่เดินทางไปบรรเลงบ่อยครั้งมากที่สุด แต่ในระยะหลังงานที่รับบรรเลง  
 ได้เปลี่ยนแปลงเป็นงานประเภทประลองวงปี่พาทย์ หรืองานบรรเลงตามงานไหว้ครูต่างๆ  
 ทั้งบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู และบรรเลงถวายมือ

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๗ นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
 หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายศิษย์ครูเกิดผล ได้กล่าวถึงบรรยากาศ  
 การบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ตอนนี้นงานที่บ้านจะออกกันบ่อยมาก ถ้าวันก็วัน ไม่เกินอาทิตย์  
 หรือสองอาทิตย์ สมัยนั้นไปลำบากนะ เวลาไปก็ต้องลงเรือไป ลงเรือแล้วไป  
 ขึ้นที่หัวแหลมแถวๆ เจดีย์สุริโยไท แล้วก็มาขึ้นรถต่ออีกหลายต่อ สมัยนี้ขึ้นรถเลย  
 รถมารับที่บ้านได้เลย

มันก็ไม่มีอะไรก็ไปงานกันตามปกติ งานศพเป็นส่วนมาก ก็ไปเล่นปี่พาทย์  
 มอญกัน งานประชันมันไม่มีหรอก เพราะว่าสมัยเรานี้งานประชันไม่ค่อยมีแล้ว  
 ต้องยุคก่อนหน้านั้นนั่นแหละจะมาก  
 (นพรัตน์ สุขเสียงศรี, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายนพรัตน์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
 หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายศิษย์ครูเกิดผล พบว่า บรรยากาศ  
 การบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
 งานที่เดินทางไปบรรเลงโดยส่วนใหญ่จะเป็นงานที่รับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะอย่าง  
 ย้งงานบรรเลงที่เดินทางไปบ่อยครั้งมากที่สุด คือ งานศพ

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๘ นายวรเทพ บุญจำเริญ สมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
 ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายศิษย์ตรีภูมิกิตติผล ได้กล่าวถึงบรรยากาศ  
 การบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เวลาไปงานสมัยก่อนนั้นก็ต้องไปด้วยเรือ เพราะว่าสมัยก่อนนั้นมันยังไม่มี  
 ถนน มันจะมีเรือผ่านมาหน้าบ้านไปลงที่หัวแหลม เวลาไปงานก็จะมีเรือหางยาว  
 เราก็อำเภองออะไรใส่ลงเรือไป ตอนที่เริ่มไปเรียนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์มันก็เริ่ม  
 มีถนนแล้ว เราก็จะใช้รถบรรทุกของไป บรรทุกเครื่องดนตรี

สมัยก่อนนั้นงานเขาไม่ได้หาแค่วันเดียว อย่างน้อยต้องไป ๒ วัน ๒ คืน  
 อย่างวันนี้เราไป เราไปบรรเลงซัคนพ แล้วเราก็จะบรรเลงอีก ๑ คืน ไปบรรเลงอีก  
 วันหนึ่ง ก็คือวันเผา คืนที่ตั้งกระดูกก็อีก ๑ คืน คืนที่ตั้งกระดูกนี้เราจะเล่นเพลง  
 นางหงส์

ที่บ้านนี้เวลาไปงานศพที่ไหนก็แล้วแต่ ถ้าเราไปเครื่องมอญเราต้องอำเภองอ  
 ไทยไปด้วยเสมอ ต้องมีติดไปด้วย เพราะว่าเวลาคืนตั้งธาตุตั้งกระดูกเราจะบรรเลง  
 เพลงนางหงส์กัน เหมือนที่เราต้องเล่นเพลงเสภาด้วย เพราะว่ามันจะได้มีทั้ง  
 ปี่ชวาแล้วก็ปี่ในด้วยอยู่ในนั้นเสร็จ พอเล่นนางหงส์เสร็จแล้ว เราก็จะเริ่มเล่นเพลง  
 เสภาแล้ว ประมาณเที่ยงคืนนั้นแหละถึงจะเลิก งานที่ไปส่วนใหญ่จะเป็นงานศพ  
 งานบวช งานแต่ง

ค่าตัวครั้งแรกได้ ๒๐ บาท ตอนนั้นเราตีจังหวะนะ พอเราเริ่มตีระนาดทุ้ม  
 เหล็ก ระนาดเอกเหล็ก ตีเปิงมางบางแล้ว เขาก็จะให้เรา ๑๐๐ บาท สมัยก่อนนะ  
 แต่สมัยนี้พอเราไปงานเราจะได้ ๓๐๐ บาท ถ้าไปบรรเลงเพลงหน้าพาทย์เราจะได้  
 ๕๐๐ บาท นี่ใกล้ๆ นะ แต่ถ้าไกลครุจะให้เรา ๘๐๐ บาท

(วรเทพ บุญจำเริญ, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวรเทพ บุญจำเริญ สมาชิกนักดนตรีในวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
 ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครือข่ายศิษย์ตรีภูมิกิตติผล พบว่า บรรยากาศ  
 การบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
 การเดินทางในอดีตจะใช้วิธีการเดินทางด้วยเรือ โดยการนำเครื่องดนตรีต่างๆ ที่ต้องการนำไป  
 บรรเลงลงเรือบรรทุกไปยังสถานที่จัดงาน และสมาชิกนักดนตรีก็จะลงเรืออีกลำหนึ่งไปเช่นกัน



การเดินทางไปบรรเลงตามงานประเภทงานศพ ถ้านางปีพาทย์มอญไปบรรเลงจะต้องนำหม่องไทยไปบรรเลงด้วยเสมอ เพราะในการบรรเลงแต่ละครั้งจะต้องบรรเลงทั้งบทเพลงประเภทเพลงมอญ เพลงเสภา และเพลงนางหงส์

การจ่ายค่าตอบแทนให้แก่นักดนตรี ครูผู้ควบคุมวงในการบรรเลงแต่ละครั้ง คือนายวิเชียร เกิดผล จะเป็นผู้พิจารณาว่าสมาชิกนักดนตรีควรจะได้รับค่าตอบแทนเท่าใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในเรื่องคุณวุฒิ วิทยุฒิ และระยะทางในการเดินทาง

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๘ นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครื่องดนตรีสายตระกูลเกิดผล ได้กล่าวถึงบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ที่จะออกงานกับพ่อบ่อยมาก เพราะพ่อจะรับงานประจำ ส่วนใหญ่จะเป็นงานศพ พอช่วงหลังๆ แต่งงานก็เริ่มจะไม่ค่อยได้ไปแล้ว ที่ไปก็จะมีลูกศิษย์ที่พ่อเอามาอยู่ที่บ้านนะ

เมื่อก่อนตอนที่ปู่สังเวียนคุมวง พี่ก็ยังไม่ได้รับรองประจำ เพราะเรายังเด็กอยู่ ไปก็ไปตีเครื่องประกอบจังหวะ ช่วงที่ปู่สังเวียนยังคุมวงอยู่ครูสำราญก็จะไปด้วยกัน พอปู่เวียนเสียชีวิต ครูวิเชียรก็เข้ามาคุมเต็มตัว ส่วนใหญ่รุ่นที่ออกงานอายุก็ไล่เลี่ยกันนะ อย่างรุ่นของพี่อายุก็จะเท่าๆ กัน

(วิภาพร พงษ์จะโป๊ะ, สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ สมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในกลุ่มเครื่องดนตรีสายตระกูลเกิดผล พบว่า บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีงานบรรเลงเข้ามามาก โดยเฉพาะงานศพที่จะต้องใช้นางปีพาทย์มอญในการบรรเลง ซึ่งสมาชิกในวงโดยส่วนใหญ่จะประกอบด้วยเครื่องดนตรีในสายตระกูลเกิดผล และลูกศิษย์ที่เดินทางมาเรียนที่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยอายุของสมาชิกในแต่ละรุ่นจะมีอายุไล่เลี่ยกัน ในภายหลังเมื่อนายสังเวียน เกิดผล ได้เสียชีวิตลง ตำแหน่งผู้ควบคุมวงของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงเป็นของนายวิเชียร เกิดผล ผู้เป็นบุตรชาย

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๐ นายณัฐวุฒิ รักจิณี บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรี ในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้กล่าวถึง

บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เวลาไปเล่นงานส่วนใหญ่ก็จะเป็นปี่ราญกับปี่เข็รที่คุมไป ถ้ามีงานประชันอะไรอย่างนี้ แต่ส่วนใหญ่ก็จะไปงานศพ เพราะว่าตอนนั้นเริ่มซื้อเครื่องมอญมาแล้ว เราก็รับงานศพบ้าง อะไรบ้าง แต่ส่วนใหญ่จะเป็นงานไปบรรเลงโจ้วมากกว่า

ก็ตอนรุ่นพี่ที่รวมๆ กันอยู่ ก็มีประชันอยู่หนึ่งงาน งานเครื่องมอญที่วัด โศกมะยม ประชันกับวงตาเวียน วัดสะแก เป็นวงที่มีชื่อเสียงอยู่ในวงการดนตรีไทยเหมือนกันนะ เพราะว่าตอนนั้นเรายังรุ่นๆ อยู่ ม.๔ ม.๕ เอง ทางโน้นเขาก็หาผู้ใหญ่มาทั้งนั้น พวกตาป้อมกองปราบยังมาเลย เขาหามา แต่พอมานเจอปี่ราญเจอปี่เข็รเขาก็ไม่ดี บางทีเขาก็ลงไปกินเหล้าข้างล่างเขาก็ไม่มีใครตี

เขาเตรียมมาถล่มเราโดยเฉพาะ แต่เราก็ไม่ได้กลัวอะไรมีแต่ชุดเตี๊ยะทั้งนั้น เพราะตอนนั้นกำลังฝึกกันเลย ม.ปลายแล้วอ่า ซ้อมกันแข็งแล้ว

(ณัฐวุฒิ รักจิณี, สัมภาษณ์, ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายณัฐวุฒิ รักจิณี บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครูผู้ควบคุมวงดนตรีในการเดินทางไปบรรเลงตามงานต่างๆ ในแต่ละครั้ง คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล โดยประเภทของงานบรรเลงที่มีเข้ามามากที่สุด คือ งานศพ ซึ่งจะใช้วงปีพาทย์มอญในการบรรเลง นอกจากนี้ยังมีงานประชันวงปีพาทย์เข้ามาอีกด้วย โดยรูปแบบของการประชันวงจะเป็นในลักษณะประชันตามงานศพต่างๆ ซึ่งเจ้าภาพในแต่ละงานจะจัดหางานดนตรีปีพาทย์มาร่วมบรรเลงภายในงานจำนวน ๒ วงขึ้นไป

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๑ นายเกียรติศักดิ์ ดีซัง บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้กล่าวถึงบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ส่วนใหญ่ที่พ็อยู่ที่บ้านนี้ก็จะออกงานบ่อยมาก เพราะว่าเราเป็นเหมือน ลูกหลานในบ้าน แล้วก็ป็นศิษย์ด้วย โดยปกติก็จะไปกับปู่เขียรเขา ก็อย่างนี้ ครู ที่คุมไปจะมีครูอยู่ ๒ คน ที่หลักๆ นะ ก็คือ ปู่ราญ กับปู่เขียร ปู่ราญเขาก็อยู่ที่บ้าน เขา แต่ว่าถ้ามีงานอะไรสำคัญๆ อย่างเช่น เข้าวัง หรือว่างานไหนสำคัญๆ ปู่ราญ จะคุมไป แต่ถ้าปู่เขียรเนี่ย เขาจะคุมไปปกติอยู่แล้ว

งานสมัยก่อนนั้นมันเยอะ ไปกันแทบทุกคืน ก็อย่างงานศพเนี่ย เราก็ต้องไป สองวันสองคืน งานมันติดกันหมด สมัยนี้อย่างมากก็งาน โห่วัง งานไหว้ครู ก็เท่านั้น งานศพไม่ค่อยได้ไปอย่างแต่ก่อนแล้ว

(เกียรตีสักดิ์ ดีซัง, สัมภาษณ์, ๒๘ มกราคม ๒๕๕๔)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายเกียรตีสักดิ์ ดีซัง บุคคลนอกสายตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วม เป็นสมาชิกรุ่นคนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บรรดาการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครูผู้ควบคุมวงดนตรีเวลาไปบรรเลงตามงานต่างๆ คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล โดยที่นายสำราญ เกิดผล จะคุมวงดนตรีไปบรรเลงเฉพาะงานที่มีความสำคัญ เช่น งานประชัน ปีพาทย์ครั้งสำคัญ หรืองานบรรเลงหน้าพระที่นั่ง แต่นายวิเชียร เกิดผล จะเป็นครูผู้ควบคุมวงไป บรรเลงตามงานต่างๆ โดยปกติ ทั้งนี้ งานบรรเลงที่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มักเดินทางไปบรรเลงเป็นงานประเภทที่รับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะงานศพที่จะเดินทางไปบรรเลงบ่อยครั้งมากที่สุด แต่ในระยะหลังงานที่รับบรรเลงได้ เปลี่ยนแปลงเป็นงานประเภทประลองวงปีพาทย์ และงานบรรเลงตามงานไหว้ครูต่างๆ ทั้งบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู และบรรเลงวงปีพาทย์ถวายเป็น

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๒ นายศิวศิษย์ นิลสุวรรณ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาคนตรี ปีพาทย์จากวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอด จังหวัดสิงห์บุรี ได้กล่าวถึงบรรดาการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

สมัยที่อยู่ก็น่าจะเป็นงานปีพาทย์มอญที่ไปกันโดยส่วนใหญ่ แต่ว่าพอ ตะวันตกดิน เขาก็จะเล่นนางหงส์ จะเล่นเครื่องไทยกันแล้ว เพราะว่าบ้านนี้เวลา ไปงานเครื่องมอญก็ต้องติดฆ้องไทยไปด้วย

เพลงไทยก็จะเล่นเพลงเสกานอก น้ำลอดใต้ทรายบ้าง อะไรของเขา ประมาณนี้ เพลงจะไม่เหมือนกับที่อื่นๆ เขา เป็นเพลงเฉพาะของที่บ้านนี้ ครูสำราญเขาจะเป็นคนดูความเหมาะสมในกระบวนต่างๆ กระบวนการบรรเลงต่างๆ มันสนิทสนม มันเหมาะสมไม่เหมาะสมขนาดไหน อะไรจะใช้กับอะไร อย่างไร

สมัยก่อนเวลาไปงานกัน ถ้าครูสำราญเขามาเมื่อไหร่ ก็ต้องตัวตรงกันเป็นแถว เพราะว่าท่านดู บางทีครูสำราญก็คุมทีม ก็ไปกันหมด มีครั้งหนึ่งที่ทำได้ คือ ก่อนที่จะไปอยู่บ้านครูสำราญ เคยไปสี่ชอู้ ตั้งแต่ครูยังเด็กๆ จำปีไม่ได้ เวลาเราไปช่วยก็ช่วยในเรื่องเครื่องสายหรือการขับร้อง เวลาร้องเพลงผิดก็โดนตำ ถ้าไม่ทันใจอะไรอย่างนี้ก็ขว้างเลย ฉันทไม่โดนนะ คนที่โดนก็คือพวกเด็กๆ พวกนั้น เขาไม่ให้ผิดเวลาไปงาน

(ศิวิชัย นิลสุวรรณ, สัมภาษณ์, ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายศิวิชัย นิลสุวรรณ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี พบว่าบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประเภทของงานที่เดินทางไปบรรเลงบ่อยครั้งมากที่สุด คือ งานศพ โดยจะใช้วงปี่พาทย์มอญในการบรรเลง ทั้งนี้ลักษณะพิเศษของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ทุกครั้งที่น่าวงปี่พาทย์มอญไปบรรเลงตามงานต่างๆ จะต้องนำฆ้องวงของปี่พาทย์ไทยไปด้วยเสมอ

ครูผู้ควบคุมวงดนตรีเวลาไปบรรเลงตามงานต่างๆ คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล โดยนายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้ที่วางหลักเกณฑ์ต่างๆ ทั้งในเรื่องบทเพลงและระเบียบต่างๆ ให้แก่ศิษย์ และเรื่องที่น่าายสำราญ เกิดผล จะเน้นย้ำที่สุดเวลาศิษย์บรรเลงตามงานต่างๆ คือ การบรรเลงทุกครั้งจะต้องมีความแม่นยำในเรื่องบทเพลง ข้อผิดพลาดต่างๆ ห้ามเกิดขึ้นระหว่างการบรรเลง

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๓ นายอุเทน เปี้ยหล่อ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ได้กล่าวถึงบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เวลาไปงานก็จะไปนอนที่วัดเลย ปู่เชียรเขาก็นอนที่วัดกับเรา นอนกันไม่ได้ทางมุ้งหรือก ไหว้ครูอะไรอย่างนี้ก็จะไป งานศพนั้นก็จะไป ไปตีฉิ่งบ้าง ถ้าไม่ได้เพลงมอญเราก็ไปตีฉิ่ง เวลาที่มีร้องเราก็ร้อง มันก็จะมีช่วงที่พระฉันเราก็จะเล่นเพลงไทย เราก็ร้อง ปู่เขาก็จะเป็นกันเอง

ปู่เชียรท่านจะมานอนด้วย แต่ปู่ราญเขาไม่ได้มานอนด้วย ปู่ราญไปเฉพาะตอนที่บรรเลงเท่านั้น ปู่ราญเขาจะไปนั่งฟังไปนั่งกำกับ ก็จะคอยให้ฉิ่งเพลงนั้น ฉิ่งเพลงนี้ หรือบางทีขึ้นผิดให้หยุดเลย ขึ้นไม่ถูกใจครูเขา คืออยากให้เล่นเพลงเก่าๆ พอเล่นเพลงใหม่ เล่นเพลงที่เขาไม่ชอบ เขาก็ให้หยุด (อุเทน เปี้ยหล่อ, สัมภาษณ์, ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายอุเทน เปี้ยหล่อ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี พบว่าบรรยาการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยส่วนใหญ่เป็นงานที่รับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะประเภทของงานที่เดินทางไปบรรเลงบ่อยมากที่สุด คือ งานศพ

การเดินทางไปบรรเลงในแต่ละครั้ง ครูผู้ควบคุมวง คือ นายวิเชียร เกิดผล จะร่วมเดินทางไปกับศิษย์ด้วย และจะร่วมบรรเลงกับศิษย์ทุกครั้ง ครูผู้ควบคุมวงอีกท่านหนึ่ง คือ นายสำราญ เกิดผล แต่นายสำราญ เกิดผล จะเดินทางไปควบคุมวงเฉพาะตอนที่ศิษย์กำลังบรรเลงดนตรีเท่านั้น และจะควบคุมจนกระทั่งเสร็จสิ้นการบรรเลง

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๔ นายพรชัย ผลนิโครธ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปี่พาทย์จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรี ได้กล่าวถึงบรรยาการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

การเดินทางเวลาไปงานก็จะไปรถของปู่ แต่ก่อนมีรถปี่ค้อพอยู่ ๑ คัน ปู่ราญจะไม่ไปคุมทุกครั้ง ก็จะมีปู่เชียรที่คุมไปอยู่ตลอด อย่างพี่ไม่ได้เรียนเครื่องมอญ ไม่ได้ไปต่อเครื่องมอญ ช่วงที่อยู่บ้านปู่ราญส่วนใหญ่ที่ไปงานก็จะไปงานเครื่องมอญ พี่ก็จะไปตีฉิ่งแทน แล้วก็คนที่ตีระนาดส่วนใหญ่ก็จะเป็นปู่เชียร แล้วก็เด็กมุลนิธิด้วยตีบ้าง แต่หลักๆ จะเป็นปู่เชียร



ก่อนนั้นที่จ่ายสตางค์ให้กับพวกพี่ ปู่จะให้ทุกคน แต่ก็ดูตามหน้าที่ที่เราทำอย่างถ้าคนเล่นเครื่องก็จะได้เยอะหน่อย คนตีเครื่องจังหวะก็จะได้น้อยหน่อยอะไรอย่างนี้ ปู่ราษฎจะเป็นคนดูแลแจกจ่ายสตางค์เองทั้งหมด

มาระยะหลังงานที่พี่ไปกับวงบ้านใหม่ ก็จะเป็นงานเครื่องไทยมากกว่า ส่วนใหญ่ก็จะเป็นงานประเภทไปบรรเลงถวายมือ ไปบรรเลงโห่อะไรประเภทนี้ ก็จะเป็นปู่เชิธรที่ดูแลในเรื่องการซ้อม ต่อเพลง ปรับวง ปู่ราษฎจะมาดูบ้าง ถ้าเป็นงานสำคัญปู่ราษฎก็จะมาคุมมาปรับ แต่ถ้าไม่สำคัญมากหรืออะไรอย่างเนี่ย ปู่เชิธรเป็นคนดูแล

(พรชัย ผลนิโครธ, สัมภาษณ์, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายพรชัย ผลนิโครธ นักดนตรีที่เข้ามาทำการศึกษาดนตรีปีพาทย์จากวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายสืบทอดจังหวัดสิงห์บุรีพบว่า บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครูผู้ควบคุมวง คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชิธร เกิดผล

โดยการไปบรรเลงแต่ละครั้ง นายวิเชิธร เกิดผล จะไปร่วมบรรเลงกับศิษย์ด้วยทุกครั้ง สำหรับนายสำราญ เกิดผล จะเดินทางติดตามไปในภายหลังที่ศิษย์ได้เริ่มบรรเลงแล้วระยะหนึ่ง และจะเป็นผู้ควบคุมวงด้วยตนเองเมื่อมีงานบรรเลงที่สำคัญ เช่น งานบรรเลงประชันวงปีพาทย์หรืองานบรรเลงหน้าพระที่นั่ง

การให้ค่าตอบแทนของครูผู้ควบคุมวง ครูผู้ควบคุมวงจะพิจารณาจากหน้าที่ที่ศิษย์เป็นผู้รับผิดชอบ โดยผู้ที่บรรเลงเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดำเนินทำนองจะได้รับค่าตอบแทนมากกว่าผู้ที่บรรเลงเครื่องดนตรีประเภทเครื่องประกอบจังหวะ

การบรรเลงตามงานต่างๆ จะบรรเลงด้วยวงปีพาทย์มอญเป็นส่วนใหญ่ แต่ในภายหลังงานที่รับจะเป็นงานเครื่องปีพาทย์ไทย โดยรูปแบบงานที่บรรเลงมีความเปลี่ยนแปลงไป จากงานที่รับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม ได้เปลี่ยนเป็นงานบรรเลงเพื่อการแสดง ซึ่งมีทั้งการประลองวงปีพาทย์และงานบรรเลงถวายมือในพิธีไหว้ครูตามสถานการศึกษาต่างๆ

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๕ นายเมืองทอง เม้าราสี เขาวชนสุนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาว่า

เวลาไปงานเราต้องเป็นคนดูแลเครื่องเองอะไรเองทั้งหมด แล้วก็จะมีคนขับรถ หรือไม่ก็จะหาคนขับรถสองแถวไป จ้างเขามา แล้วเขาก็มารับหลังบ้าน ถ้างานที่อยู่ฝั่งวัดจุฬาทาง โนนก็จะเอาเครื่องลงเรือไป แล้วก็แบกขึ้นบันได แล้วก็ขึ้นรถฝั่งนั้น

พ่อไปด้วยนะ แต่ว่าพ่อเขาจะตามไปที่หลัง คนที่คุมจริงๆ แล้วก็ปู่วิเชียร ท่านจะไปพร้อมกับเรา ไปบรรเลงพร้อมกับเราเลย แล้วพ่อเขาจะตามไปที่หลัง เพราะว่าพ่อเขาจะให้ครูวิเชียรเป็นคนคุมวงทั้งหมด พ่อจะไปมีดๆ เลย

ส่วนใหญ่แล้วจะเล่นงานศพนะ เป็นเครื่องมอญส่วนใหญ่ เพราะว่าตอนนั้นสมเด็จพระเทพรัตนฯ ท่านซื้อเครื่องมอญมาให้แล้ว ปู่เขียรจะเป็นคนต่อให้ พี่จะเป็นคนเป่าปี่ ทางเครื่องผมก็ต้องต่อด้วย แต่ว่าบางเพลงผมไม่ได้ต่อแบบว่าจริงๆ จังๆ หรือค คือว่า บางทีเราก็ดินเฉียวไปฟังบ้างว่าเพลงนี้ต่ออย่างไร เพลงนี้เราจะเป่าอย่างไรจะมีลูทางอย่างไรในการที่เราจะเป่า เหมือนกันตรงไหน

การแต่งตัวก็เหมือนกับชุดนักศึกษาแหละ กางเกงดำ รองเท้าแตะ เสื้อเชิ้ตนะ แต่ว่าไม่ใช่คอกลมอย่างเสื้อยัดนะ เพราะว่าพ่อไม่ให้ใส่เลย เสื้อเหมือนเสื้อคอกลม เพราะว่ามันไม่เรียบร้อย เสื้อขาวๆ บางๆ พ่อก็ไม่ให้ใส่ ส่วนมากก็จะเป็นเสื้อเชิ้ตแขนสั้น หรือ ไม่ก็แขนยาวก็ได้แล้วแต่ แต่ต้องมีปกนะ กางเกงสีดำ ยีนก็ได้ไม่เป็นไร กางเกงไม่ค่อยเน้นแต่ว่าท่อนบนท่านจะเน้น

(เมืองทอง เม้าราศี, สัมภาษณ์, ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายเมืองทอง เม้าราศี เยาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การดูแลเครื่องดนตรีในการเดินทางไปบรรเลงตามงานต่างๆ ครูผู้ควบคุมวงจะให้ศิษย์เป็นผู้ดูแล และในการไปบรรเลงตามงานต่างๆ ครูผู้ควบคุมวง คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล

โดยการไปบรรเลงตามงานต่างๆ ในแต่ละครั้ง นายวิเชียร เกิดผล จะไปร่วมบรรเลงกับศิษย์ด้วยทุกครั้ง สำหรับนายสำราญ เกิดผล จะเดินทางติดตามไปในภายหลังที่ศิษย์ได้เริ่มบรรเลงแล้วระยะหนึ่ง และจะเป็นผู้ควบคุมวงด้วยตนเองเมื่อมีงานบรรเลงที่สำคัญ เช่น งานบรรเลงประชันวงปี่พาทย์ หรืองานบรรเลงหน้าพระที่นั่ง

นายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้วางระเบียบเรื่องต่างๆ ในการบรรเลงแต่ละครั้ง เช่น ในเรื่องการแต่งกาย นายสำราญ เกิดผล จะให้ศิษย์ทุกคนแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่มีความสุภาพเรียบร้อย โดยจะให้สวมเสื้อเชิ้ตมีปกสีขาว และสวมกางเกงสีดำเสมอ ไม่นิยมให้สวมเสื้อคอกลมหรือเสื้อยืด

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๖ นายกรมงคล รัตนรงค์ เขวชนสุนย์สังเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึง บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

พ่อจะเป็นคนที่ตรงเวลามาก อย่างพ่อต้องมาก่อน ไม่มีคำว่าหลัง ต้องก่อนเสมอ แล้วพ่อก็จะเป็นที่คนรอบคอบมาก แล้วก็เป็นคนทีละเอียด อย่างงานศพเขาก็จะบอกแล้วว่าใครเป็นคนจัดเครื่อง เตรียมเครื่องดนตรี

พ่อจะบอกว่าออกก็โมงๆ อย่างว่า ๓ โมงเช้านะ แล้วต้องตรงเวลามาก ๒ โมงครึ่งเราต้องลงมาให้พ่อเห็นแล้ว ไม่ใช่ว่า ๓ โมงแล้วให้พ่อมารอ พ่อจะว่าแน่นอน เราต้องรู้ใจพ่อ เพราะว่าพ่อเป็นคนที่ว่าต้องก่อน ไม่มีคำว่าหลังใคร

เวลาไปงานก็เหมือนกัน ต้องเป็นระเบียบ เวลาเราจะตีจะอะไร พ่อจะสอนเลยห้ามเล่น ทำนองอะไร ห้ามหันหลังคุยกัน ห้ามเล่นในวง นั่งมีสมาธิในการตี การกินต้องกินให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เขาจะคุมอยู่ตลอด นั่งคุยอยู่กับปู่เรียงด้วยหูก็จะฟังไปด้วย แล้วเขาก็จะสังเกตด้วย เป็นการฝึกเรา

ส่วนมากก็จะไปงานศพ แรกๆ ก็จะไปเครื่องมอญ แรกๆ ยังไม่มีเครื่องมอญ พ่อจะวางนะครับ ก็เป็นเพลงประเภทนางหงส์ เพลงเรื่อง นางหงส์ ๒ ชั้น นางหงส์ ๓ ชั้น นางหงส์บัวลอย งานก็จะเลิกประมาณ ๔-๕ ทุ่ม แล้วเขาจะรู้ใจ ลูกศิษย์ก็จะไปให้คูหนั่ง ก็จะปล่อย

ถ้าวันไหนเรากลับมาจากงานเราจะดีใจแล้ว เพราะว่าเข้ามาก่อนไปโรงเรียนพ่อก็จะให้สตางค์ เราก็อยากจะให้มีงานอีก แต่ว่าตอนนั้นไม่มีงานเยอะจริงๆ

(กรมงคล รัตนรงค์, สัมภาษณ์, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายกรมงคล รัตนรงค์ เขวชนสุนย์สังเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครูผู้ควบคุมวงในการบรรเลงตามงานต่างๆ คือ นายสำราญ เกิดผล โดยนายสำราญ เกิดผล จะฝึกให้ศิษย์มีความตรงต่อเวลา กล่าวคือ ในการเดินทางไปบรรเลงตามงานต่างๆ ทุกครั้ง ศิษย์จะต้องเตรียมเครื่องดนตรี และเตรียมความพร้อมในการบรรเลงก่อนเวลาที่ได้นัดหมายไว้

การบรรเลงตามงานต่างๆ ในแต่ละครั้ง การปฏิบัติตัวของสมาชิกในวงจะต้องมีความเรียบร้อยและถือปฏิบัติตามที่นายสำราญ เกิดผล ได้วางเอาไว้อย่างเคร่งครัด ทั้งเรื่องการพูดคุย การรับประทานอาหาร หรือการแต่งกาย จะต้องมีความเรียบร้อยและเป็นระเบียบ งานที่ไปบรรเลงโดยส่วนใหญ่จะเป็นงานที่รับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม เช่น งานศพ เป็นต้น ซึ่งหลังจากเสร็จสิ้นการบรรเลงแล้ว นายสำราญ เกิดผล จะจ่ายค่าตอบแทนให้ศิษย์ทุกครั้ง

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๗ นายพนกฤษ บุญพบ เยาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เวลาไปงานพอจะให้พวกผมไปก่อน ถ้างานแบบว่าทุกๆ ไป ไม่ใช่งานใหญ่โตอะไร ปู่เขียวก็น่าจะเป็นคนไปคุม แต่ว่าพ่อก็น่าจะมาประมาณดึกๆ มาถึงก็จะมาให้ร้องบ้าง เล่นเพลงนี้บ้าง เล่นเพลงนั้น ถ้าอีกวันหนึ่งเป็นวันเผาท่านก็จะมาใกล้ๆ วันเผา หรือไม่ก็จะมาตอนบ่าย ๒ บ่าย ๓ แต่ว่าถ้าเป็นงานสำคัญๆ มีวงดนตรีไทยหลายวงมาเล่นด้วย ท่านก็จะอยู่ด้วยเลย มากุมเลย

มีอยู่ครั้งหนึ่งงานเลิกแล้วนะ แล้วที่วัดมีหนัง เราก็ไปดูหนังกัน อีกวงหนึ่งก็เล่น พ่อก็บอกว่าพอแล้วบ้านเรา ไปๆมาๆ พ่อเนี่ยยังงี้ไม่รู้เรียกกลับมาหมดเลย เล่นเพลงดับ เล่นตอนตี ๒ ตี ๓ คนฟังก็คนปี่พาทย์กันหมดนั่นแหละ

ส่วนใหญ่จะไปเล่นงานศพ งานทำบุญบ้านแต่ว่าจริงๆ แล้วจะเป็นงานศพเลยได้ไปทั่วหลายจังหวัด ครูก็นอน เขาก็จะจ้างวงนี้ การให้สตางค์ของครูก็จะให้ตามคน คนๆ นี้เป็นคนจังหวัด เขาไปเท่านี้บาท คนนี้เป็นคนมือฆ้อง เขาไปเท่านี้บาท มีอระนาค มือฆ้องทุ้ม คนร้องจะเท่ากัน

งานประชันรู้สึกว่าจะเข้มข้นมาก เราเป็นเด็กแต่เราต้องเจอผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ก็จะเป็นคนที่มีประสบการณ์มาแล้วทั้งนั้น แต่ว่าเรื่องเพลงการของเราดีกว่า เพราะว่าเวลาเขาประกวดกันเขาประกวดกันด้วยเพลง

กลยุทธ์ของพ่อ ถือว่าเป็นความเป็นของท่าน ว่าเวลาเขาเล่นเพลงทยอยมา เราจะเล่นเพลงทยอยกลับ ถ้าเขามาแบบปรับไถ่มา เราก็ต้องปรับไถ่กลับ เราจะไม่เล่นเพลงทับกัน เพลงเดียวกันแต่มาทับกันนี้ครูท่านจะไม่ทำอย่างนั้น เราจะแก้เพลงเลย ตามขบวนการ สุดท้ายๆ ก็จะเล่นเพลงเดี่ยว แต่ว่าเพลงเดี่ยวของพ่อจะออกมาจากตับ เช่น ตับพระลอ เราจะเดี่ยวเพลงลาวแพนทั้งวง จับลิ้งหัวค้ำก็จะเข็ดนอกทั้งวง หรือว่าตับเงาะก็จะกราวในทั้งวง

(พณกฤษ บุญพบ, สัมภาษณ์, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายพณกฤษ บุญพบ เยาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การไปบรรเลงตามงานต่างๆ ในแต่ละครั้ง ครูผู้ถ่ายทอด คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล จะเป็นผู้ควบคุมการบรรเลงในแต่ละครั้ง โดยการเดินทางไปบรรเลงในแต่ละครั้งนั้น นายสำราญ เกิดผล จะให้ศิษย์เดินทางล่วงหน้าไปก่อน เพื่อเตรียมความพร้อมของวงปี่พาทย์ และจะให้ นายวิเชียร เกิดผล เป็นผู้ควบคุมวงแทนตน ในกรณีทำงานดังกล่าวเป็นงานบรรเลงแบบธรรมดาทั่วไป แต่ถ้าเป็นงานบรรเลงที่มีความสำคัญ เช่นงานบรรเลงหน้าพระที่นั่ง หรืองานบรรเลงประชันวงปี่พาทย์ นายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้ควบคุมวงดนตรีปี่พาทย์ด้วยตนเองเสมอ

การประชันวงดนตรีปี่พาทย์ทุกครั้ง นายสำราญ เกิดผล จะเป็นผู้วางบทเพลงต่างๆ ให้แก่ วงว่าสมควรจะบรรเลงบทเพลงใดในช่วงระยะเวลาใด ทั้งนี้ เพื่อเป็นกลยุทธ์ในการใช้บทเพลงได้ต่อบคู่ประชัน โดยแนวทางในการบรรเลงแต่ละครั้งจะไม่บรรเลงบทเพลงที่ทับกับวงคู่ประชัน แต่จะบรรเลงบทเพลงที่เป็นเพลงประเภทหน้าทับเดียวกันในการโต้ตอบ

บุคคลข้อมูลลำดับที่ ๑๘ นายชเนศ อุกโทก เยาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ช่วงแรกๆ ก็จะรู้สึกเกร็งๆ ที่ว่าเกร็งเพราะว่าเราเป็นเด็ก อย่างไรก็ตามก็แล้วแต่อย่าให้ผิด ก็ถ้าผิดแล้วครูสำราญก็ไม่สบายใจ ก็เลยพยายามทำให้ไม่ผิด หรือถ้าจะ



คิดก็คิดให้น้อยที่สุด ส่วนมากงานที่ไปก็จะเป็นงานศพ งานแต่ง งานบวช ก็จะเป็นเครื่องไทยเพลงนางหงส์ เพลงเถา เพลงเรื่องอะไรก็ว่าไป

ตอนแรกครูสำราญจะไปด้วยทุกครั้ง ก็สองสามปี พอมาตอนหลังครูวิเชียร มาช่วยก็ไปด้วยบ้าง ถ้าไม่ว่างจริงๆ ก็ไม่ไป ก็จะทำให้น้องชายท่านไปดูแลแทน เวลาเราไปงานกับท่านเราก็รับฟังคำสั่งอย่างเดียว ว่าท่านจะให้เล่นเพลงไหน เล่นเพลงอะไร ตอนนั้นก็ไม่มีรู้ละ สิ่งมาเล่นๆ

(นายชเนศ อุกโทก, สัมภาษณ์, ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายชเนศ อุกโทก เยาวชนศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุสาวรีย์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุสาวรีย์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การบรรเลงตามงานต่างๆ จะเป็นไปเพื่อรับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะงานบรรเลงที่มีเข้าบ่อยครั้งมากที่สุด คือ งานศพ ซึ่งบทเพลงที่ใช้บรรเลงในงานศพ จะเป็นบทเพลงประเภทเพลงนางหงส์ เพลงมอญ และเพลงเสภา ในระยะแรกครูผู้ควบคุมวงดนตรีในการไปบรรเลงตามงานต่างๆ คือ นายสำราญ เกิดผล ในระยะหลังครูผู้ควบคุมวงดนตรีคือ นายวิเชียร เกิดผล

จากคำสัมภาษณ์ของบุคคลข้อมูลทั้ง ๑๘ คน ในเรื่องบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปสาระสำคัญที่แต่ละท่านได้กล่าวถึงเรื่องบรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดังต่อไปนี้

๑. งานบรรเลงที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เดินทางไปบรรเลงบ่อยครั้งมากที่สุด โดยส่วนใหญ่จะเป็นงานประเภทที่รับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม

๒. ในการบรรเลงดนตรีตามสถานที่ต่างๆ ครูผู้ควบคุมวง คือ นายสำราญ เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล จะเป็นผู้วางกฎเกณฑ์และระเบียบให้แก่ศิษย์ โดยที่ศิษย์ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งเรื่องเครื่องแต่งการ การรับประทานอาหาร การพูดคุยระหว่างการบรรเลง หรือการวางตัวของศิษย์เมื่ออยู่ในงาน

๓. การบรรเลงตามงานต่างๆ ในแต่ละครั้ง ศิษย์ต้องจะมีความแม่นยำในเรื่องบทเพลงที่ทำการบรรเลง เพื่อทำให้ความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นระหว่างการบรรเลงเกิดขึ้นน้อยที่สุด

๔. ในการบรรเลงดนตรีตามสถานที่ต่างๆ ถ้ามีวงดนตรีร่วมบรรเลงในงานมากกว่า ๑ วง วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะไม่นิยมบรรเลงเพลงที่ทับเพลงกับวงอื่นๆ กล่าวคือ จะไม่บรรเลงบทเพลงที่ซ้ำกับวงอื่นๆ แต่จะบรรเลงบทเพลงที่มีแนวทางหรือมีหน้าทับกลองประเภทเดียวกันเป็นการแก้ทางเพลง

ส่วนเพลงเดี่ยวในแต่ละเครื่องมือในการจะเดี่ยวแต่ละครั้ง ทางเพลงของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะบรรเลงเพลงเดี่ยวที่มีอยู่ในตำรับเรื่องต่างๆ เช่น เดี่ยวเพลงลาวแพน ออกจากเพลงดับพระลอข้ามแม่น้ำกาหลง เดี่ยวกราวโน ออกจากเพลงดับคนัง เดี่ยวเชิดนอก ออกจากเพลงดับจับลิ้งหัวค้ำ เป็นต้น

๕. เมื่อวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้งานบรรเลงด้วยวงปีพาทย์มอญ ในทุกๆ ครั้งจะต้องนำฆ้องวงใหญ่ของวงปีพาทย์ไทยไปด้วยเสมอ เพราะเมื่อถึงคราวต้องบรรเลงเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะไม่นิยมบรรเลงเดี่ยวเพลงไทยด้วยฆ้องวงของเครื่องปีพาทย์มอญ

### สรุปท้ายบท

จากการศึกษาหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกาถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ๑. การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. การฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ ๓. บรรยากาศการบรรเลงตามงานต่างๆ ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการถ่ายทอดความรู้ภายในครอบครัว โดยที่ผู้มีอาวุโสและมีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกหลานของตนภายในบ้าน และการถ่ายทอดความรู้จะยึดแนวทางและระเบียบแบบแผนที่โบราณจารย์ได้กำหนดเอาไว้อย่างเคร่งครัด โดยวิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะเป็นวิธีการแบบมุขปาฐะคือ วิธีการถ่ายทอดแบบปากต่อปาก กล่าวคือ ในการถ่ายทอดแต่ละครั้งครูผู้ทำการถ่ายทอดจะปฏิบัติแบบอย่างให้ศิษย์ดูเป็นแบบอย่างก่อน เพื่อให้ศิษย์ได้สังเกตวิธีการจดจำท่วงทำนอง จากนั้นศิษย์จึงปฏิบัติตามครูผู้ถ่ายทอด และฝึกซ้อมจนกระทั่งมีความชำนาญ

๒. การฝึกซ้อมดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรูปแบบและลักษณะที่ได้รับการถ่ายทอดโดยครูผู้ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยระเบียบและแบบแผนในการฝึกซ้อมจะยึดถือแนวทางของโบราณเป็นสำคัญ และจุดประสงค์หลักของการฝึกซ้อมดนตรี

คือ เพื่อพัฒนาฝีมือในการบรรเลงให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการทบทวนบทเพลงต่างๆ ให้มีความแม่นยำ และเพื่อให้เกิดความชำนาญในการบรรเลง

๓. ประเภทของงานบรรเลงดนตรีไทยที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เดินทางไปบรรเลงบ่อยครั้งมากที่สุด เป็นงานประเภทที่รับใช้วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม ทั้งงาน โขนจุก งานขึ้นบ้านใหม่ งานบวชนาค งานแต่งงาน หรืองานศพ นอกจากนี้ ยังมีงานประชันวงดนตรีปี่พาทย์เข้ามาอีกด้วย โดยการเดินทางไปบรรเลงในแต่ละครั้ง ครูผู้ถ่ายทอดความรู้จะร่วมเดินทางไปบรรเลงกับศิษย์ด้วยเสมอ ฉะนั้นย่อมเกิดการถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติและบรรเลงดนตรีในสถานที่จริง



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## บทที่ ๔

### สายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

งานวิจัยเรื่องการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นี้ ผู้วิจัยได้แบ่งศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยเนื้อหาในบทนี้จะเกี่ยวข้องกับสายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นสำคัญ

การศึกษาเรื่องสายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและค้นคว้าจากหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายสังเวียน เกิดผล หนังสืออยุธยา โดยสำนักพิมพ์สารคดี และหนังสือประวัติ ผลงาน และเกียรติคุณของนายตำราญ เกิดผล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ทำการสัมภาษณ์ข้อมูลบุคคลที่เป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกจำนวน ๕ ท่าน คือ ๑. นายตำราญ เกิดผล ๒. นายลำ เริง เกิดผล ๓. นายจำลอง เกิดผล ๔. นายวิเชียร เกิดผล ๕. พระจันทสโร (นายวัฒน์ เกิดผล) ซึ่งข้อมูลบุคคลในกลุ่มนี้ สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เป็นอย่างดี โดยผู้วิจัยแบ่งหัวข้อที่จะทำการศึกษาออกเป็น ๒ หัวข้อ ดังต่อไปนี้

๔.๑ สายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลสำคัญทางดนตรีไทยภายในตระกูลเกิดผล และเครือญาติ

๔.๒ สายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล

๔.๑ สายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลสำคัญทางดนตรีไทยภายในตระกูลเกิดผล และเครือญาติ

บุคคลภายในครอบครัวของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบไปด้วยบุคคลที่มีนามสกุลเกิดผล และบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับตระกูลเกิดผล จากการสืบค้นข้อมูลทางเอกสารและการสัมภาษณ์ข้อมูลบุคคล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถกล่าวได้ว่า ผู้เริ่มก่อตั้งตระกูลเกิดผล ในสายดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายวน เกิดผล



ภาพที่ ๔.๑ ภาพนายวน เกิดผล



ภาพที่ ๔.๒ ภาพนางซื่อน เกิดผล





ภาพที่ ๔.๓ ภาพงานศพของนางช้อน เกิดผล

นายวน เกิดผล เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๐๕ และเสียชีวิตลงเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๑ มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงดนตรีไทย (ปี่) และเป็นผู้ควบคุมวงดนตรีปี่พาทย์และหนังใหญ่ ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคก่อตั้งนายวนสมรสกับนางช้อน เกิดเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๐๕ ไม่มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงดนตรีไทย แต่เป็นผู้ควบคุมการแสดงนาฏศิลป์ (ลิเก) ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เสียชีวิตลงเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ผู้วิจัยยังได้ทำการสัมภาษณ์ข้อมูลบุคคล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโสวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับนายวน เกิดผล ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายตำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายวน เกิดผล ว่า

ตอนนั้นครูยังเล็กมาก ดังนั้นเราจึงไม่ค่อยได้สนใจที่จะถามหรือว่าจดจำอะไร แล้วอีกอย่างเราก็ตั้งหน้าตั้งตาแต่เรียนปี่พาทย์อย่างเดียว แต่เท่าที่รู้ก็มีแค่ปู่วนนี่แหละ แต่เรื่องพี่น้องของท่านครูไม่ทราบ เพราะว่าเรายังเด็กมาก แล้วครูก็เข้ามาเรียนที่กรุงเทพฯ แล้วด้วย จึงไม่ได้คลุกคลีกับที่บ้านพอสมควร แต่ที่รู้คือ ปู่ท่านเป็นคนก่อตั้งวงดนตรีมา ส่วนย่าจะคุมเรื่องลิเก

(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ) นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายวน เกิดผล พบว่า นายวน เกิดผล เป็นผู้ก่อตั้งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเป็นต้นตระกูลเกิดผล

นายสำเร้ง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายวน เกิดผล ว่า

ก็คนนี้แหละ ปู่วน ปู่ท่านมีพี่น้องทั้งหมด ๑๐ คน ผู้ชายทั้งหมด ๕ คน แล้วก็ผู้หญิง ๑ คน แต่ว่าท่านต่างคนต่างแยกย้ายกันไป มันเยอะไปหมด คนนามสกุลเกิดผลที่ลพบุรีก็มี ระยองก็มี สุโขทัยก็มี แต่ว่าสายปู่วนมาอยู่ที่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้วก็ก็เป็นสายที่เกี่ยวข้องกับคนตรีนาฏศิลป์ รุ่นนั้นไม่รู้ชื่อแล้ว ก่อนหน้านั้นสกุลเกิดผลเป็นแซ่ตัน หรือว่าแซ่ตั้ง มันตัวเดียวกัน มาเปลี่ยนเป็น นามสกุลตอนรัชกาลที่ ๖ เข้าใจว่าก็คงจะมาตั้งกันเอง  
(สำเร้ง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำเร้ง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายวน เกิดผล พบว่า นายวน เกิดผล เป็นหนึ่งในพี่น้องจำนวนทั้งหมด ๑๐ คน ที่ภายหลังได้แยกตัวมาสร้างครอบครัวและสร้างวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเป็นบุคคลที่มีความสำคัญของตระกูลเกิดผล โดยก่อนที่จะเปลี่ยนนามสกุลมาเป็นเกิดผลนั้น เคยใช้แซ่ตันมาก่อน

นายจำลอง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายวน เกิดผล ว่า

ครูเป็นคนที่ชอบสืบเสาะไปเรื่อย เรานอนกับแม่ แม่ท่านก็เล่าให้เราฟัง นอนกับย่าเราพูดให้ย่า ย่าก็เล่าให้เราฟัง สมัยก่อนนั้นมันแซ่ตั้ง แต่ว่ามาเปลี่ยนเป็นเกิดผลเมื่อไหร่ไม่รู้ รู้แต่ว่าปู่วนท่านเป็นคนจีน ท่านอยู่กับย่าซ้อน ต้นตระกูลเป็นผู้ชายทั้งนั้น แล้วก็ผู้หญิงอยู่อีกคนหนึ่ง มีพี่น้องทั้งหมด ๑๐ คน ชาย ๕ หญิง ๑ อาชีพหาปลา ทอดแหหาปลาในแม่น้ำเจ้าพระยานี้แหละ

ไม่มีหลักแหล่ง คำไหนดอนนั้น แต่รู้ว่ามิป่วนอยู่ในนั้นด้วย ต่อมาก็ต่างคนต่างไป  
แยกย้ายกันไปคนละที่ ป่วนมาอยู่ที่อยุธยา แยกไปที่สุพรรณบุรีบ้าง ราชบุรีบ้าง  
กาญจนบุรีบ้าง

(จำลอง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายจำลอง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายวน เกิดผล พบว่า นายวน เกิดผล มีเชื้อสาย  
จีนโดยกำเนิด เป็นหนึ่งในพี่น้องจำนวนทั้งหมด ๑๐ คน ที่ภายหลังได้แยกตัวมาสร้างครอบครัว  
และสร้างวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ  
ของตระกูลเกิดผล โดยก่อนที่จะเปลี่ยนนามสกุลมาเป็นเกิดผลนั้น เดิมใช้แซ่ตันมาก่อน

นายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายวน เกิดผล ว่า

เมื่อก่อนนั้นแซ่ตั้ง หรือว่าแซ่ตัน มันตัวเดียวกันนะ แล้วก็เปลี่ยนมาเป็น  
เกิดผล สมัยก่อนนั้นเขาหากินโดยการทอดแหนะ ล่องเรือไปเรื่อยๆ พี่น้องทั้งหมด  
ท่านมีอยู่ ๑๐ คน ชาย ๕ คน ผู้หญิง ๑ คน มีคนหนึ่งชื่อป่วน ก็ไปทางสาย  
สุโขทัยนั้น ป่วนน้องป่วน แต่ว่าครุฑชื่อแค่ ๒ คนเท่านั้นนะ

สายตระกูลเกิดผลที่เล่นดนตรีไทยที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ป่วน  
แล้วก็ย่าซ้อ ท่านเป็นสามีภรรยากัน อันนี้พ่อเขาเล่าให้ฉันฟังนะ ป่วนท่านเป็น  
คนเชื้อจีน ก็รู้เท่านั้นแหละ

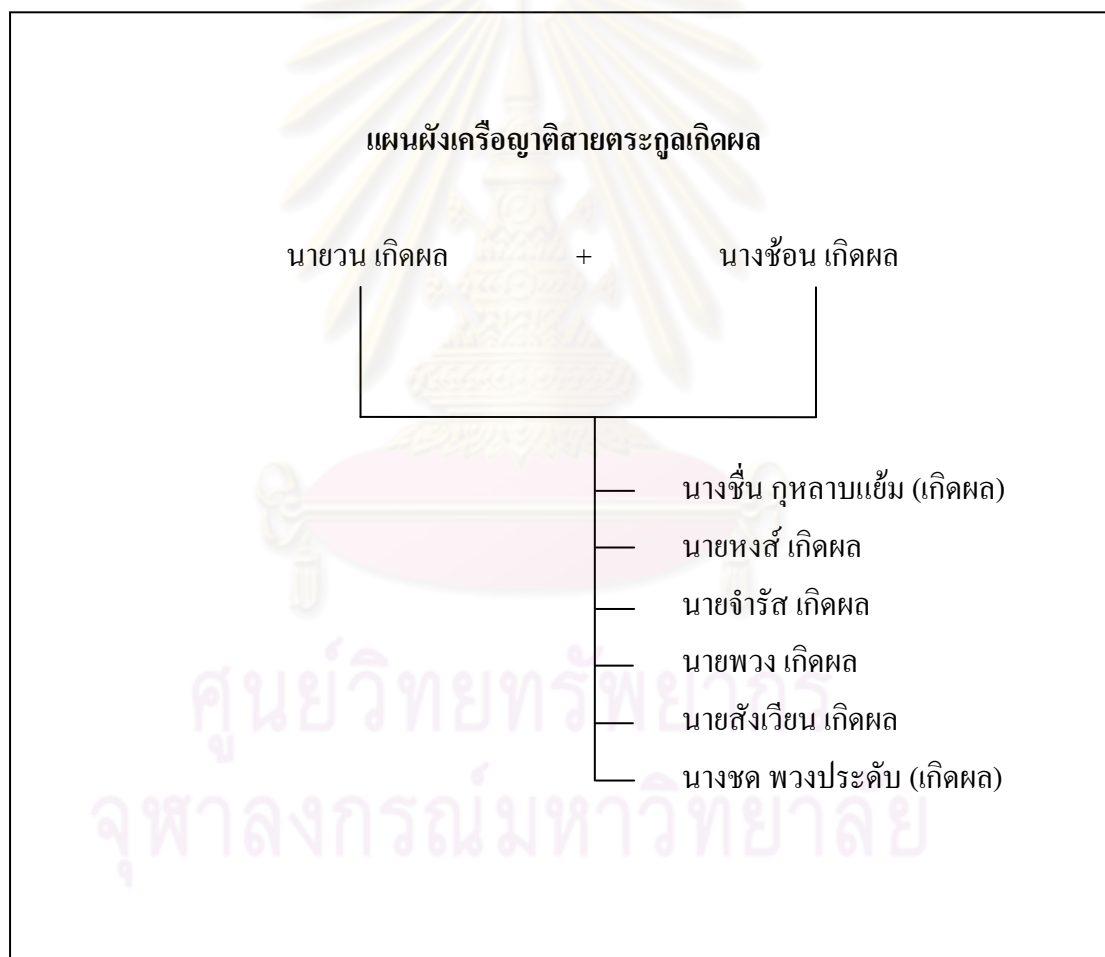
(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายวน เกิดผล พบว่า นายวน เกิดผล มีเชื้อสาย  
จีนโดยกำเนิด เป็นหนึ่งในพี่น้องจำนวนทั้งหมด ๑๐ คน ที่ภายหลังได้แยกตัวมาสร้างครอบครัว  
และสร้างวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ  
ของตระกูลเกิดผล โดยก่อนที่จะเปลี่ยนนามสกุลมาเป็นเกิดผลนั้น เดิมใช้แซ่ตันมาก่อน

จากคำสัมภาษณ์ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๔ ท่าน สามารถกล่าวได้ว่า บุคคลผู้เป็นต้นกำเนิดของตระกูลเกิดผล

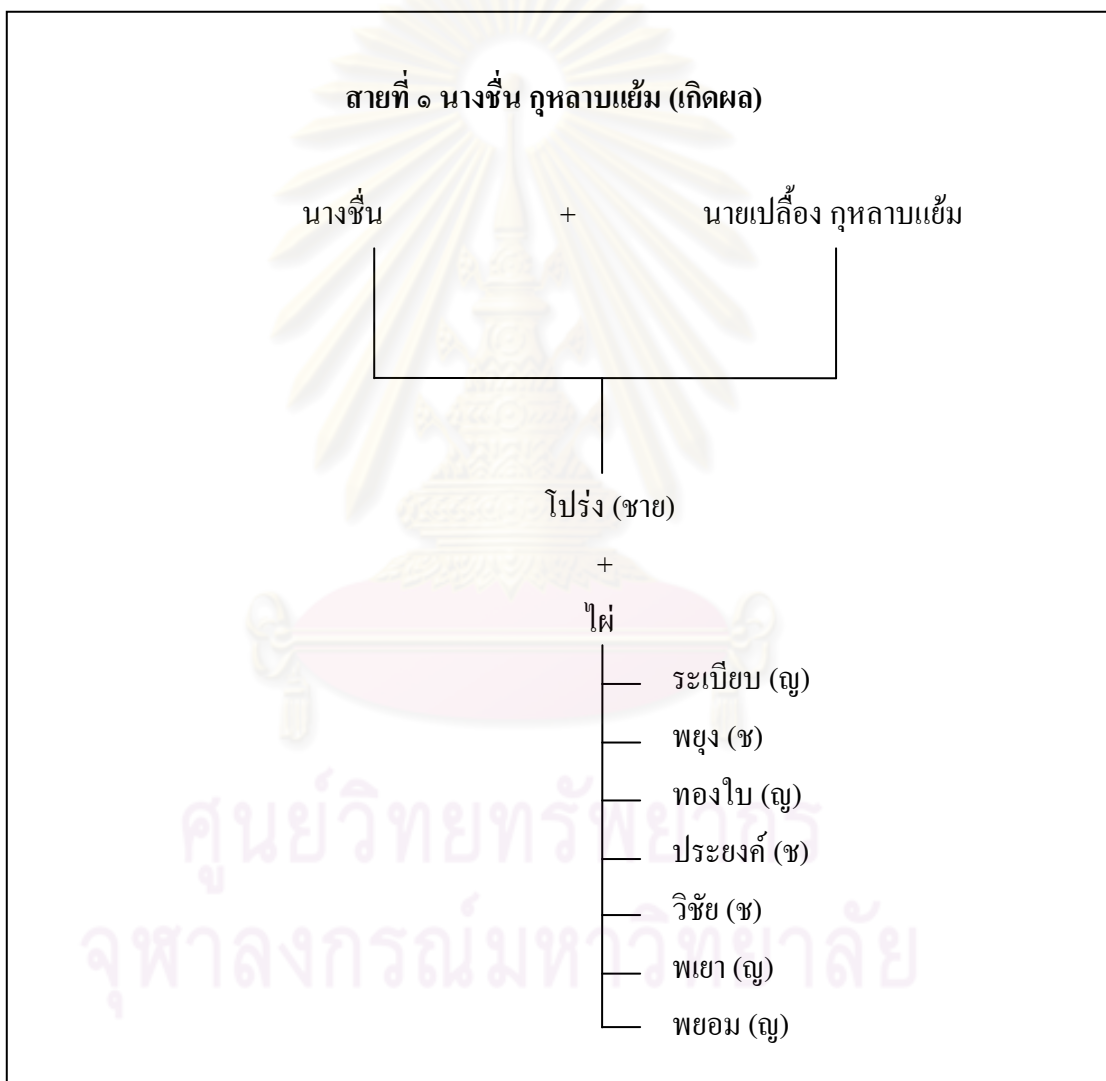
คือ นายวน เกิดผล เชื้อสายจีน มีนามสกุลเดิม คือ แซ่ตัน ก่อนที่ภายหลังจะเปลี่ยนนามสกุลมาเป็น นามสกุลเกิดผล โดยเป็นหนึ่งในพี่น้องจำนวนทั้งหมด ๑๐ คน ที่กระจายตัวไปสร้างครอบครัว ตามจังหวัดต่างๆ แต่นายวน เกิดผล ได้มาสร้างครอบครัวและตั้งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บุตรธิดาที่เกิดจากนายวนและนางซ็อน เกิดผล มีทั้งสิ้นจำนวน ๖ คน คือ  
 ๑. นางชื่น กุหลาบแย้ม (เกิดผล) ๒. นายหงส์ เกิดผล ๓. นายจรัส เกิดผล ๔. นายพวง เกิดผล  
 ๕. นายสังเวียน เกิดผล ๖. นางชด พวงประดับ (เกิดผล)



บุตรธิดาของนายวน และนางซ็อน เกิดผล ได้สืบทอดวิชาชีพทางด้านดนตรีปีพาทย์ นาฏศิลป์ และการขับร้องเพลงไทยต่อจากบิดามารดาของตน จนกระทั่งมีลูกหลานได้สืบทอด ความรู้ภายในตระกูลเกิดผล และเครือญาติ อีกเป็นจำนวนมาก ดังจะแยกกล่าวตามลำดับ ในแต่ละสาย ดังต่อไปนี้

- ๔.๑.๑. สายของนางชื่น กุหลาบแย้ม (เกิดผล)  
 ๔.๑.๒. สายของนายหงส์ เกิดผล  
 ๔.๑.๓. สายของนายจรัส เกิดผล  
 ๔.๑.๔. สายของนายพวง เกิดผล  
 ๔.๑.๕. สายของนายสังเวียน เกิดผล  
 ๔.๑.๖. สายของนางชด พวงประดับ (เกิดผล)



**๔.๑.๑ สายของนางชื่น กุหลาบแย้ม (เกิดผล)**

นางชื่น กุหลาบแย้ม (เกิดผล) เป็นบุตรสาวคนโตของนายวน และนางซ็อน เกิดผล (ไม่มีความรู้ความสามารถทางดนตรีและนาฏศิลป์ไทย) ต่อมาได้สมรสกับนายเปลื้อง กุหลาบแย้ม (ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย) มีบุตรชาย ๑ คน คือ นายโปรง กุหลาบแย้ม



นายโปรง กุหลาบแย้ม ศึกษาคนตรีไทยที่วังปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน และได้ศึกษาระนาดทุ้มกับครูฉัตร สุนทรวาทิน ในอดีตเป็นคนระนาดทุ้มประจำวังปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายโปรง กุหลาบแย้ม สมรสกับนางไฝ่ กุหลาบแย้ม (ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย) มีบุตรธิดาทั้งสิ้น ๗ คน คือ

๑. ระเบียบ กุหลาบแย้ม (ญ) มีความรู้ความสามารถทางการขับร้องและนาฏศิลป์ไทย
๒. พยุง กุหลาบแย้ม (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๓. ทองใบ กุหลาบแย้ม (ญ) มีความรู้ความสามารถทางการขับร้องและนาฏศิลป์ไทย
๔. ประยงค์ กุหลาบแย้ม (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๕. วิชัย กุหลาบแย้ม (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๖. พยา กุหลาบแย้ม (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๗. พะยอม กุหลาบแย้ม (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

จากการศึกษาสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายของนางชื่น กุหลาบแย้ม (เกิดผล) พบว่า นางชื่น กุหลาบแย้ม (เกิดผล) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย สมรสกับนายเปลื้อง กุหลาบแย้ม ไม่มีความรู้ความสามารถทางดนตรีและนาฏศิลป์ไทย มีบุตรชาย ๑ คน คือ นายโปรง กุหลาบแย้ม มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

นายโปรง กุหลาบแย้ม สมรสกับ นางไฝ่ เกิดผล ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาทั้งสิ้น ๗ คน มีธิดาที่มีความรู้ความสามารถทางการขับร้องและนาฏศิลป์ไทย จำนวนทั้งหมด ๒ คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## สายที่ ๒ นายหงส์ เกิดผล

นายหงส์ เกิดผล + นางสาว เกิดผล

นางศิริ บุญจำเริญ นายสงว เกิดผล นางสาวสวัสดิ์ เกิดผล นายกิม เกิดผล นางสาวฉวี กลิ่นสุคนธ์ นางแสง ตันตะต๋นัย นายสำราญ เกิดผล นางลออ เกิดผล นายจำลอง เกิดผล

+

+

+

+

+

+

+

นายผวน บุญจำเริญ

นางผล เกิดผล

นายวิรัช กลิ่นสุคนธ์

นายประสิทธิ์ ตันตะต๋นัย

นางทอบอาบ เกิดผล

นายสงว มีวีรสม

นางกิมลี เกิดผล

— สมนึก (ช)

— นันทา (ญ)

— อัญชัน (ญ)

— บุปผา (ญ)

— บุญชู (ญ)

— อุทัย (ช)

— ปรีชา (ช)

— สามารถ (ช)

— ประพาส (ช)

— นิเวศน์ (ช)

— อารมณ (ญ)

— สมร (ญ)

— บุญบัณฑิต (ช)

— รุจี (ญ)

— สุริยา (ช)

— วิทยา (ช)

— สมศรี (ญ)

— ชัยยุทธ์ (ช)

— เกรียงศักดิ์ (ช)

— ชัยวัฒน์ (ช)

— ลักษณ์ณา (ญ)

— วัชรินทร์ (ช)

— สถาพร (ช)

— โกวิท (ช)

— จิรศักดิ์ (ช)

— ชัยวินทร์ (ช)

— สุนทร (ช)

— ธวัช (ช)

— อุบล (ญ)

— สุเทพ (ช)

— เพียงจันทร์ (ญ)

— สุนทร (ช)

— จันทร์เพ็ญ (ญ)

— นิสาชล (ญ)

— สุทธิลักษณ์ (ญ)

— อำนาจ (ช)

— อุษา (ญ)

— ไพฑูรย์ (ช)

— คงเดช (ช)

— สุรางค์ (ญ)

— เสาวลักษณ์ (ญ)

— ศักดิ์ศรี (ญ)

— ณศกล (ช)

— ภากุล (ช)

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

#### ๔.๑.๒ สายของนายหงส์ เกิดผล

นายหงส์ เกิดผล เป็นบุตรลำดับที่ ๒ ของนายวน และนางซ็อน เกิดผล มีอาชีพเป็นนักดนตรีไทย มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องตีได้ทุกชนิด โดยเครื่องดนตรีไทยที่มีความถนัดมากที่สุด คือ ระนาดทุ้ม (ไม่สามารถสืบค้นได้ว่าศึกษาดนตรีไทยมาจากครูอาจารย์ท่านใด)

นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการเชิดหนังใหญ่ และการแสดงโขน ทั้งยังเป็นผู้ดูแลวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสมัยนั้น และเป็นกำลังสำคัญในพื้นที่ทั้งหมด ๖ คน ในการก่อตั้งและพัฒนางวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบนให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับวงปี่พาทย์วงอื่นๆ ในย่านนั้น บั้นปลายชีวิตของนายหงส์ เกิดผลล้มป่วยลงด้วยโรคอัมพาต และเสียชีวิตลงประมาณปี พ.ศ. ๒๔๗๖



ภาพที่ ๔.๔ ภาพนางสังวาล เกิดผล ภรรยาของนายหงส์ เกิดผล

นายหงส์ เกิดผล สมรสกับนางสังวาล เกิดผล พื้นเพเดิมเป็นคนบ้านสาย อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง บิดาของท่านชื่อนายปุ่น (ไม่สามารถสืบค้นชื่อมารดาได้) นางสังวาลมีอาชีพค้าขายสินค้าและอาหารต่างๆ ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่ท่านเป็นผู้ผลิตเอง เช่น น้ำปลา ปลาจ๋า เป็นต้น และเป็นแม่เพลงพื้นบ้าน โดยเฉพาะเพลงเรือ เพลงฉ่อย เพลงแอ่วลาว และเพลงเกี่ยวข้าว นับว่าท่านเป็นแม่เพลงที่มีฝีมือปากกล้าคนหนึ่งในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในอดีตเมื่อมีการว่าจ้างให้สมาชิกในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปแสดงเพลงพื้นบ้านที่ใด นางสังวาล เกิดผล จะรับหน้าที่ควบคุมและดูแลสมาชิกในคณะไปแสดงเสมอ

ภายหลังจากที่นายหงส์เสียชีวิตลง ภาระทั้งหมดภายในครอบครัวเกิดผลในสายของนายหงส์ เกิดผล รวมถึงการเลี้ยงดูบุตรธิดาทั้ง ๕ คน จึงตกอยู่กับนางสังวาลเพียงผู้เดียวเสมอมา นางสังวาล เกิดผล เสียชีวิตลงด้วยโรคมะเร็งกระเพาะอาหารและลำไส้ ในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕

นายหงส์ และนางสังวาล เกิดผล มีบุตรธิดาร่วมกันทั้งหมด ๕ คน คือ

๑. นางศิริ บุญจำเริญ (เกิดผล) เป็นพี่สาวคนโตภายในครอบครัว มีความสามารถในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ โดยได้ฝึกหัดจากบิดา ต่อมานางศิริได้สมรสกับนายผวน บุญจำเริญ คนพี่ที่มีฝีมือและมีชื่อเสียงในสมัยนั้น ได้ศึกษารำเรียนกับครูเทียบ คงลายทอง และเคยเป็นนักดนตรีประจำวงปี่พาทย์ในวังบางค้อแหลม ของสมเด็จพระบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ในอดีตเป็นคนเป่าปี่ประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๔.๕ ภาพนางศิริ บุญจำเริญ (เกิดผล)



ภาพที่ ๔.๖ ภาพนายผวน บุญจำเริญ

จากการสัมภาษณ์ข้อมูลบุคคล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และข้อมูลบุคคลที่ทราบเรื่องราวชีวิตส่วนตัวและชีวิตทางดนตรีไทย ของนายผวน บุญจำเริญ ได้กล่าวถึงนายผวน บุญจำเริญ ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายผวน บุญจำเริญ ว่า

คนนี้เป็นลูกศิษย์ของครูเทียบ คงลายทอง สมัยก่อนนั้นเขาเป็นคนเป่าแตร อยู่ที่วงบ้านใหม่ แต่ว่าอาสั่งเวียนได้พาไปเรียนเป่าปี่กับท่านครูเทียบ และได้เข้าไปอยู่ที่วังบางค้อแหลมด้วย ท่านเป็นเพื่อนสนิทกับครูเผือก นักระนาด (สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายผวน บุญจำเริญ พบว่า นายผวน บุญจำเริญ ผู้เป็นเครือญาติกับสายตระกูลเกิดผล ในฐานะสามีของนางศิริ เกิดผล บุตรสาวคนโต



ของนายหงส์ เกิดผล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเครื่องเป่าไทย โดยศึกษาร่ำเรียนทางด้านเครื่องเป่าไทยกับครูเทียบ คงลายทอง ในภายหลังได้เป็นสมาชิกในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายสำเริง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายผวน บุญจำเริญ ว่า

นายผวนเขาไปเรียนอยู่ที่ในวังเหมือนกัน ท่านเรียนกับครูเทียบ คงลายทอง ค้วย เป็นคนเป่าแตรมาก่อน แต่ว่าตอนหลังอาเวียนเขาเลยส่งให้ไปเรียนกับครูเทียบ

(สำเริง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำเริง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายผวน บุญจำเริญ พบว่า นายผวน บุญจำเริญ ผู้เป็นเครือญาติกับสายตระกูลเกิดผล ในฐานะสามีของนางศิริ เกิดผล บุตรสาวคนโตของนายหงส์ เกิดผล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเครื่องเป่าไทย โดยศึกษาร่ำเรียนทางด้านเครื่องเป่าไทยกับครูเทียบ คงลายทอง และได้เข้าไปเป็นนักดนตรีไทยประจำวงวังบางค้อแหลม ในภายหลังได้เป็นสมาชิกในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายผวน บุญจำเริญ ว่า

คนนี้อย่าให้พูดเลย เพราะว่าเขาเหลือเกินจริงๆ มันพูดยากนะในเรื่องฝีมือการเป่าปี่ของท่าน แต่ว่าท่านเรียนกับครูเทียบ คงลายทอง พ่อส่งไปให้เรียนปี่ปี่นี้ขอโทษเหอะนะ ส่วนลูกของท่านก็เรียนกับครูเทียบเช่นกัน บอกว่าทิดนิกไปเรียนกับครูเทียบเถอะ เพราะว่าถ้าเรียนกับนายผวนแล้ว เดี่ยวนั้นเดี๋ยวนี้ คือว่าทั้งตบทั้งตีอะไรอย่างนั้น เพราะว่าท่านคุณเจ้านิกเขาจะเป่าอยู่กลางทุ่ง เรารู้เลยว่าทิดนิกอยู่นี่เลย จำได้ เพราะว่ากับฉันนี่รักกันมาก

(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายผวน บุญจำเริญ พบว่า นายผวน บุญจำเริญ ผู้เป็นเครือญาติกับสายตระกูลเกิดผล ในฐานะสามีของนางศิริ เกิดผล บุตรสาวคนโต ของนายหงส์ เกิดผล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเครื่องเป่าไทย โดยศึกษารำเรียน ทางด้านเครื่องเป่าไทยกับครูเทียบ คงลายทอง ในภายหลังได้เป็นสมาชิกในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พระจันทสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตสมาชิกวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายผวน บุญจำเริญ ว่า

ครูผวนเขาเป็นคนที่ย่างบาล แฉวๆ วัดโพธิ์ แต่ว่ามาเป็นเขยที่บ้านใหม่ พวกนี้เขาเข้าวังกันทั้งนั้น พี่ผวน หมอสงว พี่ไพฑูรย์ เขาไปอยู่ที่วังบางคอกแหลม ทั้งนั้น ถ้าเราพูดถึงคนที่เป่าปี่ในสมัยนี้กับสมัยก่อน มันเทียบกันไม่ได้เลย เพราะว่าเพลงการมันก็ไม่เหมือนกัน เขาต่อมาจากกรุงเทพทั้งนั้น เขาเป่าปี่แก้มไม่โป่งนะ ไปดูเดี๋ยวนี้สิแก้มจะโป่งกันทั้งนั้น ฝีมือท่านคล่องมากเลยนะ ตอนหลังๆ ส่วนมากท่านจะไม่ค่อยได้ไปงานแล้ว เพราะว่าสุขภาพของท่านไม่ไหวแล้ว ตอนที่ฉันทันร่างกายท่านอ้วนใหญ่

(จันทสโร, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของพระจันทสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตสมาชิกนักดนตรีอาวุโส แห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายผวน บุญจำเริญ พบว่า นายผวน บุญจำเริญ ผู้เป็นเครือญาติกับสายตระกูลเกิดผล ในฐานะสามีของนางศิริ เกิดผล บุตรสาวคนโตของนายหงส์ เกิดผล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเครื่องเป่าไทย โดยศึกษารำเรียนทางด้านเครื่องเป่าไทยกับครูเทียบ คงลายทอง และเคยเป็นนักดนตรี ในวงวังบางคอกแหลม ในภายหลังได้เป็นสมาชิกในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากคำสัมภาษณ์ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๔ ท่าน สามารถกล่าวได้ว่า นายผวน บุญจำเริญ เป็นหนึ่งในสมาชิก วงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติ กับตระกูลเกิดผล โดยเป็นสามีของนางศิริ บุญจำเริญ บุตรสาวคนโตของนายหงส์ บุญจำเริญ

นางศิริ และนายผวน บุญจำเริญ มีบุตรธิดาทั้งสิ้น ๘ คน คือ

๑. สมนึก บุญจำเริญ (ช) มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงดนตรีไทย โดยเฉพาะที่มีฝีมือและชื่อเสียงมากในสมัยนั้น คือ ปี่ใน ต่อมาสมรสกับนางสุรินทร์ บุญจำเริญ (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย) มีบุตรธิดา ๕ คน คือ ๑. นายเทียมเทพ บุญจำเริญ (ช) มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย โดยเฉพาะเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าไทย โดยเรียนดนตรีกับบรรพบุรุษในสายตระกูลเกิดผล ในอดีตเป็นคนเป่าปี่ในประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. นายวรเทพ บุญจำเริญ (ช) มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย โดยเฉพาะเครื่องดนตรีปี่พาทย์ โดยเรียนดนตรีกับบรรพบุรุษในสายตระกูลเกิดผล โดยเป็นคนระนาดทุ้ม ประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓. นายสุเทพ บุญจำเริญ (ช) มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย ๔. บุษรา บุญจำเริญ (ญ) (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย) ๕. ประดับพร บุญจำเริญ (ญ) (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย)

๒. อัญชัน บุญจำเริญ (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๓. บุญชู บุญจำเริญ (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๔. ปรีชา บุญจำเริญ (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๕. ประพาส บุญจำเริญ (ช) มีความสามารถในการบรรเลงกลองยาว โดยเรียนกับนายสวาง เกิดผล

๖. อารมณ บุญจำเริญ (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๗. บุญบัณฑิต บุญจำเริญ (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๘. สุริยา บุญจำเริญ (ช) มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงระนาดเอก

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาพที่ ๔.๗ ภาพนายเทียมเทพ บุญจำเริญ เข้ารับพระราชทานของที่ระลึก  
จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี



ภาพที่ ๔.๘ ภาพนายสมนึก บุญจำเริญ

๒. นายสวง เกิดผล เป็นพี่ชายคนโตของครอบครัว มีฝีมือในการบรรเลงเครื่องหนังไทยทุกชนิด เป็นศิษย์คนสำคัญและได้รับความรู้เรื่องเครื่องหนังไทยจากพระพาทย์บรรเลงรมย์ (พิมพ์ วาทิน) เคยเป็นนักดนตรีไทยประจำวงปีพาทย์ในวังบางค้อแหลม ของสมเด็จพระบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ในอดีตเป็นคนเครื่องหนังประจำวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการสัมภาษณ์ข้อมูลบุคคล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และข้อมูลบุคคลที่ทราบเรื่องราวชีวิตส่วนตัวและชีวิตทางดนตรีไทยของนายสวง เกิดผล ได้กล่าวถึงนายสวง เกิดผล ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสวง เกิดผล ว่า

คนนี้ท่านเป็นลูกศิษย์พระพาทย์บรรเลงรมย์ เรียนเครื่องหนังไทยมาโดยตรง ท่านเป็นคนเครื่องหนังประจำวงปีพาทย์บ้านใหม่ในอดีตฝีมือเขาเหลือเกินทีเดียว  
(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสวง เกิดผล พบว่า นายสวง เกิดผล บุตรชายคนโตของนายหงส์ เกิดผล มีความรอบรู้และมีฝีมือในการบรรเลงเครื่องหนังไทยที่สูงมาก เป็นสมาชิกในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรับหน้าที่เป็นคนเครื่องหนัง

นายสำเร้ง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสวง เกิดผล ว่า

คนนี้เขาเรียนมากับพระพาทย์บรรเลงรมย์ คนตะ โพนเครื่องหนังไทย ฝีมือไม่มีใครจับเขาได้เลย เขาตีตะ โพน ส่วนเราตีกลองทัด เวลาที่ทำโขนทำอะไรเดี๋ยวนี้ไม่มีใครตีได้อย่างเขาหรอก ตีตะ โพนนี้เท่าตะ โพนไม่ติดกับพื้นนะ ดีพากย์



โจน & พากย์ไม่ซำกัันเลย เราบอกว่าทิดอย่าให้ซำกัันนะ เขาก็ไม่พูดอะไร เขาก็  
เคี้ยวหมากเงาะๆ

เราจำได้แต่ว่าทิดไม่ได้อย่างเขา ใครจะไปตีได้อย่างเขา เพราะมือเขาคิ้นมาก  
เขาคีซัดมาก เขาคีตะ โปนเพลงซำด้อย่างเครื่องเลย มือคิ้นอย่างสปริง กอนันันมี  
ประชันกับวงดุริยประณีตนะ ลุงอาจ สุนทรท่านบอกว่า คนตะ โปนนี้สู้ตาสง  
ไม่ได้

(สำเร็จ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำเร็จ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสง เกิดผล พบว่า นายสง เกิดผล บุตรชาย  
คนโตของนายหงส์ เกิดผล มีความรอบรู้และมีฝีมือในการบรรเลงเครื่องหนังไทยที่สูงมาก  
เป็นสมาชิกในวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรับหน้าที่  
เป็นคนเครื่องหนัง ำเรียนวิชาเครื่องหนังไทยกับพระพาทย์บรรเลงรมย์ (พิมพ์ วาทิน)

นายจำลอง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสง เกิดผล ว่า

เครื่องหนังนี้พูดก็พูดเถอะ ถ้าครูเป็นคนเครื่องหนังแล้วมาเจอพี่ชายตี ครูก็  
เล็ก ด้อย่างกับพูด อย่างที่พากย์โจนพากย์ไปเถอะก็คำๆ ท่านตีไม่ให้ซำกัันเลย  
จะเอาเสียงอะไรละ แกทำได้หมด สองหน้าอย่างนี้นะ อย่าให้พูดเลย ท่านได้ทาง  
เครื่องด้วย ตีคลุกเคล้าไปกับเครื่อง จะไปจะอยู่พาเอาเราสนุกไปด้วย แต่ถ้าเรา  
ผลอยๆนะไม่ได้ เคี้ยวตายพอดี ตอนหลังพอท่านตายลงไปแล้ว เราก็ไม่อยากจะฟัง  
ใครอีก

(จำลอง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายจำลอง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสง เกิดผล พบว่า นายสง เกิดผล บุตรชาย  
คนโตของนายหงส์ เกิดผล มีความรอบรู้และมีฝีมือในการบรรเลงเครื่องหนังไทยที่สูงมาก  
เป็นสมาชิกในวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรับหน้าที่  
เป็นคนเครื่องหนัง

นายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสวง เกิดผล ว่า

พี่ชายกำนันสำราญ ฉันเรียนเครื่องหนังกับหมอสวง ท่านเป็นแพทย์ประจำ  
ตำบลบ้านใหม่ด้วย เราก็จะต่อกับท่าน เขาถามฉันว่า วิเชียรลาบมีกีไม่ สาธุการมีกี  
ไม่ ท่านก็ต่อให้ฉัน เราเป็นคนหัวดี ถึงบอกว่ากลองสองใบเดี๋ยวนี้มันตีแบบว่าไม่  
เอาไหน

ท่านเรียนกับพระพาทย์บรรเลงรมย์ ท่านบอกว่าการเรียนอันนี้เบื้องต้นนะ  
การวางมือวางไม้อย่างไร ฝีมือของท่านขอโทษทีเหอะ ในประเทศไทยมีคนสู้  
ท่านยาก อย่างเพลงลิง โลกนี้ตีไม่ให้ซ้ำกันเลย ฉันยังไม่ได้ครึ่งเขาเลย เหลือเกิน  
เขาต่อชมดงนอกหมดงใน ฉันก็ยังไม่ได้สอนใครเลย  
(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสวง เกิดผล พบว่า นายสวง เกิดผล บุตรชาย  
คนโตของนายหงส์ เกิดผล มีความรอบรู้และมีฝีมือในการบรรเลงเครื่องหนังไทยที่สูงมาก  
เป็นสมาชิกในวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรับหน้าที่  
เป็นคนเครื่องหนัง ำเรียนวิชาเครื่องหนังไทยกับพระพาทย์บรรเลงรมย์ (พิมพ์ วาทิน)  
และนอกจากจะรอบรู้วิชาทางด้านดนตรีแล้ว ยังมีความรอบรู้ในเรื่องการแพทย์แผนปัจจุบันอีกด้วย  
ในภายหลังได้ถ่ายทอดความรู้เรื่องเครื่องหนังไทยให้แก่บุตรหลานภายในบ้านตระกูลเกิดผล

พระฉันทสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตสมาชิกวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสวง เกิดผล ว่า

นายสวงคนนี้เขาเผาที่กรุงเทพฯ เป็นลูกของปู่หงส์ เป็นคนกลองคน  
ตะโพนที่วัง ฝีมือไม่ต้องพูดถึงเลยนะ เขาตีตะโพนนี้เท่าตะโพนลอยขึ้นมาจาก  
พื้นเลย มันร้อนมาก ทั้งเสียงทั้งมือ ใครก็ตีไม่ได้ของท่าน สมัยนี้ นั่นแหละอัศวิน  
แหวนเพชร ฉายาเขา เขาเรียนมาจากพระพาทย์บรรเลงรมย์ แต่ที่ไม่รู้ว่าเรียนตอน  
ไหน

ท่านเป็นคนตัวเล็ก เป็นคนตลก คุยสนุกสนานร่าเริง ฉันเคยได้เรียนกับ  
ท่านนะ สมัยก่อนฉันเคยได้หัดเพลงสาธุการมาก่อน แล้วก็มาจับตีตะโพนไทย

ท่านก็วัดจากเนื้อเพลงไป ถ้าไม่ลงๆ ก็จะเอาใหม่ ให้ลงกับเพลงสาธุการ นั่นก็ได้  
 แต่ว่าไม่เก่งเหมือนครูท่านหรอก  
 (จตุทสโร, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑)

จากคำให้สัมภาษณ์ของพระจตุทสโร (นายวัฒน์ เกิดผล) อดีตสมาชิกนักดนตรีอาวุโส แห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสงว เกิดผล พบว่า นายสงว เกิดผล บุตรชายคนโตของนายหงส์ เกิดผล มีความรอบรู้และมีฝีมือในการบรรเลงเครื่อง หนั่งไทยที่สูงมาก เป็นสมาชิกในวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรับหน้าที่เป็นคนเครื่องหนั่ง ร่ำเรียนวิชาเครื่องหนั่งไทยกับพระพาทย์บรรเลงรมย์ (พิมพ์ วาทิน) และนอกจากจะรอบรู้วิชาทางด้านดนตรีแล้ว ยังมีความรอบรู้ในเรื่องการแพทย์แผน ปัจจุบันอีกด้วย ในภายหลังได้ถ่ายทอดความรู้เรื่องเครื่องหนั่งไทยให้แก่บุตรหลานภายในบ้าน ตระกูลเกิดผล

จากคำสัมภาษณ์ศิลปินอาวุโส แห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๕ ท่าน สามารถกล่าวได้ว่า นายสงว เกิดผล บุตรชายคนโต ของนายหงส์ เกิดผล เป็นผู้ที่มีความรอบรู้และมีฝีมือในการบรรเลงเครื่องหนั่งไทยที่สูงมาก ในอดีตเป็นสมาชิกในวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรับหน้าที่ เป็นคนเครื่องหนั่ง ร่ำเรียนวิชาเครื่องหนั่งไทยกับพระพาทย์บรรเลงรมย์ (พิมพ์ วาทิน) และนอกจากจะรอบรู้วิชาทางด้านดนตรีแล้ว ยังมีความรอบรู้ในเรื่องการแพทย์แผนปัจจุบันอีกด้วย ในภายหลังได้ถ่ายทอดความรู้เรื่องเครื่องหนั่งไทยให้แก่บุตรหลานภายในบ้านตระกูลเกิดผล

ชีวิตครอบครัว นายสงว เกิดผล ได้สมรสกับนางผล เกิดผล (ไม่มีความรู้ความสามารถด้าน ดนตรีไทย) มีบุตรธิดาด้วยกันทั้งสิ้น ๕ คน คือ

๑. นันทา เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๒. นุพผา เกิดผล (ญ) มีความรู้ความสามารถทางด้านการขับร้องเพลงไทยและนาฏศิลป์ไทย
๓. อุทัย เกิดผล (ช) มีความสามารถในการบรรเลงกลองยาว
๔. สามารถ เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๕. นิเวศน์ เกิดผล (ช) มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๖. สมร เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๗. รุจี เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๘. วิทยา เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๘. สมศรี เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๙. นางสาวสวัสดิ์ เกิดผล (นางป้าม) มีความสามารถในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ภายหลังได้อุทิศตัวเป็นอุบาสิกาเข้าสู่บวรพระพุทธศาสนา

๑๐. นายกิม เกิดผล (ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลได้)

๑๑. นางสมถวิล กลิ่นสุคนธ์ (เกิดผล) มีความสามารถในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ต่อมาสมรสกับนายวิรัช กลิ่นสุคนธ์ หลังจากสมรสแล้วได้ไปเปิดกิจการร้านเสริมสวย แถวย่านสะพานควาย กรุงเทพมหานคร

นางสมถวิล ได้สมรสกับนายวิรัช กลิ่นสุคนธ์ (ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย) มีบุตรธิดาทั้งสิ้น ๖ คน คือ

๑. ชัยยุทธ์ กลิ่นสุคนธ์ (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๒. ชัยวัฒน์ กลิ่นสุคนธ์ (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๓. วัชรินทร์ กลิ่นสุคนธ์ (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๔. โกวิท กลิ่นสุคนธ์ (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๕. ชัยวินทร์ กลิ่นสุคนธ์ (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๖. สุกัญญา กลิ่นสุคนธ์ (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๑๒. นางแสง ตันทะตัญญ์ (เกิดผล) มีความสามารถในการขับร้องและนาฏศิลป์ไทย โดยเฉพาะการขับร้องเพลงไทยนั้น ในอดีตนางแสงเป็นนักร้องประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นคนร้องเพลงไทยคู่มากับนางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) บุตรีของนายสังเวียน เกิดผล

นางแสง สมรสกับนายประสิทธิ์ ตันทะตัญญ์ (ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย) มีบุตรธิดาด้วยกันทั้งสิ้น ๔ คน คือ

๑. เกรียงศักดิ์ ตันทะตัญญ์ (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๒. ลักษณ์า ตันทะตัญญ์ (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๓. สถาพร ตันทะตัญญ์ (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๔. จิรศักดิ์ ตันทะตัญญ์ (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย



ภาพที่ ๔.๕ ภาพนายสำราญ เกิดผล

๗. นายสำราญ เกิดผล มีความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องตีได้ทุกชนิด โดยเฉพาะที่มีชื่อเสียงเป็นที่เลื่องลืออย่างมาก คือ ระนาดเอก ได้ร่ำเรียนและได้รับความรู้จากครูดนตรีไทยที่มีชื่อเสียงหลายท่าน เช่น ครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน ครูพุ่ม บำปุษะวาทย์ และครูเพชร จรรย์นาฎย์ เป็นต้น ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปการแสดง (ดนตรีไทย) ในอดีตนายสำราญ เกิดผล เป็นคนระนาดเอกประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายสำราญ เกิดผล สมรสกับนางทองอาบ เกิดผล (ดนตรี) (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย) มีบุตรธิดาด้วยกันทั้งสิ้น ๗ คน คือ

๑. สุนทร เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๒. อุบล เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๓. เพ็ญจันทร์ เกิดผล (ญ) มีความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ไทย
๔. จันทร์เพ็ญ เกิดผล (ญ) มีความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี



๕. สุทธิลักษณ์ เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๖. อุษา เกิดผล (ญ) มีความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ไทย
๗. คงเดช เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๘. นางลออ มีวีรสม (เกิดผล) มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีไทย ประเภทเครื่องตีได้หลายชนิด แต่หลังจากสมรสแล้วได้เปลี่ยนไปประกอบอาชีพอย่างอื่นแทน

นางลออ สมรสกับนายสวง มีวีรสม (ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย) มีบุตรธิดาด้วยกันทั้งสิ้น ๗ คน คือ

๑. ธวัช มีวีรสม (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๒. สุเทพ มีวีรสม (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๓. สุนทร มีวีรสม (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๔. นิสาสล มีวีรสม (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๕. อำนาง มีวีรสม (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๖. ไพฑูรย์ มีวีรสม (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๗. สุรางค์ มีวีรสม (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๙. นายจำลอง เกิดผล มีความสามารถในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ได้อย่างดีเยี่ยม ได้รับการศึกษาด้านดนตรีไทยขั้นพื้นฐานจากบรรพบุรุษในสายตระกูลเกิดผล ศึกษาดนตรีไทย โดยเฉพาะเครื่องดนตรีฆ้องวงใหญ่จากครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน ครูอาจ สุนทรครุณพ ศรีเพชรดี ครูเอื้อน กรเกษม และนายสำราญ เกิดผล ในอดีตเป็นคนฆ้องวงใหญ่ประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายจำลอง เกิดผล สมรสกับนางกิมลี เกิดผล (สุเมธ) มีบุตรธิดาด้วยกันทั้งสิ้น ๔ คน คือ

๑. เสาวลักษณ์ เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย
๒. ศักดิ์ศรี เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย
๓. ทรงยศ เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย
๔. ทรงศักดิ์ เกิดผล (ช) สามารถบรรเลงฆ้องวงใหญ่ได้



ภาพที่ ๔.๑๐ ภาพนายจำลอง เกิดผล

จากการศึกษาสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายของนายหงส์ เกิดผล พบว่า นายหงส์ เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย นายหงส์ เกิดผล สมรสกับนางสังวาล เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางด้านเพลงพื้นบ้าน มีบุตรธิดาจำนวน ๕ คน คือ ๑. นางศิริ บุญจำเริญ มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนายผวน บุญจำเริญ มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๘ คน มีบุตรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยจำนวนทั้งหมด ๓ คน

๒. นายสวาง เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนางผล เกิดผล ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๕ คน มีบุตรธิดาที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยจำนวนทั้งสิ้น ๓ คน

๓. นางสาวสวัสดิ์ เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

๔. นายกิม เกิดผล (ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลได้)

๕. นางสาวถวิล กลิ่นสุคนธ์ (เกิดผล) มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนายวิรัช กลิ่นสุคนธ์ ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๖ คน ทุกคนไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

๖. นางสาว ตันตะตัญย (เกิดผล) มีความสามารถในการขับร้องและนาฏศิลป์ไทย สมรสกับนายประสิทธิ์ ตันตะตัญย ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๔ คน ทุกคนไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

๗. นายสำราญ เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนางทองอาบ เกิดผล ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย บุตรธิดาจำนวน ๗ คน มีธิดาที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยจำนวนทั้งสิ้น ๑ คน

๘. นางลออ มีวีรสม (เกิดผล) มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนายสวาง มีวีรสม ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๗ คน ทุกคนไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

๙. นายจำลอง เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนางกิมลี เกิดผล ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๔ คน มีบุตรที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทยจำนวนทั้งสิ้น ๑ คน

#### สายที่ ๓ นายจำรัส เกิดผล

นายจำรัส + นางเพื่อน เกิดผล (พวงประดับ)

#### ๔.๑.๓ สายของนายจำรัส เกิดผล

นายจำรัส เกิดผล เป็นบุตรลำดับที่ ๓ ของนายวนและนางซ็อน เกิดผล ท่านเป็นลูกศิษย์ และได้ศึกษาดนตรีไทยจากครูเพชร จรรย์นาฎย์ มีความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีปี่พาทย์ได้ทุกชนิด โดยเฉพาะเครื่องดนตรีระนาดเอก นายจำรัสจะมีความเชี่ยวชาญเป็นอย่างมาก ในอดีตนายจำรัส เกิดผลรับหน้าที่เป็นคนบรรเลงระนาดเอกประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายจรัสเสี่ยชีวิตขณะร่วมบรรเลงปี่พาทย์ที่วัดหงษาฯ จังหวัดปทุมธานี  
ประมาณปี พ.ศ. ๒๔๗๕

ภรรยาของท่านชื่อนางเฟื่อน เกิดผล (บัวประดับ) มีความสามารถในทางนาฏศิลป์ การละคร  
และมีความรู้ความสามารถทางด้านเพลงพื้นบ้าน โดยจะเป็นลูกคู่ให้กับนางสังวาล เกิดผล ทั้งสองไม่  
มีบุตรธิดาร่วมกัน

จากการสัมภาษณ์ข้อมูลบุคคล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และข้อมูลบุคคลที่ทราบเรื่องราวชีวิตส่วนตัวและชีวิตทางดนตรีไทย  
ของนายจรัส เกิดผล ได้กล่าวถึงนายจรัส เกิดผล ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายจรัส เกิดผล ว่า

อาจรัสคนนี้เป็นพี่ชายของอาพวง ท่านตีระนาดเอกดีมาก ไหวและเรียบ  
ตีพื้นดีแต่ว่ารัวระนาดไม่ดี พอตกเดี่ยวเข้าก็สู้ใครไม่ได้ เรียนดนตรีกับครูเพชรคน  
เดียว ท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล ยังบ่นว่าเสียค่ายไอ้คำมัน ครูจางวางทั่วท่าน  
บอกเสียค่ายว่ามันจอดคิดทำ ก็คือว่าตีพื้นดีแต่ว่ารัวระนาดไม่ดี

มีอยู่ครั้งหนึ่งที่อาเขาตีระนาดต่อตัวเชิดกับครุฑทรัพย์ เซ็นพานิช ครุฑทรัพย์  
ต้องถอนแนวระนาดลงมาเลยนะ เรื่องนี้พวกอาๆ เขาเล่าให้ฟัง ตอนนั้นที่บ้านเขา  
ไปอยู่ที่วังบูรพาทั้งนั้น มันก็เป็นงานในวังแต่เราไม่รู้ว่างานอะไร แต่ในจำนวน  
พี่น้องทั้งหมดอาท่านคนที่สุด อารัสท่านคนมาก พอท่านเข้ามาจะมาสอนเรา เราก็ใจ  
เสียแล้ว เพราะรู้แล้วว่าต้องโดนตี

(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่  
ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายจรัส เกิดผล พบว่า นายจรัส เกิดผล  
เป็นบุตรชายคนที่ ๓ ของนายวน เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางการบรรเลงระนาดเอก  
ในภายหลังได้ถ่ายทอดความรู้ทางด้านระนาดเอก และความรู้ในเรื่องเครื่องดนตรีต่างๆ  
ให้แก่บุตรหลานในครอบครัวตระกูลเกิดผล

นายสำเริง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายจำรัส เกิดผล ว่า

ลุงรัสนี้คนระนาดเอก เป็นคนระนาดอย่างชนิดที่ว่าหากนจับตัวได้ยากทีเดียว ในสมัยรุ่นนั้นนะ ปากก็เคี้ยวหมากเจาะๆ มือก็ตีระนาด แล้วสมัยก่อนท่านไม่ได้ไล่อะไรกันหนักหนาย่างสมัยนี้ ท่านก็หาปลาทอดแหบ้างอะไรบ้าง แต่เวลามีงานท่านก็ไปกันนะ ตอนนั้นครูก็เด็กๆ จำอะไรก็ไม่ค่อยจะได้ ส่วนใหญ่แล้วพี่ราญเขาจะได้เรียนกับลุงนะ พอพี่ราญ ๕ ขวบ ลุงก็ตาย ตายที่จังหวัดปทุมฯ (สำเริง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำเริง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายจำรัส เกิดผล พบว่า นายจำรัส เกิดผล เป็นบุตรชายคนที่ ๓ ของนายวน เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางการบรรเลงระนาดเอก ในภายหลังได้ถ่ายทอดความรู้ทางด้านระนาดเอก และความรู้ในเรื่องเครื่องดนตรีต่างๆ ให้แก่บุตรหลานในครอบครัวตระกูลเกิดผล เสียชีวิตที่จังหวัดปทุมธานี

นายจำลอง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายจำรัส เกิดผล ว่า

ท่านคุณมากนะคนนี้ ก็ที่พี่ราญเขาเรียนจะ โคนตีเป็นประจำ ครูนี้เรียนกับ อารีสมาไม่มากเท่าไรหรอก พี่เขาเรียนระนาดมาก่อน พอกินหมากไปอะไรไป อารมณ์ดีขึ้นมาถือว่าไอ้หนูมาต่อใหม่ ประเคี้ยวเดียว พอคุณท่านก็ตีๆ แต่พอกินหมากเข้าไปก็บอกว่ามาต่อใหม่ เห็นอย่างนี้เราก็อายุไม่อยากเรียนสิ คุณอย่างนี้ คุณอาเวียน เขาเห็นว่าไม่ได้แล้วถ้าเป็นอย่างนี้ ถ้าเรียนกับนายจำรัส นายสำราญต้องไม่เป็น คนตรีแน่ๆ อาเวียนก็เลยส่งให้พี่เขาไปเรียนกับครูเพชร ใจ (จำลอง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายจำลอง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายจำรัส เกิดผล พบว่า นายจำรัส เกิดผล เป็นบุตรชายคนที่ ๓ ของนายวน เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางการบรรเลงระนาดเอก



ในภายหลังได้ถ่ายทอดความรู้ทางด้านระนาดเอก และความรู้ในเรื่องเครื่องดนตรีต่างๆ ให้แก่บุตรหลานในครอบครัวตระกูลเกิดผล

นายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายจรัส เกิดผล ว่า

ลุงรัสคนนี้เป็นคนระนาดเอก ตอนที่ครูเกิดมาตอนนั้นฉันไม่รู้ว่ามีท่านหรือเปล่า เพราะว่าเราเด็กมาก แต่รู้ว่าพี่ราญได้เรียนกับเขา ก็รู้เรื่องจากที่ผู้ใหญ่ท่านเล่าให้ฉันฟังนะ รู้แต่ว่าท่านตีระนาดไหวมาก แต่ก็ไหวอย่างไรฉันไม่รู้ คราวนี้แก่ไปเสียทำอะไร เขาเอาเหล้าให้กินที่ปทุมธานี เลยตายที่นั่น โคนยาสั่ง ที่วัดหงษาฯ

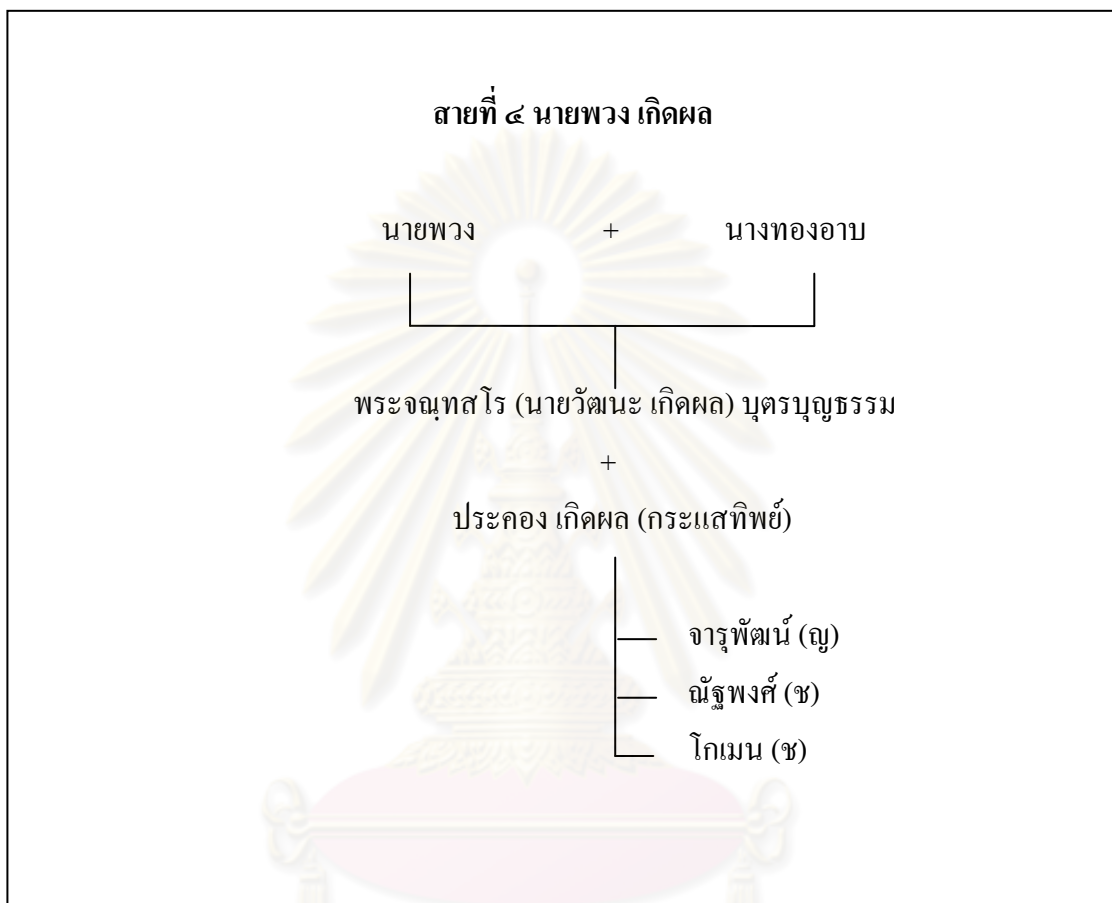
คุณครูหลวงประดิษฐท่านบอกว่า นอกจากข้าแล้วใครก็ตีกับเอ็งไม่ได้ ครูหลวงประดิษฐท่านตี อารีสท่านตีสบาย เกียวหมากแล้วก็ตี ครูสรท่านตั้งให้ลุงรัสชื่อนายสาม รองจากหลวงประดิษฐมาแล้วก็ให้เป็นนายสาม ตีระนาดไหวมาก ตีลิเอาท์กับเขาลี (วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายจรัส เกิดผล พบว่า นายจรัส เกิดผล เป็นบุตรชายคนที่ ๓ ของนายวน เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางการบรรเลงระนาดเอกเป็นอย่างดี

จากคำสัมภาษณ์ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๔ ท่าน สามารถกล่าวได้ว่า นายจรัส เกิดผล เป็นบุตรชายคนที่ ๓ ของนายวน เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางการบรรเลงระนาดเอกเป็นอย่างดี โดยได้รับความรู้ต่างๆ ด้านดนตรีไทยจากครูเพชร จรรย์นาฎย์ในอดีตเป็นคนระนาดเอกประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคก่อตั้ง ภายหลังได้ถ่ายทอดความรู้ทางด้านระนาดเอก และความรู้ในเรื่องเครื่องดนตรีต่างๆ ให้แก่บุตรหลานในครอบครัวตระกูลเกิดผล

จากการศึกษาสายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายของนายจรัส เกิดผล พบว่า นายจรัส เกิดผล มีความรู้ความสามารถ

ทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนางเพื่อน เกิดผล (พวงประดับ) มีความสามารถในทางนาฏศิลป์ การละคร และมีความรู้ความสามารถทางด้านเพลงพื้นบ้าน ทั้งสองไม่มีบุตรธิดาร่วมกัน



#### ๔.๑.๔ สายของนายพวง เกิดผล

นายพวง เกิดผล เป็นบุตรลำดับที่ ๔ ของนายวนและนางซ็อน เกิดผล เริ่มเรียนดนตรีไทยกับครูเพชร จรรย์นาฎย์ โดยไปเรียนกับครูเพชรทั้งที่วังบูรพาและบ้านของท่าน ซึ่งตั้งอยู่ในย่านวัดสามวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายพวงมีความสามารถในการบรรเลงระนาดเอก และฆ้องวงเล็กเป็นอย่างดี ได้รับการถ่ายทอดเดี่ยวฆ้องวงเล็กเพลงต่างๆ จากครูเพชร จรรย์นาฎย์ อาทิ เดี่ยวเพลงพญาโศก ๓ ชั้น เดี่ยวเพลงเชิดนอก และเดี่ยวเพลงกราวใน เขา เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์ข้อมูลบุคคล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และข้อมูลบุคคลที่ทราบเรื่องราวชีวิตส่วนตัวและชีวิตทางดนตรีไทย ของนายพวง เกิดผล ได้กล่าวถึงนายพวง เกิดผล ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายพวง เกิดผล ว่า

อาพวงท่านเป็นคนใจน้อยใจมาก ไม่ค่อยจะแน่นหนา นะ แต่ว่าทางดนตรี ท่านแน่นหนาพอสมควร อาเป็นคนขี้อวดวงเล็กประจำวงบ้านใหม่ทางกระเบน ในสมัยนั้น แต่ก่อนนั้นเขาเป็นคนระนาดเอกที่มีฝีมือทีเดียว ก็เรียนมาจากบ้านครูเพชรนั่นแหละ เพลงเดี่ยวฆ้องวงเล็กเพลงต่างๆ ของท่าน ก็ได้รับการถ่ายทอดมาจากครูเพชรทั้งนั้น  
(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายพวง เกิดผล พบว่า นายพวง เกิดผล บุตรลำดับที่ ๔ ของนายวน เกิดผล มีความสามารถทางด้านฆ้องวงเล็กเป็นอย่างมาก ได้ศึกษาร่ำเรียนดนตรีไทยกับครูเพชร จรรย์นาฎย์ในอดีตเป็นผู้ทำหน้าที่บรรเลงฆ้องวงเล็กประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายพวง เกิดผล ว่า

ลุงคนนี้เป็นคนระนาด ดีระนาดไหว คราวนี้ท่านไปเป็นทหารมือเลยเสีย พวกฉันถ้าเป็นคนระนาดก็จะไหวๆ ทั้งนั้นเลย ลุงท่านเรียนกับครูเพชร ฆ้องเล็กก็เรียนกับครูเพชร มีเพลงกราวใน เชิดนอก พญาโศก ทางบ้านจรรย์นาฎย์ก็ทางเดียวกับบ้านของเรานี้แหละ การตีการบรรเลงของท่านดีมาก ทั้งร้อนทั้งไหว แต่ว่าแกจะตีรุนแรงหะนะ ก็ดีแล้วถ้าหน้าหงะไป  
(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายพวง เกิดผล พบว่า นายพวง เกิดผล บุตรลำดับที่ ๔ ของนายวน เกิดผล มีความสามารถทางด้านฆ้องวงเล็กและระนาดเอกเป็นอย่างมาก ได้ศึกษาร่ำเรียนดนตรีไทยกับครูเพชร จรรย์นาฎย์ในอดีตเป็นผู้ทำหน้าที่บรรเลงฆ้องวงเล็กประจำ วงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภายหลังได้ถ่ายทอดความรู้ ทางด้านฆ้องวงเล็ก และความรู้ในเรื่องเครื่องดนตรีต่างๆ ให้แก่บุตรหลานในครอบครัว ตระกูลเกิดผล

พระจตุสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตสมาชิกวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายพวง เกิดผล ว่า

พ่อเป็นคนฆ้องวงเล็กประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบนในสมัยก่อน พ่อเป็นคนใจเย็น ลักษณะใจดี คืออย่างอื่นก็ตีได้ พ่อรู้สึกว่าจะเป็นคนระนาดมาก่อนนะ ตีระนาดเอกได้ดี แต่ว่าไปเป็นทหาร พอกลับมาแล้วก็ใช้ไม่ได้ เพราะว่า มือท่านเสีย ท่านเรียนกับครูเพชรนะ เดียวที่ได้มาก็ถ่ายทอดไว้ที่นายวิเชียรทั้งนั้น พวกเพลงพญาโศก กราวใน เถา เขินนอก

ฉันไม่ได้ต่อไว้ เพราะว่าข้อมือของฉันไม่ดี คนที่จะเดี่ยวฆ้องวงเล็กได้นั้น มันต้องเป็นมือคนระนาดเท่านั้น แล้วมันจะตี คนระนาดตีไหว ก็ต้องตีฆ้องวงเล็ก ได้ไหวเช่นกันนะ พ่อเป็นวิฆ โธกเสีย สิบบุหรีเยอะ เผาที่วัดบำรุงธรรม (จตุสโร, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑)

จากคำให้สัมภาษณ์ของพระจตุสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตนักดนตรีอาวุโส แห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายพวง เกิดผล พบว่านายพวง เกิดผล บุตรลำดับที่ ๔ ของนายวน เกิดผล มีความสามารถทางด้านฆ้องวงเล็ก และระนาดเอกเป็นอย่างมาก ได้ศึกษาร่ำเรียนดนตรีไทยกับครูเพชร จรรย์นาฎย์ในอดีต เป็นผู้ทำหน้าที่บรรเลงฆ้องวงเล็กประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภายหลังได้ถ่ายทอดความรู้ทางด้านฆ้องวงเล็ก และความรู้ในเรื่องเครื่องดนตรีต่างๆ ให้แก่บุตรหลานในครอบครัวตระกูลเกิดผล

นายพวง สมรสกับนางทองอาบ เกิดผล (ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย) ทั้งสอง ไม่มีบุตรธิดาร่วมกัน แต่ได้รับบุตรบุญธรรมมาอุปการะหนึ่งคน คือ นายวัฒนะ เกิดผล ภายหลังได้

บวชอยู่ในบวรพระพุทธศาสนา ณ วัดบำรุงธรรม ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับฉายาทางธรรมว่า จณฺทสโร ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการบรรเลงดนตรีไทยเช่นกัน ในอดีตเป็นคนบรรเลงฆ้องวงใหญ่ประจำวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พระจณฺทสโร ก่อนจะอุปสมบทได้สมรสกับนางประคอง เกิดผล (กระแสดทิพย์) (ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย) มีบุตรธิดาด้วยกันทั้งสิ้น ๔ คน คือ

๑. บุตรคนที่ ๑ เสียชีวิตตั้งแต่ยังเด็ก
๒. จารุพัฒน์ เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๓. ญัฐพงศ์ เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๔. โกเมน เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

จากคำสัมภาษณ์ ฌ์ ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๓ ท่าน สามารถกล่าวได้ว่า นายพวง เกิดผล เป็นบุตรชายคนที่ ๔ ของนายวน เกิดผล มีความสามารถทางด้านฆ้องวงเล็กและระนาดเอกเป็นอย่างมาก ได้ศึกษาร่ำเรียนดนตรีไทยกับครูเพชร จรรย์นาฎย์ในอดีตเป็นผู้ทำหน้าที่บรรเลงฆ้องวงเล็กประจำวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคก่อตั้ง ในภายหลังได้ถ่ายทอดความรู้ทางด้านฆ้องวงเล็ก และความรู้ในเรื่องเครื่องดนตรีต่างๆ ให้แก่บุตรหลานในครอบครัวตระกูลเกิดผล โดยเฉพาะเดี่ยวฆ้องวงเล็กเพลงต่างๆ

จากการศึกษาสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายของนายพวง เกิดผล พบว่า นายพวง เกิดผล มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย สมรสกับนางทองอาบ เกิดผล ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย รับบุตรบุญธรรมมาอุปการะ ๑ คน คือ พระจณฺทสโร (นายวัฒน์ เกิดผล) มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย สมรสกับนางประคอง เกิดผล (กระแสดทิพย์) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๔ คน ทุกคนไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย





#### ๔.๑.๕ สายของนายสังเวียน เกิดผล

เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับนายสังเวียน เกิดผล ได้มีการรวบรวมไว้ในหนังสือพาทรทัศน์ หนังสือที่ระลึกในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพนายสังเวียน เกิดผล เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๒ ณ เมรุวัดบำรุงธรรม ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

นายสังเวียน เกิดผล เป็นบุตรพ่อวน แม่ช้อน เกิดผล  
เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านใหม่ (บ้านเกาะ  
บ้านโรง) อำเภอรุ่งเก่า จังหวัดอยุธยาเมื่ออายุประมาณ ๗-๘ ปี บิดาไม่ยอมให้

ไปอยู่วัดเพื่อเรียนหนังสือเหมือนเด็กคนอื่นทั่วไป บิดาให้เรียนดนตรี (ปี่พาทย์)

บิดาเป็นปี่พาทย์ มีหนังสือ ฆ้องมโหรี (สมัยนั้นใช้ผู้ชายแสดงเป็นตัวนาง) แล้วต่อมาเป็น โต้โผตรวจ อังกะลุง คนส่วนมากมักพูดกันติดปากว่า ลีเกายช้อน ปี่พาทย์ดาวน หนังสือดาวน มีพี่น้องร่วมบิดามารดา ๖ คน เรียงตามลำดับ ดังนี้ นางชื่น กุหลาบแย้ม นายหงส์ เกิดผล นายจำรัส เกิดผล นายพวง เกิดผล นายสังเวียน เกิดผล นางชด พวงประดับ

พี่น้องทุกคนเรียนปี่พาทย์และนาฏศิลป์ที่บ้าน หลังจากนั้นบิดาได้นำไปฝากให้เรียนดนตรีไทยกับท่านครูเพชร จรรย์นาฎย์ ท่านครูเพชร จรรย์นาฎย์ ประจำอยู่วงปี่พาทย์วังบูรพาฯ พ่อจึงได้มีโอกาสติดตามท่านครูเพชร ไปและศึกษาเล่าเรียนเพิ่มเติม โดยเป็นคนตีระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่

เมื่ออายุ ๒๐ ปี ได้อุปสมบท ณ พัทธสีมา วัดบำรุงธรรม (สะพานยาว) แต่งงานกับนางทองย้อย และนางชื่น มีบุตรธิดา ๖ คน เกิดแต่นางทองย้อย ๑. นายสำเร็จ เกิดผล ๒. นางจุไร นิลมงคล ๓. นางสาวเบญจา เกิดผล เกิดแต่นางชื่น ๑. นางมาลี สุขเสียงศรี ๒. นายวิเชียร เกิดผล ๓. นางสาวศรีทอง เกิดผล

ประกอบอาชีพทางดนตรี มีความเป็นอยู่โดยประมาณ ครอบครัวยุคสมัย คือ สุรา นารี พาชี กีฬาบัตร อะไรก็ได้ที่สนุกในช่วงนั้น ต่อมาบิดา-มารดาได้สิ้นชีวิตไป ได้ทิ้งมรดกดนตรีไว้เป็นอันมาก พ่อจึงได้หวนคิดว่า ควรแก้ไขสิ่งบกพร่องของชีวิต คือ อายุให้ถูก กลัวให้ถูก ต้องแก้ไข แล้วก็ทำได้ (ขณะนั้นอายุประมาณ ๓๐ ปีเศษ) ได้นำนายผวน บุญจำเริญ (หลานเขย) นายสวาง เกิดผล (หลานชาย) เข้าศึกษาวิชาดนตรีที่วังบางค้อแหลม (กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์) ผู้ที่ร่วมอยู่ในสำนักนั้นมี นายไพฑูรย์ จรรย์นาฎย์ นายปรุง รักดนตรี นายถวิล อรรถกฤษณ์ ซึ่งเป็นน้องของภรรยา (นางชื่น)

สำหรับนายสวาง เกิดผล ได้หัดตีตะโพน และเครื่องหนัง กับท่านครูพระพาทย์บรรเลงมัย เป็นศิษย์เอกรุ่นเล็กคนสุดท้ายของท่าน แล้วต่อมาอีกระยะหนึ่งได้นำนายผวน บุญจำเริญ ไปฝากเรียนปี่กับครูเทียบ คงลายทอง วัดกัลยาณ์ฯ ปี่พาทย์บ้านใหม่

แต่เดิมวงนี้มีนายจำรัส เกิดผล พี่ชายเป็นคนตีระนาดเอก มีความเป็นอัจฉริยะในเชิงระนาดมาก จนเป็นที่รู้จักชื่อเสียงของนักดนตรีสมัยนั้น นายจำรัส เกิดผล ถึงแก่กรรมในการร่วมบรรเลงปี่พาทย์ที่วัดหงษาฯ จังหวัดปทุมธานี พ่อจึงต้องรับตำแหน่งหน้าที่เป็นคนระนาดแทนพี่ชายสืบต่อมา นายจำรัส เกิดผล เคยได้สอนได้ฝึกหัดให้นายสำราญ เกิดผล หลานชาย

ตีระนาดเอกอยู่บ้าง แล้วต่อมาพ่อได้นำนายสำราญ เกิดผล ไปศึกษาร่ำเรียน  
กับท่านครุคนตรีไทยหลายท่าน จนทำให้ผลเกิดเป็น เกิดผล แห่งตระกูล

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๑ พ่อได้ล้มป่วยเป็นโรคหอบ  
มีอาการที่ไม่น่าจะไว้วางใจ ลูกหลานจึงได้นำไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลภูมิพล  
คอนเมือง โดยมีพลตรีนายแพทย์กิตติ เย็นสุดใจ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลภูมิพล  
เป็นผู้ดูแล ทั้งนี้อยู่ในพระราชานุเคราะห์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ  
สยามบรมราชกุมารี ได้รับการพยาบาลรักษาจากนายแพทย์ของโรงพยาบาล  
อย่างดียิ่ง แต่ก็ไม่สามารถจะเห็นยวรั้งให้ชีวิตยืนยงคงอยู่ได้ จนถึงวันที่ ๒  
มกราคม ๒๕๓๒ เวลาประมาณ ๑๘.๒๕ น. นายสังเวียน เกิดผล ได้สิ้นลมด้วย  
อาการสงบ รวมอายุได้ ๘๒ ปี  
(พาทย์รัตน์, ๒๕๓๒: ๑๖-๑๘)



ภาพที่ ๔.๑๑ ภาพนายสังเวียน เกิดผล

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ข้อมูลบุคคล ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และข้อมูลบุคคลที่ทราบเรื่องราวชีวิตส่วนตัวและชีวิตทางดนตรีไทยของนายสังเวียน เกิดผล ได้กล่าวถึงนายสังเวียน เกิดผล ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายสำราญ เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสังเวียน เกิดผล ว่า

อาเป็นคนซ่องวงใหญ่ เรียนกับท่านครูเพชร จรรย์นาฎย์ แล้วก็ท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แต่หลังจากที่อาร์สตายแล้ว ท่านเลยมารับหน้าที่บรรเลงระนาดแทนอาร์ส อามีฝีมือนะ แล้วก็เป็นคนสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบนด้วย เพราะว่าท่านพาครูไปฝากท่านครูเทียบ คงลายทอง  
(สำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล อดีตนักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสังเวียน เกิดผล พบว่า นายสังเวียน เกิดผล เป็นบุตรลำดับที่ ๕ ของนายวน เกิดผล มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงระนาดเอก ศึกษาว่าเรียนดนตรีไทยกับครูเพชร จรรย์นาฎย์และครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในอดีตเป็นคนบรรเลงระนาดเอกประจำวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคก่อตั้ง

นายสำเร้ง เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสังเวียน เกิดผล ว่า

พ่อเป็นคนซ่องมาก่อน แต่ว่าพ่ออาร์สเสียแล้วท่านก็มาเป็นคนระนาด เรียนกับครูเพชร พ่อพี่ฑูรย์ ครูเพชรท่านก็อยู่วังเดียวกับครูหลวงประดิษฐ พ่อเขาก็เข้าไปอยู่ที่วังด้วยเหมือนกัน  
(สำเร้ง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของสำเร้ง เกิดผล อดีตนักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสังเวียน เกิดผล พบว่า นายสังเวียน เกิดผล

เป็นบุตรลำดับที่ ๕ ของนายวน เกิดผล มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงระนาดเอก ศึกษาวิชาเรียนดนตรีไทยกับครูเพชร จรรย์นาฎย์และครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในอดีตเป็นคนบรรเลงระนาดเอกประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคก่อตั้ง

นายวิเชียร เกิดผล นักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสังเวียน เกิดผล ว่า

พ่อท่านเรียนมากับครูเพชร ที่นี้ไปอยู่ที่วังบูรพา แม่ของฉันทน์เป็นคนร้องที่วังบูรพานะ พ่อท่านชอบทางเพลงของวังบางขุนพรหม เมื่อคราวบรรเลงที่เขา มีการประชันกัน พ่อก็คิดว่าจะไม่เรียน เพราะว่าพ่อจะไม่เป็นข้าสองเจ้าบ้าง สองนาย ท่านก็เลยส่งพี่ราญเขาไปเรียน ینگละ พ่อเลี้ยงพี่ราญมาตั้งแต่เล็กๆ พ่อเป็นคนห้องวงใหญ่

(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล อดีตนักดนตรีอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสังเวียน เกิดผล พบว่า นายสังเวียน เกิดผล เป็นบุตรลำดับที่ ๕ ของนายวน เกิดผล มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงระนาดเอก และห้องวงใหญ่ ศึกษาวิชาเรียนดนตรีไทยกับครูเพชร จรรย์นาฎย์ในอดีตเป็นคนบรรเลงระนาดเอก ประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคก่อตั้ง

พระฉันทสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตสมาชิกวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสังเวียน เกิดผล ว่า

เขาเป็นคนสร้างเครื่องปี่พาทย์ที่ได้รับถ่ายทอดมาจากปู่หงส์อีกทีนะ แล้วก็ส่งพี่ราญไปเรียนที่บ้านครูเพชรก่อน แต่ว่าท่านเห็นท่าไม่ดีก็เลยส่งเข้ากรุงเทพฯ เลย เขาเล่นห้องวงใหญ่ แต่ว่าตอนนั้นฉันไม่เคยเห็นเขาเล่นนะ เพราะว่าเขาแก่แล้ว การใช้ชีวิตในบั้นปลายของเขาก็จะเข้าวัดถือศีลเป็นประจำ

(ฉันทสโร, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)



จากคำให้สัมภาษณ์ของพระจันทสโร (นายวัฒนะ เกิดผล) อดีตนักดนตรีอาวูโส แห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงนายสังเวียน เกิดผล พบว่า นายสังเวียน เกิดผล เป็นบุตรลำดับที่ ๕ ของนายวน เกิดผล มีความรู้ความสามารถ ในการบรรเลงระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่ ศึกษาวิชาเรียนดนตรีไทยกับครูเพชร จรรย์นาฎย์ ในอดีตเป็นคนบรรเลงระนาดเอกประจำวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคก่อตั้ง

จากคำสัมภาษณ์ ศิลปินอาวูโส แห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๔ ท่าน สามารถกล่าวได้ว่า นายสังเวียน เกิดผล เป็นบุตรลำดับที่ ๕ ของนายวน เกิดผล มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงระนาดเอก ศึกษาวิชาเรียนดนตรีไทย กับครูเพชร จรรย์นาฎย์และครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในอดีตเป็นคนบรรเลง ระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่ประจำวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคก่อตั้ง

นายสังเวียน สมรสกับนางทองย้อย (ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย) และนางชั้น เกิดผล มีความรู้ความสามารถในด้านการขับร้องเพลงไทย โดยเป็นลูกศิษย์ ของครูเพชร จรรย์นาฎย์ ในอดีตเป็นนักร้องอยู่ในวังบูรพาภิรมย์

นายสังเวียน เกิดผล มีบุตรธิดาที่เกิดแต่นางทองย้อย ๓ คน คือ

๑. นายสำเร็จ เกิดผล ศึกษาดนตรีไทยขั้นพื้นฐานจากบรรพบุรุษในสายตระกูลเกิดผล และศึกษาดนตรีไทยโดยเฉพาะเครื่องดนตรีฆ้องวงใหญ่และเครื่องหนังจากครุฑมิตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน ครูอาจ สุนทร และครูสงว เกิดผล นอกจากนี้ยังได้ศึกษาวิชาช่างในการสร้าง และซ่อมเครื่องดนตรีไทยจากครูช่อ สุนทรวาทีน อีกด้วย ในอดีตเป็นคนฆ้องวงใหญ่ และคนเครื่องหนังประจำวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชีวิตครอบครัวสมรสกับนางทองหล่อ เกิดผล (ป้อมเงิน) (ไม่มีความรู้ความสามารถด้าน ดนตรีไทย) มีบุตรและธิดาร่วมกันทั้งสิ้น ๖ คน คือ

๑. วัชรวิ เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๒. วัชรา เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๓. สุกัญญา เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๔. เรืองชัย เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๕. เจริญใจ เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๖. สกฤดา เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๙. ทินกร เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๒. นางจู้ไร นิลมงคล (เกิดผล) มีความรู้ความสามารถทางการขับร้องเพลงไทย และนาฏศิลป์ไทย สมรสกับนายทองคำ นิลมงคล (ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย) มีบุตรและธิดาร่วมกันทั้งสิ้น ๔ คน คือ

๑. นันทวรรณ นิลมงคล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๒. นवलจันทร์ นิลมงคล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๓. มนตรี นิลมงคล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๔. ทวีรัตน์ นิลมงคล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

๓. นางสาวเบญจา เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางการขับร้องเพลงไทยและนาฏศิลป์ไทย



ภาพที่ ๔.๑๒ ภาพนางชั้น เกิดผล ภรรยา นายสังเวียน เกิดผล

นายสังเวียน เกิดผล มีบุตรธิดาที่เกิดแต่นางชั้น ๓ คน คือ

๑. นางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) เริ่มศึกษาการขับร้องเพลงไทยกับนางชั้น เกิดผล (มารดา) ต่อมาได้ศึกษาการขับร้องเพลงไทยเพิ่มเติมจากครูช่อ สุนทรวาทีน ครูอาจ สุนทร คุณหญิงไพฑูรย์ กิตติวรรณ และนายสำราญ เกิดผล จนมีความรู้และความชำนาญในการขับร้องเพลงไทยเป็นอย่างดี ในอดีต เป็นคนขับร้องประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๔.๑๓ ภาพนางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล)

ด้านชีวิตครอบครัว นางมาลีสมรสกับนายบุญผูก สุขเสียงศรี (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย) มีบุตรและธิดาร่วมกันทั้งสิ้น ๖ คน คือ

๑. ผาสุก สุขเสียงศรี (หญิง) มีความรู้ความสามารถด้านนาฏศิลป์ไทย

๒. เรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี (ช) มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

๓. นพรัตน์ สุขเสียงศรี (ช) มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย
๔. พัชรี สุขเสียงศรี (ญ) มีความรู้ความสามารถด้านนาฏศิลป์ไทย
๕. ศรีสกุล สุขเสียงศรี (ญ) มีความรู้ความสามารถด้านนาฏศิลป์ไทย
๖. ธวัชชัย สุขเสียงศรี (ช) มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย



ภาพที่ ๔.๑๔ ภาพนายวิเชียร เกิดผล

๒. นายวิเชียร เกิดผล มีความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องตีได้ทุกชนิด โดยเฉพาะที่มีชื่อเสียงอย่างมาก คือ ระนาดเอก ท่านได้รับความรู้จากครูดนตรีไทยที่มีชื่อเสียงหลายท่าน เช่น ครูช่อ สุนทรวาทีน ครูเอื้อน กรเกษม และนายสำราญ เกิดผล เป็นต้น ในอดีตเป็นคนระนาดเอกประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านชีวิตครอบครัว สมรสกับนางสมพงษ์ เกิดผล (นึมอนงค์) (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย) มีธิดาร่วมกันทั้งสิ้น ๑ คน คือ นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ (เกิดผล) มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย โดยเรียนขับร้องเพลงไทยกับนางชั้น เกิดผล (ยาย) นางมาลี สุขเสียงศรี และเรียนฆ้องวงใหญ่กับนายวิเชียร เกิดผล (บิดา)

๓. นางสาวศรีทอง เกิดผล มีความรู้ความสามารถด้านขับร้องเพลงไทยและนาฏศิลป์ไทย



ภาพที่ ๔.๑๕ ภาพนางสาวศรีทอง เกิดผล

จากการศึกษาสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายของนายสังเวียน เกิดผล พบว่า นายสังเวียน เกิดผล มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย สมรสกับนางทองซ้อย เกิดผล ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๓ คน คือ ๑. นายสำเริง เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนางทองหล่อ เกิดผล (เป่อมเงิน) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๓ คน ทุกคนไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

๒. นางจุไร นิลมงคล (เกิดผล) มีความรู้ความสามารถทางการขับร้องเพลงไทย และนาฏศิลป์ไทย สมรสกับนายทองคำ นิลมงคล ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๔ คน ทุกคนไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

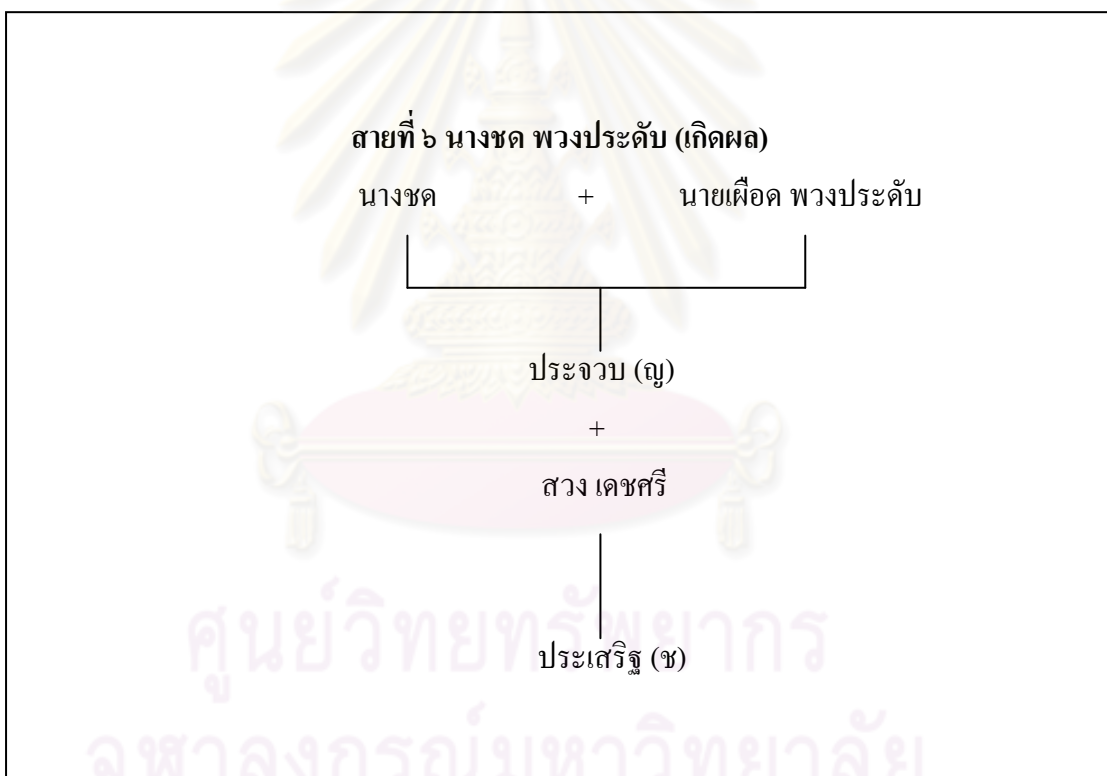
๓. นางสาวเบญจา เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางการขับร้องเพลงไทยและนาฏศิลป์ไทย



นายสังเวียน เกิดผล สมรสกับนางชั้น เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางการขับร้องเพลงไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๓ คน คือ ๑. นางมาลี สุขเสียงศรี มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย สมรสกับนายบุญผูก สุขเสียงศรี ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย มีบุตรธิดาจำนวน ๑ คน บุตรธิดาทั้ง ๑ คนมีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

๒. นายวิเชียร เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนางสมพงษ์ นิ่มอนงค์ (เกิดผล) ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย มีธิดาจำนวน ๑ คน มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

๓. นางสาวศรีทอง เกิดผล มีความรู้ความสามารถด้านขับร้องเพลงไทยและนาฏศิลป์ไทย



#### ๔.๑.๖ สายของนางชด พวงประดับ (เกิดผล)

นางชด พวงประดับ (เกิดผล) เป็นบุตรสาวคนเล็กของนายวน และนางซ้อน เกิดผล (ไม่มีความรู้ความสามารถทางดนตรีและนาฏศิลป์ไทย) ต่อมาได้สมรสกับนายเผือก พวงประดับ มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย ในอดีตเป็นกนบรรเลงฆ้องมอญประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่

หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีขีดาร่วมกัน ๑ คน คือ นางประจวบ เดชศรี (พวงประดับ) ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

นางประจวบ เดชศรี (พวงประดับ) สมรสกับนายสวง เดชศรี ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย มีบุตรร่วมกัน ๑ คน คือ ประเสริฐ เดชศรี (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย)

จากการศึกษาสายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสายของนางชด พวงประดับ (เกิดผล) พบว่า นางชด พวงประดับ (เกิดผล) ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรี สมรสกับนายเผือก พวงประดับ มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย มีธิดา ๑ คน คือ นางประจวบ เดชศรี (พวงประดับ) ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนายสวง เดชศรี ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย มีบุตรร่วมกัน ๑ คน ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

นอกจากเครือญาติในสายตระกูลเกิดผลทั้ง ๖ สายแล้ว จากการสัมภาษณ์ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังพบบุคคลที่เป็นเครือญาติในสายตระกูลเกิดผล ที่มีความสัมพันธ์ทางด้านพี่น้องกับนายวน เกิดผล อีก ๑ ท่าน คือ

๑. นายเป้า เกิดผล มีความรู้ความสามารถในการเชิดหนังใหญ่ ในอดีตเป็นคนเชิดหนังใหญ่ประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชีวิตบั้นปลายป่วยเป็นโรคอัมพาตด้านชีวิตครอบครัวสมรสกับนางเขียน เกิดผล (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย) มีบุตรและธิดาร่วมกันทั้งสิ้น ๕ คน คือ

๑. ตู เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๒. เหงี่ยม เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๓. ไม้ เกิดผล (ช) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๔. พุก เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๕. ผอบ เกิดผล (ญ) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

จากการศึกษาสายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา บุคคลที่เป็นเครือญาติในสายตระกูลเกิดผล ที่มีความสัมพันธ์กับนายวน เกิดผล ในสายของนายเป้า เกิดผล พบว่า นายเป้า เกิดผล ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย แต่มีความรู้ในเรื่องการเชิดหนังใหญ่ สมรสกับนางเขียน เกิดผล ไม่มีความรู้

ความสามารถทางด้านดนตรีไทย มีบุตรีคาจำนวน ๕ คน ทุกคนไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

๒. นายตึก เกิดผล (นายหมา เกิดผล) มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีไทย ในวงปี่พาทย์ได้ทุกชนิด แต่ความสามารถทางด้านดนตรีที่มีความโดดเด่นมากที่สุด คือ ระนาดทุ้ม (ไม่สามารถสืบค้นได้ว่าศึกษาดนตรีไทยจากครูอาจารย์ท่านใด) ในอดีตเป็นคนระนาดทุ้มประจำวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านชีวิตครอบครัวสมรสกับนางปลับ เกิดผล (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย) มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ย่านวัดเกตุ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งสองมีบุตรชายร่วมกัน ๑ คน คือ นายอุทิศ เกิดผล (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย)

จากการศึกษาสายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บุคคลที่เป็นเครือญาติในสายตระกูลเกิดผล ที่มีความสัมพันธ์กับนายวน เกิดผล ในสายของนายตึก เกิดผล พบว่า นายตึก เกิดผล มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนางปลับ เกิดผล มีบุตร ๑ คน ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

๓. นายไช้ฮู้ (ไม่ทราบนามสกุล) (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรี) ประกอบอาชีพเป็นช่างไม้ มีฝีมือทางการช่าง สมรสกับนางคล้อย (ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย) มีบุตรีคาร่วมกันทั้งสิ้น ๖ คน คือ

๑. เอ็ง (ไม่ทราบนามสกุล) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๒. เฮียง (ไม่ทราบนามสกุล) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๓. เหลียง (ไม่ทราบนามสกุล) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๔. ดี (ไม่ทราบนามสกุล) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๕. หย่วน (ไม่ทราบนามสกุล) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย
๖. ลี (ไม่ทราบนามสกุล) ไม่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

จากการศึกษาสายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บุคคลที่เป็นเครือญาติในสายตระกูลเกิดผล ที่มีความสัมพันธ์กับนายวน เกิดผล ในสายของนายไช้ฮู้ (ไม่ทราบนามสกุล) พบว่า นายไช้ฮู้ ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย สมรสกับนางคล้อย ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย มีบุตรีคาจำนวน ๖ คน ทุกคนไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย

จากการศึกษาสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลสำคัญทางดนตรีไทยภายในตระกูลเกิดผล และเครือญาติ เฉพาะสายของนายวน เกิดผล สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. นายวน เกิดผล เป็นผู้ก่อตั้งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายวน เกิดผล มีเชื้อสายจีน แต่เดิมใช้แซ่ตันก่อนที่จะมาเปลี่ยนเป็นนามสกุลเกิดผล

๒. สายสืบทอดความรู้ในกลุ่มเครือญาติสายตระกูลเกิดผล และเครือญาติที่มีความสัมพันธ์ทางด้านครอบครัวกับตระกูลเกิดผล มีสมาชิกและนักดนตรีในวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลสำคัญในแต่ละรุ่น ดังต่อไปนี้

สายสืบทอดรุ่นลูก สมาชิกนักดนตรีไทยคนสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยบุตรชายของนายวน เกิดผล จำนวน ๔ คน คือ ๑. นายหงส์ เกิดผล ๒. นายจรัส เกิดผล ๓. นายพวง เกิดผล และ ๔. นายสังเวียน เกิดผล บุคคล ทั้ง ๔ คน ในปัจจุบันเสียชีวิตทั้งหมดแล้ว

ในสายสืบทอดรุ่นนี้มีจำนวนสมาชิกภายในรุ่นทั้งหมดจำนวน ๖ คน มีผู้ที่มีความสามารถทางดนตรีจำนวน ๔ คน ทั้ง ๔ คน มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีปีพาทย์ทั้งหมด

สายสืบทอดรุ่นหลาน ที่เป็นสมาชิกนักดนตรีไทยคนสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยบุตรชายของนางชื่น กุหลาบแย้ม (เกิดผล) จำนวน ๑ คน คือ ๑. นายโปรง กุหลาบแย้ม บุตรธิดาในสายของนายหงส์ เกิดผล จำนวน ๗ คน คือ ๑. นางศิริ บุญจำเริญ (เกิดผล) ๒. นายสวาง เกิดผล ๓. นางสาวสวัสดิ์ เกิดผล ๔. นางสมถวิล กลิ่นสุคนธ์ (เกิดผล) ๕. นางแสง ตันตะต๋นัย (เกิดผล) ๖. นายสำราญ เกิดผล ๗. นางลออ เกิดผล และ ๘. นายจำลอง เกิดผล บุตรบุญธรรมของนายพวง เกิดผล จำนวน ๑ คน คือ พระจันทโร (นายวัฒนะ เกิดผล) ปัจจุบันบวชเป็นภิกษุที่วัดใหม่บำรุงธรรม บุตรธิดาของนายสังเวียน เกิดผล จำนวน ๖ คน คือ ๑. นายสำริง เกิดผล ๒. นางจุไร นิลมงคล (เกิดผล) ๓. นางสาวเบญจา เกิดผล ๔. นางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) ๕. นายวิเชียร เกิดผล และ ๖. นางสาวศรีทอง เกิดผล

ในสายสืบทอดรุ่นนี้มีจำนวนสมาชิกภายในรุ่นทั้งหมด ๑๗ คน ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลได้ จำนวน ๑ คน มีผู้ที่มีความสามารถทางดนตรีจำนวน ๑๖ คน แบ่งออกเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีปีพาทย์จำนวน ๑๑ คน ผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านขับร้องและนาฏศิลป์ไทย จำนวน ๕ คน

สายสืบทอดรุ่นเหลน ที่เป็นสมาชิกนักดนตรีไทยคนสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ธิดาของนายโปรง กุหลาบแย้ม จำนวน ๒ คน คือ ๑. นางระเบียบ กุหลาบแย้ม และ ๒. นางทองใบ กุหลาบแย้ม บุตรชายของนายพวน บุญจำเริญ

จำนวน ๓ คน คือ ๑. นายสมนึก บุญจำเริญ (เสียชีวิต) ๒. นายประพาส บุญจำเริญ และ ๓. นายสุริยา บุญจำเริญ บุตรธิดาของนายสวาง เกิดผล จำนวน ๓ คน คือ ๑. นางบุปผา เกิดผล ๒. นายอุทัย เกิดผล และ ๓. นายนิเวศน์ เกิดผล ธิดาของนายสำราญ เกิดผล จำนวน ๓ คน คือ ๑. อุษา เกิดผล ๒. จันทร์เพ็ญ เกิดผล และ ๓. เพียงจันทร์ เกิดผล บุตรของนายจำลอง เกิดผล จำนวน ๑ คน คือ นายทรงศักดิ์ เกิดผล บุตรธิดาของนางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) จำนวน ๖ คน คือ ๑. นางผาสุข เกิดผล ๒. นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี ๓. นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี ๔. นางพัชรี เกิดผล ๕. นางศรีสกุล เกิดผล และ ๖. นายวิรัชชัย สุขเสียงศรี (เสียชีวิต) บุตรสาวของนายวิเชียร เกิดผล ๑ คน คือ ๑. นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ

ในสายสืบทอดรุ่นนี้มีจำนวนสมาชิกภายในรุ่นทั้งหมด ๗๔ คน เสียชีวิตตั้งแต่ยังเด็ก จำนวน ๑ คน มีผู้ที่มีความสามารถทางดนตรีจำนวน ๑๕ คน แบ่งออกเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีเป่าพาทย์จำนวน ๕ คน ผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านขับร้องและนาฏศิลป์ไทยจำนวน ๕ คน และผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเครื่องสายไทยจำนวน ๑ คน

จำนวนสมาชิกภายในครอบครัวตระกูลเกิดผล และเครือญาติ ตั้งแต่รุ่นนายวน และนางซื่อน เกิดผล จนถึงกระทั่งรุ่นเหลน มีจำนวนทั้งหมด ๕๕ คน แบ่งออกเป็นผู้ที่เสียชีวิต ตั้งแต่ยังเด็กจำนวน ๑ คน ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลได้จำนวน ๑ คน มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทยจำนวน ๔๑ คน ภายใน ๔๑ คนนี้ สามารถแบ่งออกได้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีเป่าพาทย์จำนวน ๒๕ คน ผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านขับร้องและนาฏศิลป์ไทยจำนวน ๑๕ คน และผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านเครื่องสายไทยจำนวน ๑ คน สามารถคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ดังต่อไปนี้ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีของตระกูลเกิดผลและเครือญาติมีจำนวนทั้งสิ้น ๔๑.๔๑ % ในจำนวนผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีสามารถแบ่งออกเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีเป่าพาทย์มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๐.๕๘ % ผู้มีความสามารถด้านขับร้องและนาฏศิลป์ไทยมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๖.๕๕ % และผู้มีความรู้ความสามารถด้านเครื่องสายไทยมีจำนวนทั้งสิ้น ๒.๔๔ %

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## ๔.๒ สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล

วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเสมือนสำนักดนตรี และแหล่งความรู้ทางด้านดนตรีไทย ประกอบไปด้วยนักดนตรีไทยที่เข้าร่วมบรรเลง และร่วมขับร้องจำนวนมาก ส่วนหนึ่งเป็นนักดนตรีไทยภายในครอบครัวที่อยู่ในสายตระกูลเกิดผล และเครือข่าย อันมีนายวน และนางซ้อณ เกิดผล เป็นต้นตระกูล นอกจากนี้ยังมีบุคคลภายนอก ตระกูลเกิดผลอีกส่วนหนึ่ง ที่มีส่วนร่วมและได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีปีพาทย์ จากวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำหรับสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูลที่เป็นศิลปินอาวุโส แห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเลือกเฉพาะบุคคลข้อมูล ที่มีความสำคัญทางการถ่ายทอดความรู้ โดยจะต้องเป็นผู้ที่นำองค์ความรู้ต่างๆ ทางด้านดนตรี ปีพาทย์ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำไปถ่ายทอด ให้แก่เยาวชนรุ่นหลัง และบุคคลข้อมูลผู้นั้นยังคงปฏิบัติหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรี ปีพาทย์จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓ คน คือ ๑. นายสำราญ เกิดผล ๒. นายจำลอง เกิดผล และ ๓. นายวิเชียร เกิดผล แต่ละท่านได้กล่าวถึงสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล ว่า

ไปสอนอยู่ไม่กี่ที่ ที่ราชภัฏอยุธยาสอนตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๐ ถึงประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีที่มหิดลตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๑ สอนจนถึงเดี๋ยวนี้ ถ้าจะพูดเรื่อง สายสืบทอดจริงๆ อย่างที่ว่าจะ ก็ต้องนับเด็กในมูลนิธิด้วย เพราะว่ามีไต่อะไรไป หลายอย่างนะ แล้วก็ที่บ้านอาจารย์บัญชา (นายศิวศิษณ์ นิลสุวรรณ) ด้วย ที่จังหวัดสิงห์บุรี แต่ที่ไม่รู้ว่าเขาไปสอนใครบ้าง ก็พวกๆ ลูกศิษย์เขา ลองไปถาม เอาดู

ในสมัยก่อน คนที่ไม่ใช่ญาติแล้วมาเรียนกับปู่ด้วย ก็มีนายสังวาล กร-  
 ป้องกัน นายเลียบ สุขเอื้อ นายปรุง นักดนตรี นายกระแสน แก้วกำเนิด  
 นายเลียบ คำสด นายชอบ คนตรี คนพวกนี้เรียนที่บ้านทั้งนั้น เป็นนักดนตรีอย่าง  
 เดียว ไม่ได้สอนใคร แต่ว่าตอนนี้ตายกันไปหมดแล้ว ส่วนใหญ่รุ่นๆ เจ้าเชียรเขา  
 แล้วก็มื่ออาจารย์กาหลง เขาก็มาเรียนกับที่บ้านด้วยนะ  
 (ตำราญ เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่  
 หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่  
 หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล พบว่า องค์ความรู้ของ  
 วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ถูกถ่ายทอดผ่านนายสำราญ เกิดผล  
 ไปยังสถาบันการศึกษา ๒ แห่งด้วยกัน คือ ๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา  
 และ ๒. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

นอกจากนี้ องค์ความรู้ยังเผยแพร่ไปยังวงดนตรีจังหวัดสิงห์บุรี  
 โดยมีนายศิวศิษฏ์ นิลสุวรรณ เป็นผู้นำทางเพลงของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปถ่ายทอดให้แก่ลูกศิษย์ของตน ความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่  
 หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังถูกถ่ายทอดสู่เยาวชนในศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรี  
 ไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
 และได้ถูกถ่ายทอดสู่บุคคลต่างๆ เหล่านี้ คือ ๑. นายสังวาล กรป้อมกัน ๒. นายเลียบ สุขเอื้อ  
 ๓. นายปรุง นักดนตรี ๔. นายกระแสน แก้วกำเนิด ๕. นายเลียบ คำสด ๖. นายชอบ คนตรี  
 และ ๗. นายกาหลง พึ่งทองคำ

นายจำลอง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึง สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล ว่า

ครูไม่ได้ไปสอนที่สถาบันไหนนะ เพราะว่าเราอยู่แต่บ้าน มีแต่ที่พี่ราญเขา  
 ส่งมาเรียนกับเราด้วย แล้วก็ก็มีที่มาเรียนอยู่ระยะหนึ่งแล้วมันก็ผ่าน ก็ที่ครูทำไว้  
 หนึ่งคน นั้นเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ศิวศิษฏ์ นิลสุวรรณ เขา ชื่อเจ้านิคม แต่ว่า  
 ผู้หญิงเอาไปทำสามีเลยเลิกเลย นั้นดีมี้องดีมาก ตอนแรกก็ว่า เออคนนี้ไ้ความ  
 ผลสุดท้ายมันเลยเลิกเลย

เจ้าไพรซ์ เรียน โตอยู่ที่จุฬาฯ แต่นั่นก็ได้อะไรไปไม่มากเท่าที่ควร ให้มัดดินหมูแล้วก็มู่งไป แล้วก็ต่อโฮมโรงไอยเรศ นอกจากนั้นก็ยังมีเจ้าขาว เจ้าชเนศ แล้วก็เรา (นายพิชชาณัฐ ผู้จินดา) ก็แค่นั้น ส่วนใหญ่ที่ต่อๆ ไปให้ก็เพลงจำพวกเดี่ยว แล้วก็มาปรับมือปรับไม้กับเราเท่านั้น  
(จำลอง เกิดผล, สัมภาษณ์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายจำลอง เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับสายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผลพบว่า นายจำลอง เกิดผล ไม่ได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่สถาบันการศึกษาที่เป็นหลัก แต่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ที่เดินทางมาขอรับการถ่ายทอดความรู้ที่บ้านของตน ในจำนวนศิษย์เหล่านั้นมีรายชื่อดังต่อไปนี้ ๑. นายนิคม ผูกฉิม ๒. นายชเนศ อุกโทก ๓. นายไพรซ์ ดำรงกิจถาวร ๔. นายนาเกษม คนรู้ และ ๕. นายพิชชาณัฐ ผู้จินดา

นายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

สมัยก่อนมีมาเรียนที่บ้านก็จะมีทั้งนายธงชัย คนตรีเสนา นายสมเศียร พุ่มรัตน์ นายพะยอม พันธุ์ไม้ นายบันหัด นายบรรทม แล้วก็นายตุ้พวกนี้นามสกุลสัมพันธ์ นายสมชาย โคนบัว พวกนี้มาอยู่บ้านเราเลย มาเรียนเราเลี้ยงดูมีข้าวให้กิน มาเรียนเสร็จแล้วก็ไป

ส่วนใหญ่ก็จะไม่ได้เพลงไปเลยนะ ทิ้งเอาไว้ที่นี้ทั้งหมด เพราะว่าเพลงหรือว่าทางต่างๆ ของบ้านนี้มันเล่นไม่เหมือนชาวบ้านเขา เอาไปเล่นกับใครไม่ได้ เดี่ยวก็ลืมหมด ก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ

ปัจจุบันโรงเรียนประชากรรังสฤษฎ์ แล้วก็โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ โรงเรียนประชากรกันสอนมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็เข้าปีที่ ๔ แล้ว  
(วิเชียร เกิดผล, สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวิเชียร เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับสายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่

ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล พบว่า องค์ความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ถูกถ่ายทอดผ่านนายวิเชียร เกิดผล ไปยังลูกศิษย์ที่เดินทางมารับการถ่ายทอดความรู้ที่บ้านของนายวิเชียร เกิดผล ดังมีรายชื่อต่อไปนี้ นายธงชัย คนตรีเสนาะ นายสมเสียร พุ่มรัตน์ นายพะยอม พันธุ์ไม้ นายบันหยัค สัมพันธ์ นายบรรทม สัมพันธ์ นายตุ้ สัมพันธ์ และนายสมชาย โศกบัว แต่ลูกศิษย์ในอดีตโดยส่วนใหญ่จะลืบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดจากนายวิเชียร เกิดผล

ในปัจจุบัน นายวิเชียร เกิดผล ได้ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ให้กับนักเรียนโรงเรียนประชากรรังสฤษฏ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และโรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมรายชื่อบุคคลที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างเป็นทางการ ที่ถูกเผยแพร่ไปยังสถาบันการศึกษาต่างๆ และรายชื่อลูกศิษย์ที่ยังคงรักษาทางเพลงของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งแบ่งออกเป็นจำนวน ๔ สายหลัก ดังต่อไปนี้

๑. สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล สายสืบทอดที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีบุคคลสำคัญจำนวนทั้งหมด ๓ คน คือ ๑. นายบุญสืบ บุญเกิด ๒. นายสมชาย ทองคำ และ ๓. นายศิวศิษฏ์ นิลสุวรรณ

๒. สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล สายสืบทอดที่เป็นเยาวชนในศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีบุคคลสำคัญจำนวนทั้งหมด ๘ คน ได้แก่ ๑. นายเมืองทอง เม้าราสี ๒. นายเดชา ฉัตรตรี ๓. นายกรมงคล ธรรมรงค์ ๔. นายพนกฤษ บุญพบ ๕. นายธเนศ อุกโทก ๖. นายกำพู อักษร ๗. นายณัฐวุฒิ รักจิณี และ ๘. นาย สุทัศน์ เมืองพรหม

๓. สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล สายสืบทอดวงดนตรีจังหวัดสิงห์บุรี นักดนตรีไทยที่มาจากสายสืบทอดทางจังหวัดสิงห์บุรี มีบุคคลสำคัญจำนวนทั้งหมด ๑๔ คน ได้แก่ ๑. นายศิวศิษฏ์ นิลสุวรรณ ๒. นายอุเทน เปี้ยหลอ ๓. นายพรชัย ผลนิโครธ ๔. นางสาวนุตรี สุขปาน ๕. นายอดิศร เวชกร ๖. นายวิทยา โหจันทร์ ๗. นายนาถเกษม คนรู้ ๘. นายพิริวัฒน์ แผ่นสำริด ๙. นายเมทะนี พ่วงภักดี ๑๐. นายวรพรหม ขวัญเมือง ๑๑. นายสมศักดิ์ สังข์สอน ๑๒. นายฐิติพร สุวรรณภูมิ ๑๓. นายวิทยา ผุดผ่อง และ ๑๔. นายนิรุทธิ์ หนักเพ็ชร

๔. สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล สายสืบทอดที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีบุคคลสำคัญจำนวนทั้งหมด ๗ คน ได้แก่

๑. นางสาวปานหทัย สุขนครส  
 ๒. นางสาวกรทิพย์ แซ่มเชียง ๓. นายรัฐธินันท์ รวีฉัตรพงศ์ ๔. นายพิชชาณัฐ ผู้จินดา  
 ๕. นายวัฒนา อ่อนสำลี ๖. นายทรงพล เลิศกอบกุล และ ๗. นายวราห์ เทพณรงค์

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลที่มีความสำคัญในสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล ทั้ง ๔ สาย จำนวนสายละ ๒ คน ในเรื่ององค์ความรู้ด้านบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดจากวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่ละท่านได้กล่าวถึงองค์ความรู้ด้านบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดจากวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับดังต่อไปนี้

นายบุญสืบ บุญเกิด สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายสืบทอดที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ครูสำราญท่านมาสอนอยู่ที่นี้ก็ประมาณปี พ.ศ. ๓๐ ถึงประมาณปี พ.ศ. ๓๕ ครูวิเชียร ท่านก็มา แต่ว่าท่านไม่ได้มาสอน ท่านมาในแนวที่ว่า เวลาที่นี้มืงานอะไร ครูสำราญ ท่านก็จะให้ครูวิเชียรมาด้วย แบบว่ามาช่วยเรื่องเครื่องหนัง หรือว่ามาช่วยเรื่องที่เค็ๆ เขาขาด

สมัยนั้นที่ครูสำราญ ท่านมาสอนก็จะมีเพลงจำพวกเพลงเรื่องต่างๆ เช่น เพลงเรื่องพระยาพายเรือ ซึ่งเป็นเพลงถึงพระฉันทะ แล้วก็เพลงเรื่องสีนวล พวกเพลงเสภาหรือว่าเพลงเถา ก็จะมีเพลงจีนเข้าห้อง เพลงจีนเก็บดอกไม้ เพลงสามไม้ใน แล้วก็โดยส่วนใหญ่จะเป็นเพลงที่ครูแต่งขึ้นมาเองอีกจำนวนหนึ่ง เช่น ทองกวาว บัวตุมบัวบาน ลอยประทีป เถา ส่วนเพลงดับก็จะมีเพลงดับชมสวนขวัญ แล้วก็เพลงเกร็ดต่างๆ อีกจำนวนหนึ่ง

ศิษย์ที่ราชภัฏที่ว่าเป็นเนื้อเป็นหนัง แล้วก็ได้เพลงของครูสำราญไปมาก ก็มีอาจารย์ศิวศิษฐ์ กับอาจารย์สมชาย ทองคำ ตอนนี้อยู่ที่โรงเรียนอุทัย อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีกนก คล้ายมุข ที่ต่อเดี่ยวฆ้องวงเล็กเพลง



ดอกไม้ไฟไป แต่ทำไมไม่รู้ว่าจะตอนนี้เขาจะจำได้อายุหรือเปล่า แต่ว่าที่ได้ไปมาก ๆ  
ก็มีเพียง ๒ คนเท่านั้น

(บุญสืบ บุญเกิด, สัมภาษณ์, ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายบุญสืบ บุญเกิด สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หาง  
กระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายสืบทอด  
ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปีพาทย์บ้านใหม่  
หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า องค์ความรู้ที่นายสำราญ เกิดผล ได้ถ่ายทอด  
ไว้ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นบทเพลงประเภทเพลงเสภา ซึ่งมีทั้งเพลงเก่า  
และเพลงที่นายสำราญ เกิดผล เป็นผู้ประพันธ์ขึ้นใหม่ เพลงซ้ำเรื่องต่างๆ เพลงฉิ่ง เพลงดับ  
และเพลงฉิ่งอีกจำนวนหนึ่ง ศิษย์ที่มีความสำคัญในสายมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา  
ได้แก่ ๑. นายสมชาย ทองคำ และ ๒. นายศิวศิษย์ นิลสุวรรณ

นายศิวศิษย์ นิลสุวรรณ สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัด  
พระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายสืบทอดที่มหาวิทยาลัย  
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ตอนที่เรียนอยู่ที่ราชภัฏครูสำราญท่านมาสอน แต่ว่าครูบุญสืบ เขาก็เข้ามา  
เป็นอาจารย์ด้วย แล้วก็ได้มาเรียนกับครูสำราญด้วยนะ แต่ว่ามาเรียนที่หลัง  
หลังจากที่เขาเข้ามาบรรจุอยู่ที่ราชภัฏแล้ว

พวกเราน่ะ เดียวกันที่เรียนกับครูสำราญ แล้วตามไปที่บ้านของครูสำราญก็  
ไม่มีนะ นอกจากฉันคนเดียว แล้วก็ยังมีอีกคนหนึ่งชื่อสมชาย ทองคำ คนนั้นก็เรียน  
เฉพาะในราชภัฏเท่านั้น ไม่ได้ตามไปที่บ้าน คนนี้เป็นรุ่นพี่ ชื่อเล่นเขาชื่อสั้น  
สมัยก่อนที่เรียนมันเรียนเป็นชั้นๆ ปีเลยหนี แต่ว่าไม่รู้ว่าจะใครได้อะไรไปมาก  
เท่าไร

ส่วนพวกเพลงที่ครูสำราญไปต่อที่ราชภัฏก็มีเพลงพวกจีนเข้าโบสถ์ เพลง  
สมิงทอง ต่อพวกราโค ทองกวาว แต่ว่าเพลงเรื่องไม่ค่อยได้ต่อ ต่อการแสดง  
เพราะว่าครูจะเป็นคนที่เรียบเรียงเพลงแล้วก็ให้เล่นกัน แล้วก็ร่วมกันกับภาค  
นาฏศิลป์

แต่ว่าตอนหลังใครรับผิดชอบส่วนไหนก็น่าจะเอาทางเพลงของบ้านตัวเองมาต่อนะ เพราะว่าตอนหลังครูสำราญท่านออกไปแล้ว ทราบมาว่าอาจารย์บุญสืบทำโน้ตเพลงไว้เยอะเหมือนกัน เพลงเรื่องหลายๆ เรื่อง โน้ตหน้าพาทย์ก็เยอะ แต่ว่าไม่รู้แน่ ต้องถามเขา แต่ที่แน่ๆ เลยก็ต้องสมชาย ทองคำ ที่ว่าได้ไปมากหน่อย (ศิวิชัย ภูนิลสุวรรณ, สัมภาษณ์, ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายศิวิชัย ภูนิลสุวรรณ สายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายสืบทอดที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า บทเพลงที่นายสำราญ เกิดผล ได้ถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จะเน้นไปที่เพลงเสภาและเพลงเถา ซึ่งมีทั้งเพลงเก่าและเพลงที่นายสำราญ เกิดผล ได้ประพันธ์ขึ้นใหม่

นายศิวิชัย ภูนิลสุวรรณ สายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายจังหวัดสิงห์บุรี ได้กล่าวถึงความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ส่วนใหญ่เพลงที่บ้านจะต่อทั้งครูสำราญ แล้วก็ครูวิเชียร ที่บ้านจะชอบเล่นเพลงตับ พวกตับมโหรี หรือว่าในวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ ตอนนั้นตับมโหรีจะต่อไว้ประมาณ ๔ ตับ มีพรหมมาศ มณฑลางกระท่อม แต่ว่านางลอยนี่ยังนะ ตับนก ตับสังข์สินชัย ตับพระลอเสียน้ำ ครูให้ไปต่อ แต่ว่าไม่มีเวลาไปเลย

พวกเพลงเสภาก็จะมีเพลงเสภานอก น้ำลอคใต้ทราย ทอยนอก ทอยใน แล้วก็ต่อกับทางร้องด้วย จำไม่ค่อยได้ เพราะว่าหนังสือทางร้องที่จตุร เอาไว้เวลาไปงานเด็กมันทำหาย มีเพลงเรื่องจำนวนหนึ่ง แล้วก็เพลงหน้าพาทย์ทั้ง ๓ ชั้น แล้วก็ ๒ ชั้น

(ศิวิชัย ภูนิลสุวรรณ, สัมภาษณ์, ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายศิวิชัย ภูนิลสุวรรณ สายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายจังหวัดสิงห์บุรี เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ถูกถ่ายทอดสู่วงดนตรีจังหวัดสิงห์บุรี โดยส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปที่บทเพลงประเภทเพลงดับเป็นสำคัญ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดไว้ทั้งเพลงดับประเภทดับเรื่อง และเพลงดับประเภทดับเพลง นอกจากนี้ยังได้รักษาทางร้องของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เอาไว้อีกด้วย

นายอุเทน เปียหล่อ สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายจังหวัดสิงห์บุรี ได้กล่าวถึงความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ส่วนใหญ่ที่ต่อก็จะต่อทางร้อง เพราะว่าเราเป็นคนร้อง ก็จะต่อทั้งกับย่า มาลี แล้วก็ครูสำราญ ทางร้องที่ต่อ ถ้าเป็นเพลงพวกเพลงเสภาก็จะมีเพลงไอยรา ชูวง เถา เพลงน้ำลอคได้ทราย เถา เพลงไอยเรศ ๓ ชั้น เพลงทยอยใน เถา เพลง แยกสาหร่าย เถา เพลงจีนเค็ดดอกไม้ เถา เพลงจีนเก็บบุปผา เถา เพลงเขมรพวง เถา แล้วก็เพลงที่ปู่แต่งขึ้นมาใหม่อีกนะ มีเพลงเสภานอก เถา เพลงบัวตูมบัว บาน เถา เพลงลอยประทีป เถา เวลานั้นก็นึกไม่ค่อยออก แต่ก็มีอยู่ในสมุดเยอะ เลย

ส่วนทางร้องเพลงดับต่างๆ ก็จะมีเพลงดับพระลอเสียงน้ำ ดับสังข์ศิลป์ชัย ดับนก ดับมณฑลางกระท่อม ดับเงาะ ดับพรหมมาศ ดับชมสวนขวัญ ส่วนทาง ฆ้องต่างๆ ก็ก็จะต่อพร้อมๆกับอาจารย์ เช่น เพลงหน้าพาทย์ต่างๆ ต่อจนกระทั่งถึง เพลงองค์พระพิราพ โหมโรงเช้า โหมโรงเย็น แล้วก็เพลงตระ ๓ ชั้นประมาณ ๑๕ ตัวนะ

(นายอุเทน เปียหล่อ, สัมภาษณ์, ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายอุเทน เปียหล่อ สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายจังหวัดสิงห์บุรี เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ถูกถ่ายทอดสู่วงดนตรีจังหวัดสิงห์บุรี โดยส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปที่บทเพลงประเภทเพลงดับเป็นสำคัญ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดไว้ทั้งเพลงดับประเภทดับเรื่อง

และเพลงดับประเภทดับเพลง และบทเพลงจำพวกเพลงหน้าพาทย์ ทั้งเพลงหน้าพาทย์ ๒ ชั้น และ เพลงหน้าพาทย์ ๓ ชั้น เพลงเสภาและเพลงเถาอีกจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้ยังได้รักษาทางร้อง ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เอาไว้อีกด้วย

นายกรมงคล วรรณรงค์ สายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายเยาวชนศูนย์ ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เรื่องทางร้องที่ได้รับถ่ายทอดมา ก็จะมีเพลงดับชมสวนขวัญ ดับสังข์สินชัย ดับเงาะ ดับนก ดับพระลอเสียดน้ำ

ส่วนพวกเพลงเสภาทั้งทางเครื่องแล้วก็ทางร้องก็จะมีเพลงอนงค์สุชาดา เพลงตะลุ่มโปง เพลงแขกสาย เพลงแขกสาหร่าย เพลงเต่ากินผักบั้ง เพลงพระ อาทิตย์ชิงดวง เพลงจรเข้หางยาว เพลงไอยราชวง เพลงเขมรพวง เพลงเขมร โปธิสัตย์ เพลงครวญหา เพลงสมิงทองเทศเถา

เพลงหน้าพาทย์ มีเพลงมงคลจักรวาล เพลงตระกริ่ง เพลงประสิทธิ์ เพลงตระเชิญใหญ่ เพลงตระเทวาประสิทธิ์ เพลงเสมอเทพ เพลงพราหมณ์เข้า เพลงพราหมณ์ออก เพลงกระบองกัมภ์ เพลงบาทสกุณี เพลงสันนิบาตร เพลง ตระนิมิต เพลงตระพระอิสวร เพลงตระพระนารายณ์ เพลงนางเดิน เพลงลงสรง พระพรหม เพลงตระนารายณ์เต็มองค์ เพลงตระพระฤทัย เพลงตระพระคเนศ เพลงตระพระพิราพประทานพร แล้วก็เพลงองค์พระพิราพ

เพลงเรื่อง เพลงเรื่องสารถิ เพลงเรื่องนกขมิ้น เพลงเรื่องสินวล เพลงเรื่อง ต่อยรูป เพลงเรื่องเพลงยาว เพลงเรื่องเต่าเห่ เพลงเรื่องพระยาพายเรือ เพลงเรื่อง กระระหนะ

เพลงพิธีก็มีเพลงโหมโรงเช้า โหมโรงกลางวัน เพลงโหมโรงเย็น ๓ ชั้น ๑๕ ตัว เดี่ยวระนาดเอก เดี่ยวเพลงแขกมอญ เถา เดี่ยวเพลงพญาโศก ๓ ชั้น เดี่ยวเพลงลาวแพน เดี่ยวเพลงสารถิ ๓ ชั้น เดี่ยวเพลงกราวใน ๓ ชั้น เดี่ยวเพลงทยอยเดี่ยว เดี่ยวเพลงดอกไม้ไฟ ๓ ชั้น เดี่ยวเพลงเชิดนอก

(กรมงคล วรรณรงค์, สัมภาษณ์, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายกรมงคล รมณรงค์ สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายเขาวงกตสนธิ์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า องค์ความรู้ที่ถูกถ่ายทอดได้แก่บทเพลงประเภทต่างๆ คือ เพลงช้าเรื่องต่างๆ เพลงเดี่ยวระนาดเอก เพลงเสภาและบทเพลงประเภทเพลงเถา เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้บรรเลงประกอบพิธีไหว้ครูดนตรี ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจนกระทั่งถึงเพลงองค์พระพิราพ และรักษาทางร้องของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกจำนวนหนึ่ง

นายชเนศ อุกโทศ สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายเขาวงกตสนธิ์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

*เพลงที่พี่ต่อกี่จะเหมือนๆ กับพวกเรานี้ๆ เดียวกันนั้นแหละนะ ทั้งเพลงเรื่อง เพลงเถา เพลงเสภา แล้วก็เพลงหน้าพาทย์ไหว้ครู เพราะต่อถึงเพลงองค์พระพิราพ นะ ส่วนพวกเพลงเดี่ยวต่างๆ ก็มี เดี่ยวฆ้องวงเล็ก เพลงแขกมอญ เดี่ยวเพลงจันทรา หู เดี่ยวเพลงพญาโศก เดี่ยวเพลงเชิดนอก เดี่ยวเพลงกราวใน แล้วก็เดี่ยวเพลงลาว แพน*

*ส่วนเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ก็จะมีเพลงเดี่ยวอาเฮีย เดี่ยวเพลงทะแย ใต้เต้าไปเรื่อยๆ จนเดี่ยวเพลงแขกมอญ เดี่ยวเพลงเชิดนอก เดี่ยวเพลงพญาโศก เดี่ยวเพลง จินฉิมใหญ่ ใต้เต้าไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเดี่ยวเพลงกราวใน ออกสรรเสริญพระ บารมีเลย*

(ชเนศ อุกโทศ, สัมภาษณ์, ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๓)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายชเนศ อุกโทศ สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายเขาวงกตสนธิ์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปีพาทย์บ้านใหม่



ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า องค์ความรู้ที่ถูกถ่ายทอดได้แก่บทเพลงประเภทต่างๆ คือ เพลงช้าเรื่องต่างๆ เพลงเดี่ยวฆ้องวงเล็ก และเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ เพลงเสภาและบทเพลงประเภทเพลงเถา เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้บรรเลงประกอบพิธีไหว้ครูดนตรี ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจนกระทั่งถึงเพลงองค์พระพิราพ

นางสาวปานหทัย สุกนทรส สายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายสืบทอดที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กล่าวถึงความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

ที่พี่เรียนก็จะเรียนกับครูทั้งที่บ้านแล้วก็ที่มหาวิทยาลัย จะไปบ้านครูตอนปิดเทอมเป็นส่วนใหญ่ เวลาไปก็ไปกันหลายๆ วัน ส่วนใหญ่เพลงที่ปู่ต่อจะเป็นเพลงเรื่องกับเพลงเถาเก่าๆ มีทั้งที่ครูแต่งใหม่แล้วก็ของเก่าด้วย แต่ว่าพี่จะได้ในส่วนของเพลงหน้าพาทย์ด้วย เพราะว่าเราโตแล้ว แล้วรุ่นพี่ก็ได้ทำเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูที่มหิดลอยู่ระยะหนึ่งด้วย

ประเภทเพลงหน้าพาทย์ที่ต่อจากปู่ก็จะมีเพลงตระพระอิศวรเปิดโลก เพลงตระพระนารายณ์ เพลงตระพระอิศวร เพลงตระพระพิฆเนศ เพลงตระฤาษีภิลโยศ เพลงตระมัจฉวาน ตระพระศิวะประทานพร ตระเทวาประสิทธิ์ ตระประสิทธิ์เสมอเข้าที่ ๑ ไม้ แล้วก็จะมีเพลงองค์พระพิราพด้วย

ประเภทเพลงพิธีกรรมต่างๆ เช่น โหมโรงเช้า โหมโรงกลางวัน โหมโรงเย็น กราวรำเรื่อง วาเรื่อง ประเภทเพลงดับก็จะมีเพลงดับชมสวนขวัญ เพลงดับสังข์ศิลป์ชัย เพลงดับพระลอข้ามแม่น้ำกาหลง เพลงดับคนึง เพลงดับแม่ศรีทรงเครื่อง

ประเภทเพลงเรื่องนางหงส์ เรื่องนางหงส์ ๖ ชั้น เรื่องนางหงส์ ๓ ชั้น เรื่องพระยาตานี เรื่องคราวญหา เรื่องจินบำเรอ

(ปานหทัย สุกนทรส, สัมภาษณ์, ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนางสาวปานหทัย สุกนทรส สายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายสืบทอดที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นางสาวปานหทัย สุกนทรส ได้รับ

การถ่ายทอดความรู้จากวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งที่สถาบันการศึกษา คือ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และที่บ้านของนายสำราญ เกิดผล บทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดจะเน้นหนักไปที่เพลงเรื่องต่างๆ และบทเพลงประเภทเพลงเถา ที่มีมาแต่เดิม เพลงเดี่ยวระนาดเอก เพลงประกอบพิธีกรรม เพลงเรื่องนางหงส์ และเพลงหน้าพาทย์ สำคัญที่ใช้บรรเลงประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจนกระทั่งถึงเพลงองค์พระพิราพ

นายวราห์ เทพณรงค์ สายสืบทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายสืบทอด ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กล่าวถึงความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปี่พาทย์ บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่า

เพลงที่ผมเรียนกับครูสำราญ โดยส่วนใหญ่จะเรียนทั้งที่มหาวิทยาลัย แล้วก็ก็จะตามไปที่บ้านท่านด้วย เรียนเพลงทุกประเภท ทั้งเพลงเดี่ยว แล้วก็เพลงหมู่ โดยเฉพาะเพลงเรื่องจะได้จากครูมาก ครูจะต่อไว้ให้ที่มหิดลมาก เช่น เพลงเรื่องนกขมิ้น เพลงเรื่องสี่เกลอ เพลงเรื่องรำดาบ เพลงเรื่องมอญแปลง เพลงเรื่องเต่าเห่ เพลงเรื่องเต่านาค เพลงเรื่องเต่าเงิน เพลงเรื่องเต่าทอง เพลงเรื่องกระหะนะ เพลงเรื่องสีนวล เพลงเรื่องพญาโศก เพลงเรื่องแขกไทร เพลงนึ่งพระนัง เรื่องกระบอก เพลงนึ่งพระนังเรื่องพระยาพายเรือ เพลงเรื่องฝรั่งรำเท้า เพลงเรื่องต่อयरูป เพลงเรื่องสารถิ เพลงเรื่องเขมรใหญ่ เพลงเรื่องลงสรง เพลงเรื่องเวียนเทียน เพลงเรื่องตะนาว เพลงเรื่องจีนแสบ เพลงเรื่องเพลงยาว

ส่วนพวกเพลงเถาก็หลายเถา เช่น เพลงแขกเห่ เพลงอัปสรสำออง เพลงสุรางค์จำเรียง เพลงจีนลั่นถัน เพลงแขกครวญหา เพลงพวงร้อย เพลงแขกสาย เพลงแหวนประดับก้อย เพลงสมิงทองเทศ เพลงมังกรเล่นคลื่น เพลงสุดถนอม เพลงอนงค์สุชาดา เพลงไอยราชวง เพลงจีนเก็บบุปผา เพลงจีนเค็ดดอกไม้ เพลงหอมหวาน เพลงมาลีหวาน เพลงลมหวาน เพลงวิหคเหิร เพลงบรรทมไพเราะ เพลงชมสวนสวรรค์ เพลงจีนเข้าห้อง เพลงฝรั่งจรกา เพลงตามรอยพ่อ เพลงตามรอยแม่ เพลงแผ่นดินพ่อ เพลงแผ่นดินแม่ เพลงทองกวาว เพลงดวงดอกไม้ เพลงลอยกระทิป์ เพลงภูมิสยาม เพลงบัวควมบัวบาน

แล้วก็ได้ยวระนาเดอกที่ครูด่ายทอดไว้ให้ คือ กราวใน เถา พญา โศก เถา  
 แคมมอญ เถา สารถี เถา นกขมึ้น เถา อาเฮีย เถา ต่อยรูป เถา บรรทมไพร เถา  
 ดอกไม้ไพร สามชั้น เทพบรรทม สามชั้น ลาวแพน  
 (วราห์ เทพณรงค์, สัมภาษณ์, ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔)

จากคำให้สัมภาษณ์ของนายวราห์ เทพณรงค์ สายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่  
 หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล บุคคลสำคัญในสายสืบ  
 ทอดที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดจากวงปีพาทย์บ้าน  
 ใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นายวราห์ เทพณรงค์ ได้รับการถ่ายทอดความรู้  
 จากวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งที่สถาบันการศึกษา  
 คือ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และที่บ้านของนายสำราญ เกิดผล บทเพลง  
 ที่ได้รับการถ่ายทอดจะเน้นหนักไปที่เพลงช้าเรื่องต่างๆ เป็นจำนวนมาก และบทเพลงประเภท  
 เพลงเถาที่มีมาแต่เดิมและเพลงเถาที่นายสำราญ เกิดผล ได้ประพันธ์ขึ้นใหม่อีกจำนวนหนึ่ง  
 เพลงเดี่ยวระนาดเอก เพลงประกอบพิธีกรรม และเพลงเรื่องนางหงส์

จากการศึกษาสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน  
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล สามารถสรุปประเด็นสำคัญ  
 ได้ดังต่อไปนี้

๑. องค์ความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
 ได้รับการเผยแพร่อย่างเป็นทางการไปยังศิษย์ในสายสืบทอดต่างๆ ดังต่อไปนี้ ๑. มหาวิทยาลัย  
 ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ๒. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ๓. วงดนตรีจังหวัดสิงห์บุรี  
 ๔. เยาวชนในศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี  
 อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๕. โรงเรียนประชากรรังสฤษฎ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
 ๖. โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และนอกจากนี้ยังประกอบด้วยศิษย์  
 ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา  
 อีกจำนวนหนึ่ง คือ ๑. นายสังวาล กรป็องกัน ๒. นายเลียบ สุขเอื้อ ๓. นายปรุง นักดนตรี  
 ๔. นายกระแสด แก้วกำเนิด ๕. นายเลียบ คำสด ๖. นายชอบ คนตรี ๗. นายกาหลง พึ่งทองคำ  
 ๘. นายไพรัช ดำรงกิจถาวร ๙. นายธงชัย คนตรีเสนาะ ๑๐. นายสมเกียรติ พุ่มรัตน์  
 ๑๑. นายพะยอม พันธุ์ไม้ ๑๒. นายบันหัด สัมพันธ์ ๑๓. นายบรรทม สัมพันธ์ ๑๔. นายตุ้ สัมพันธ์  
 ๑๕. นายสมชาย โศกบัว

## สรุปท้ายบท

จากการศึกษาสายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

สายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ๒ ส่วน ๑. สายสืบทอดความรู้ที่เป็นบุคคลภายในตระกูลเกิดผล และเครือญาติ และ ๒. สายสืบทอดความรู้ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล

สายสืบทอดความรู้ที่เป็นบุคคลภายในตระกูลเกิดผล และเครือญาติ บุคคลที่เป็นต้นกำเนิดครอบครัวตระกูลเกิดผล ในสายของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ นายวน เกิดผล และนางซ้อน เกิดผล ซึ่งต่อมามีบุตรธิดาจำนวน ๖ คือ ๑. นางชื่น กุหลาบแย้ม (เกิดผล) ๒. นายหงส์ เกิดผล ๓. นายจรัส เกิดผล ๔. นายพวง เกิดผล ๕. นายสังเวียน เกิดผล และ ๖. นางชด พวงประดับ (เกิดผล) ซึ่งบุตรชายทั้ง ๔ คน คือ ๑. นายหงส์ เกิดผล ๒. นายจรัส เกิดผล ๓. นายพวง เกิดผล ๔. นายสังเวียน เกิดผล มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย ทั้งยังเป็นกำลังสำคัญในการบุกเบิกวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ต่อมาเมื่อบุตรทั้ง ๖ คน ของนายวน และนางซ้อน เกิดผล มีบุตรธิดา ต่างก็ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีไทยและการขับร้องจากบรรพบุรุษของตน และได้สืบสานงานดนตรีปีพาทย์ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

องค์ความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ถูกถ่ายทอดผ่านนักดนตรีอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีบทบาทสำคัญ คือ ๑. นายสำราญ เกิดผล ๒. นายจำลอง เกิดผล และ ๓. นายวิเชียร เกิดผล โดยได้ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ตามสายสืบทอดความรู้ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล ได้แก่ ๑. สายสืบทอดความรู้ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ๒. สายสืบทอดความรู้ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ๓. สายสืบทอดความรู้ที่วงดนตรีจังหวัดสิงห์บุรี ๔. สายสืบทอดความรู้ที่ศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชินีนาถปี ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๕. สายสืบทอดความรู้ที่โรงเรียนประชากรรังสฤษดิ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๖. สายสืบทอดความรู้ที่โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และนอกจากนี้ยังประกอบด้วยศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกจำนวนหนึ่ง คือ ๑. นายสังวาล กรป็องกัน ๒. นายเลียบ สุขเอื้อ ๓. นายปรุง นักดนตรี ๔. นายกระแส แก้วกำเนิด ๕. นายเลียบ คำสด ๖. นายชอบ คนตรี ๗. นายกาหลง ฟุ้งทองคำ ๘. นายไพรัช คำรงกิจถาวร ๙. นายชงชัย คนตรีเสนาะ ๑๐. นายสมเกียรติ พุ่มรัตน์

๑๑. นายพะยอม พันธุ์ไม้ ๑๒. นายบันหัด สัมพันธ์ ๑๓. นายบรรทม สัมพันธ์ ๑๔. นายตุ้ สัมพันธ์  
และ ๑๕. นายสมชาย โศกบัว



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## บทที่ ๕

### บทสรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องการถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์เรื่องบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากเอกสารและการลงพื้นที่สัมภาษณ์บุคคลข้อมูล ตลอดจนบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง สามารถสรุปผลทั้งหมดที่ได้จากการวิเคราะห์ในแง่มุมต่างๆ ดังต่อไปนี้

#### ๑. บริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ความเป็นมา ท่าเลที่ตั้ง สายการรับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ผลงานการบรรเลงดนตรีและขับร้องเพลงไทยครั้งสำคัญ เครื่องดนตรีไทย กิจกรรมพิธีไหว้ครูดนตรีไทย พบว่ามีสาระสำคัญที่สามารถสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

วงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีต้นกำเนิดมาอย่างยาวนาน สามารถสืบค้นได้ว่ามีต้นกำเนิดมาตั้งแต่ครั้งต้นยุคกรุงรัตน โกสินทร์ โดยมีนายวน เกิดผล เป็นผู้ก่อตั้งวงปีพาทย์ดังกล่าว นายวน เกิดผล ผู้นี้สามารถสืบค้นได้ว่ามีเชื้อสายจีน แต่เดิมใช้แซ่ต้นก่อนที่จะมาเปลี่ยนเป็นนามสกุลเกิดผล นอกจากจะดำเนินกิจการด้านดนตรีปีพาทย์แล้ว นายวน เกิดผล ยังเป็นผู้ริเริ่มกิจการต่างๆ ภายในครอบครัวอันเกี่ยวข้องกับทางด้านวัฒนธรรม คือ หนังกู๋ ลีเก แตรวง อังกะลุง เพลงพื้นบ้าน ซึ่งกิจการต่างๆ เหล่านี้ นายวน เกิดผล จะมอบหมายให้สมาชิกภายในครอบครัวเกิดผลเป็นผู้ดูแลและดำเนินกิจการต่างๆ ตามความสามารถของแต่ละบุคคล กล่าวคือ กิจการที่เกี่ยวกับดนตรี คือ วงปีพาทย์ วงอังกะลุง แตรวง นายวน เกิดผล จะเป็นผู้ดูแลและเป็นผู้จัดการกิจการดังกล่าว กิจการที่เกี่ยวกับลิเก นางซ้อณ เกิดผล ภรรยาของนายวน เกิดผล จะเป็นผู้ดูแลและเป็นผู้จัดการกิจการดังกล่าว กิจการที่เกี่ยวกับหนังกู๋ นายหงส์ เกิดผล บุตรชายคนโตของนายวน เกิดผล จะเป็นผู้ดูแลและเป็นผู้จัดการกิจการดังกล่าว และกิจการที่เกี่ยวกับเพลงพื้นบ้าน นางสังวาล เกิดผล ภรรยาของนายหงส์ เกิดผล จะเป็นผู้ดูแลและเป็นผู้จัดการกิจการดังกล่าว

ความเป็นมาของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ยุค โดยใช้ตัวบุคคลที่เป็นผู้นำของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเกณฑ์ในการแบ่งยุคได้ดังต่อไปนี้

๑. ยุคของนายวน เกิดผล เป็นยุคแห่งการเริ่มต้นและการบุกเบิกวงให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับวงปีพาทย์อื่นๆ ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดใกล้เคียง เป็นยุคที่มีการสร้างและพัฒนาทั้งทางด้านเครื่องดนตรีปีพาทย์ และทางด้านบุคลากรของวง ในยุคนี้มีนักดนตรีไทยที่เป็นบุคคล คือ บุตรชายทั้ง ๔ คน ของนายวน และนางซ้อน เกิดผล คือ ๑. นายหงส์ เกิดผล ๒. นายจรัส เกิดผล ๓. นายพวง เกิดผล และ ๔. นายสังเวียน เกิดผล และมีบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผลเข้าร่วมประสมวงด้วยจำนวนหนึ่ง

๒. ยุคของนายสังเวียน เกิดผล ในยุคนี้เป็นยุคที่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความพร้อมทางด้านเครื่องดนตรีปีพาทย์สมบูรณ์แล้ว และได้สร้างนักดนตรีเพื่อเป็นกำลังสำคัญต่อนักดนตรีรุ่นก่อนที่มีอายุมากขึ้น และนักดนตรีบางท่านได้เสียชีวิตลง กอปรกับในยุคนี้วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ครูดนตรีที่มีชื่อเสียงจากสำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสศ คือ ครูฉัตร สุนทรวาทีน ครูช่อ สุนทรวาทีน ครูอาจ สุนทร และครูเอื้อน กรเกษม มาถ่ายทอดความรู้ทางด้านดนตรีปีพาทย์ จึงทำให้วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในยุคนี้มีความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุด สังกัดได้จากการรับงานบรรเลงต่างๆ ที่มีเข้ามาเป็นจำนวนมากและมีอย่างต่อเนื่อง

ในยุคนี้มีนักดนตรีไทยที่มีความสำคัญ คือ ๑. นายผวน บุญจำเริญ บรรเลงปี่ใน ๒. นายสำราญ เกิดผล บรรเลงระนาดเอก ๓. นายจำลอง เกิดผล และนายวัฒน์ เกิดผล บรรเลงฆ้องวงใหญ่ ๔. นายวิเชียร เกิดผล บรรเลงฆ้องวงเล็ก ๕. นายสวาง เกิดผล บรรเลงเครื่องหนัง ๖. นายโปร่ง กุหลาบแย้ม ๗. นายสำเร็จ เกิดผล ๘. นางมาลี สุขเสียงศรี นักร้อง ซึ่งทุกคนล้วนแต่เป็นบุคคลในสายตระกูลเกิดผล และเครือญาติทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังประกอบด้วยบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผลที่เข้าร่วมประสมวงด้วยอีกจำนวนหนึ่ง ดังนี้ ๑. นายเลียบ สุขเอื้อ ๒. นายกระแส แก้วกำเนิด ๓. นายไพฑูรย์ จรรย์นาฎย์ ๔. นายสังวาล กรป็องกัน ๕. นายชอบ ดนตรี ๖. นายถวิล อรรถกฤษณ์ ๗. นายกาหลง ฟุ้งทองคำ

๓. ยุคของนายวิเชียร เกิดผล ยุคปัจจุบัน ในยุคนี้เป็นยุคที่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในสังคมดนตรีไทย ในยุคนี้เป็นยุคที่นักดนตรีรักษาคุณภาพและชื่อเสียงของวงที่ได้รับมาตั้งแต่ในอดีต นักดนตรีภายในวงที่มีความสำคัญที่เป็นศิลปินอาวุโส คือ นายสำราญ เกิดผล นายสำเร็จ เกิดผล นายจำลอง เกิดผล นายวิเชียร เกิดผล นายวัฒน์ เกิดผล และนางมาลี สุขเสียงศรี และประกอบด้วยสมาชิกนักดนตรีทั้งที่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติในสายตระกูลเกิดผล และนักดนตรีจากภายนอก

ตระกูลเกิดผล คือ นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี นายวรเทพ บุญจำเริญ นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ นายเกียรติศักดิ์ ดีซัง นายภาคเกษม คนรู้ นายพรชัย ผลนิโครธ และนายณัฐวุฒิ รักจิณี

ทำเลที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา ในสมัยก่อนจะเรียกพื้นที่ตรงนี้ว่า บ้านเกาะ หรือบ้านโรง เพราะที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในกลุ่มบ้านที่พักอาศัยของสมาชิกครอบครัวตระกูลเกิดผล ซึ่งจะปลูกบ้านที่พักอาศัยติดกัน และจะมีสะพานเชื่อมถึงกันโดยตลอด แต่มีบ้านที่พักอาศัยบางหลังเท่านั้นที่ไม่มีสะพานเชื่อมติดต่อกับบ้านที่พักอาศัยหลังอื่นๆ ซึ่งพื้นที่ปลูกสร้างที่พักต่างๆ เหล่านี้ในอดีตเป็นของนายวน เกิดผล ถิ่นกรรมสิทธิ์มีเนื้อที่ประมาณ ๕ ไร่

ในปัจจุบันทำเลที่ตั้งของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นพื้นที่ผืนใหม่ที่นายวิเชียร เกิดผล ได้ซื้อต่อจากนายกมล มหาทุมรัตน์ เพราะพื้นที่ตั้งในอดีตถูกกระแสน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยากัดเซาะจนกระทั่งพังลงตามลำดับ

สายการรับมอบผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นสายของบ้านพาทย์โกศล โดยมีหลวงกัลยาณมิตตาวาสเป็นต้นสาย ต่อมานายสำราญ เกิดผล ศิลปินอาวุโสแห่งวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับมอบเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยต่อจากครูช่อ สุนทรวาทีน และครูอาจ สุนทร และในภายหลังนายสำราญ เกิดผล ได้มอบกรรมสิทธิ์การเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยให้แก่บุคคลอีก ๓ ท่านเท่านั้น คือ ๑. นายสำเริง เกิดผล ๒. นายจำลอง เกิดผล ๓. นายกาหลง พึ่งทองคำ ๔. นายวิเชียร เกิดผล ๕. นายศิวิชัย ภู นิลสุวรรณ ๖. นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี และ ๗. นายถนอม มหาอำนาจ

รูปแบบงานบรรเลงที่วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำการบรรเลงและขับร้องเพลงไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ รูปแบบ คือ ๑. การบรรเลงแบบชาวบ้าน ๒. การบรรเลงหน้าพระที่นั่ง และ ๓. การบรรเลงและขับร้องเพลงไทยเพื่อการบันทึกเสียงในโอกาสต่างๆ

เครื่องดนตรีไทยของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปัจจุบันแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้ ๑. เครื่องดนตรีที่ตกทอดมาตั้งแต่ครั้งนายวน เกิดผล เป็นผู้นำวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. เครื่องดนตรีของหลวงพ่อกุศล วัดกษัตรา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มอบให้กับนายวิเชียร เกิดผล และ ๓. เครื่องดนตรีที่สร้างขึ้นใหม่ โดยมีนายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี สมาชิกนักดนตรีของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นนายทุนในการจัดซื้อ

พิธีไหว้ครูดนตรีไทยเป็นประเพณีที่ดีงาม ที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดขึ้นเพื่อแสดงความกตัญญูต่อครูอาจารย์ทางด้านดนตรีไทย ทั้งเทพสังคีตอาจารย์ และกรมมนุษย์ที่ได้ล่วงลับจากโลกนี้ไปแล้ว กิจกรรมนี้จัดขึ้นตั้งแต่ในอดีต จนกระทั่งถึงยุคปัจจุบัน

## ๒. การถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การศึกษาการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ วิธีการถ่ายทอดความรู้ การฝึกซ้อมดนตรี บรรยากาการบรรเลงตามงานต่างๆ พบว่ามีสาระสำคัญที่สามารถสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

การถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะเป็นการถ่ายทอดความรู้ภายในครอบครัว และการถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคคลภายนอก ที่มีความสนใจ โดยครูผู้ถ่ายทอดความรู้จะเป็นผู้ที่มีความอาวุโสและมีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย คือ นายสำราญ เกิดผล นายจำลอง เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล จะเป็นครูผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุตรหลานภายในครอบครัวของตน และถ่ายทอดให้แก่บุคคลภายนอก โดยลักษณะการถ่ายทอดความรู้ที่เด่นชัดของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ จะยึดแนวทางและระเบียบแบบแผนที่โบราณจารย์ได้กำหนดเอาไว้ อย่างเคร่งครัด

วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นวิธีการแบบมุขปาฐะ คือ วิธีการถ่ายทอดแบบปากต่อปาก กล่าวคือ ในการถ่ายทอดแต่ละครั้ง ครูผู้ถ่ายทอดจะปฏิบัติเครื่องดนตรีที่กำลังทำการถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ได้ดูเป็นแบบอย่าง เพื่อให้ศิษย์ได้สังเกตวิธีการ จดจำท่วงทำนอง และสังเกตลักษณะการปฏิบัติเครื่องดนตรี จากนั้นศิษย์จึงปฏิบัติตามครูผู้ถ่ายทอด และฝึกซ้อมจนกระทั่งมีความชำนาญ

การฝึกซ้อมดนตรีของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรูปแบบและลักษณะที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยระเบียบและแบบแผนการฝึกซ้อม จะยึดถือแนวทางโบราณเป็นสำคัญ และจุดประสงค์หลักของการฝึกซ้อมดนตรี คือ เพื่อมุ่งพัฒนาฝีมือในการบรรเลงให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น และเป็นการทบทวนบทเพลงต่างๆ ให้มีความแม่นยำ และเพื่อให้เกิดความชำนาญในการบรรเลง

ประเภทงานบรรเลงดนตรีไทยที่วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เดินทางไปบรรเลงบ่อยครั้งมากที่สุด เป็นงานประเภทที่รับใช้วิถีชีวิต

ของผู้คนในสังคม ทั้งงาน โคนจุก งานขึ้นบ้านใหม่ งานบวชนาค งานแต่งงาน หรืองานศพ นอกจากนี้ ยังมีงานประชันวงดนตรีปีพาทย์อีกด้วย โดยการเดินทางไปบรรเลงในแต่ละครั้ง ครูผู้ถ่ายทอดความรู้จะร่วมเดินทางไปบรรเลงกับศิษย์ด้วยเสมอ จึงเกิดการถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติและบรรเลงดนตรีในสถานที่จริง

### ๓. การศึกษาสายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การศึกษาสายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ สายสืบทอดความรู้ที่เป็นบุคคลสำคัญทางดนตรีไทย ภายในตระกูลเกิดผล และเครือญาติ และสายสืบทอดความรู้ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล พบว่ามีสาระสำคัญที่สามารถสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

สายสืบทอดความรู้ที่เป็นบุคคลสำคัญทางดนตรีไทยภายในตระกูลเกิดผล และเครือญาติ แต่ละรุ่นมีรายนามบุคคลดังต่อไปนี้

สายสืบทอดรุ่นลูก สมาชิกนักดนตรีไทยคนสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยบุตรชายของนายวน เกิดผล จำนวน ๔ คน คือ ๑. นายหงส์ เกิดผล ๒. นายจรัส เกิดผล ๓. นายพวง เกิดผล และ ๔. นายสังเวียน เกิดผล บุคคลทั้ง ๔ ในปัจจุบันเสียชีวิตทั้งหมด

สายสืบทอดรุ่นหลาน ที่เป็นสมาชิกนักดนตรีไทยคนสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยบุตรชายของนางชื่น กุหลาบแย้ม (เกิดผล) จำนวน ๑ ท่าน คือ ๑. นายโปร่ง กุหลาบแย้ม (เสียชีวิต) บุตรชายของนายหงส์ เกิดผล จำนวน ๓ คน คือ ๑. นายสวง เกิดผล (เสียชีวิต) ๒. นายสำราญ เกิดผล และ ๓. นายจำลอง เกิดผล และบุตรเขยอีกจำนวน ๑ คน คือ นายผวน บุญจำเริญ (เสียชีวิต) บุตรบุญธรรมของนายพวง เกิดผล จำนวน ๑ คน คือ พระจันทสโร (นายวัฒน์ เกิดผล) บุตรชายและบุตรสาวของนายสังเวียน เกิดผล จำนวน ๓ คน คือ ๑. นายสำเร็จ เกิดผล ๒. นางมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) และ ๓. นายวิเชียร เกิดผล

สายสืบทอดรุ่นเหลน ที่เป็นสมาชิกนักดนตรีไทยคนสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย บุตรชายของนายผวน บุญจำเริญ จำนวน ๑ คน คือ ๑. นายสมนึก บุญจำเริญ (เสียชีวิต) บุตรชายของนางมาลี สุขเสียงศรี จำนวน ๓ คน คือ ๑. นายเรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี ๒. นายนพรัตน์ สุขเสียงศรี และ ๓. นายรัชชัย สุขเสียงศรี (เสียชีวิต) บุตรสาวของนายวิเชียร เกิดผล จำนวน ๑ คน คือ ๑. นางวิภาพร พงษ์จะโป๊ะ



สายสืบทอดรุ่นโหลน ที่เป็นสมาชิกนักดนตรีไทยคนสำคัญของวงปีพาทย์บ้านใหม่ หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยบุตรชายของนายสมนึก บุญจำเริญ จำนวน ๒ คน คือ ๑. นายเทียมเทพ บุญจำเริญ (เสียชีวิต) และ ๒. นายวรเทพ บุญจำเริญ และบุตรบุญธรรมของนางผาสุก สุขเสียงศรี จำนวน ๑ ท่าน คือ ๑. นายเกียรติศักดิ์ ดีซัง บุตรชายของนายสุนทร เกิดผล จำนวน ๑ คน คือ ๑. นายทงศักดิ์ เกิดผล

สมาชิกนักดนตรีที่เป็นสายสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นบุคคลในตระกูลเกิดผล และเครือญาติ ยังคงสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน แต่จะสังเกตได้ว่า จำนวนผู้สืบทอดตั้งแต่รุ่นบุกเบิกจนกระทั่งถึงยุคปัจจุบันนั้นลดน้อยตามลำดับ ซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้ ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้านวิถีชีวิตของผู้คน ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ จึงทำให้ผู้คนในสังคมมีพฤติกรรมการบริโภคดนตรีที่เปลี่ยนแปลงไป จากเดิม และลดความนิยมในการประกอบอาชีพดนตรีไทยลงตามลำดับ จึงทำให้ผู้คนในยุคปัจจุบันไม่ต้องการยึดอาชีพที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยเป็นหลักอย่างในอดีตที่ผ่านมา

องค์ความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับการเผยแผ่อย่างเป็นทางการไปยังศิษย์ในสายสืบทอดต่างๆ ดังต่อไปนี้ ๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ๒. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ๓. วงดนตรีจังหวัดสิงห์บุรี ๔. เยาวชนในศูนย์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๕. โรงเรียนประชากรรังษฤษฏ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๖. โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และนอกจากนี้ยังประกอบด้วยศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ อีกจำนวนหนึ่ง คือ ๑. นายสังวาล กรป็องกัน (เสียชีวิต) ๒. นายเลียบ สุขเอื้อ (เสียชีวิต) ๓. นายปรุง นักดนตรี (เสียชีวิต) ๔. นายกระแส แก้วกำเนิด (เสียชีวิต) ๕. นายเลียบ คำสด (เสียชีวิต) ๖. นายชอบ คนตรี (เสียชีวิต) ๗. นายกาหลง พึ่งทองคำ ๘. นายไพรัช ดำรงกิจถาวร ๙. นายธงชัย คนตรีเสนาะ ๑๐. นายสมเกียรติ พุ่มรัตน์ ๑๑. นายพะยอม พันธุ์ไม้ ๑๒. นายบันหยัด สกุลสัมพันธ์ ๑๓. นายบรรทม สกุลสัมพันธ์ ๑๔. นายตุ้ สกุลสัมพันธ์ และ ๑๕. นายสมชาย โลกบัว

## สรุป

ผลสรุปการวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถกล่าวได้ว่า วงปีพาทย์บ้านใหม่หางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นวงดนตรีไทยเก่าแก่ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดำเนินกิจการตั้งแต่ต้นกรุงรัตนโกสินทร์จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ผู้ดำเนินการและสมาชิก

นักดนตรีของวงประกอบด้วยบุคคลภายในตระกูลเกิดผล และผู้มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติ นับตั้งแต่ผู้ก่อตั้งสมัยนายวน เกิดผล นายสังเวียน เกิดผล และนายวิเชียร เกิดผล ตามลำดับ

การถ่ายทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะยึดแนวทางการปฏิบัติตามที่โบราณจารย์ทางด้านดนตรีไทยได้เคยถ่ายทอดเอาไว้ ทั้งเรื่องการถ่ายทอดความรู้ วิธีการถ่ายทอดความรู้ การฝึกซ้อมดนตรี การบรรเลงตามงานต่างๆ ทั้งนี้ทั้งนั้น ครูผู้ถ่ายทอดและศิษย์จะปฏิบัติตามกฎระเบียบและแบบแผนที่บรรพบุรุษ ในสายตระกูลเกิดผล และครูผู้ถ่ายทอดความรู้ในอดีตได้วางเอาไว้อย่างเคร่งครัด

สายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ๑. สายสืบทอดความรู้ที่เป็นบุคคลภายในตระกูลเกิดผล และเครือญาติ มีการสืบทอดความรู้ด้านดนตรีปีพาทย์ในหมู่ญาติตระกูลเกิดผล และเครือญาติ ที่มีความเกี่ยวข้อง ตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ๒. สายสืบทอดความรู้ที่เป็นบุคคลภายนอกตระกูลเกิดผล องค์ความรู้ต่างๆ ได้ถูกถ่ายทอดไปยังสถาบันการศึกษาและนักดนตรีจากภายนอก

#### ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาโดยเฉพาะ คือ ศึกษาบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การถ่ายทอดความรู้ และสายการสืบทอดความรู้เฉพาะวงปีพาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เท่านั้น มิได้หมายความว่ารวมไปถึงวงปีพาทย์อื่นๆ ในสังคมดนตรีไทย โดยผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในอนาคตควรมีการศึกษา และการทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศึกษาบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การถ่ายทอดความรู้ และสายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์ หรือสำนักดนตรีอื่นๆ ต่อไป

เนื่องจากฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวงปีพาทย์ หรือสำนักดนตรีต่างๆ ในสังคมดนตรีไทย ยังขาดแคลนการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่เป็นอันมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การศึกษาบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การศึกษาถ่ายทอดความรู้ และการศึกษาสายการสืบทอดความรู้ของวงปีพาทย์ และสำนักดนตรีอื่นๆ ในสังคมดนตรีไทย เป็นหัวข้อวิจัยที่น่าสนใจ และควรมีผู้ทำการศึกษาต่อไป

## รายการอ้างอิง

กรมมรดก วรรณรงค์. สัมภาษณ์, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓.

เกียรติศักดิ์ ดีซัง. สัมภาษณ์, ๒๘ มกราคม ๒๕๕๔.

จำลอง เกิดผล. สัมภาษณ์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓.

ณัฐวุฒิ รักจินี. สัมภาษณ์, ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔.

เดชน์ คงอิม. เพลงหน้าพาทย์. ใน หนังสือ “๕๐ พรรษา มหาวิหารลางกรณ” เพลงหน้าพาทย์ไหว้ครู, หน้า ๑-๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม, ๒๕๕๕.

ชเนศ อุกโทก. สัมภาษณ์, ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔.

นพรัตน์ สุขเสียงศรี. สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓.

บุญสืบ บุญวงศ์. สัมภาษณ์, ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

ปานหทัย สุนทรธรส. สัมภาษณ์, ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

พนกฤษ บุญพบ. สัมภาษณ์, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓.

พรชัย ผลนิโครธ. สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓.

พิชชาณัฐ ตู้อินดา. ครุจำลอง เกิดผล, วารสารเพลงดนตรี ๕๓ (พฤษภาคม ๒๕๕๓): ๘๒-๘๓.

พูนพิศ อมาตยกุล. เครื่องญาติและชีวิตในวัยเด็ก. ใน หนังสืออนุสรณ์ในการเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพ คุณหญิงไพบุญญ์ กิตติวราณ, หน้า ๓๗. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๑.

พูนพิศ อมาตยกุล. ประวัตินายสังเวียน เกิดผล. ใน หนังสืออนุสรณ์ในการเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพ นายสังเวียน เกิดผล, หน้า ๑๖-๑๘. (ม.ป.ท.), ๒๕๓๒.

พูนพิศ อมาตยกุล. งานบรรเลงเพลงไทยของนายสังเวียน เกิดผล ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. ใน หนังสืออนุสรณ์ในการเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพ นายสังเวียน เกิดผล, หน้า ๓๒-๓๔. (ม.ป.ท.), ๒๕๓๒.

พระจันทโร. สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓.

เมืองทอง เม้าราสี. สัมภาษณ์, ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร: นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๔๖.

เรืองศักดิ์ สุขเสียงศรี. สัมภาษณ์, ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔.

วราห์ เทพณรงค์. สัมภาษณ์, ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

วรเทพ บุญจำเริญ. สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓.

วิภาพร เกิดผล. สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓.

วิเชียร เกิดผล. สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓.

วิเชียร เกิดผล. สัมภาษณ์, ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓.

ศิวิชัย นิลสุวรรณ. สัมภาษณ์, ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓.

ศิวิชัย นิลสุวรรณ. สัมภาษณ์, ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

สำราญ เกิดผล. ปุชนิยมบุคคล ตระกูล เกิดผล. ใน หนังสืออนุสรณ์ในการเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพ นายสังเวียน เกิดผล, หน้า ๒๒-๒๕. (ม.ป.ท.), ๒๕๓๒.

สำราญ เกิดผล. สัมภาษณ์, ๒๑ มกราคม ๒๕๔๘.

สำราญ เกิดผล. สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓.

สำราญ เกิดผล. สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓.

สำเร้ง เกิดผล. สัมภาษณ์, ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓.

อุเทน เปี้ยหล่อ. สัมภาษณ์, ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓.



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกโน้ตเพลงไทย คือ เพลงตระกริ่ง ๒ ชั้น และเพลงดับนกกระจอกทอง เพื่อแสดงตัวอย่างทางเพลงของวงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งทั้ง ๒ เพลงนี้ เป็นทางเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดจากวงปี่พาทย์ดังกล่าว ดังนี้

### ตระกริ่ง ๒ ชั้น

นายจำลอง เกิดผล ผู้ถ่ายทอด, นายพิชชาณัฐ ตูจินดา ผู้บันทึก

- - - ม	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- - รั ม	- ร - ท	- ม - ร	- ท - ล
- - - ท	- ซ - -	- - - ล	ซ - - -	- ค - -	- ล - ท	- ม - ร	- ท - ล

- - - -	- ท - ท	- ม - ร	- ท - ล	- ท - ร	- ท - -	ล ล - -	ซ ซ - ม
- - - ท	- - - -	- ม - ร	- ท - ล	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - ท

- ฟ - ม	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ม - -	- ร - ม	- - ม ม	- ซ - ล
- - - -	- ร - ท	- ล - ท	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ท	- ม - -	- ซ - ล

- - - -	- ท - ท	- ม - ร	- ท - ล	- ร - ท	- ล - ซ	- ล ซ ซ	- - - ซ
- - - ท	- - - -	- ม - ร	- ท - ล	- ร - ท	- ล - ซ	- - - ค	- ซ - -

- - - ม	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ฟ - ม	- - - -	- - - -	- ร - ม
- - - ท	- ซ - -	- - - ล	- ซ - -	- - - -	- ร - ท	- ล - ท	- ล - ท

- ฟ - ม	- - - -	- - - -	- ร - ม	- - - ล	- - - ซ	- - - -	- - - ล
- - - -	- ร - ท	- ล - ท	- ล - ท	- - - ล	- - - ฟ	- - - -	- - - ล

- ฟ - ม	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ม	- - - -	- - - -	- ร - ม
- - - -	- ร - ท	- ล - ท	- ล - ท	- - - -	- ร - ท	- ล - ท	- ล - ท

- ม - -	- ร - ม	- ล - -	ซ ซ - ล	- - - ม	- ซ - -	- ล - ล	- - - ซ
- ร - ท	- ล - ท	- ล - ซ	- - - ล	- ม - -	- ซ - ล	- - - -	- - - ซ

บรรณเลข ๒ เที้ยว และบรรณเลขเพลงร่ำลาเดี้ยวต่อท้าย

### ต้นนกระจอกทอง

นายอดิศร เวชกร ผู้ถ่ายทอด, นายพิชชาณัฐ คู่จินดา ผู้จัดบันทึก

#### เพลงนกระจอกทอง ท่อน ๑

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- ม - ร	- ค - ซ	- - - -	- ค - ค
- - - ฟ	- ซ - -	- - - ล	- ซ - -	- ม - ร	- ค - ร	- - - ค	- - - -

- - - -	- - - ซ	- - - -	- ค - ค	- ค - ร	ม ร - -	- - ล ท	- - ค ร
- - - -	- - - ร	- - - ค	- - - -	- ซ - -	- - ค ท	ล ซ - -	ล ท - -

- - - -	- ร - ร	- - - ม	- ร - ซ	- ล - ซ	- ฟ - -	ซ ซ - -	ล ล - ท
- - - ร	- - - -	- - - ม	- ร - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- - - ล	- - - ท

- ฟ - ท	- ค - ร	- ค - ท	- ล - ซ	- - ค -	ล ซ - -	- - ซ ฟ	- ฟ - ซ
- ค - ท	- ค - ร	- ค - ท	- ล - ซ	- ล - ซ	- - ฟ ร	- - - -	ร ค - ร

บรรณเลข ๒ เที้ยว

#### เพลงนกระจอกทอง ท่อน ๒

- - - ฟ	- - ซ ซ	- - - ล	- - ซ ซ	- - - ค	- - ร ม	- - ร ม	- - ฟ ซ
- - - ฟ	- ซ - -	- - - ล	- ซ - -	- ซ - ท	- ค - -	ร ค - -	ร ม - -

- - - ค	- - ร ม	- - ร ม	- - ฟ ซ	- - - ฟ	- - ซ ล	- - ซ ล	- - ท ค
- ซ - ท	- ค - -	ร ค - -	ร ม - -	- ค - ม	- ฟ - -	ซ ฟ - -	ซ ล - -

- - - -	- ซ - ล	- ท - ค	- - - -	- ซ - ล	- ท - ค	- ร ค ล	- ซ - ฟ
- - - -	- ซ - ล	- ท - ค	- - - -	- ซ - ล	- ท - ค	- ร ค ล	- ซ - ฟ

- - ค -	ล ช - -	- - ร ม	- - ฟ ช	- ฟ - ช	- ล - ท	- ร ค ท	- ล - ช
- ล - ช	- - ฟ ม	ร ค - -	ร ม - -	- ฟ - ช	- ล - ท	- ร ค ท	- ล - ช

บรรณเลข ๒ เที้ยว

### เพลงสมิงทอง

- - - ท	- - ค ค	- - - ร	- - ค ค	- ร - ร	- ค - -	ท ท - -	ค ค - ร
- - - ท	- ค - -	- - - ร	- ค - -	- ฟ - ร	- ค - ท	- - - ค	- - - ร

- ร - ร	- ร - -	ร ร - -	ค ค - ท	- ค - ท	- ล - ท	- - ค ร	- ฟ - ค
- ฟ - ช	- ฟ - ร	- - - ค	- - - ท	- ค - ท	- ล - ท	- - - ร	- ฟ - ค

- - - -	- ร - -	- ค - ค	- - - ช	- ล - ช	- ฟ - -	ช ช - -	ล ล - ท
- - - -	- ร - ค -	- - - -	- - - ช	- ล - ช	- ฟ - ช	- - - ล	- - - ท

- ฟ - ท	- ค - ร	- ค - ท	- ล - ช	- ล - ช	- ฟ - ช	- ฟ - ล	- - - ช
- ค - ท	- ค - ร	- ค - ท	- ล - ช	- ล - ช	- ฟ - ช	- ฟ - ล	- - - ช

- - - -	- ค - -	- ช - ช	- - - ล	- - ช ฟ	- ช - ล	- ฟ - -	- ช - ช
- - - -	- ค - ช	- - - -	- - - ล	- - - ฟ	- ช - ล	- ฟ - ช	- - - -

- - - -	- ช - ช	- - ร ม	- - ฟ ช	- ล - ช	- ฟ - ช	- ฟ - ล	- - - ช
- - - ช	- - - -	- ค - -	ร ม - -	- ล - ช	- ฟ - ช	- ฟ - ล	- - - ช

บรรณเลข ๒ เที้ยว

### เพลงสามไม้น

- - - -	- - - ค	- - - ร	- - ค ค	- ฟ - ร	- ค - -	ท ท - -	ค ค - ร
- - - -	- - - ค	- - - ร	- ค - -	- ฟ - ร	- ค - ท	- - - ค	- - - ร

- - - -	- ร - ร	- - ค ค	- ร - ฟ	- - - ช	- ฟ - -	ร ร - -	ค ค - ท
- - - ล	- - - -	- ช - -	- ล - ฟ	- - - ช	- ฟ - ล	- - - ช	- - - ฟ

- ฟ - ท	- - ด ร	- ด - ท	- ถ - ช	ช ถ ค -	ถ ช - -	- - ร ม	ฟ - - ช
- ด - ท	- - - ร	- ด - ท	- ถ - ช	ฟ - - ช	- - ฟ ม	ร ค - -	- ช - -

- - - -	- ช - ถ	- ช - ค	- - - -	- ช - ถ	- ช - ค	- ร ค ถ	- ช - ฟ
- - - -	- ช - ถ	- ช - ค	- - - -	- ช - ถ	- ช - ค	- ร ค ถ	- ช - ฟ

บรรณเลข ๒ เที้ยว

### เพลงสามไม้กลาง

- - - ช	- - - ถ	- - - ท	- - - ค	- ฟ - ร	- ค - -	ท ท - -	ค ค - ร
- - - ช	- - - ถ	- - - ท	- - - ค	- ฟ - ร	- ค - ท	- - - ค	- - - ร

- - - -	- ร - ร	- - ค ค	- ร - ฟ	- - - ช	- ฟ - -	ร ร - -	ค ค - ท
- - - ถ	- - - -	- ช - -	- ถ - ฟ	- - - ช	- ฟ - ถ	- - - ช	- - - ท

- ฟ - ท	- - ด ร	- ด - ท	- ถ - ช	- - ค ค	- ร - ฟ	- - - ม	ฟ ช - ท
- ด - ท	- - - ร	- ด - ท	- ถ - ช	- ค - -	- - - ค	- ร - -	- - - ท

- ฟ - ท	- - ด ร	- ฟ - ค	- - - -	- - ฟ ฟ	- ช - ถ	- ร - ค	- ถ - ช
- ด - ท	- - - ร	- ฟ - ค	- - - -	- ฟ - -	- ช - ถ	- ร - ค	- ถ - ช

บรรณเลข ๒ เที้ยว

### เพลงสามไม้นอก

- - - -	- - - ค	- - - ร	- - ค ค	- ร - ร	- ค - ถ	- - ช ถ	- ค - ร
- - - -	- - - ค	- - - ร	- ค - -	- ฟ - ร	- ค - -	ช ฟ - -	- ค - ร

- - - -	- ร - ร	- ร - ค	- ร - ฟ	- - - ร	- ร - -	ร ร - -	ค ค - ถ
- - - ร	- - - -	- ฟ - ค	- ร - ฟ	- - - ช	- ฟ - ร	- - - ค	- - - ถ

- - - -	- ช - ถ	- ช - ค	- - - -	- - ค -	ถ ช - -	ค ถ - -	ค ร - -
- - - -	- ช - ถ	- ช - ค	- - - -	- ถ - ช	- - ฟ ร	- - ค ร	- - ฟ ช

- - - -	- ช - ช	- ถ - ฟ	- ช - ถ	- ด - ร	- ด - -	ถ ถ - -	ช ช - ฟ
- - - ช	- - - -	- ถ - ฟ	- ช - ถ	- ด - ร	- ด - ถ	- - - ช	- - - ฟ

บรรเลง ๒ เทียว

### เพลงวระเขษณู๋ ท่อน ๑

- - - ช	- - ถ ถ	- - - ด	- - ถ ถ	- - ช ถ	- ด - ร	- ร - ร	- ร - ด
- - - ช	- ถ - -	- - - ด	- ถ - -	- ฟ - -	- ด - ร	- ช - ฟ	- ร - ด

- ร ด ถ	- ช - -	ฟ ฟ - -	ช ช - ถ	- ด - ร	- ด - -	ถ ถ - -	ช ช - ฟ
- ร ด ถ	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ถ	- ด - ร	- ด - ถ	- - - ช	- - - ฟ

บรรเลง ๒ เทียว

### เพลงวระเขษณู๋ ท่อน ๒

- ร - -	ด ด - -	ฟ ฟ - -	ช ช - ถ	- ด - ถ	- ช - -	ฟ ฟ - -	ช ช - ถ
- ถ - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ถ	- ด - ถ	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ถ

- ร - -	ด ด - -	ฟ ฟ - -	ช ช - ถ	- ด - ร	- ด - -	ถ ถ - -	ช ช - ฟ
- ถ - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ถ	- ด - ร	- ด - ถ	- - - ช	- - - ฟ

บรรเลง ๒ เทียว

### เพลงวระเขษณู๋ ท่อน ๓

- - ร ร	- ด - -	ท ท - -	ถ ถ - ช	- - ฟ ฟ	- ช - ถ	- ช - ถ	- ท - ด
- ร - -	- ด - ท	- - - ถ	- - - ช	- ฟ - -	- ช - ถ	- ช - ถ	- ท - ด

- - ร ร	- ด - -	ท ท - -	ถ ถ - ช	- ด - ร	- ด - -	ถ ถ - -	ช ช - ฟ
- ร - -	- ด - ท	- - - ถ	- - - ช	- ด - ร	- ด - ถ	- - - ช	- - - ฟ

บรรเลง ๒ เทียว

### เพลงวระเขษณู๋ ท่อน ๔

- - - -	- ฟ - ฟ	- ช - ฟ	- ร - ด	- - - -	- ด ร - -	ฟ ฟ - -	ช ช - ถ
- - - ฟ	- - - -	- ช - ฟ	- ร - ช	- ถ - -	ท - - ฟ	- - - ช	- - - ถ



- - - -	- ฟ - ฟ	- ช - ฟ	- ร - ค	- - - -	- คร - ฟ	- ล ช ฟ	- ร - ค
- - - ฟ	- - - -	- ช - ฟ	- ร - ช	- ล - -	ท - - ฟ	- ล ช ฟ	- ล - ช

บรรณเลข ๒ เทียว



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	นายพิชชาณัฐ ตูจินดา
เกิด	๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘
การศึกษา	พ.ศ. ๒๕๕๑ ครุศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยครุศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยบรรณารักษ์ วารสารเพลงดนตรี สำนักพิมพ์วิทยาลัยครุศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย